INGENIÖR ROBURS LUFTFÄRD

AF

JULES VERNE

ÖFVERSÄTTNING

NY, ILLUSTRERAD UPPLAGA,

UTGIFVEN UNDER LEDNING AF

G. NORDENSKIÖLD

STOCKHOLM
F. & G. BEIJERS BOKFÖRLAGSAKTIEBOLAG

UPSALA 1894
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG.

Förord till den elektroniska utgåvan

Den franska romanen *Robur le conquérant* av **Jules Verne** (1828-1905) illustrerad av **Léon Benett** (1839-1916), i svensk översättning, sammanbunden med *Till Jordens Medelpunkt*, utgiven av **Gustav Nordenskiöld** (1868-1895), har digitaliserats i juni 2012 av Bibliotheque Sainte Genevieve och anpassats för Projekt Runeberg i november 2015 av Ralph E.

Jfr. det franska originalet med illustrationer **Robur le conquérant**!

 Detta verk kan läsas såsom en uppslagen bok i färg på Internet Archive.

FÖRSTA KAPITLET.

Hvari den lärda och den okunniga verlden äro båda lika förvånade.

“Pang! ... Pang! ...“

De båda pistolskotten brunno af nästan samtidigt. En ko, som gick och betade helt fredligt på femtio stegs afstånd från platsen, träffades af en kula i ryggraden. Den stackars kon hade emellertid ingenting med saken att skaffa!

Ingendera af de båda motståndarna hade blifvit sårad.

Hvilka voro då dessa båda gentlemen?

Det vet man icke, och dock skulle ju detta varit ett lämpligt tillfälle att bevara deras namn åt efterverlden. Allt hvad man har att förmäla om dem är, att den äldre var engelsman och den yngre amerikanare. Om det deremot gäller att utpeka hvar den plats var belägen, der den oskyldiga idislaren betade sin sista grästorfva, så är ingenting lättare än detta. Det var på Niagaras högra strand, icke långt från den hängbro, som förenar den amerikanska och den kanadensiska stranden, trettiosex kilometer nedom vattenfallen.

Engelsmannen gick nu fram till amerikanaren:

— Jag påstår i alla fall, att det var *Rule Britannia!* — sade han.

— Nej, det var *Yankee Doodle*, — svarade den andre.

Grälet hotade att blossa upp igen, då ett af vittnena— utan tvifvel af intresse för nötboskapen — försökte mäkla fred, i det han sade:

— Låtom oss antaga, att det var *Rule Doodle* och *Yankee Britannia*, och sedan kan det verkligen vara tid att tänka på frukosten.

Denna kompromiss mellan Englands och Amerikas båda nationalsånger blef till allmän belåtenhet antagen. Amerikanarna och engelsmännen begåfvo sig tillbaka öfver till venstra stranden för att intaga sin frukost på hotell Goat-Island — ett neutralt område mellan de båda vattenfallen.

Det skulle vara synd att störa dem, der de nu sitta omgifna af den traditionella skinkan med förlorade ägg, kall roastbiff med pickles och floder af thé, som skulle kunnat göra de ryktbara vattenfallen afundsjuka. Derför skola vi också låta dem vara i fred, allra helst som det är föga troligt, att vi komma att sysselsätta oss med dem något vidare under berättelsens gång.

Hvilkendera hade rätt, engelsmannen eller amerikanaren? Det är en sak, som skulle varit svår att afgöra. Men denna duell är i alla händelser ett bevis på i huru hög grad upphetsade sinnena voro, icke allenast i nya utan äfven i gamla verlden, med anledning af ett oförklarligt fenomen, hvilket sedan ungefär en månad tillbaka satte myror i hufvudet på alla menniskor.

... *Os sublime dedit cælumque tueri* har Ovidius anfört såsom den största ära för menskligheten. Himlen hade också i sanning aldrig blifvit så uppmärksamt betraktad sedan menniskans första uppträdande på jordklotet.

Förhållandet var, att man under den föregående natten hört basunljud, hvilka tycktes komma uppifrån luften. Detta fenomen hade observerats i den del af Canada, som är belägen mellan Erie- och Ontariosjöarna. Somliga hade tyckt sig höra *Yankee Doodle*, andra åter *Rule Britannia*. Detta var anledningen till den duellmellan engelsmannen och amerikanaren, som slutade med en frukost på hotell Goat-Island. Det är möjligt, att det när allt kommer omkring icke var någondera af dessa båda nationalsånger. Men hvad som ingen kunde betvifla, det var att detta besynnerliga ljud hade det egendomliga med sig, att det tycktes komma från himlen.

Skulle man tro, att det var någon cherubini eller serafim, som blåste i en himmelsk basun? ... Eller var det icke snarare någon munter luftseglare, som roade sig med att blåsa på detta välljudande instrument, hvaraf ryktets gudinna gör ett så bullersamt bruk?

Nej! Här var hvarken fråga om ballong eller luftseglare. Ett högst ovanligt fenomen tilldrog sig i de lägre luftlagren — ett fenomen, om hvars såväl beskaffenhet som upphof man förblef i fullständig okunnighet. Den ena dagen uppenbarade det sig öfver Amerika, fyrtioåtta timmar senare öfver Europa, och åtta dagar senare i Asien, öfver “det himmelska riket“. Men om det nu icke var yttersta domens basun, som signalerade sin väg genom rymden, hvad kunde det då vara för en basun?

Detta spörjsmål framkallade i alla jordens länder, konungariken så väl som republiker, en viss oro, som det var af

vigt att lugna. Om ni i er våning hör några besynnerliga, oförklarliga ljud, söker ni icke då att så fort som möjligt få reda på orsaken dertill? Och om alla efterforskningar äro förgäfves, lemnar ni icke då er våning och flyttar till en annan? Jovisst, utan tvifvel! Men här var det ej fråga om *en våning*, utan om hela jordklotet. Här fans ingen möjlighet att lemna detta för att flytta till månen, Mars, Jupiter, Venus eller någon annan planet i solsystemet. Det var således nödvändigt att försöka upptäcka, hvad som försiggick, icke i den omätliga rymden, utan i luftlagren. Ty som det är alldeles gifvet, att der det icke fins luft, der kan icke heller något ljud uppstå, och ljud nu verkligen förnams — alltjemt den förargliga basunen! — så måste dettabero på, att fenomenet egde rum midt uti det jorden omgifvande luftlagret, hvars täthet uppåt aftager, men som sannolikt sträcker sig hundra kilometer från jordytan.

Ill. L. BenettPANNEMAYER “Pang! ... Pang! ...“ (sid. 5).Naturligtvis diskuterades frågan i tusentals tidningar; de skärskådade den från alla sidor, gjorde den ömsom klarare och ömsom dunklare, omtalade sanna fakta och falska fakta, skrämde och lugnade sina läsare — allt för vinnande af spridning — och uppeldade derigenom den lättrörliga stora massan. Alla politiska intressen trädde för en tid i skuggan, och förhållandena ledo likväl alls ingen skada deraf. Men hvad var det då som försiggick?

Man rådfrågade alla observatorier i hela verlden. Om icke de kunde besvara frågan, hvartill skulle då observatorierna tjena? Om astronomerna, som kunna se dubbel- och trippelstjernor på flera hundra millioner kilometers afstånd från jorden, icke äro i stånd att angifva orsaken till ett kosmiskt fenomen inom endast ett par kilometers omkrets, hvad är det då för nytta med astronomerna? Också rigtades under dessa vackra sommarnätter mot himlen allt hvad som fans af teleskoper, kikare, tuber, lorgnetter, binokler, monokler, i alla storlekar och till ett antal, som skulle varit svårt att närmare angifva. Troligtvis allra minst hundratusen; tio, tjugu gånger så många, som alla de stjernor man med obeväpnadt öga kan urskilja på firmamentet. Det är då säkert, att aldrig hade en förmörkelse, observerad samtidigt i alla delar af verlden, förorsakat en sådan uppståndelse. Observatorierna svarade, men otillfredsställande. Hvar och en uttalade sin åsigt, men af dessa åsigter funnos der icke två, som stämde öfverens. Detta gaf anledning till ett inbördes krig inom den lärda verlden under de sista veckorna af April och de första veckorna af Maj.

Observatoriet i Paris visade sig mycket förbehållsamt. Ingen af sektionerna uttalade någon bestämd åsigt. I den matematiskt-astronomiska sektionen hade man icke värdigats anställa observationer; i sektionen för meridianobservationer hade man ingenting upptäckt; isektionen för fysiska observationer hade man ingenting varseblifvit; i sektionen för landtmäteri hade man ingenting märkt; i den meteorologiska hade man ingenting observerat; och slutligen i räknarnes sektion ingenting sett. Det var då åtminstone en öppen bekännelse. Samma uppriktighet förekom vid observatoriet i Montsouris och vid den magnetiska stationen i parken Saint-Maur; samma aktning för sanningen hos “Bureau des Longitudes“.

*

I landsorten var man litet mera medgörlig. Det kunde hända, sade man, att man natten mellan 6:te och 7:de Maj hade observerat ett ljussken af elektriskt ursprung, som hade varat på sin höjd tjugu sekunder. Öfver Pic-du-Midi hade detta ljus visat sig mellan klockan nio och tio på aftonen. I det meteorologiska observatoriet vid Puy-de-Dôme hade man varseblifvit skenet mellan ett och tu på morgonen; vid Mont Ventoux i Provence mellan två och tre; i Nizza mellan tre och fyra och slutligen på Semnos-alperna mellan Annecy, Bourget och Léman i det ögonblick, då morgonrodnaden purprade horisonten.

Det gick naturligtvis icke an att förkasta alla dessa observationer. Man kunde icke tvifla på, att icke ljusskenet iakttagits på olika ställen efter hvart annat under loppet af några timmar. Det måste således härleda sig från flere lysande föremål, som genomforo jordens atmosfer eller också från ett enda, men i så fall måste detta kunnat röra sig med en hastighet af närmare tvåhundra kilometer i timmen.

Men hade man då aldrig om dagen kunnat upptäcka något ovanligt fenomen i luften?

Aldrig!

Men hade icke åtminstone basunen låtit höra sina toner tvärsigenom luftlagren?Icke det minsta ljud hade förnummits under tiden mellan solens upp- och nedgång.

I Stor-Britannien blef man högeligen förvånad. Observatorierna kunde alls icke komma öfverens. Greenwich lyckades icke att blifva enigt med Oxford, ehuru båda voro af den åsigten, att “det icke var någonting“.

— En optisk villa! — sade den ena. — En akustisk villa! — sade den andra. Diskussionen rörde sig således om hvad det var för slags villa, men att det var en villa, derom voro båda eniga.

Vid observatorierna i Berlin och i Wien hotade diskussionen att förorsaka internationella förvecklingar. Men Ryssland, representeradt af direktören för observatoriet i Pulkova, öfvertygade dem om, att de hade rätt båda två; det berodde nemligen på från hvilken synpunkt de utgingo vid bedömandet af detta fenomens beskaffenhet, hvilket var omöjligt i teorien, men möjligt i praktiken.

I Schweiz, vid observatoriet i Saütis i kantonen Appenzell, på Rigi, på Gäbris, S:t Gothard, S:t Bernhard, Julier och Simplon, i Zürich och vid Somblick bland Tyroleralperna visade man prof på en ytterlig försigtighet beträffande detta faktum, som ingen någonsin kunnat konstatera — hvilket ju var särdeles förståndigt.

Men i Italien, vid de meteorologiska stationerna på Vesuvius, vid stationen på Etna, inrymd i det gamla Casa Inglese, på Monte Cavo, öfver allt tvekade icke observatörerna att erkänna, det fenomenet verkligen egde rum, alldenstund de hade kunnat se det en dag i form af en liten ånghvirfvel och en natt i form af ett stjernskott. Men hvad det för öfrigt var, derom visste de absolut ingenting.

Detta hemlighetsfulla fenomen började nu i sjelfva verket att trötta vetenskapsmännen, under det att det fortsatte att uppelda, ja, till och med förfära den okunniga hopen, hvilken alltid, tack vare en af naturensvisaste lagar har bildat, bildar och skall bilda den kompakta majoriteten här i verlden.

Astronomerna och meteorologerna skulle således hafva upphört att vidare sysselsätta sig med saken, såvida ej, natten mellan den 26:te och 27:de vid observatoriet Kautokeino i Finnmarken, och natten mellan den 28:de och 29:de vid observatoriet på Spetsbergen, norrmännen å ena och svenskarna å andra sidan hade enat sig om en sak, nemligen: att de midt uti ett norrsken sett ett slags stor fogel, ett slags vidunder i luften. Om det också hade varit omöjligt att urskilja hans byggnad, så hade det dock icke varit tvifvel underkastadt, att icke han slungat omkring sig små föremål, hvilka detonerat som bomber.

I Europa ville man naturligtvis icke tvifla på riktigheten af dessa observationer, som gjorts i Finmarken och på Spetsbergen. Men hvad som föreföll underbarast af allt, det var att svenskar och norrmän verkligen kunnat blifva eniga i någon punkt.

Man skrattade åt den förmodade upptäckten vid alla observatorier i Syd-Amerika, Brasilien, Peru och la Plata, vid observatorierna i Australien, i Sidney och Adelaïde så väl som i Melbourne. Och det australiska skrattet hör till det mest smittsamma.

Det var endast föreståndaren för *en* meteorologisk station, som sökte tyda den omtvistade gåtan. Det var en kines, föreståndaren för observatoriet Zi-Ka-Wey, uppfördt midt på en vidsträckt slätt, på minst fyrtio kilometers afstånd från hafvet, med en omätlig horisont, omgifven af den klaraste luft.

— Det kunde ju hända, — sade han, — att föremålet i fråga helt enkelt vore en — flygmaskin!

Hvilket skämt!

Om nu tvisterna voro lifliga i gamla verlden, så kan man lätt tänka sig huru förhållandet skulle vara iden del af nya verlden, hvars största område utgöres af Förenta staterna.

Man vet, att en yankee aldrig går några omvägar. Han går sin väg framåt, och vanligen den, som för rakt till målet.

Också tvekade icke observatorierna i Förenta staterna att säga hvarandra sanningen. Om de icke kastade sina objektiver i hufvudet på hvarandra, så berodde detta på, att de just nu hade mest behof af dem.

I denna så omtvistade fråga förfäktade observatorierna i Washington inom distriktet Columbia och i Cambridge i staten Duna sina åsigter gent emot observatorierna vid Darmouth College i Connecticut och i Aun-Arbor i Michigan. Ämnet för deras tvist rörde sig icke om det observerade föremålets beskaffenhet, utan om det bestämda ögonblicket, då det observerats. Ty alla påstodo sig hafva sett det samma natt, samma timme, samma minut, ja, samma sekund, ehuruväl det mystiska föremålets bana endast intog en obetydlig höjd öfver horisonten. Dessutom är afståndet mellan Connecticut, Michigan, Duna och Columbia så stort, att man kunde hafva skäl att betvifla möjligheten af denna fyrdubbla observation, gjord i samma ögonblick.

Dudley i Albany i staten New-York och militärskolan i West-Point gåfvo sina kolleger orätt i en skrifvelse, hvari de med siffror angåfvo sagda kropps rektascension och deklination.

Men det visade sig senare, att alla dessa observatörer misstagit sig om föremålet, och att detta var en meteor, som endast hade passerat igenom atmosferens mellersta luftlager. Således kunde icke denna meteor vara föremålet i fråga. Hur skulle för resten sagda meteor kunnat blåsa basun?

Hvad nu beträffar denna basun, så försökte man förgäfves att hänföra dess ståtliga fanfarer till de akustiska villornas område. Härvidlag hade öronen bedragitsig lika litet som ögonen. Man hade verkligen sett, man hade verkligen hört. Natten mellan den 12:te och 13:de Maj — en mycket mörk natt — hade observatörerna vid Yale-College, vid vetenskapsakademien i Sheffield kunnat uppteckna några takter af ett musikstycke i D-dur och fyra fjerdedelstakt, hvilket not för not, rytm för rytm utgjorde omqvädet till “*Chant du Départ*“.

— Aha! — utropade skämtarna, — det är således en fransk orkester, som spelar uppe i molnen!

Men skämta är icke detsamma som att svara. Detta anmärktes också vid observatoriet i Boston, grundadt af *Atlantic Iron Works Society*, och hvars uttalanden i astronomiska och meteorologiska frågor började att gälla som lag inom den lärda verlden.

Nu uttalade sig äfven observatoriet i Cincinnati, uppfördt 1870 på berget “Look-out“, tack vare herr Kilgoor’s frikostighet, och hvilket är kändt för sina mikrometermätningar af dubbelstjernor. Dess direktör förklarade på fullt allvar, att det verkligen måste vara något, att ett slags rörligt föremål visade sig med temligen korta mellanrum på olika ställen af atmosferen, men att det var omöjligt att afgifva något utlåtande om föremålets beskaffenhet, dimensioner, hastighet och bana.

*

Det var vid denna tidpunkt, som en tidning, hvars spridning är ofantlig, *New-York Herald*, fick emottaga följande anonyma skrifvelse från en af sina abonnenter:

“Man har säkerligen icke glömt den rivalitet, som för några år sedan uppstod mellan Begum de Ragginahras båda arfvingar, den franska doktorn Sarrasin, boende i staden Franceville, och den tyske ingeniören, herr Schultze, boende i staden Stahlstadt, hvilka båda städer äro belägna i södra delen af Oregon i Förenta staterna.

Lika litet kan man hafva glömt att herr Schultze, i afsigt att förstöra Franceville, utslungade enfruktansvärd projektil, som skulle falla ner öfver den franska staden och tillintetgöra den med ett enda slag.

Ännu mindre kan man hafva glömt, att denna projektil, hvars initialhastighet, då den utslungades ur mynningen på jettekanonen, var orätt beräknad, genomskar luften med en hastighet, som var sexton gånger större än vanliga projektilers — om vi minnas rätt sexhundra kilometer i timmen — att den icke mera föll ned på jorden, utan att den, efter att hafva gått öfver i meteorform, kretsar och evigt måste kretsa omkring vår jord.

Hvarför skulle icke detta kunna vara föremålet i fråga, hvars tillvaro ju icke kan förnekas?“

Särdeles sinnrikt påhittadt af *New-York Herald’s* abonnent! Än basunen då? ... Det fans ingen basun i herr Schultzes projektil!

Alla dessa förklaringar förklarade således ingenting, alla observatörerna observerade illa.

Återstod dock alltid den hypotes, som framkastats af direktören vid observatoriet Zi-Ka-Wey. Men en kines' åsigter! ...

Man må alls icke tro, att publiken i gamla och nya verlden slutligen tröttnade på detta ämne. Nej visst icke, diskussionerna fortforo oafbrutet, utan att man lyckades komma öfverens. Det blef dock en liten tids stillestånd. Några dagar förflöto utan att föremålet, meteor eller hvad det var för något annat, signalerades, utan att några basunljud hördes från luften. Hade då föremålet möjligen fallit ned på något ställe af jordklotet, der det var svårt att återfinna dess spår — t. ex. i hafvet? Låg det begrafvet på bottnen af Atlantiska hafvet, Stilla hafvet eller Indiska oceanen? Huru var det möjligt att afgöra denna fråga?

Men nu passerade, mellan den 2:dra och 9:de Juni, en ny rad af händelser, som icke enbart kunde förklaras härröra af ett kosmiskt fenomen.

Under åtta dagars tid kunde hamburgarna frånspetsen af S:t Mikaeltornet, turkarna från Sofiamoskéens högsta minaret, invånarna i Rouen från metallspetsen på deras katedral, strassburgarna från spetsen af Münster, amerikanarna från hufvudet på deras frihetsstaty vid Hudsonflodens inlopp och från spetsen af Washingtonmonumentet i Boston, kineserna från toppen af "De fem geniernas tempel" i Kanton, hinduerna från sjette våningen af pyramiden i templet Tanjour, italienarna från S:t Peterskyrkans kors, engelsmännen från S:t Paulskyrkans i London kors, egypterna från spetsen af den stora pyramiden i Gizeh, fransmännen från åskledaren på jerntornet, tillhörande expositionen 1889, hvilket är trehundra meter högt, varseblifva en flagga, som sväfvade öfver hvar och en af dessa punkter, hvilka icke äro lätta att uppnå.

Och denna flagga bestod af en svart duk, beströdd med stjernor och med en gyllene sol i midten.

*

ANDRA KAPITLET.

I hvilket medlemmarna af Weldoninstitutet disputera utan att lyckas komma öfverens.

— Och den första som opponerar sig ...

— Verkligen! ... Men man skall allt opponera sig, om det så behöfs.

— Och i trots af era hotelser! ...

— Akta er för hvad ni säger, Bat Fyn!

— Akta er sjelf, Onkel Prudent!

— Jag påstår, att propellern bör sitta i aktern!

— Vi också! ... Vi också! — instämde ett femtiotal röster alldeles samtidigt.

— Nej, den bör sitta i fören! — skrek Phil Evans.

— I fören, i fören! — svarade femtio andra röster med icke mindre eftertryck. spetsen af S:t Mikaeltornet, turkarna från Sofiamoskéens högsta minaret, invånarna i Rouen från metallspetsen på deras katedral, strassburgarna från spetsen af Münster, amerikanarna från hufvudet på deras frihetsstaty vid Hudsonflodens inlopp och från spetsen af Washingtonmonumentet i Boston, kineserna från toppen af "De fem geniernas tempel" i Kanton, hinduerna från sjette våningen af pyramiden i templet Tanjour, italienarna från S:t Peterskyrkans kors, engelsmännen från S:t Paulskyrkans i London kors, egypterna från spetsen af den stora pyramiden i Gizeh, fransmännen från åskledaren på jerntornet, tillhörande expositionen 1889, hvilket är trehundra meter högt, varseblifva en flagga, som sväfvade öfver hvar och en af dessa punkter, hvilka icke äro lätta att uppnå.

Och denna flagga bestod af en svart duk, beströdd med stjernor och med en gyllene sol i midten.

*

ANDRA KAPITLET.

I hvilket medlemmarna af Weldoninstitutet disputera utan att lyckas komma öfverens.

— Och den första som opponerar sig ...

— Verkligen! ... Men man skall allt opponera sig, om det så behöfs.

— Och i trots af era hotelser! ...

— Akta er för hvad ni säger, Bat Fyn!

— Akta er sjelf, Onkel Prudent!

— Jag påstår, att propellern bör sitta i aktern!

— Vi också! ... Vi också! — instämde ett femtiotal röster alldeles samtidigt.

— Nej, den bör sitta i fören! — skrek Phil Evans.

— I fören, i fören! — svarade femtio andra röster med icke mindre eftertryck.— Aldrig kunna vi då komma öfverens!

— Aldrig! ... Aldrig!

— Nå, hvad tjenar det då till att disputera?

— Det är heller ingen dispyt! ... Det är en diskussion.

Det skulle man icke kunnat tro, att döma af de genmälen, de skarpa ord och utrop, hvilka sedan en dryg qvart tillbaka genljödo i sessionssalen.

Denna sal var i sjelfva verket den största i Weldoninstitutet, en vidtberyktad klubb, som hade sina sammankomster vid Walnut-Street i Filadelfia, Pensylvanien, Förenta Staterna, Amerika.

Förhållandet var, att offentliga demonstrationer, bullersamma meetings och slagsmål de olika partierna emellan egt rum i staden qvällen förut, i anledning af att man företagit val af en lykttändare. Häraf uppstod en jäsning, som ännu icke lagt sig och som kanske äfven var anledningen till den upphetsning, som medlemmarna af Weldoninstitutet nyss lagt i dagen. Och dock var här endast en helt vanlig sammankomst af medlemmar af ballongföreningen, hvilka diskuterade den — till och med vid denna tidpunkt — ännu sväfvande frågan om sättet att styra ballonger.

Allt detta tilldrog sig i en af Förenta staternas städer, hvars hastiga utveckling till och med öfverträffade New-York's, Chicago's, Cincinnati's och San-Francisco's — en stad, som dock hvarken är en hamnplats, ett centrum för olje- eller petroleumkällor, en manufakturstad eller ändpunkten för ett jernvägsnät — en stad, som är större än Berlin, Manchester, Edinburgh, Liverpool, Wien, Petersburg och Dublin — en stad, som eger en park, inom hvilken skulle kunna rymmas den engelska hufvudstadens sju parker sammantagna — och slutligen en stad, som för närvarande räknar 1,200,000 själar och kallar sig verldens fjerde stad, näst London, Paris och New-York.Filadelfia är nästan en stad af marmor med sina storartade byggnader och offentliga etablissementer, hvilka icke hafva något motstycke. Den mest storartade af alla läroanstalter i Nya verlden är "Girard college"En af schweizaren E. Girard 1833 grundad uppfostringsanstalt för värnlösa gossar. , och den fins i Filadelfia. Den största jernbro på hela jordklotet är den, som är slagen öfver Schuylkillfloden, och den är i Filadelfia. Den vackraste frimurarloge är den, som fins i Filadelfia. Och slutligen fins den största klubben för luftseglingskonstens anhängare i Filadelfia. Och om man har lust att besöka den i afton den 12 Juni, skall man kanske få litet roligt der.

I denna stora sal rörde sig, gestikulerade, talade, diskuterade, disputerade — alla med hatten på — ett hundratal

medlemmar af ballongföreningen, under ledning af en president, biträdd af en sekreterare och en skattmästare. Det var visserligen inga ingeniörer ex professo. Nej tvärtom, helt enkelt amatörer i allt som kunde hänföras till aerostatiken; men det var passionerade amatörer, och i synnerhet fiender till dem, hvilka i stället för aerostaten föredraga apparater, hvilka äro "tyngre än luften", såsom flygmaskiner, luftskepp o. s. v. Det är mycket möjligt, att dessa hederliga menniskor aldrig komma till något resultat angående sättet att styra en ballong. Men hvad som i alla fall är säkert, det är, att deras president hade all möda i verlden att styra dem sjelfva.

Denna president, väl känd i Filadelfia, var den ryktbara Onkel Prudent — Prudent är hans tillnamn. Hvad beträffar attributet Onkel, så förvånar det säkerligen ingen i Amerika, der man kan vara farbror utan att hafva hvarken brorsdöttrar eller brorssöner.

Onkel Prudent var en betydande personlighet och i trots af sitt namn omtalad för sin djerfhet. Han var mycket rik, något som aldrig försämrar saken, icke engång i Förenta staterna. Och huru skulle han också kunna vara annat, då han innehade en stor del af aktierna i Niagarafallen? Vid denna tid hade några ingeniörer i Buffalo bildat ett bolag för att kunna tillgodogöra sig Niagarafallen. En ypperlig affär! De sjutusen femhundra kubikmeter, som Niagara utslungar i sekunden, äro i styrka lika med sju millioner hästkrafter. Denna oerhörda kraft, fördelad mellan alla de fabriker, som äro uppförda inom en omkrets af femhundra kilometer, gaf en årlig behållning af femtonhundra millioner francs, hvaraf en del stoppades i bolagets kassa och i all synnerhet i Onkel Prudent's fickor. Han var dessutom ungkarl, lefde enkelt och hade för sin personliga uppassning ingen annan än sin betjent, Frycollin, hvilken alls icke passade att tjena hos en så djerf husbonde. Men motsatserna beröra hvarandra här i verlden.

Det faller af sig sjelf, att Onkel Prudent hade många vänner, eftersom han var rik; men han hade äfven fiender, derför att han var klubbens president — bland andra alla dem, som afundades honom denna plats. Såsom hörande till de mest hätska kunna vi nämna sekreteraren vid Weldoninstitutet.

Denne hette Phil Evans och var också mycket rik, emedan han var direktör för *Waldon Watch Company*, en betydande klockfabrik, som fabricerar femhundra klockor om dagen, och hvars fabrikater äro fullt jemförliga med de bästa från Schweiz. Phil Evans hade således kunnat anses som en af de lyckligast lottade menniskor i verlden, ja, till och med i Förenta staterna — om det icke hade varit för Onkel Prudent's plats. Liksom han var Phil Evans fyrtiofem år gammal, liksom han hade han en förträfflig helsa, liksom han var han ofantligt djerf, liksom han föga angelägen att utbyta det ogifta ståndets otvifvelaktiga företräden framför det äkta ståndets tvifvelaktiga. De voro således två menniskor, förträffligt egnade att komma öfverens, men de kommo icke öfverens, och bådavoro, det måste erkännas, fallna för att gå till ytterligheter, Onkel Prudent i hetta och Phil Evans i köld.

Hvad var då anledningen till, att icke Phil Evans blef utnämd till klubbens president? Rösterna hade varit lika fördelade mellan honom och Onkel Prudent. Tjugo gånger hade man företagit omröstning, och tjugo gånger hade det icke kunnat bildas någon majoritet hvarken för den ena eller för den andra. Detta var en brydsam belägenhet, som kunnat räcka längre än de båda kandidaternas lifstid.

Då föreslog en medlem af klubben ett nytt valsätt. Det var Jern Cip, Weldoninstitutets skattmästare. Jem Cip var en ifrig vegeterian, en af dessa afsvurna fiender till all slags animalisk föda och alla slags jäsdrycker, till hälften brahminer, till hälften muselmän, en medtäflare till Niewman, Pitman, Ward och Davie, hvilka hafva gifvit glans åt denna sekt af oförargliga tokar.

Vid detta tillfälle understöddes Jern Cip af en annan klubbmedlem, William T. Forbes, direktör för en stor fabrik, der man tillverkade drufsocker genom att behandla gammal lump med svafvelsyra — på detta sätt kan man åstadkomma socker af gammalt linne. Denne William T. Forbes var en ansedd man, far till två charmanta gamla flickor, fröken Dorotea, kallad Dora och fröken Margareta, kallad Greta, hvilka voro tongifvande inom den fina verlden i Filadelfia.

Resultatet af Jem Cip's förslag, understödt af William T. Forbes och några andra, blef, att man beslöt sig för att

välja klubbens president genom att låta de täflande kasta till måls.

Detta valsätt skulle i sanning kunna användas i hvarje fall, då det gäller att välja den värdigaste, och flera praktiska amerikanare tanka redan på att använda det vid väljandet af republikens president.

På hvardera af tvenne hvita taflor ritades ett svart streck. Dessa båda linier voro precis lika långa, ty manhade mätt dem med en matematisk noggrannhet, som om det gält basen af den första triangeln i en triangelmätning. Då detta blifvit gjordt, och de båda taflorna stälts upp i midten af sessionssalen, beväpnade de båda rivalerna sig med hvar sin fin nål och gingo samtidigt fram emot den tafla, som hvar och en fått sig anvisad. Den af de båda medtäflarna, som med sin nål kom närmast liniens medelpunkt, skulle utnämnas till Weldoninstitutets president.

Det förstås af sig sjelft, att profvet skulle göras endast en gång, utan höjdmärke och endast efter ögonmått. Konsten bestod uti att hafva säker hand och säkert öga.

Onkel Prudent kastade sin nål på samma gång som Phil Evans kastade sin. Sedan mätte man för att se, hvilken af de båda konkurrenterna, som hade träffat närmast midten.

O öde! Båda hade träffat så lika, att vid mätningen ingen nämnvärd skilnad kunde upptäckas. Om de också icke träffat den matematiska medelpunkten på linien, så var det dock endast ett obetydligt mellanrum mellan denna och de båda nålarna, och afståndet tycktes vara alldeles lika för båda.

Nu råkade sällskapet ånyo i stor förlägenhet.

Lyckligtvis kom en af medlemmarna, Truk Milnor, på den idéen, att man skulle ånyo mäta afståndet med en lineal, graderad med tillhjelp af Perreaux's mikrometermaskin, förmedelst hvilken man kan dela millimetern i femtonhundradelar. Denna lineal, som visade femtonhundradels millimeterstreck, uppdragna med diamant, användes nu vid ommätningen, och efter att hafva afläst delstrecken med tillhjelp af ett mikroskop, kom man till följande resultat:

Onkel Prudent hade nått midten, så när som på sex femtonhundradels millimeter, Phil Evans så när som på nio femtonhundradels millimeter.Deraf kom det sig, att Phil Evans icke blef mer än sekreterare vid Weldoninstitutet, under det att Onkel Prudent utropades till klubbens president.

Det behöfdes icke mer än denna lilla skilnad af tre femtonhundradels millimeter, för att Phil Evans skulle svärja Onkel Prudent ett hat, som fastän det var doldt icke var mindre häftigt.

Vid denna tidpunkt och efter de experiment, som gjorts under senare delen af det nittonde århundradet, var det icke utan, att icke frågan om de styrbara ballongerna gjort några framsteg. Det första nämnvärda försöket i den vägen gjordes af H. Giffard 1852, då han uppsteg i en fiskformig ballong, i hvars gondol fans en ångmaskin, som dref en skrufpropeller. Detta försök upptogs sedan af Dupuy de Lôme 1872, af bröderna Tissandier 1883 och af kaptenerna Krebs och Renard 1884.

Men om det också verkligen lyckats att styra dessa maskiner i ett medium, tyngre än de sjelfva, hvarest de, framdrifna af en propeller, kunnat gå snedt emot vinden eller till och med rakt emot vinden för att återkomma till sin utgångspunkt, så har det endast lyckats tack vare ovanligt gynsamma förhållanden. I en lugn atmosfer går det förträffligt, vid en lätt vind om fem till sex meter i sekunden går det också för sig. Men i det stora hela har man icke kommit till något praktiskt resultat. Vid en vind så stark, att den kan sätta en väderqvarn i gång — åtta meter i sekunden — skulle dessa maskiner blifvit stående nästan alldeles orörliga; vid en frisk bris — tio meter i sekunden — skulle de gått baklänges, vid en storm — tjugofem meter i sekunden — skulle de ha förts bort som en fjäder; midt under en orkan — fyrtiofem meter i sekunden — skulle de kanhända löpt fara ett slås i stycken; och slutligen vid en af dessa cykloner, hvilkas hastighet öfverstiger hundrameter i sekunden, skulle man icke kunnat återfinna en enda smula af dem.

Det är således otvifvelaktigt, att om också de styrbara ballongerna genom kaptenerna Krebs' och Renard's upprepade försök vunnit något i hastighet, detta dock endast var just hvad som behöfdes för att hålla stånd mot en lätt bris. Detta var orsaken till, att man hittills icke kunnat draga någon praktisk nytta af detta sätt att färdas i

luften.

Vare nu härmed hur som helst, så hade i jembredd med problemet om ballongens styrbarhet — d. v. s de medel, som användts för att gifva en lämplig hastighet — frågan om motorn gjort ojemförligt mycket snabbare framsteg. Den elektriska motorn hade så småningom utträngt Henry Giffard's ångmaskin och den af Dupuy de Lôme använda handkraften. Med den af bröderna Tissandier använda dynamo-elektriska, af en galvanisk stapel drifna maskinen uppnåddes en hastighet af fyra meter i sekunden. Med den af kaptenerna Krebs och Renard använda 8½ hästkrafters dynamo-elektriska maskinen uppnåddes en hastighet af omkring 6 meter i sekunden.

Sedermera hade alla ingeniörer och teknici med afseende på motorn sökt att allt mer och mer närma sig det önskningsmål, som man skulle kunnat innefatta i orden: "en hästkraft i ett klockfodral". Också öfverträffades så småningom verkningarna af den stapel, som hade varit kaptenerna Krebs' och Renard's hemlighet, och efter dem hade luftseglarna kommit att nyttja motorer, hvilkas lätthet tilltog på samma gång som styrkan.

Det fans således verkligen en hel del, som kunde uppmuntra de adepter, hvilka trodde på styrbara ballongers användbarhet. Men huru många förnuftiga menniskor fans det icke, som ej ville tro på denna användbarhet! Det förhåller sig också i sjelfva verket så, att om ballongen uppbäres af luften, tillhör den detta medium,i hvilket den helt och hållet uppgår. Huru skulle då dess massa, som är så utsatt för luftströmmarna, under sådana förhållanden kunna hålla stånd emot starka vindar, äfven om dess motor vore aldrig så kraftig?

Detta var just frågan; men man hoppades att lösa den genom att använda apparater af stora dimensioner. Det visade sig emellertid, att i denna täflan mellan uppfinnarna om att få en både lätt och en kraftig motor amerikanarna hade mest närmat sig det omtalade önskningsmålet. En dynamo-elektrisk apparat, grundad på användandet af en ny stapel, hvars sammansättning ännu var en hemlighet, hade inköpts af dess uppfinnare, en i Boston boende, hittills alldeles okänd kemist. Beräkningar, gjorda med största noggrannhet, åskådliggörande teckningar, utförda med den yttersta omsorg, utvisade, att man med denna apparat, som dref en propeller af lämplig storlek, skulle kunna uppnå en hastighet af aderton till tjugo meter i sekunden.

Detta skulle i sanning varit ypperligt!

— Och icke är det dyrt heller, — hade onkel Prudent tillagt, då han mot vederbörligt qvitto öfverlemnade till uppfinnaren den sista bundten af de hundratusen dollarssedlar, hvarmed man betalat hans uppfinning.

Weldoninstitutet satte omedelbart företaget i gång. Då det gäller ett experiment, som kan leda till praktisk nytta, äro alltid amerikanarna villiga att lossa på pungen. De nödiga medlen inflöto, utan att man ens behöfde bilda ett aktiebolag. Trehundra tusen dollars — hvilket gör en summa af omkring en million etthundra tusen kronor — betalades vid första uppmaningen till klubbens kassa. Arbetena togo sin början under ledning af Förenta staternas ryktbaraste luftseglare, Harry W. Tinder, odödliggjord genom tre af sina tusen luftfärder: den ena, under hvilken han stigit tolf tusen meter, högre än Gay-Lussac, Coxwell, Sivel, Crocé-Spinelli, Tissandier och Glaisher; den andra, under hvilken han farit öfver*Ill. L. BenettPANNEMAYER.* Den tredje uppstigningen slutade med ett förfärligt fall (sid. 26).

hela Amerika från New-York till San-Francisco, sålunda öfverträffande med flera hundra kilometer den väglängd, som tillryggalagts af Nadar, Godard med flere, för attnu icke tala om John Wise, hvilken hade tillryggalagt adertonhundra kilometer från Saint-Louis till grefskapet Jefferson; och slutligen den tredje, som slutat med ett förskräckligt fall från tusen meters höjd, hvaraf den enda följden blef en vrickning i högra handleden, under det att Pilâtre de Rosier, mindre lycklig, dödades ögonblickligen, ehuru han endast föll ned från fyrahundra meters höjd.

Vid tiden för denna berättelses början kunde man redan märka, att Weldoninstitutet bedrifvit förberedelserna med kraft. I Turner's mekaniska verkstäder i Filadelfia befann sig en enorm aerostat, hvars hållbarhet pröfvats genom att i den innesluta luft under starkt tryck. Denna förtjenade väl om någon benämningen jätteballong. Hur mycket mätte också i sjelfva verket Nadar's *"Géant"?* Sex tusen kubikmeter. Hvad mätte Jolin Wise's ballong? Tjugutusen kubikmeter. Hvad mätte Giffards ballong vid expositionen 1878? Tjugufem tusen kubikmeter med en

radie af aderton meter. Jemför nu dessa tre aerostater med Weldoninstitutets aerostat, hvars volym uppgick till fyrtiotusen kubikmeter, och ni skall förstå, att Onkel Prudent och hans kolleger hade stora skäl att pösa af stolthet.

Denna ballong, hvilken icke var bestämd att uppstiga till de högsta luftlagren, kallades icke *Excelsior,* hvilket ord annars är kanske litet för mycket omtyckt i Amerika. Nej, den kallades helt enkelt *Go a head* — hvilket betyder: Framåt! — och det återstod endast för honom att rättfärdiga sitt namn genom att lyda sin kaptens alla manövrer.

Vid denna tidpunkt var den dynamo-elektriska maskinen nästan färdig. Den hade konstruerats helt och hållet efter det system, till hvilket Weldoninstitutet köpt sig förmånsrätten. Man kunde räkna på, att *Go a head* inom sex veckor skulle företaga sin första utflygt i rymderna.Som man sett hade emellertid alla svårigheterna vid konstruktionen ännu icke öfvervunnits. Flera sammankomster hade egt rum för att diskutera, icke propellerns form eller dimensioner, utan frågan, huruvida den skulle placeras akterut i gondolen, såsom bröderna Tissandier hade gjort, eller förut, som kaptenerna Krebs och Renard hade gjort. Det är onödigt att säga, att det under dessa diskussioner nästan kommit till handgripligheter mellan anhängarna af de olika systemen. De båda grupperna voro alldeles jemt fördelade hvad antalet beträffar. Onkel Prudent, hvars röst skulle kunnat vara afgörande för endera partiet, Onkel Prudent, utan tvifvel uppfostrad i doktor BuridansBuridan, en fransk skolastisk filosof under femtonde århundradet, känd för det exempel han använde för att bevisa, att viljan alltid måste bestämmas af ett visst något förrän man kan besluta sig för en handling.*Öfvers. amn.* skola, hade icke kunnat bestämma sig för att uttala sin mening.

Detta var anledningen till, att man hade så svårt komma öfverens, så svårt att sätta propellern på sin plats. Detta kunde räcka i oändlighet, så vida icke regeringen lade sig emellan. Men som man vet, så tycker regeringen i Förenta staterna alls icke om att blanda sig i enskilda angelägenheter, som hon icke har med att göra. Och det har regeringen mycket rätt i.

På denna punkt stodo sakerna, och sessionen den 13 Juni hotade att icke sluta, eller rättare att sluta under det vildaste tumult — förolämpningar vexlades, knytnäfslag efterträdde förolämpningarna, käppslag efterträdde knytnäfsslagen och revolverskott efterträdde käppslagen, — då det plötsligt klockan 8,37 blef ett afbrott.

Weldoninstitutets vaktmästare, lugn och kall som en polistjensteman midt under det värsta tumultet vid ett meeting, närmade sig presidenten och räckte honom ett kort. Sedan inväntade han de befallningar, som Onkel Prudent kunde finna för godt att gifva honom.Onkel Prudent lät ånghvisslan ljuda, som tjenade honom till ringklocka, ty till och med klockan i Kremlin skulle icke varit tillräcklig för honom! . . . Men oväsendet minskades det oaktadt icke. Då blottade presidenten sitt hufvud, och genom detta utomordentliga medel erhölls ett slags half tystnad.

— Ett meddelande, — sade Onkel Prudent efter att hafva tagit sig en ofantlig pris ur den snusdosa, som aldrig lemnade honom.

— Tala! tala! — skreko nittionio röster — af en händelse eniga i denna punkt.

— Mina kära kolleger, en främling ber att få blifva insläppt i vår sessionssal.

— Aldrig! — svarades det enhälligt.

— Det tycks som om han skulle önska att bevisa oss — fortsatte Onkel Prudent, — att tron på ballongernas styrbarhet är den aldra största galenskap.

Ett starkt sorl af ovilja helsade detta meddelande.

— Släpp in honom! . . . Släpp in honom!

— Hvad heter denna besynnerliga personlighet? — frågade sekreteraren Phil Evans.

— Robur! — svarade Onkel Prudent.

— Robur! . . . Robur! . . . Robur! — tjöt hela församlingen.

Orsaken till att man tog emot detta besynnerliga namn med en sådan acklamation var säkert den, att Weldoninstitutets medlemmar hoppades att få urladda öfvermåttet af sin vrede öfver dens hufvud, som bar detta namn.

Stormen hade således saktat af ett ögonblick — åtminstone på ytan. Men huru skulle en storm kunna lugna sig hos ett folk, som exporterar två à tre sådana i månaden till Europa.

*

TREDJE KAPITLET.

I hvilket en ny personlighet icke behöfver presenteras, emedan han åtager sig detta besvär sjelf.

— Medborgare i Amerikas Förenta Stater, jag heter Robur! Jag är värdig detta namn. Jag är fyrtio år, ehuru jag icke ser ut att vara mera än trettio; jag är i besittning af en kraftfull konstitution, en berghelsa, en ovanlig muskelstyrka och en mage, som skulle anses utmärkt äfven inom strutsslägtet. Detta om fysiken.

Man lyssnade till hans ord. Ja, upprorsmakarna bragtes redan från början till tystnad genom det oväntade i detta tal *pro facie sua.* Var denne man galen, eller ville han mystifiera dem? Hvad han än månde vara, så förstod han att imponera och skaffa sig gehör. Icke en hviskning förnams mera i denna församling, der nyss ett oväder rasat. Lugnet efter stormen.

Dessutom tycktes verkligen Robur vara den man, han gaf sig ut för. Hans figur, som var medelstor och axelbred skulle kunnat bilda ett regelbundet trapez, hvari den största af de parallela sidorna utgjordes af axlarnas linie. På denna linie, uppburet af en kraftfull hals, hvilade ett enormt, sferoidalt hufvud. Hvilket djurs hufvud skulle detta likna för att gifva stöd åt teorien om passionernas placering? Jo, en tjur; men en tjur med ett intelligent ansigte. Ögonen tycktes spruta eld vid den minsta motsägelse, och ögonbrynen sammandrogos oupphörligt, hvilket är ett säkert bevis på okuflig energi. Håret var kort och något krusigt samt hade en metallisk glans. Bröstet var höghvälfdt och höjde och sänkte sig såsom en blåsbälg. Armar, händer, ben och fötter passade till det hela.Han bar hvarken mustascher eller polisonger utan ett stort hakskägg, som sjömännen bruka — hvilket gjorde, att man kunde se käkarnas rörelser; tuggmusklerna tycktes ega en ofantlig styrka. Man har räknat ut — hvad räknar man icke ut nu för tiden — att en medelstor krokodils käkar kunna uppnå fyrahundra atmosferen tryck, då en storväxt jagthunds endast kunna utveckla hundra. Man har till och med deducerat denna besynnerliga formel sålunda: om ett kilogram hund frambringar åtta kilogram tuggkraft, så frambringar ett kilogram krokodil tolf. Nå väl, då måste ett kilogram af sagde Robur frambringa minst tio. Han stod således midt emellan hund och krokodil.

Från hvilket land förskref sig denna märkvärdiga typ? Det skulle varit svårt att afgöra. Men säkert är, att han talade flytande engelska utan detta något släpande tonfall, som utmärker yankees i Nya England.

Han fortsatte sitt tal som följer:

— Och nu några ord om de inre egenskaperna, ärade medborgare! Ni se framför er en ingeniör, hvars moraliska styrka icke är underlägsen den fysiska. Jag är icke rädd för någon eller något. Jag har en kraftig vilja, som aldrig gifvit vika för en annans. Då jag föresatt mig ett mål, skulle hela Amerika, ja hela verlden förgäfves sammansvärja sig för att söka hindra mig att uppnå det. Då jag fått en idé, fordrar jag, att man delar den och tål inga motsägelser. Jag ingår i dessa detaljer, ärade medborgare, emedan det är nödvändigt, att ni känna mig i grund och botten. Ni tycka kanske, att jag talar för mycket om mig sjelf? Men det betyder ingenting! Och nu ber jag er att öfverlägga noga, innan ni afbryta mig, ty jag har kommit för att säga er saker, hvilka kanske icke skola hafva förmågan att behaga er.

Ett sakta sorl gick längs de främsta bänkarna isälen — ett tecken till att hafvet åter började blifva oroligt.

Onkel Prudent, som endast med möda lyckades beherska sig, åtnöjde sig likväl med att säga:

— Tala, ädle främling!

Och Robur fortsatte att tala utan att egna någon uppmärksamhet åt sina åhörare:

— Ja, jag vet det! Efter ett helt sekel af misslyckade expeditioner och försök, hvilka icke ledt till något resultat, finnes det ännu dåraktiga menniskor, som tro på ballongernas styrbarhet. De inbilla sig, att någon slags motor, elektrisk eller annan, skall kunna användas till deras anspråksfulla guldslagarhinnor, hvilka äro så prisgifna åt de olika luftströmmarna. De inbilla sig, att de skola kunna styra en aerostat liksom man styr ett skepp på hafvets böljor. Är det sagdt, att apparater, hvilka äro lättare än luften, kunna blifva styrbara, derför att några uppfinnare, vid lugnt eller nästan lugnt väder, hafva lyckats dels att gå snedt mot vinden och dels att gå rakt emot en svag bris med dem?

Nå väl! Ni äro här ett hundratal, som tro på förverkligandet af edra drömmar, som kasta, icke i hafvet utan i luften, tusentals dollars. Tro mig, det är att vilja strida mot det omöjliga!

Det var verkligen högst besynnerligt, men Weldoninstitutets medlemmar förändrade icke en min vid detta påstående. Hade de blifvit lika döfva som tåliga? Reserverade de sig, emedan de önskade höra, hur långt denna fräcka menniska skulle våga gå?

Robur fortsatte:

— Hvad för slag! En ballong — då det behöfves en kubikmeter gas för att erhålla en minskning i tyngd af en kilogram. En ballong, som gör anspråk på att med tillhjelp af sin mekanism motstå vinden, då det tryck, som en stark storm utöfvar på ett skepps segelmassa, icke är mindre än fyrahundra hästkrafter; då man vidolyckshändelsen vid Taybron sett orkanen utöfva ett tryck af fyrahundrafyrtio kilogram per qvadratmeter! En ballong, då naturen aldrig efter detta system konstruerat någon flygande varelse, vare sig nu att den är försedd med vingar som foglarna, eller med hinnor, som vissa fiskar och däggdjur . . .

— Däggdjur? . . . — utbrast en af klubbens medlemmar.

— Ja visst, läderlappen, som flyger, om jag icke misstager mig. Kanske den ärade medlem, som behagade afbryta mig, är okunnig om, att detta flygande djur hör till däggdjuren, och har han någonsin sett en omelett, tillagad af läderlappens ägg?

Den sålunda tilltalade aktade sig för några vidare inpass, och Robur fortsatte med samma liflighet :

— Men är det derför sagdt, att menniskan bör afstå från att göra sig till herre i luftens rike, afstå från att ändra så väl de inre som de yttre förhållandena i verlden genom att nyttja detta förträffliga samfärdsmedel? Nej, långt derifrån! Och liksom menniskan blifvit herre öfver hafven genom fartyg, med årån, seglet, hjulet eller propellern, på samma sätt skall hon blifva herre öfver den atmosferiska rymden genom apparater, tyngre än denna, ty för att vara starkare än luften, fordras det att vara tyngre än den.

Denna gång brast ovädret löst bland åhörarna. Hvilken salva af skrik utgick icke från alla dessa munnar, riktade mot Robur alldeles som lika många bösspipor eller kanonmynningar! Gälde det icke att svara på en formlig krigsförklaring, utslungad i aeronauternas läger? Höll icke striden mellan de olika åsigterna “lättare än luften“ och “tyngre än luften“ på att blossa upp ånyo?

Robur blinkade ej. Med armarna korslagda öfver bröstet inväntade han helt lugnt, att det skulle blifva tyst igen.Onkel Prudent gjorde ett tecken till att elden skulle upphöra.

— Ja, — återtog Robur, — framtiden tillhör flygmaskinen. Luften är en fast stödjepunkt. Om man gifver en luftpelare en uppåtstigande rörelse af fyrtiofem meter i sekunden, så skall en menniska kunna stå på dess öfre del, om hennes skosulor endast hafva en ytvidd af en åttondels qvadratmeter. Och om luftpelarens hastighet drifves upp till nittio meter i sekunden, så skall hon kunna promenera på den barfota. Man uppnår äfven samma resultat, om man med samma hastighet jagar undan en massa luft under skoflarna på en propeller.

Hvad Robur nu sade, var detsamma som alla anhängare af aviationen hade sagt före honom, och hvilkas arbeten

långsamt men säkert borde leda till problemets lösning. Äran att hafva utspridt dessa så enkla idéer tillkommer herrar de Ponton d'Amécourt, de La Landelle, Nadar, de Luzy, de Louvrié, Liais, Béléguic, Moreau, Babinet, Jobert, Temple, Salives, Penaud, de Villeneuve, Gauchot och Tatin, Michel Loup, Edison, Planavergne, bröderna Richard och en hel del andra. Det kan icke vara möjligt annat än att dessa idéer, som så många gånger öfvergifvas och återupptagits, dock en dag skola segra. Fienderna till aviationen, hvilka påstodo, att fogeln håller sig uppe endast emedan han uppvärmer den luft, som han inandas, hafva icke behöft vänta på svaret. Har det icke bevisats, att, en örn, som väger fem kilogram, måste vara fyld med femtio kubikmeter af denna varma luft endast för att kunna hålla sig uppe i luften?

Det var detta, som Robur bevisade med en logik, omöjlig att vederlägga, under skrik och skrän från alla sidor. Och se här de fraser, hvilka han som afslutning slungade i ansiktet på anhängarna till ballongen:

— Med era aerostater skola ni aldrig förmå något, aldrig uppnå något resultat, aldrig våga något! Denoförvägnaste af era aeronauter, John Wise, har, ehuru han gjort en luftresa, som sträckt sig tvåtusen kilometer utom det amerikanska fastlandet, dock måst afstå från sin plan att fara öfver Atlantiska hafvet! Och sedan dess ha ni icke gått ett enda steg framåt i den rigtningen.

— Min herre, — afbröt honom nu presidenten, som förgäfves bemödade sig att vara lugn, — ni glömmer, hvad vår odödlige Franklin sade vid den första montgolfièrens uppträdande, i ballongens barndom: “Den är ännu endast ett barn, men den kommer att växa!“ Och den har vuxit! . . .

— Ja, herr president, den har tillvuxit, men endast i omfång, icke i förträfflighet, hvilket icke är alldeles detsamma!

Detta var ett direkt anfall mot Weldoninstitutet, hvilket hade förordnat om, understödt och bidragit till förfärdigandet af en jätteballong. Också hördes från olika delar af salen åtskilliga föga lugnande förslag såsom t. ex.:

— Ned med främlingen!

— Kasta honom ned från talarstolen!

— För att bevisa, att han är tyngre än luften!

O. s. v.

Men det stannade vid ord och kom ej till handgripligheter. Robur, oberörd som förut, kunde således ännu en gång få yttra ett par ord:

— Framtiden tillhör ej aerostaterna, mina herrar aeronauter, den tillhör flygapparaterna! Fogeln flyger, och han är ingalunda en ballong utan en maskin! . . .

— Ja, han flyger, — skrek Bat T. Fyn, — men han flyger mot alla mekanikens lagar!

— Verkligen! — svarade Robur i det han ryckte på axlarna.

Derpå fortsatte han:

— Sedan man studerat så väl större som mindre flygande djurs flygt, har följande enkla tanke gjort siggällande: man måste härma naturen, ty naturen begår inga misstag. Mellan albatrossen, som knappast gör tio vingslag i minuten, mellan pelikanen, som gör sjuttio . . .

— Sjuttioen! — inföll en hånande röst.

— Och biet, som gör hundranittiotvå i sekunden . . .

— Ett hundra nittiotre, — skrek man på spe.

— Och den vanliga flugan, som gör trehundratrettio . . .

— Trehundratrettio och ett halft!

— Och muskiten, som gör millioner . . .

— Nej! . . . milliarder!

Men Robur lät icke afbryta sig i sitt tal.

— Mellan dessa många afvikelser, — återtog han, — finnes det en möjlighet att uttänka en praktisk lösning. Den dag, då herr de Lucy kunde bevisa, att ekoxen, denna insekt, som icke väger mer än två gram, kunde lyfta en tyngd af fyrahundra gram, således tvåhundra gånger mer än den sjelf vägde, då blef aviationens problem löst. Dessutom är det bevisadt, att vingarnas yta relativt minskas i samma mån som djurets omfång och tyngd ökas. Sedan dess har man lyckets tänka ut eller konstruera mer än sextio apparater . . .

— Hvilka aldrig kunnat flyga! — skrek sekreteraren Phil Evans.

— Hvilka hafva flugit eller skola flyga, — svarade Robur utan att låta bringa sig ur fattningen. — Och vare sig nu att man kallar dem streoforer, helicopterer, orthopterer eller något annat . . . så äro de dock det medel, hvarigenom menniskan skall göra sig till herre i atmosferen.

— Ah! Propellern! — inföll Phil Evans. — Men fogeln har ingen propeller — efter hvad vi veta!

— Jo, — svarade Robur. — Penaud har bevisat, att fogeln i sjelfva verket gör sig en propeller och att hans flygt är helicopterisk. Också är propellern framtidens motor . . .

“För en sådan förhexning Sainte-Hélice, bevara oss“ Oöfvorsättlig ordlek; det franska ordet hélice betyder propeller.*Ö. A.*

sjöng en af åhörarna, hvilken händelsevis påminde sig denna bit ur Héralds Zampa.

Hela församlingen instämde nu i chorus i detta omqväde, som de behandlade på ett sätt, som kunde kommit den franska tonsättaren att vända sig i sin graf.

Då de sista tonerna upplöst sig i ett förskräckligt tjut, trodde Onkel Prudent, att han borde begagna sig af det derefter följande lugnet för att yttra några ord.

— Främling, medborgare, — sade han, — hittills hafva vi låtit er tala utan att afbryta er . . .

Det tycks verkligen som presidenten vid Weldoninstitutet icke skulle ansett alla dessa repliker, skrik och tjut som afbrott, utan helt enkelt såsom meningsutbyten.

— Det oaktadt, — fortfor han, — vill jag erinra er om att aviations-teorien på förhand utdömts och förkastats af de flesta amerikanska ingeniörer. Ett system, som bland sina offer räknar Sarrasin Volant i Konstantinopel, munken Voador i Lissabon, Letur död 1852 och Groof 1864, för att icke räkna alla de offer, som jag glömt, vore det nu också blott den mytologiske Icarus . . .

— Detta system, — inföll Robur, — är icke sämre än det, som bland sina martyrer räknar Pilâtre de Rozier, fru Blanchard, Donaldson och Grimwood, hvilka senare föllo ned i Michigansjön, Sivel, Crocé-Spinelli, Eloy och en hel mängd andra, som man ej bör glömma.

Detta var en parerstöt, för att använda en fäktterm.

— Dessutom, — fortfor Robur, — kunna ni aldrig med era ballonger, huru fullkomliga de än må vara, uppnå en hasighet som kan vara af verkligt praktisk nytta. Ni skulle behöfva tio år för att fara jorden rundt — en färd, som flygmaskinen skulle kunna göra på åtta dagar.Nu utbröt auditoriet ånyo i ifriga protester, och oväsendet varade i hela tre minuter, tills det ändtligen lyckades Phil Evans att få ordet.

— Herr aviatör, — sade han, — ni som skryter så ofantligt med aviationens fördelar, har ni då aldrig försökt systemet?

— Jo visst!

— Och eröfrat luften?

— Det är möjligt, min herre!

— Hurra för Robur, eröfraren! — skrek en hånfull stämma.

— Ja, hvarför icke? Robur, eröfraren, är ett namn, som jag tar emot, och jag skall bära det, ty jag har rätt därtill!

— Vi tillåta oss att tvifla på den saken! — skrek Jem Cip.

— Mina herrar, — återtog Robur, hvars panna lade sig i hotande veck, — då jag på allvar resonnerar om en allvarsam sak, så tillåter jag icke, att man svarar mig med beskyllningar för osanning, och jag skulle skatta mig lycklig att få veta namnet på den som afbröt mig . . .

— Jag heter Jem Cip . . . och är vegetarian . . .

— Medborgare Jem Cip, — svarade Robur, — jag visste, att vegetarianerna i allmänhet hade längre tarmar än andra menniskor — en god fot åtminstone. Det är redan mycket det — tvinga mig icke att förlänga dem ytterligare genom att börja med era öron . . .

— Kasta honom på dörren!

— Ut med honom på gatan!

— Slå honom i bitar!

— Lynchlagen!

— Vrid honom, så att han blir som en propeller.

Förbittringen hade nått sin spets. Alla reste sig upp och omringade talarstolen, Robur doldes bakom en skog af armar, hvilka vajade fram och åter som om desatts i rörelse af en stormvind. Ånghvisslan utslungade förgäfves sina toner öfver församlingen! Denna afton kunde Filadelfia tro, att elden förstörde ett af dess qvarter och att hela floden Schuylkills vatten icke räckte till att släcka den.

Plötsligt drog sig hopen litet tillbaka. Robur, som dragit händerna ur fickorna, sträckte nu fram dem mot de förbittrades första led.

I hvardera handen höll han en af dessa små fickmitraljöser, hvilka äro så mycket i bruk i Amerika.

Och begagnande sig icke allenast af angriparnes tillbakavikande utan äfven af den tystnad, som åtföljde detsamma, sade han:

— Det är bestämdt ej Amerigo Vespuccio, som upptäckt Nya verlden, det är Sebastian Cabot. Ni äro inga amerikanare, medborgare aeronauter. Ni äro cabo . . .

I detta ögonblick aflossades fyra eller fem pistolskott i luften. De sårade ingen. Midt i röken försvann ingeniören, och då den skingrat sig, återfann man icke ett spår af honom. Robur, eröfraren, hade flugit sin kos, alldeles som om en flygapparat fört bort honom i rymden.

*

FJERDE KAPITLET.

I hvilket författaren försöker att, apropos betjenten Frycollin, åter upprätta månens anseende.

Det är utom allt tvifvel, att medlemmarna af Weldoninstitutet redan flere gånger förut, då de aflägsnat sig från sina sammankomster, uppfyllt Walnut-street och angränsande gator med rop och skrik.

Mer än en gång hade invånarna i detta qvarter med rätta beklagat sig öfver dessa bullersamma efterspel, hvilka störde dem till och med i deras hem. Mer än en satts i rörelse af en stormvind. Ånghvisslan utslungade förgäfves sina toner öfver församlingen! Denna afton kunde Filadelfia tro, att elden förstörde ett af dess qvarter och att hela

floden Schuylkills vatten icke räckte till att släcka den.

Plötsligt drog sig hopen litet tillbaka. Robur, som dragit händerna ur fickorna, sträckte nu fram dem mot de förbittrades första led.

I hvardera handen höll han en af dessa små fickmitraljöser, hvilka äro så mycket i bruk i Amerika.

Och begagnande sig icke allenast af angriparnes tillbakavikande utan äfven af den tystnad, som åtföljde detsamma, sade han:

— Det är bestämdt ej Amerigo Vespuccio, som upptäckt Nya verlden, det är Sebastian Cabot. Ni äro inga amerikanare, medborgare aeronauter. Ni äro cabo . . .

I detta ögonblick aflossades fyra eller fem pistolskott i luften. De sårade ingen. Midt i röken försvann ingeniören, och då den skingrat sig, återfann man icke ett spår af honom. Robur, eröfraren, hade flugit sin kos, alldeles som om en flygapparat fört bort honom i rymden.

*

FJERDE KAPITLET.

I hvilket författaren försöker att, apropos betjenten Frycollin, åter upprätta månens anseende.

Det är utom allt tvifvel, att medlemmarna af Weldoninstitutet redan flere gånger förut, då de aflägsnat sig från sina sammankomster, uppfyllt Walnut-street och angränsande gator med rop och skrik.

Mer än en gång hade invånarna i detta qvarter med rätta beklagat sig öfver dessa bullersamma efterspel, hvilka störde dem till och med i deras hem. Mer än engång hade polisen fått lof att träda emellan för att göra passagen fri för åkande och gående, hvilka till största delen icke alls hade något intresse för frågan om luftseglingen. Men aldrig hade tumultet antagit sådana dimensioner, aldrig hade klagomålen varit så berättigade, aldrig polisens mellankomst så nödvändig, som denna afton.

Medlemmarna i Weldoninstitutet voro dock i någon mån ursäktade. Man hade icke skytt att anfalla dem i deras eget läger. En anhängare af principen: “tyngre än luften“ hade sagt saker, hvilka voro särdeles obehagliga att höra för dessa fanatiska anhängare af principen: “lättare än luften“. Och så hade han till på köpet försvunnit just i det ögonblick, då man beredde sig till att behandla honom efter förtjenst.

Detta kräfde sannerligen hämd. Man kunde icke hafva amerikanskt blod i ådrorna och lemna sådana förolämpningar ostraffade! Amerigos söner behandlade såsom söner af Cabot! Var icke detta en förolämpning, så mycket mera oförlåtlig som den träffade hufvudet på spiken — enligt historien?

Klubbens medlemmar slöto sig derför tillsamman i olika grupper och genomletade först Walnut-street, sedan de angränsande gatorna och slutligen hela qvarteret. De väckte upp invånarna ur deras sömn. De tvingade dem att låta genomsöka sina hus, utan att sedan godtgöra dem för den skymf, som begåtts mot deras enskilda lif, hvilket annars är särdeles respekteradt hos alla folk af anglo-saxisk härkomst. Men allt bråk och alla efterspaningar voro förgäfves. Robur stod ingenstädes att finna. Man kunde ej ens upptäcka ett spår af honom. Om han farit upp i *Go-a-head,* Weldoninstitutets ballong, skulle han icke varit mera omöjlig att anträffa. Efter en timmes fåfänga spaningar måste man afstå från vidare efterforskningar; kollegerna skildes åt, efter att hafva svurit en dyr ed på, att de skulle utsträcka sina efterspaningartill alla territorier i detta dubbla Amerika, som bildar Nya verlden.

Ill. L. BenettP. Louis I ären inga amerikanare (sid. 38).

Framemot klockan elfva var lugnet något så näråterstäldt inom qvarteret. Filadelfia kunde åter försjunka i denna goda sömn, hvilken är ett afundsvärdt privilegium för de städer, som hafva den lyckan att icke vara industriella.

Klubbmedlemmarna tänkte endast på att så fort som möjligt komma hvar till sitt. För att nu endast nämna några af de mera framstående, så begaf sig William T. Forbes åt det håll, der hans stora sockerfabrik låg och der hans båda döttrar fröken Dora och fröken Greta lagat i ordning teet till honom, sötadt med hans eget drufsocker. Truk Milnor tog vägen åt sin fabrik, hvars stora ångmaskin flåsade dag och natt i en af de aflägsnaste förstäderna. Skattmästaren Jem Cip, offentligen beskyld för att hafva en fot längre tarmar än folk i allmänhet, uppsökte en restaurationslokal, der en vegetabilisk supé väntade honom.

Två af de mest betydande medlemmarna — endast två — tycktes icke tänka på att så snart begifva sig hemåt. De hade begagnat sig af tillfället för att få språka med hvarandra med ännu större hätskhet än vanligt. Det var de båda oförsonliga fienderna Onkel Prudent och Phil Evans, presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet.

Vid klubblokalens port väntade betjenten Frycollin på sin herre, Onkel Prudent.

Han följde efter honom utan att bry sig om, hvad de båda kollegerna grälade om.

Det var endast för att begagna ett förmildrande uttryck, som verbet “språka“ användes för att beteckna det meningsutbyte, som egde rum mellan klubbens president och sekreterare. I sjelfva verket grälade de med en häftighet, som hade sitt upphof i deras gamla rivalitet.

— Nej, min herre, nej! — upprepade Phil Evans. — Om jag hade haft den äran att presidera i Weldoninstitutet skulle aldrig, nej, aldrig en sådan skandal kommit att ega rum!— Och hvad skulle ni gjort, om ni haft denna ära? — frågade Onkel Prudent.

— Jag skulle fallit denna offentliga smädare i talet, innan han ens hunnit öppna munnen!

— Det tycks mig dock, som om det skulle vara nödvändigt att låta en person tala, innan man kan falla honom i talet!

— Icke i Amerika, min herre, icke i Amerika!

Under ett fortsatt utbytande af ingalunda milda yttranden passerade dessa båda personer den ena gatan efter den andra och aflägsnade sig allt mer och mer från sina respektive boningar; de gingo igenom qvarter, hvars läge skulle tvinga dem att göra långa omvägar för att komma hem igen.

Frycollin följde hela tiden efter; men han kände sig just ej synnerligen belåten, då han såg sin herre begifva sig till dessa trakter, hvilka redan voro temligen öde. Frycollin tyckte ej särdeles om dessa stadsdelar, i synnerhet ej strax före midnatt. Det var också verkligen mycket mörkt, och månen, som var i ny, hade knappt börjat “sin tjuguåtta dagars rond“.

Frycollin tittade sig derför om till höger och venster för att se, om icker några misstänkta skuggor förföljde dem. Verkligen trodde han sig också se fem eller sex stora figurer, hvilka ej tycktes vilja förlora dem ur sigte. Instinktmessigt närmade Frycollin sig sin herre; men han skulle icke för allt i verlden vågat afbryta honom i ett samtal, ty detta skulle säkert förskaffat honom åtskilliga obehagligheter.

Allt nog, slumpen fogade, att presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet utan att tänka därpå styrde kosan mot Fairmount-Park. Upptagna af sin häftiga dispyt kommo de fram till den ryktbara jernbro, som leder öfver Schuylkillfloden; de gingo vidare öfver densamma, mötte endast några försenade vandrare och befunno sig slutligen midt inne på vidsträckta områden,hvilka, bestående dels af stora gräsplaner och dels af skoglika planteringar, göra denna park till enastående i sitt slag i verlden.

Nu fingo betjenten Frycollins farhågor ökad fart och detta med så mycket större skäl, som de fem eller sex skuggorna hade smugit sig efter dem öfver bron. Hans pupiller vidgades också så ofantligt, att de nådde ända till iris’ omkrets. Men på samma gång förminskades hans kropp och han kröp ihop, alldeles som om han varit begåfvad med denna förmåga att sammandraga sig, som är egendomlig för blötdjuren och vissa leddjur.

Saken var den, att betjenten Frycollin var en stor kruka.

Han var en äkta neger från Syd-Carolina med ett klumpigt hufvud på en spinkig kropp. Han var precis tjugoett år

gammal, d. v. s. han hade aldrig varit slaf, icke en gång vid födelsen, men han var icke stort bättre för det. Han var hycklare, gurmand, lätting och framför allt en äkta pultron. Sedan tre år tillbaka var han i Onkel Prudents tjenst. Hundra gånger hade han hållit på att blifva kastad på porten, men man hade behållit honom af fruktan för att få en ännu sämre. Emellertid måste Frycollin, då han var i tjänst hos en herre, som alltid var färdig att kasta sig i de mest vågsamma företag, vara beredd på många tillfällen, då hans feghet skulle blifva satt på hårda prof. Men han åtnjöt också många fördelar, som uppvägde olägenheterna. Man gjorde icke allt för mycket narr af honom för hans fråsseri och ännu mindre för hans lätja. Ack, Frycollin, om du hade kunnat blicka in i framtiden!

Men hvarför hade också icke Frycollin kunnat stanna qvar i Boston, der han tjenade hos en viss familj Sneffel, hvilken stod i begrepp att resa till Schweiz, men afstod derifrån af fruktan för jordras? Detta var en plats, som passade för Frycollin, men alls icke att varai tjenst hos Onkel Prudent, som ständigt kastade sig i faror.

Men nu var han en gång der, och hans herre hade kommit ända derhän att vänja sig vid hans fel. Han hade för resten en förtjenst. Ehuru han var neger till härkomsten, talade han dock icke negerdialekten — hvilket ju är något att sätta värde på, ty ingenting kan väl vara obehagligare än denna förskräckliga jargon, i hvilken användandet af de possessiva pronomina och infinitiven är drifvet till sin spets.

Det är således ett faktum, att betjenten Frycollin var pultron och som man säger: “rädd som månen“.

Det är här fullständigt på sin plats, att protestera mot denna jemförelse, så kränkande för den blonda Phebe, den milda Selene, den strålande Apollos kyska syster. Med hvad rätt beskyller man för feghet en himlakropp, som, så länge verlden funnits till, alltid har sett jorden i ansigtet utan att någonsin vända den ryggen?

Vare dermed hur som helst, vid denna timme — det var mycket nära midnatt — började “den bleka förtalades“ skifva att försvinna i öster bakom trädtopparna. Dess strålar silade sig genom träden och spridde några ljusstrimmor på marken. Skogens inre föreföll derigenom mindre mörkt.

Detta gjorde att Frycollin kunde bättre öfverskåda föremålen omkring.

— Hu då, — sade han för sig sjelf; — de finnas ännu qvar, de der bofvarna! Det är då alldeles säkert, att de närma sig.

Nu kunde han ej stå ut längre. Han gick fram till sin herre och sade:

— Master Onkel.

Det var så han kallade sin herre och som denne ville blifva kallad.

I detta ögonblick hade dispyten mellan de båda rivalerna nått sin höjdpunkt, och som de i sin ifver ickeönskade blifva störda, ombads Frycollin helt tvärt att hålla sig på sin plats.

Under det de sålunda grälade, fördjupade de sig allt mer och mer i de ödsligare delarna af Fairmount-Park och aflägsnade sig alltjemt från Schuylkillfloden och från bron, som de måste passera för att komma tillbaka till staden.

Alla tre befunno sig nu midt uti en grupp högstammiga träd, hvilkas högsta toppar belystes af månens sista strålar. Vid slutet af denna skogsdunge utbredde sig en stor långsträckt slätt, särdeles passande för kapplöpningar. Ingen ojemnhet i marken skulle hindrat hästarna i deras lopp, intet enda träd skulle hafva skymt utsigten för åskådarna längs en sträcka af ett par hundra kilometer.

Men om Onkel Prudent och Phil Evans icke varit så fördjupade i sin dispyt, om de hade sett sig uppmärksamt omkring, skulle de hafva funnit, att slätten icke hade sitt vanliga utseende. Var det då en qvarnegarefirma, som dagen förut der grundat ett stort etablissement? Man skulle i sanning kunnat tro det vara ett dylikt etablissement med en samling af väderqvarnar, hvilkas nu orörliga vingar aftecknade sig spöklikt i halfdunklet.

Men hvarken presidenten eller sekreteraren märkte denna besynnerliga förändring, som landskapet undergått. Icke heller Frycollin såg någonting. Det föreföll honom som om de sex bofvarna närmade sig och slöto sig tätare tillsammans, liksom om de ansåge att stunden för anfall vore kommen. Han kände en konvulsivisk skräck, hans

lemmar förlamades, håren reste sig på hans hufvud — han var med ett ord i det högsta stadiet af förskräckelse.

Ehuru knäna vacklade under honom, hade han dock kraft att ännu en gång ropa:

— Master Onkel! . . . Master Onkel! . . .

— Nå, hvad vill du nu igen? — svarade Onkel Prudent.

Det är mycket troligt, att Phil Evans och han ickeskulle haft något emot att gifva ett utlopp åt sin vrede genom att riktigt grundligt mörbulta den olycklige betjenten. Men de fingo lika litet tid dertill som denne att svara dem.

I detta ögonblick ljöd en hvissling genom luften. Samtidigt tändes en sorts elektrisk sol ute på slätten.

Det var utan tvifvel en signal, och i detta fall betydde den säkert, att stunden var inne för att utöfva någon slags våldsgerning.

På kortare tid än det behöfdes att tänka det, kommo sex karlar framrusande ur skogen och kastade sig två öfver Onkel Prudent, två öfver Phil Evans och två öfver betjenten Frycollin — de två sista voro tydligen öfverflödiga, ty negern var alldeles ur stånd att försvara sig.

Så öfverraskade än presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet blefvo öfver detta anfall, ville de dock sätta sig till motvärn. Men de hade hvarken tid eller krafter dertill. Inom några sekunder, sedan de blifvit tystade genom en munkafle och deras ögon förbundits, släpades de, kufvade och bundna till händer och fötter, i största hast tvärs öfver slätten. Hvad kunde de tro annat än att de råkat ut för detta slags samvetslösa menniskor, hvilka icke tveka att plundra folk, sedan de släpat dem med sig djupt in i skogen. Men deraf blef emellertid intet. Man undersökte icke en gång deras fickor, oaktadt Onkel Prudent alltid, trogen sin vana, hade några tusen dollars på sig.

En minut efter detta öfverfall och utan att ett enda ord vexlats mellan de anfallande kände Onkel Prudent, Phil Evans och Frycollin, att man helt varsamt lade ned dem, icke på gräsplanen utan på en slags planka, som svigtade under deras tyngd. Der lades de nu bredvid hvarandra. En dörr stängdes om dem. Sedan underrättades de genom en nyckels omvridande i låset om, att de voro fångar.

Nu hördes ett oafbrutet susande, alldeles som ettsurrrr, hvars rrr drogos ut i det oändliga, utan att något annat ljud kunde förmärkas i den tysta natten.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Hvilken uppståndelse blef det icke följande dag i Filadelfia! Redan tidigt på morgonen blef det kändt, hvad som tilldragit sig aftonen förut under Weldoninstitutets sammankomst; det plötsliga uppträdandet af en mystisk person, en viss ingeniör vid namn Robur — Robur, eröfraren — den strid, som han tycktes vilja inleda mot aeronauterna och till sist hans oförklarliga försvinnande.

Men helt annat lif blef det, då hela staden fick kännedom om, att äfven klubbens president och sekreterare hade försvunnit under natten mellan den 12:te och 13:de Juni.

Hvilka efterspaningar gjordes icke i så väl staden som dess omgifningar! Men allt var förgäfves! Alla tidningar först i Filadelfia, sedan i Pennsylvanien och slutligen i hela Amerika togo hand om saken och uttydde den på hundratals olika sätt, hvaraf intet enda kom sanningen på spåren. Ansenliga summor utlofvades genom annonser och plakat — icke endast åt den, som kunde återfinna de försvunna hedersmännen, men åt hvar och en som kunde lemna någon upplysning, som kunde leda till deras återfinnande. Det ledde till intet resultat. Om jorden öppnat sig för att sluka dem, skulle icke presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet kunnat vara mera spårlöst bortsopade från jordytan.

Med anledning af denna händelse begärde guvernementets tidningar, att polisstyrkan skulle ansenligt ökas, emedan sådana attentat när som helst kunde föröfvas mot Förenta staternas förnämsta medborgare, och deri hade de rätt.

De oppositionella tidningarna fordrade deremot, att hela denna corps skulle afskaffas såsom varande alldeles öfverflödig, emedan dylika attentat kunde förekomma,utan att det vore möjligt att upptäcka gerningsmännen — hvari de kanske icke heller hade så orätt.

Hela följden blef den, att polisen förblef hvad den var förut, hvad den alltid skall blifva i den bästa af verldar, som icke är fullkomlig och aldrig heller skall veta att blifva det.

*

FEMTE KAPITLET.

I hvilket ett stillestånd i fiendtligheterna uppgöres mellan presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet.

En bindel för ögonen, en kafle i munnen, ett rep om händerna, ett rep om fötterna, och följaktligen omöjligt att se, tala eller röra sig. Allt detta sammanlagdt var just icke egnadt att göra Onkel Prudents, Phil Evans och betjenten Frycollins belägenhet synnerligen dräglig. Att dessutom sväfva i okunnighet, om hvilka som äro upphofsmännen till detta bortröfvande, icke veta, hvart man blifvit kastad alldeles som simpla kollies i en godsvagn, icke veta hvar man befinner sig och hvad för öde som väntar en, detta kunde i sanning göra de saktmodigaste menniskor på jorden rasande, och som man vet, så hörde medlemmarna af Weldoninstitutet just icke till de mest tåliga. Då man känner till huru häftig Onkel Prudent var, så kan man lätt tänka sig, i hvilket tillstånd han borde befinna sig.

I alla händelser måste Phil Evans och han tänka, att det borde falla sig litet svårt för dem, att aftonen derpå intaga sina platser vid klubbens sammanträde.

Hvad beträffar Frycollin, så var det honom omöjligt att med förbunda ögon och tilltäppt mun tänka på något som helst. Han var mera död än lefvande. utan att det vore möjligt att upptäcka gerningsmännen — hvari de kanske icke heller hade så orätt.

Hela följden blef den, att polisen förblef hvad den var förut, hvad den alltid skall blifva i den bästa af verldar, som icke är fullkomlig och aldrig heller skall veta att blifva det.

*

FEMTE KAPITLET.

I hvilket ett stillestånd i fiendtligheterna uppgöres mellan presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet.

En bindel för ögonen, en kafle i munnen, ett rep om händerna, ett rep om fötterna, och följaktligen omöjligt att se, tala eller röra sig. Allt detta sammanlagdt var just icke egnadt att göra Onkel Prudents, Phil Evans och betjenten Frycollins belägenhet synnerligen dräglig. Att dessutom sväfva i okunnighet, om hvilka som äro upphofsmännen till detta bortröfvande, icke veta, hvart man blifvit kastad alldeles som simpla kollies i en godsvagn, icke veta hvar man befinner sig och hvad för öde som väntar en, detta kunde i sanning göra de saktmodigaste menniskor på jorden rasande, och som man vet, så hörde medlemmarna af Weldoninstitutet just icke till de mest tåliga. Då man känner till huru häftig Onkel Prudent var, så kan man lätt tänka sig, i hvilket tillstånd han borde befinna sig.

I alla händelser måste Phil Evans och han tänka, att det borde falla sig litet svårt för dem, att aftonen derpå intaga sina platser vid klubbens sammanträde.

Hvad beträffar Frycollin, så var det honom omöjligt att med förbunda ögon och tilltäppt mun tänka på något som helst. Han var mera död än lefvande.*Ill. L. BenettP. Louis* De fördes i största hast öfver slätten (sid. 46).

Under loppet af en timme förbättrades icke alls fångarnas belägenhet. Ingen kom för att besöka dem och återgifva dem friheten att röra sig och tala, hvarafde voro i så stort behof. De måste inskränka sig till qväfda suckar, till “hm, hm“, frammumlade tvärs igenom munkaflen, till vanmäktiga ansträngningar att lösa sina bojor. Man kan för resten tänka sig denna stumma vrede, detta undertryckta eller rättare sagdt bundna raseri. Då de icke kunde se någonting, försökte de med hörseln skaffa sig någon slags kännedom om, hvad detta sakernas oroande tillstånd betydde. Men de sökte förgäfves att urskilja något annat ljud än detta oafbrutna och oförklarliga surrrrrr, hvilket tycktes sätta hela luften omkring dem i dallring.

Till slut lyckades det dock Phil Evans efter mycket besvär och tålamod att något lossa på repet, som band hans händer. Sedan löste han så småningom upp knuten, hvarefter hans händer återfingo sin vanliga frihet.

Genom häftig frottering kom blodet, som hämmats genom det hårdt åtknutna repet, åter i omlopp. Minuten derpå hade Phil Evans löst af sig bindeln, som betäckte hans ögon, tagit bort kaflen ur munnen och skurit af repen med det fina bladet på sin “bowie-knife“. En amerikanare, som icke alltid hade sin “bowie-knife“ i fickan, skulle icke längre vara någon amerikanare.

Om Phil Evans sålunda vann den fördelen att kunna röra sig och tala, så var detta också allt. Sina ögon kunde han ej göra något bruk af — åtminstone icke för tillfället. Ett fullkomligt mörker herrskade i denna cell. Likväl trängde litet dager in genom en slags skottglugg i väggen på omrkring fem à sex fots höjd.

Man kan nog förstå, att Phil Evans, huru han än annars kände det, icke ett ögonblick tvekade att befria sin rival. Några snitt med hans “bowie-knife“ voro tillräckliga att lösa repen, som bundo händer och fötter. Onkel Prudent reste sig ögonblickligen på knä nästan utom sig af raseri samt slet bort bindeln och munkaflen. Derpå sade han med halfqväfd stämma:— Tack!

— Ah, jag ber! . . . Inga tacksägelser, — svarade den andre.

— Phil Evans?

— Onkel Prudent?

— Här äro vi icke längre president och sekreterare i Weldoninstitutet, således ej heller fiender!

— Ni har rätt, — svarade Phil Evans. — Här äro vi endast två menniskor, som skola hämnas på en tredje, hvars öfverfall kräfver stränga repressalier. Och denna tredje . . .

— Det är Robur!

— Det är Robur!

Se der ändtligen en punkt, i hvilken de båda konkurrenterna voro helt och hållet eniga. Angående denna sak behöfde man ej frukta någon dispyt.

— Och er betjent? — frågade Phil Evans, i det han pekade på Frycollin, hvilken flåsade som en sälhund, — skola vi icke lösa hans band.

— Icke ännu, — svarade Onkel Prudent. — Han skulle taga lifvet af oss med sin klagolåt, och vi hafva annat att göra än att sysselsätta oss med honom.

— Hvad då, Onkel Prudent?

— Att rädda oss, om det är möjligt.

— Ja, till och med om det är omöjligt.

— Ni har rätt, Phil Evans, till och med om det är omöjligt!

Det kunde icke ett ögonblick falla presidenten och hans kollega in att tvifla på, att det icke var denne

egendomlige Robur, som var upphofsmannen till enleveringen. Det är också sant, att vanliga tjufvar skulle, sedan de tagit ifrån dem deras klockor, nipper, plånböcker och portemonnaier, kastat dem i Schuylkillfloden och gifvit dem ett dugtigt knifhugg i bröstet, i stället för att stänga in dem i — ja, i hvad? — Detta var i sanning en vigtig fråga, som man måste komma på det klara med, innan manbörjade förberedelserna till en flykt, om denna skulle kunna hafva någon möjlighet för sig att lyckas.

— Phil Evans, — återtog Onkel Prudent, — då vi gingo från klubbens sista sammanträde, hade vi gjort klokare i att se oss för i stället för att vexla stickord, till hvilka här icke är stället att återkomma. Om vi icke hade begifvit oss utom Filadelfias gator, så hade detta aldrig händt. Det är tydligt, att denne Robur anat hvad som skulle komma att passera inom klubben; han förutsåg hvilket raseri hans hånfulla uppträdande skulle framkalla och hade därför ställt några af sina banditer vid porten för att vid behof kunna bistå honom med handkraft. Då vi lemnade Walnut-street spionerade dessa på oss och förföljde oss, och då de sågo, att vi voro nog oförsigtiga att fördjupa oss i Fairmount-Parks alléer, hafva de begagnat tillfället att gripa oss.

— Jag är alldeles af samma åsigt, — svarade Phil Evans. — Ja, vi gjorde verkligen mycket dumt i att icke direkt begifva oss hem.

— Man gör alltid dumt i att icke vara försigtig, — svarade Onkel Prudent.

I detta ögonblick hördes en djup suck, som kom från cellens mörkaste vrå.

— Hvad var det? — frågade Phil Evans.

— Ingenting! . . . Bara Frycollin, som drömmer.

Derpå återtog Onkel Prudent:

— Det kan endast hafva förflutit två minuter mellan det ögonblick, då man grep oss, några steg från slätten, och det ögonblick, då man kastade oss i denna håla. Det är således tydligt och klart, att dessa menniskor icke släpat bort oss från Fairmount-Park . . .

— Och om de hade gjort det, skulle vi väl märkt någon rörelse, då de flyttade oss.

— Alldeles rigtigt, — instämde Onkel Prudent. — Således är det klart, att vi äro inneslutna i någon vagn— kanske i en af dessa långa forvagnar, som begagnas på prairierna, eller i någon lindansarevagn.

— Sannolikt! Om det vore en båt, förtöjd vid Schuylkillflodens stränder, borde detta märkas på vissa vaggningar, som skulle åstadkommas af strömmen.

— Alldeles min åsigt! Alldeles min åsigt, — upprepade Onkel Prudent, — och jag tycker, att emedan vi ännu befinna oss på slätten, så gäller det att fly nu eller aldrig; sedan står det oss fritt att försöka återfinna denna Robur.

— Och att låta honom få dyrt betala detta ingrepp i två amerikanska medborgares frihet!

— Ja dyrt . . ., mycket dyrt!

— Men hvem är då denne man? — Hvarifrån kommer han? — Är det en engelsman, en tysk eller en fransman ?

— Det är en skurk, och det är nog, — svarade Onkel Prudent. — Och nu till verket!

Båda två trefvade nu med händerna öfver cellens väggar för att om möjligt få rätt på en fog eller en springa. Ingenting fans! Ingenting heller på dörren. Den var hermetiskt tillsluten, och det skulle varit omöjligt att bryta upp låset. Man måste således göra ett hål och fly genom detta hål. Återstod nu att försöka om de med sina “bowie-knives“ kunde genombryta väggen, om bladen icke skulle blifva slöa eller brytas under detta arbete.

— Men hvarifrån härleder sig denna darrning, som aldrig upphör? — frågade Phil Evans, mycket förvånad öfver detta oupphörliga surrrrrr.

— Troligtvis vinden, — svarade Onkel Prudent.

— Vinden? . . . Men jag tyckte, att vädret ända till midnatt var alldeles lungt.

— Det är sant, Phil Evans. Men om det icke är vinden, hvad tror ni då, att det kan vara ?

Phil Evans fälde nu upp det bredaste bladet på sinknif och försökte att borra i väggen nära dörren. Han trodde, att det möjligen kunde vara tillräckligt att göra ett hål för att kunna sticka ut handen och öppna dörren utifrån, om den endast var reglad och nyckeln sutte qvar i låset.

Några minuters ifrigt arbete medförde intet annat resultat än att förstöra bladen på knifven genom att afbryta spetsarna och förvandla eggarna till sågar med tusentals tänder.

— Det der biter icke, Phil Evans!

— Nej!

— Skulle vi möjligen vara i en cell af jernbleck?

— Nej visst icke, Onkel Prudent. Om man slår på dessa väggar, så gifva de icke ifrån sig något metalliskt ljud!

— Således är det hvarken jern eller trä.

— Men hvad är det då?

— Det är omöjligt att afgöra, men i alla händelser måste det vara ett ämne, på hvilket stål icke biter.

Onkel Prudent öfverfölls nu af en häftig vredesparoxysm; han svor och stampade med fötterna i golfvet, under det att han med händerna försökte strypa en inbillad Robur.

— Lugn, Onkel Prudent, lugn, — uppmanade Phil Evans. — Försök nu i er tur.

Onkel Prudent försökte, men hans “bowie-knife“ kunde icke borra hål i en vägg, i hvilken den icke en gång med sina bästa blad lyckades göra en rispa, alldeles som om väggen varit gjord af glas.

All flykt var således omöjliggjord, förutsatt nemligen att den verkligen skulle kunnat utföras äfven om dörren blifvit öppnad.

Man måste derför för ögonblicket med tålamod finna sig i sitt öde, något som alls icke ligger i en yankees lynne, och sätta allt sitt hopp till slumpen, hvilket bör vara mycket motbjudande för ett praktiskt sinne. Ocksåvankades det eder, grofva ord och fruktansvärda hotelser, utslungade mot denne Robur — hvilken likväl alls icke borde vara mannen att röras af sådant, om han i privatlifvet visade sig vara densamme, som då han uppträdde i Weldoninstitutet.

Emellertid började Frycollin visa allt tydligare tecken till illamående. Vare sig nu att han kände kramp i magen eller kramp i lemmarna, så vände och vred han sig på ett alldeles jemmerligt sätt.

Onkel Prudent trodde sig böra göra ett slut på denna gymnastik genom att skära af repen, som bundo hans händer och fötter.

Kanhända han fick skäl att ångra sig. Nu började en oafbruten klagolåt, i hvilken ångestens qval blandade sig med hungerns. Frycollins hjerna var icke mindre angripen än hans måge. Det skulle vara svårt att afgöra hvilken af dessa båda organer, som har största skulden till hvad den stackars negern led.

— Frycollin! — skrek Onkel Prudent.

— Master Onkel! . . . Master Onkel! — svarade negern mellan två förtviflade skrik.

— Det är möjligt, att vi blifva dömda att dö af hunger i detta fängelse. Men vi äro beslutna att icke duka under, förrän vi uttömt alla upptänkliga resurser att förlänga vårt lif.

— Äta mig? — skrek Frycollin.

— Som man alltid gör med negrer vid liknande tillfällen! Således, min käre Frycollin, gjorde du klokast uti att så litet som möjligt påminna oss om din tillvaro.

Och Frycollin fruktade verkligen på allvar att blifva använd som medel att förlänga tvenne existenser, hvilka tydligen voro dyrbarare än hans. Han inskränkte sig derför till att sucka och jemra sig *in petto*.

Emellertid förflöt tiden och hvarje försök att spränga dörren eller väggen förblef fruktlöst. Det var omöjligt att komma underfund med hvad denna vägg var gjordaf. Det var icke metall, icke trä och icke heller sten. För öfrigt tycktes cellens golf vara gjordt af samma ämne. Då man stampade på det med foten, gaf det ifrån sig ett eget ljud, som Onkel Prudent skulle haft litet svårt att hänföra till kategorien af kända ljud. Ännu en annan sak: golfvet gaf ifrån sig ett ihåligt ljud — alldeles som om det icke hvilade direkt på marken. Ja, detta oförklarliga surrande ljud tycktes komma från dess undre sida. Allt detta var föga lugnande.

— Onkel Prudent? — sade Phil Evans.

— Phil Evans? — svarade Onkel Prudent.

— Tror ni, att vår cell ändrat plats?

— På intet vis.

— Men icke desto mindre kunde jag under första ögonblicket af vårt inspärrande tydligt känna doften af friskt gräs och den kådaktiga lukten från träden i parken. Men nu, hur mycket jag än andas, tyckes det mig som om alla dessa dofter försvunnit.

— Ja, verkligen!

— Huru förklara detta?

— Låtom oss förklara det på hvad för sätt som helst, utom det att vårt fängelse ändrat plats. Jag upprepar ännu en gång, att om vi vore i en vagn, som rullade framåt eller i en bat, som dref, så skulle vi känna det.

Frycollin utstötte nu ett häftigt qvidande, som kunde gält för hans sista suck, om den icke åtföljts af så många andra.

— Jag för min del tror, att denne Robur snart skall visa sig för oss, — sade Phil Evans.

— Ja, jag hoppas det, — skrek Onkel Prudent, — och så skall jag säga honom . . .

— Hvad?

— Att han, efter att hafva börjat som en smädare, har slutat som en skurk!

I detta ögonblick anmärkte Phil Evans, att det började blifva dager. Dagsljus, till en början svagt, trängde*Ill. L. BenettP. Louis* Och hvad sågo de? (sid. 60).

in igenom den trånga skottgluggen, som befann sig i väggens öfre del, midt emot dörren. Klockan måste således vara omkring fyra, emedan det var vid denna timme,som, i Juni månad, Filadelfias horisont började upplysas af dagens första strålar.

Men då Onkel Prudent lät sitt repeterar — ett mästerverk, som utgått från hans kollegas fabrik — slå, så angaf detta endast två timmar och tre qvart, ehuru klockan ingalunda stannat.

— Besynnerligt! — sade Phil Evans. — Tre qvart på tre borde det ännu vara natt.

— Då måste således min klocka dragit sig, — svarade Onkel Prudent.

— En klocka från *Walton Watch Company!* — skrek Phil Evans.

Huru dermed nu än förhöll sig, så var det i alla fall dagen, som grydde. Så småningom syntes skottgluggen som en ljus punkt i cellens djupa mörker. Men om daggryningen inträffade tidigare än hvad som annars brakar vara förhållandet vid fyrtionde parallelcirkeln, hvarest Filadelfia ligger, så gick den dock icke med denna snabbhet, som är kännetecknande för de låga latituderna.

Onkel Prudent anmärkte åter detta sakförhållande och åter stod man framför ett oförklarligt fenomen.

— Skulle man icke möjligen kunna svinga sig upp till skottgluggen, — sade Phil Evans, — och försöka att se hvar vi befinna oss?

— Det kunde man allt, — svarade Onkel Prudent.

Och vändande sig till Frycollin sade han.

— Upp med dig, Frycollin!

Negern reste på sig.

— Luta nu ryggen mot den här väggen, — fortsatte Onkel Prudent, — och vill ni sedan, Phil Evans, vara så god och stiga upp på den här pojkens axlar, medan jag ser till, att han står stadigt.

— Gerna, — svarade Phil Evans.

Minuten derpå stod han på knä på Frycollins axlar, och hans ögon nådde upp i jämnhöjd med skottgluggen.Denna skottglugg var försedd, icke med ett linsglas som det brukas på kajutsfönster, utan med en vanlig glasruta. Ehuru denna icke var synnerligen tjock, skymde den dock Phil Evans, hvilkens synkrets var ytterst begränsad.

— Slå då för allt i verlden sönder rutan, — sade Onkel Prudent. — Kanske ni ser bättre då.

Phil Evans riktade med skaftet på sin “bowie-knife“ en häftig stöt mot glasrutan, som gaf ifrån sig ett klingande ljud men icke gick sönder. Ännu ett slag, häftigare än det föregående. Samma resultat.

— Se så der ja! — skrek Phil Evans. — Rutan är gjord af härdadt glas!

Det kunde ej heller förhålla sig annorlunda än att rutan var gjord af ett slags glas, härdadt efter uppfinnaren Siemens metod, emedan den oaktadt upprepade slag förblef hel.

Emellertid hade det nu blifvit så klart, att man kunde se ut — åtminstone inom gränserna af synkretsen, afstängd genom skottgluggens infattning.

— Hvad ser ni? — frågade Onkel Prudent.

— Ingenting.

— Huru? Icke en grupp af träd?

— Nej.

— Icke en gång trädtopparna?

— Icke det heller.

— Vi befinna oss således icke längre på slätten?

— Hvarken på slätten eller i parken.

— Ser ni icke en gång hustak? — frågade Onkel Prudent, hvars missnöje, blandadt med raseri, var i ständigt tilltagande.

— Inga tak!

— Hvad! Icke ens en flaggstång, eller ett kyrktorn, eller en fabriksskorsten?

— Ingenting annat än tomma rymden.Just i detta ögonblick öppnades dörren till cellen. En man blef synlig på tröskeln.

Det var Robur.

— Ärade medlemmar af Weldoninstitutet, — sade han med allvarlig stämma, — ni äro nu fria att komma och gå . . .

— Fria! — skrek Onkel Prudent.

— Ja — inom *Albatros'* gränser!

Onkel Prudent och Phil Evans störtade ut ur cellen.

Och hvad sågo de?

Tolf till tretton hundra meter under sina fötter ett land, som de förgäfves bemödade sig att igenkänna.

*

SJETTE KAPITLET.

Hvilket ingeniörer, mekanici och andra fackmän kanske gjorde klokast i att hoppa öfver.

"Vid hvilken tidpunkt skall menniskan upphöra att kräla i dyn, i stället för att lefva i den blånande, fridfulla rymden?" frågar Camille Flammarion.

Svaret är ytterst enkelt: det skall ske vid den tidpunkt, då mekanikens framsteg tillåta oss att lösa luftseglingsproblemet. Och allt sedan några år tillbaka har man börjat tänka på, att en mera praktisk användning af elektriciteten borde leda till problemets lösning.

År 1783, långt innan bröderna Montgolfier hade konstruerat sin första montgolfière och fysikern Charles sin första ballong, hade några äfventyrsälskande hjernor drömt om att eröfra luften medelst mekaniska apparater. De första uppfinnarna hade således icke tänkt på apparater, som voro lättare än luften — hvilken tanke icke heller skulle kunnat uppstå under fysikens dåvarande ståndpunkt. Det var af apparater tyngre än luften, af Just i detta ögonblick öppnades dörren till cellen. En man blef synlig på tröskeln.

Det var Robur.

— Ärade medlemmar af Weldoninstitutet, — sade han med allvarlig stämma, — ni äro nu fria att komma och gå . . .

— Fria! — skrek Onkel Prudent.

— Ja — inom *Albatros'* gränser!

Onkel Prudent och Phil Evans störtade ut ur cellen.

Och hvad sågo de?

Tolf till tretton hundra meter under sina fötter ett land, som de förgäfves bemödade sig att igenkänna.

*

SJETTE KAPITLET.

Hvilket ingeniörer, mekanici och andra fackmän kanske gjorde klokast i att hoppa öfver.

"Vid hvilken tidpunkt skall menniskan upphöra att kräla i dyn, i stället för att lefva i den blånande, fridfulla rymden?" frågar Camille Flammarion.

Svaret är ytterst enkelt: det skall ske vid den tidpunkt, då mekanikens framsteg tillåta oss att lösa luftseglingsproblemet. Och allt sedan några år tillbaka har man börjat tänka på, att en mera praktisk användning

af elektriciteten borde leda till problemets lösning.

År 1783, långt innan bröderna Montgolfier hade konstruerat sin första montgolfière och fysikern Charles sin första ballong, hade några äfventyrsälskande hjernor drömt om att eröfra luften medelst mekaniska apparater. De första uppfinnarna hade således icke tänkt på apparater, som voro lättare än luften — hvilken tanke icke heller skulle kunnat uppstå under fysikens dåvarande ståndpunkt. Det var af apparater tyngre än luften, afflygmaskiner, afsedda att härma fogelns flygt, som de väntade sig lösningen af problemet om sättet att färdas i luften.

Det var just hvad som hade försökts af den dåraktige Icarus, Dedali son, hvars vingar, fastsatta med vax, föllo af, då han nalkades solen.

Men utan att behöfva gå tillbaka ända till mytologiens tider, utan att tala om Archytas från Tarent, finner man redan i Dante de Pérouse, Leonard de Vincis och Guidottis arbeten, idéen till maskiner, afsedda att röra sig i luften. Två och ett halft sekel senare började uppfinnarnas antal att mångdubblas. År 1742 konstruerar markisen af Bacqueville ett system af vingar, som han försöker en färd tvärsöfver Seinen, faller, och bryter af armen i fallet. År 1768 kommer Paucton på den tanken att sätta ihop en apparat med två propellrar, en uppehållande och en framdrifvande. År 1781 konstruerar Meerwein, arkitekt hos storhertigen af Baden, en maskin med rörliga vingar och opponerar sig mot styrbarheten af de ballonger, som nyss hade uppfunnits. År 1784 manövrerade Launoy och Bienvenu en apparat med propellrar, satta i gång af fjädrar. År 1808 gjordes flygförsök af en österrikisk urmakare, Jakob Degen. År 1810 utgaf Deniau, från Nantes, en broschyr, hvari han förfäktar åsigten: ”tyngre än luften”. Sedan gjordes 1811—1840 åtskilliga experiment och uppfinningar af Berblinger, Vigual, Sarti, Dubochet, Cagniard de Latour. År 1842 uppträdde engelsmannen Henson med sitt system af lutande plan och propellrar, drifna med ånga; år 1845 kom Cossus med sina uppåtstigande propellrar; år 1847 Camille Vert med sin apparat med propellrar försedd med fjädervingar; år 1852 Letur med sina styrbara fallskärmar, hvars användande kostade honom lifvet. Samma år framkom Michel Loup med sina lutande plan, försedda med fyra roterande vingar; år 1853 Béléguic och hans luftskepp, drifvet af propellrar,Vaussin-Chardannes med sin fria, styrbara pappersdrake, Georges Cauley med sitt förslag till flygmaskiner, försedda med en gasmotor. Mellan 1854 — 1863 uppträdde Joseph Pline, som tog patent på olika luftseglingssystem, Bréant, Carlingford, Le Bris, Du Temple och Bright, hvilkas uppåtstigande propellrar rotera mot hvarandra, Smythies, Panafieu, Crosnier, etc. Slutligen bildades i Paris 1863, tack vare Nadars ansträngningar, en förening, som förfäktade åsigten: “tyngre än luften“. Der företaga uppfinnarna försök med maskiner, hvaraf flera redan äro patenterade: de Ponton d’Amécourt med sin apparat, försedd med propellrar, drifna af ånga, de la Landelle med sitt system, bestående af en kombination af propellrar med lutande plan och fallskärmar; Louvrié med sitt luftskepp; d’Esterno med sin mekaniska fogel; Groof med sin apparat med vingar, satta i gång af häfstänger etc.

Initiativet var taget, uppfinnarna uppfinna, räknarna räkna ut allt hvad som kan göra detta sätt att röra sig i luften utförbart. Bourcart, Le Bris, Kaufmann, Smyth, Stringfellow, Prigent, Danjard, Pomès och de la Pauze, Moy Pénaud, Jobert, Hureau de Villeneuve, Achenbach, Garapon, Duchesne, Danduran, Parisel, Dieuaide, Melkisff, Forlanini, Brearey, Tatin, Dandrieux, Edison, somliga med propellrar och vingar, andra med lutande plan, alla tänka ut, skapa, fabricera och förbättra sina flygmaskiner, hvilka skola vara färdiga att användas den dag, då någon uppfinnare ställer till deras förfogande en motor af ansenlig kraft och ringa tyngd.

Må man förlåta denna något långdragna namnförteckning. Är det icke af vigt att visa alla de grader i skalan, som aviationen genomgått, innan den kunde komma till den ståndpunkt, som Robur innehade. Skulle väl ingeniör Robur kunnat konstruera en så fullkomlig apparat utan de försök, som gjorts af hans föregångare? Nej, säkerligen icke! Och på samma gång han icke hyste annat än förakt för alla dem, som ännu envisades att tro påballongernas styrbarhet, så hade han så mycket större aktning för alla anhängare till principen: “tyngre än luften“, antingen de nu voro engelsmän, amerikanare, italienare, österrikare eller fransmän — framför allt fransmän, hvilkas arbeten, af honom förbättrade, hade ledt honom till att först uttänka och sedan konstruera denna flygmaskin, *Albatros,* som nu slungats ut midt i luftströmmarna.

— Flyg, dufva! — hade en af aviationens ifrigaste adepter utbrustit.

— Man skall fara genom luften, alldeles som man far på jorden, — hade en af hans mest passionerade anhängare svarat.

— Lefve luftskeppet! — utbrast en af de bullersammaste, hvilken slog allarm i alla tidningar för att väcka gamla och nya verldens uppmärksamhet.

Ingenting är i sjelfva verket klarare bevisadt, både genom erfarenhet och genom uträkningar, än att luften är en mycket fast stödjepunkt. En fallskärm med en meters diameter, kan icke allenast mildra ett fall genom luften, utan äfven göra hastigheten likformig. Se der hvad man visste!

Man visste vidare att, då rörelsehastigheten är stor, vexlar tyngdkraften nästan alldeles i omvändt förhållande till qvadraten på denna hastighet och blir nästan utan betydelse. Man visste vidare, att ju mera ett flygande djurs tyngd ökas, dess mindre ökas proportionsvis den vingyta, som behöfs för att hålla det uppe, ehuru rörelserna, som det måste göra, blifva långsammare.

En aviationsapparat bör således vara konstruerad så, att den kan tillgodogöra sig dessa naturlagar, så att den kan härma fogeln, “denna beundransvärda typ för sättet att färdas i luften“, som doktor Marey, ledamot af franska vetenskapsakademien, sagt.

Öfver hufvud taget kunna de apparater, som äro egnade att lösa detta problem, sammanfattas i tre olika slag:1) Apparater, hvilka äro försedda med propellrar med vertikala axlar.

2) Apparater, hvilka åsyfta att härma fogelns naturliga flygt.

3) Apparater, hvilka, noga taget, endast bestå af lutande plan, liksom pappersdraken, och framdrifvas af horisontela propellrar.

Hvart och ett af dessa system har haft och har ännu ifriga anhängare, hvilka icke alls vilja gifva med sig.

Emellertid hade Robur af flere orsaker förkastat de båda sista.

Det är intet tvifvel om, att icke den mekaniska fogeln erbjuder åtskilliga fördelar. De arbeten och experiment, som herr Renaud företagit 1884, hafva bevisat detta. Men, som man just sade till honom, det går icke an att alldeles slafviskt efterhärma naturen. Lokomotiverna hafva icke helt och hållet konstruerats efter hararna, ej heller ångbåtarna efter fiskarna. Åt de förra har man gifvit hjul, hvilket ej är det samma som ben, och åt de senare propellrar, hvilket ej heller är det samma som simfenor. Och de gå icke sämre för det. Kan man för öfrigt veta hvad som sker mekaniskt i foglarnas rörelser, hvilka äro så komplicerade? Har icke doktor Marey antagit, att vingpennorna skiljas från hvarandra, då vingarna lyftas, för att på så sätt låta luften passera igenom, och skulle icke åtminstone denna rörelse vara mycket svår att härma genom en maskin?

Å andra sidan kunde man icke förneka, att de lutande planen hade gifvit ganska vackra resultat. Propellrar, hvilka pressa ett skeft plan mot luftlagret, detta var medlet att åstadkomma ett uppstigningsarbete, och de små apparater, med hvilka man experimenterat, visade att den disponibla tyngden, d. v. s. den som man kan disponera öfver utom apparatens, ökas med qvadraten på hastigheten. Detta var ju stora fördelar — till och medöfverträffande dem som erbjudas af aerostaten, då den är i rörelse.

Icke desto mindre hade Robur tänkt, att det som var det enklaste, var det bästa. Också hade propellrarna räckt till för honom att uppfylla alla hans flygmaskins behof. De ena höllo apparaten uppe i luften, de andra framdrefvo den på ett alldeles utomordentligt säkert och snabbt sätt.

Medelst en propeller med lämplig stigning och en ansenlig yta, skulle man också, som Victor Tatin sade, kunna, “om man dref sakerna till det yttersta, lyfta en obegränsad tyngd med den tänkbart minsta kraft“.

Om den mekaniska fogeln — som härmar foglarnas vingslag — höjer sig, i det den stöder sig på luften, så höjer sig den apparat Robur användt genom att piska luften snedt med bladen på sina propellrar, alldeles som om den stege uppför ett lutande plan. Propellern måste nödvändigt röra sig i samma riktning som dess axel. Ar nu denna axel vertikal, så rör den sig vertikalt. Är den horisontel, rör den sig horisontelt.

Ingeniör Roburs hela apparat var konstruerad i enlighet med dessa principer.

Vi meddela här en fullständig beskrifning på apparaten, hvilken kan delas i tre hufvuddelar: skrofvet, de uppehållande och framdrifvande propellrarna och maskineriet.

Däcket är trettio meter långt och fyra meter bredt samt liknar ett vanligt skeppsdäck. Förstäfven är försedd med en ramm. Nedanför däcket rundar sig ett solidt sammanfogadt skeppsskrof, som innesluter de apparater, som tjena till att frambringa den mekaniska kraften, förvaringsrummet för ammunitionen, verktygen, födoämnen af alla slag, deri inbegripet vattenförråderna. Rundt omkring däcket löper en barrière, som bildas af några lätta stolpar, sammanfogade medels ett nät afflätad jerntråd. Öfver däckets yta höja sig tre kajutor, hvars olika afdelningar äro bestämda att herbergera dels personalen, dels maskineriet. I den mellersta kajutan arbetar den maskin, som sätter alla de uppehållande propellrarna i gång; i kajutan akterut arbetar maskinen, som sätter i gång den framdrifvande akterpropellern, i kajutan förut arbetar maskinen, som sätter i gång den framdrifvande förpropellern, — dessa tre maskiner sättas alla i gång hvar för sig. I kajutan förut äro inrymda köket och rum för besättningen. Kajutan akterut är indelad i flere hytter, bl. a. en som bebos af ingeniören, en matsal, och så till sist en styrhytt för rorgängaren, som styr apparaten medelst ett kraftigt roder.

Alla kajutorna få sin dager genom små skottgluggar täckta med härdadt glas, hvilket har tio gånger så stor motståndskraft som annat glas. Under skrofvet är anbragt ett nät af elastiska resårer, afsedda att mildra stötarna, så att landgörningen kan gå för sig utan obehag; till den grad är ingeniören herre öfver apparatens rörelser.

De uppehållande och framdrifvande propellrarna. — Ofvanför plattformen höja sig vertikalt trettiosju axlar, femton jemnhöga på hvardera sidan och sju litet högre i midten. Det såg ut alldeles som ett skepp med trettiosju master, endast att dessa master i stället för segel voro försedda med två horisontela propellrar, med temligen kort diameter, hvilka man dock kunde bibringa en ofantlig rotationshastighet. Hvar och en af dessa axlar har sin rörelse oberoende af de andras, och för öfrigt rotera de två och två åt motsatt håll — en anordning, som är nödvändig för att icke apparaten skall snurra rundt. På så sätt kunna propellerna, under det de gemensamt verka höjande i vertikal riktning, upphäfva hvarandras verkan i horisontal rigtning. Följaktligen är apparaten försedd med sjuttiofyra uppehållande propellrar, hvilkas blad utvändigt sammanhållas med enmetallring, hvilken, då den gör tjenst som vindfång, sparar drifkraften. I fören och aktern rotera, fästade på horisontela axlar, två framdrifvande propellrar med fyra blad åt motsatt håll och frambringa på så vis drifkraften. Dessa propellrar, som äro af större dimensioner än de uppehållande propellrarna, kunna liksom dessa rotera med en ofantlig snabbhet.

Med ett ord, denna apparat innesluter i sig på en gång alla de system, som förordats af herrar Cossus, de la Landelle och de Ponton d’Amécourt, och hvilka system fullkomnats af Robur. Men det är isynnerhet med afseende på valet och användandet af drifkraften, som Robur har rättighet att anse sig som uppfinnare.

Maskineriet. — Det var hvarken från ånga af vatten eller andra vätskor, från komprimerad luft eller andra elastiska gaser, ej heller från de explosiva blandningar, som äro i stånd att frambringa en mekanisk kraft, som Robur hemtade den kraft, som erfordrades för att sätta hans apparat i gång och hålla den uppe i luften. Nej, det var från elektriciteten, denna kraft, som en dag skall blifva själen i den industriella verlden. För resten behöfdes ingen elektromotor för att frambringa den; endast staplar och accumulatorer. Men hvilka äro då de beståndsdelar, som ingå i sammansättningen af denna stapel, hvilka syror sätta den i verksamhet? Det är Roburs hemlighet. Likadant är förhållandet med accumulatorerna. Af hvad natur äro dessa positiva och negativa skifvor? Det vet man ej. Ingeniören hade — och det af goda skäl — aktat sig för att taga ut patent på sin uppfinning.

Emellertid var resultatet följande: staplar, som gifva kraftiga strömmar, syror med en nästan fullständig motståndskraft mot evaporation och kristallisering, vidare accumulatorer, hvilka betydligt öfverträffa de Faure-Sellon-Volkmarska, och till sist strömmar, hvilkas styrka kunde uppmätas i en hittills okänd mängd ampèr,och som sätta i gång propellrarna, hvilka i sin ordning förmå att uppehålla och framdrifva apparaten med en kraft, mer än tillräcklig för alla behof och under hvilka omständigheter som helst.

Men, vi måste upprepa det ännu en gång, detta är ingeniör Roburs hemlighet, rörande hvilken han iakttagit en

envis tystnad. Om det icke lyckas presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet att upptäcka hemligheten, så kommer den troligtvis att gå förlorad för menskligheten.

Det faller af sig sjelft, att denna apparat eger en tillräcklig stadga till följd af tyngdpunktens läge. Det fans ingen fara för, att den skulle kunna göra några slags öfverhalningar eller vändas upp och ned. — Återstår att taga reda på, hvilket material ingeniör Robur användt till konstruerandet af sitt luftskepp — en benämning, som mycket väl kan användas om *Albatros*. Hvaraf bestod detta ämne, som var så hårdt, att Phil Evans' "bowie-knife" icke kunnat bita derpå och Onkel Prudent icke kunde säga, af hvad beskaffenhet det var? Helt enkelt af papper.

Redan sedan flera år tillbaka har denna slags fabrikation ansenligt utvecklat sig. Papper utan lim, impregneradt med dextrin och stärkelse och sedan pressadt i en hydraulisk press, bildar ett material, som är hårdt som stål. Man har deraf tillverkat block, skenor, jernvägsvagnshjul, hvilka äro på samma gång starkare och lättare än hjulen af metall. Det var just denna styrka parad med lätthet, som Robur hade velat begagna sig af vid konstruerandet af sitt luftskepp. Alltsammans, skrofvet, däcket, hytterna, var af papper, som blifvit hårdt som metall genom pressningen och äfven — något som icke är att förakta för en apparat, som håller sig uppe på sådan höjd — oförbrännerligt. Hvad beträffar de olika delarna af maskinerna, propellrarnas skrufvar eller blad, så hade dertill användtsett på samma gång fast och elastiskt ämne, oupplösligt i de flesta gaser, vätskor, syror eller oljor — för att ej tala om dess isolerande egenskaper — som hade varit oskattbart vid tillverkandet af *Albatros'* elektriska maskiner.

Ingeniör Robur, hans underbefälhafvare Tom Turner, en maskinist och dennes båda medhjelpare, två rorgängare och en kock — summa åtta personer — utgjorde luftskeppets besättning, hvilken var fullt tillräcklig för de manövrer, som fordrades vid luftseglingen. Jagt och försvarsvapen, fiskredskap, elektriska lampor, instrumenter för observation, kompasser och sextanter för navigationen, termometrar för att studera temperaturen, olika barometrar för att visa vexlingarna i det atmosferiska trycket, ett "storm-glass" för att förutse stormar, ett litet bibliotek, ett litet tryckeri, en bakladdningskanon, hvilande på en tapp på midten af platformen och som utslungar en projektil om sex centimeter, ett krutförråd, kulor, dynamitkartescher, ett kök, uppvärmdt medels accumulatorernas strömmar, ett förråd konserver, kött, grönsaker, instufvade i ett härtill afsedt förrådsrum tillsammans med några fat konjak, wisky och bränvin, så att förrådet skulle kunna räcka flere månader utan att man behöfde stiga ned till jorden för att proviantera — sådana voro luftskeppets instrument och förråder, för att nu icke räkna den ryktbara basunen.

För resten fans det ombord en lätt osänkbar båt af kautschuck, som kunde rymma åtta personer på ytan af en flod, en sjö eller ett lugnt haf.

Men hade då Robur icke en gång försett sig med fallskärmar i händelse af olycka? Nej. Han trodde icke på olyckshändelser af det slaget. Propellrarnas axlar voro oberoende af hvarandra. Om en stannade, hindrade detta icke de andras fart. Om hälften af propellrarna arbetade, var detta nog att hålla *Albatros* uppe i dess naturliga element.— Med tillhjelp af detta luftskepp, — såsom Robur snart fick tillfälle att säga sina nya gäster — gäster mot sin vilja — med detta är jag herre öfver denna sjunde verdsdel, som är större än Australien, Oceanien, Asien, Amerika, Afrika och Europa, detta luftens Icarien, hvilket en dag skall befolkas af tusentals Icarier!

*

SJUNDE KAPITLET.

I hvilket Onkel Prudent och Phil Evans ännu icke vilja låta sig öfvertygas.

Presidenten vid Weldoninstitutet och hans kollega voro alldeles handfallna och förstummade af häpnad. Men ingen af dem ville låta märka något af denna så naturliga förvåning.

Betjenten Frycollin kunde deremot icke dölja sin fasa öfver att veta sig färdas genom rymden om bord på en

sådan maskin, och han försökte det ej heller.

Under tiden roterade de uppehållande propellrarna i hastig fart öfver deras hufvuden. Så ansenlig än denna rotationshastighet var, så hade den dock kunnat tredubblas, i händelse att *Albatros* skulle velat uppnå de högre luftlagren.

Hvad åter beträffar de båda framdrifvande propellrarna, hvilka endast rörde sig med måttlig fart, så bibringade de icke apparaten större hastighet än tjugo kilometer i timmen.

Då de lutade sig öfver platformen, kunde passagerarna om bord på *Albatros* varseblifva ett långt och slingrande vattenband, hvilket flöt som en vanlig bäck genom ett vexlande landskap med små insjöar, som glittrade i — Med tillhjelp af detta luftskepp, — såsom Robur snart fick tillfälle att säga sina nya gäster — gäster mot sin vilja — med detta är jag herre öfver denna sjunde verdsdel, som är större än Australien, Oceanien, Asien, Amerika, Afrika och Europa, detta luftens Icarien, hvilket en dag skall befolkas af tusentals Icarier!

*

SJUNDE KAPITLET.

I hvilket Onkel Prudent och Phil Evans ännu icke vilja låta sig öfvertygas.

Presidenten vid Weldoninstitutet och hans kollega voro alldeles handfallna och förstummade af häpnad. Men ingen af dem ville låta märka något af denna så naturliga förvåning.

Betjenten Frycollin kunde deremot icke dölja sin fasa öfver att veta sig färdas genom rymden om bord på en sådan maskin, och han försökte det ej heller.

Under tiden roterade de uppehållande propellrarna i hastig fart öfver deras hufvuden. Så ansenlig än denna rotationshastighet var, så hade den dock kunnat tredubblas, i händelse att *Albatros* skulle velat uppnå de högre luftlagren.

Hvad åter beträffar de båda framdrifvande propellrarna, hvilka endast rörde sig med måttlig fart, så bibringade de icke apparaten större hastighet än tjugo kilometer i timmen.

Då de lutade sig öfver platformen, kunde passagerarna om bord på *Albatros* varseblifva ett långt och slingrande vattenband, hvilket flöt som en vanlig bäck genom ett vexlande landskap med små insjöar, som glittrade isolskenet. Denna bäck var emellertid en flod, och till på köpet en af de mest betydande inom detta territorium. På dess venstra strand reste sig en bergskedja, som fortsatte sig bortom horisonten.

— Tänker ni säga oss, hvar vi äro? frågade Onkel Prudent med en röst, som skälfde af vrede.

— Jag har ingen skyldighet att underrätta er derom, — svarade Robur.

— Tänker ni då säga, hvart vi skola begifva oss? — tillade Phil Evans.

— Tvärs igenom rymden.

— Och detta skall räcka?

— Så lång tid som behöfs.

— Handlar det då om att resa jorden rundt? — frågade Phil Evans ironiskt.

— Mer än så, — svarade Robur.

— Och om denna resa icke är i vår smak? — frågade Onkel Prudent.

— Den måste vara i er smak!

Se der en försmak af det förhållande, som skulle komma att herska mellan *Albatros'* herre och hans gäster, för att icke säga hans fångar. Emellertid ville han tydligen till en början gifva dem tid att hemta sig, att beundra den utomordentliga apparaten, som förde bort dem genom rymden, och utan tvifvel äfven att komplimentera densammas uppfinnare. Han började derför promenera från den ena sidan af däcket till den andra. Det stod dem således fritt att antingen undersöka maskinernas anordning och luftskeppets inredning eller att helt och hållet egna sin uppmärksamhet åt landskapet, som utbredde sig under deras fötter.

— Onkel Prudent, — sade nu Phil Evans, — om jag ej misstager mig, så böra vi befinna oss öfver det kanadensiska territoriets mellersta del. Den der floden, som flyter i nordvest, är S:t Lawrencefloden, och staden, som vi nyss lemnat bakom oss, är Quebec.Det var verkligen Champlains gamla stad, hvars skiffertak återspeglade solstrålarna alldeles som reflektorer. *Albatros* hade således förflyttat sig till fyrtiosjette graden nordlig latitud — hvilket förklarar dagens förtidiga början och daggryningens ovanliga förlängning.

— Ja, — återtog Phil Evans, — der hafva vi verkligen den amfiteatraliskt belägna staden, kullen, på hvilken dess fäste ligger, detta Nord-Amerikas Gibraltar! Der hafva vi engelska och franska kyrkorna och der tullhuset med sitt torn, på hvilket den britiska flaggan svajar!

Phil Evans hade knappt slutat att tala förrän Canadas hufvudstad redan började att försvinna i fjerran. Luftskeppet kom in uti ett lager af små moln, hvilka allt mer och mer skymde bort jorden för deras blickar.

Robur, som såg att presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet nu vände hela sin uppmärksamhet på *Albatros'* konstruktion, nalkades dem och sade:

— Nå väl, mina herrar, tror ni ännu på möjligheten att kunna färdas i luften med tillhjelp af apparater, tyngre än denna?

Det skulle varit svårt att icke gifva vika för så påtagliga bevis. Det oaktadt svarade Onkel Prudent och Phil Evans ingenting.

— Ni tiga? — återtog ingeniören. — Det är utan tvifvel hungern, som hindrar er från att tala! . . . Men om jag åtagit mig att föra er genom luften, så tro för all del ej, att jag ämnar föda er med detta så föga närande ämne. Er första frukost väntar er.

Då Onkel Prudent och Phil Evans kände en sönderslitande hunger, så var detta icke stället att göra många ceremonier. En måltid förbinder icke till något, och då Robur väl åter försatt dem på jorden, såtänkte de vis à vis honom återtaga hela sin handlingsfrihet.

Ill. L. BenettP. Louis Tom Turner.

De fördes nu båda två till ett litet "dining-room",beläget i kajutan akterut. Der stod ett trefligt dukadt bord, vid hvilket de under resans lopp fingo intaga sina måltider för sig sjelfva. Rätterna utgjordes af diverse konserver och bland annat ett slags bröd, sammansatt af lika delar mjöl och pulviseradt kött, utblandadt med litet fläsk, hvilket allt kokadt i vatten gifver den förträffligaste soppa. Vidare fans det stekt fläsk och som dryck thé.

Icke heller Frycollin hade blifvit glömd. I kajutan förut hade han fått sig en portion stark soppa af ofvannämnda bröd. Han måste i sanning vara mycket hungrig för att kunna äta, ty hans käkar darrade af förskräckelse och skulle kunnat neka att göra tjenst.

— Tänk om den går sönder! — Tänk om den går sönder! — upprepade den olycklige negern.

Detta var orsaken till hans ständiga ångest. Tänk också så förskräckligt! Ett fall från femtonhundra meters höjd, som skulle gjort honom så platt som en pannkaka !

En timme senare blefvo onkel Prudent och Phil Evans åter synliga på däcket. Robur var icke längre der. Akterut stod rorgängaren i sin styrhytt med ögat fäst på kompassen och följde orubbligt utan att tveka den rigtning, som ingeniören angifvit.

Hvad den öfriga besättningen angår, så höll den troligtvis på att äta frukost i sin hytt. Endast en biträdande maskinist, som blifvit satt att öfvervaka maskinerna, promenerade fram och tillbaka mellan kajuterna.

Om än apparatens hastighet var mycket stor, så kunde dock de båda kollegerna endast ofullständigt bedöma detta, ehuru *Albatros* nu kommit ut ur molnlagret och jorden åter visade sig femton hundra meter under deras fötter.

— Det är alldeles otroligt, — sade Phil Evans.— Låtom oss då ej tro på det! — svarade Onkel Prudent.

De placerade sig nu i fören och riktade sina blickar mot horisonten.

— Ah, ännu en stad! — utbrast Phil Evans.

— Kan ni känna igen den?

— Ja, det förefaller mig att vara Montreal.

— Montreal? Men det var ju knappast två timmar sedan vi lemnade Quebec bakom oss!

— Det bevisar, att denna apparat rör sig med en hastighet af minst hundra kilometer i timmen.

Detta var också verkligen den hastighet, som luftskeppet utvecklade, och om passagerarna icke kände sig besvärade deraf, så berodde det på, att de nu hade medvind. Om vädret varit lugnt, skulle denna hastiga fart förorsakat dem rätt stora obehag, emedan den är ungefär lika stor som ett kurirtågs. Om de hade haft motvind, skulle den varit omöjlig att uthärda.

Phil Evans bedrog sig ej. Nedanför *Albatros* utbredde sig staden Montreal, lätt att igenkänna på Victoriabron, slagen öfver S:t Lawrencefloden alldeles som jernvägsviadukten öfver Venedigs laguner. Vidare kunde man urskilja dess breda gator, dess ofantliga etablissementer, dess bankbyggnader, dess katedral, nyligen uppförd efter samma mönster som S:t Peterskyrkan i Rom, och slutligen ”Mont-Royal”, som beherskar hela staden och der man anlagt en präktig park.

Det var tur, att Phil Evans förut besökt alla de förnämsta städerna i Canada. Han kunde således känna igen några utan att behöfva fråga Robur. Efter Montreal passerade de vid half ett tiden Ottava, hvars vattenfall, sedda i fogelperspektiv, liknade en stor kittel i kokning, hvars innehåll sjöd öfver bräddarna på ett sätt, som åstadkom den mest storartade effekt.

— Der är parlamentshuset, — sade Phil Evans. Han pekade på något, som såg alldeles ut som en leksakfrån Nürnberg och som låg på en höjd. Denna leksak med sin brokiga arkitektur liknade Parliament-House i London, alldeles som katedralen i Montreal liknade Peterskyrkan i Rom. Men hvad gjorde det till saken, det var dock obestridligen Ottava. Snart försvann äfven denna stad ur sigte och bildade blott en lysande punkt på jorden.

Klockan var nära två, då Robur åter blef synlig. Han åtföljdes af sin underbefälhafvare Tom Turner. Robur sade endast tre ord till denne. Dessa tre ord meddelade han i sin ordning till de två maskinisterna, som stodo posterade vid kajuterna för- och akterut. På ett tecken ändrade rorgängaren *Albatros’* kurs, så att den styrde två grader mera åt sydvest. Samtidigt kunde Onkel Prudent och Phil Evans konstatera, att en större hastighet bibringades luftskeppets framdrifvande propellrar.

I sjelfva verket skulle denna hastighet kunnat fördubblas och öfverträffa allt hvad dittills i den vägen åstadkommits med de snabbaste maskiner.

Må man sjelf döma! Torpedobåtarna kunna göra tjugotvå knop eller fyrtio kilometer i timmen; tågen på de franska och engelska jernbanorna hundra; isjakterna på Förenta staternas tillfrusna floder hundrafemton; en maskin med kugghjul, tillverkad i Patterssons verkstäder, har gjort hundratrettio på jernvägslinien vid Eriesjön, och ett annat lokomotiv mellan Trenton och Jersey hundratrettiosju.

Emellertid kunde *Albatros* med användande af sina motorers största kraft uppnå en hastighet af tvåhundra kilometer i timmen, hvilket gör ungefär femtio meter i sekunden.

Nå väl, detta är samma hasighet, som orkanens, hvilken rycker upp träd med rötterna, samma hastighet, som en viss vindstöts under orkanen den 21:sta September 1881, hvilken for fram med en hastighet afetthundranittiofyra kilometer. Detta är medelhastigheten i brefdufvans flygt, hvilken icke öfverträffas af andra än vanliga svalans (67 meter i sekunden) och ringsvalans (89 meter i sekunden).

Med ett ord, *Albatros* kunde, alldeles som Robur sagt, om den utvecklade sina propellrars hela kraft, hafva gjort resan rundt omkring jorden på tvåhundra timmar, d. v. s. på mindre än åtta dagar!

Hvad betydde det för denna flygmaskin, om jorden i denna stund än egde fyrahundratusen kilometers jernvägslinier, — hvilket gör elfva gånger resan jorden rundt längs eqvatorn? Hade den icke hela atmosferen som stödjepunkt?

Behöfva vi väl nu tillägga, att det fenomen, hvars uppträdande satte så många myror i hufvudet på folk, icke var annat än ingeniörens luftskepp? Basunen, som utslungade sina granna fanfarer i rymden, det var underbefälhafvaren Tom Turners. Flaggan, som synts öfver de flesta monumentala byggnader i Europa, Asien och Amerika, det var Robur, eröfraren och hans *Albatros'* flagga!

Men om ingeniören dittills vidtagit några försigtighetsmått för att man ej skulle känna igen honom, om han helst reste om natten, då han ibland skaffade sig ljus med sina elektriska lampor, om han under dagens lopp försvann ofvanför molnlagren, så tycktes han nu icke längre vilja hemlighålla den uppfinning han gjort. Och var icke orsaken att han kommit till Filadelfia, att han uppträdt i Weldoninstitutets sessionssal, den, att han ville meddela andra sin utomordentliga upptäckt, att han ville öfvertyga *ipso facto* äfven de mest tviflande?

Man vet, huru han blef mottagen, och man skall få se hvilken hämd han vill utkräfva på presidenten och sekreteraren vid sagda klubb.Emellertid hade Robur närmat sig de båda kollegerna. Dessa låtsade alldeles som om de icke erforo någon förvåning öfver hvad de sågo, öfver hvad de mot sin vilja voro med om att försöka. Det var tydligt, att inom dessa båda anglosaxiska skallar rufvade en envishet, som det skulle blifva svårt att få bugt med.

Robur å sin sida låtsade icke en gång om, att han märkte detta, utan fortsatte samtalet utan att bry sig om, att det varit afbrutet i öfver två timmar:

— Mina herrar, — sade han, — ni undra säkert huruvida denna apparat, så utomordentligt väl afpassad att färdas i luften, är i stånd att uppnå en större hastighet? Den skulle icke vara värdig att herska i luften, om den vore oförmögen att begagna sig utaf densamma. Jag har velat, att luften för mig skulle vara en fast stödjepunkt, och det är den. Jag har förstått, att, för att strida mot vinden, det helt enkelt fordras att vara starkare än den, och jag är starkare. Jag har hvarken behof af segel, åror eller hjul för att föras framåt, eller af skenor för att vägen skall kunna hastigare tillryggaläggas. Jag behöfver luft, men det är också allt. Luft, som omger mig alldeles som vattnet omger en undervattensbåt, och hvari mina propellrar röra sig alldeles som propellrarna på en ångbåt. Se der det sätt, hvarpå jag löst aviationens problem. Och detta resultat skall aldrig någon ballong eller annan apparat, som är lättare än luften, kunna uppnå.

De båda kollegerna iakttogo en hårdnackad tystnad — något som icke en minut bragte ingeniören ur fattningen. Han nöjde sig med att draga på munnen och återtog fortfarande under frågande form:

— Kanske ni undra, om *Albatros* jemte förmågan att röra sig horisontelt, äfven besitter förmågan att förflytta sig vertikalt, eller med andra ord, om den, då det gäller att uppnå de högre luftlagren, kan täfla meden aerostat? Nå väl, jag vill ej tillråda er att låta *Go a head* täfla med honom.

De båda kollegerna inskränkte sig helt enkelt till att rycka på axlarna. Det var kanske dit, de ville att ingeniören skulle komma.

Robur gjorde, ett tecken. Propellrarna, som tjenade till motorer, stannade genast. Efter att ännu några kilometer hafva bibehållit farten, blef *Albatros* stående orörlig.

Vid ett andra tecken af Robur började de uppehållande propellrarna att röra sig med en hastighet, som hade kunnat jemföras med sirenernas vid akustiska experiment. Deras surrrr genomlöpte nära en hel oktav i tonskalan, likväl aftagande i styrka till följd af luftens förtunning, och apparaten höjde sig vertikalt som en lärka, hvilken utslungar sitt skarpa skrik i rymden.

— Master Onkel! — Master Onkel! — skrek Frycollin. — Tänk om den skulle gå sönder!

Ett föraktfullt småleende var Roburs enda svar. Inom några minuter hade *Albatros* uppnått en höjd af tvåtusensjuhundra meter, hvilket gjorde att synkretsen vidgades till sjuttiotusen — sedan uppnådde den fyratusen meter, hvilket barometern utvisade genom att falla till 480 millimeter.

Nu började *Albatros*, sedan detta experiment var utfördt, att åter sänka sig. Minskningen af tryck i de högre luftlagren medför minskningen af syre i luften och i följd deraf i blodet. Detta är orsaken till allvarliga olyckshändelser, som träffat vissa aeronauter. Robur ansåg onödigt att utsätta sig derför.

Albatros återkom således till den höjd, der den företrädesvis tycktes vilja uppehålla sig, och dess framdrifvande propellrar, som åter sattes i rörelse, förde den med ännu större hastighet framåt i sydvestlig rigtning.

— Om det var detta ni önskade veta, mina herrar, — sade ingeniören, — så ha ni nu fått det klart för er.Derpå lutade han sig öfver barrièren och stod alldeles fördjupad i sina tankar.

Då han åter upplyfte hufvudet, stodo presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet framför honom.

— Ingeniör Robur, — sade Onkel Prudent, som förgäfves försökte att beherska sig, — vi hafva icke undrat öfver något af allt det ni tyckes tro. Men vi skola göra er en fråga, som vi räkna på, att ni är god och besvarar.

— Tala.

— Med hvad rätt öfverföll ni oss i Filadelfia, i Fair-mont-Park? Med hvad rätt stängde ni in oss i den der cellen? Med hvad rätt för ni oss med er, mot vår vilja, ombord på denna flygmaskin?

— Och med hvad rätt mina herrar aeronauter, — inföll Robur, — med hvad rätt ha ni förolämpat och hotat mig i er klubb, så att jag sannerligen förvånar mig öfver att hafva kommit lefvande derifrån?

— Fråga är icke det samma som att svara, — återtog Phil Evans, — och jag upprepar — med hvad rätt?

— Ni vill således veta det?

— Ja.

— Nå väl, med den starkastes rätt!

— Det är råtť!

— Men det är sant!

— Och under huru lång tid, medborgare ingeniör,

— frågade Onkel Prudent, hvars vrede nu kokade öfver, — under huru lång tid ämnar ni utöfva denna rätt?

— Men, mina herrar, — svarade Robur ironiskt, -— huru kunna ni göra mig en sådan fråga, då vi blott behöfva sänka blicken för att njuta af ett skådespel utan like i verlden!

Albatros speglade sig nu i Ontariosjöns ofantliga spegel. Den passerade just öfver det land, som Cooper så poetiskt besjungit. Nu följde den södra stranden afden vidsträckta sjön och styrde kosan mot den ryktbara flod, som tillför densamma Eriesjöns vatten, sedan det slungats utför dess ofantliga vattenfall.

Under en minut trängde ett majestätiskt buller, ett orkanlikt dån, ända upp till *Albatros*. Luften uppfriskades kännbart, alldeles som om något fuktigt skum kastats upp i densamma.

Nedanför störtade sig vattenmassor utför en hästskoformad brant. Man skulle kunnat kalla det en ofantlig kristallström midt ibland tusentals regnbågar, hvilka bildades genom solstrålarnes brytning. Det var ett sublimt

skådespel.

Framför dessa vattenfall förenade en bro, som liknade en utspänd lina, de båda stränderna med hvarandra. Ungefär 4,5 kilometer längre ner fans en hängbro, öfver hvilken ett tåg just nu ångade fram, på väg från den canadensiska till den amerikanska stranden.

— Niagarafallen! — skrek Phil Evans.

Detta skrik undslapp honom, under det att Onkel Prudent af alla krafter bemödade sig att icke beundra något af de underbara saker han såg.

En minut senare hade Albatros passerat öfver floden, som skiljer Förenta staterna från Canada, och kom nu in på Nord-Amerikas vidsträckta områden.

*

ÅTTONDE KAPITLET.

I hvilket man får se, att Robur beslutar sig för att besvara en vigtig fråga, som ställes till honom.

I en af hytterna i kajutan förut hade Onkel Prudent och Phil Evans funnit två förträffliga bäddar, linne och gångkläder i alldeles tillräcklig mängd samt den vidsträckta sjön och styrde kosan mot den ryktbara flod, som tillför densamma Eriesjöns vatten, sedan det slungats utför dess ofantliga vattenfall.

Under en minut trängde ett majestätiskt buller, ett orkanlikt dån, ända upp till *Albatros*. Luften uppfriskades kännbart, alldeles som om något fuktigt skum kastats upp i densamma.

Nedanför störtade sig vattenmassor utför en hästskoformad brant. Man skulle kunnat kalla det en ofantlig kristallström midt ibland tusentals regnbågar, hvilka bildades genom solstrålarnes brytning. Det var ett sublimt skådespel.

Framför dessa vattenfall förenade en bro, som liknade en utspänd lina, de båda stränderna med hvarandra. Ungefär 4,5 kilometer längre ner fans en hängbro, öfver hvilken ett tåg just nu ångade fram, på väg från den canadensiska till den amerikanska stranden.

— Niagarafallen! — skrek Phil Evans.

Detta skrik undslapp honom, under det att Onkel Prudent af alla krafter bemödade sig att icke beundra något af de underbara saker han såg.

En minut senare hade Albatros passerat öfver floden, som skiljer Förenta staterna från Canada, och kom nu in på Nord-Amerikas vidsträckta områden.

*

ÅTTONDE KAPITLET.

I hvilket man får se, att Robur beslutar sig för att besvara en vigtig fråga, som ställes till honom.

I en af hytterna i kajutan förut hade Onkel Prudent och Phil Evans funnit två förträffliga bäddar, linne och gångkläder i alldeles tillräcklig mängd samtrockar och resfiltar. En transatlanterångare skulle icke kunnat erbjuda dem större beqvämligheter. Om de icke fingo njuta af en oafbruten sömn, så berodde detta säkert på, att de sjelfva så gerna ville det eller åtminstone att mycket allvarsamma funderingar hindrade dem derifrån. I hvilket äfventyr hade de blifvit kastade? Till hvilken serie af experiment hade de blifvit inviterade *inviti,* om man vågar tillåta sig denna sammanställning af franska och latinska ord. Huru skulle allt detta sluta och hvad ville i sjelfva verket ingeniör Robur? Detta var sannerligen ett rikt fält för reflexioner.

Hvad beträffar betjenten Frycollin, så var han inlogerad förut i en hytt, som låg näst intill mästerkockens på *Albatros*. Detta grannskap kunde icke annat än behaga honom. Han älskade nemligen att umgås med denna verldens store. Men då han slutligen somnade, drömde han oupphörligt, att han slungades tvärs genom rymden, hvilket gjorde hans sömn till en afskyvärd mara.

Och dock var intet lugnare än denna färd genom atmosferen, hvars luftströmmar afstannat framemot aftonen. Utom det hvinande ljud, som framkallades af propellrarnas vingar, hördes icke ett buller i detta luftlager. Ibland hörde man en ånghvissling från något lokomotiv nere på jorden eller tjutet af några hundar. Hvilken underbar instinkt! Dessa varelser kände, att flygmaskinen passerade öfver dem och utstötte tjut af fasa deröfver.

Dagen derpå, den 14 Juni, klockan fem på morgonen promenarade Onkel Prudent och Phil Evans på platformen, eller rättare på luftskeppets däck. Ingenting hade förändrats sedan gårdagen: utkiken i fören och rorgängaren i aktern, allt var på sin förra plats.

Men hvarför behöfdes det då en utkik? Hade man möjligen att frukta en sammanstötning med en liknande apparat? Nej, säkerligen icke. Robur hade ännu icke funnit efterapare. Hvad åter beträffar att möta en luftballong, som uppehöll sig i luften, så var dennamöjlighet så svag, att det må tillåtas oss att lemna den utom räkningen. I alla händelser skulle det varit värst för luftballongen — en lerkruka mot en kopparkittel. *Albatros* skulle icke haft något att frukta af en dylik sammanstötning.

Men kunde då verkligen någon annan slags sammanstötning ega rum? Ja! Det var alls icke omöjligt, att luftskeppet skulle kunna stöta på grund alldeles som ett fartyg, ifall något berg, öfver hvilket det icke kunde höja sig eller icke undvika, stängde dess väg. Detta var luftens farliga skär, som man måste undvika liksom ett fartyg undviker klipporna i hafvet.

Det är visserligen sant att ingeniören, liksom en kapten plägar göra, hade angifvit rigtningen, i det han beräknat den höjd, som var nödvändig för att dominera de högsta bergspetsarna inom området. Men som luftskeppet snart skulle komma att passera öfver ett bergigt land, så fordrade försigtigheten, att man var på sin vakt, i händelse att luftskeppet skulle kunnat afvika något från sin utstakade bana.

Då Onkel Prudent och Phil Evans betraktade landskapet, som utbredde sig under deras fötter, varseblefvo de en vidsträckt sjö, hvars bortersta, sydliga vik *Albatros* just nu uppnådde. Deraf slöto de, att de under natten passerat Eriesjön i hela dess längd. Och som luftskeppet nu hade en mera direkt vestlig rigtning, borde det snart uppnå Michigansjöns yttersta udde.

— Det är intet tvifvel längre! — utbrast Phil Evans. — Den der samlingen af tak der borta vid horisonten, det är Chicago!

Han misstog sig ej. Det var verkligen staden, från hvilken sjutton jernvägar utstråla, Vesterns drottning, den stora reservoir, dit Indianas, Ohios, Wisconsins, Missouris och alla andra staters, hvilka bilda unionens vestliga del, produkter flyta.

Onkel Prudent, beväpnad med en förträffligmarinkikare, som han funnit i sin hytt, kunde med lätthet urskilja stadens förnämsta byggnader. Hans kollega utpekade för honom kyrkorna, de offentliga byggnaderna, de talrika elevatorerna och spanmålsmagasinen, det kolossala hotell Scherman, som liknade en stor tärning, på hvilken fönstren på alla sidor bildade hundratals ögon.

— Då detta är Chicago, — sade Onkel Prudent, — så bevisar det, att vi förts litet mera åt vester, än hvad som skulle vara lämpligt för att återkomma till vår utgångspunkt.

Albatros aflägsnade sig också nu i sjelfva verket i rät linie från Pennsylvaniens hufvudstad.

Men om äfven Onkel Prudent velat försöka förmå Robur att återföra dem mot öster — så skulle han i detta ögonblick ej haft tillfälle dertill. Denna morgon tycktes nemligen ingeniören alls icke hafva brådtom att lemna sin hytt, vare sig nu att han var sysselsatt der med några arbeten, eller att han ännu sof. De båda kollegerna måste således frukostera utan att hafva fått se honom.

Luftskeppets hastighet hade icke minskats sedan gårdagen. Men då den hade samma rigtning som vinden, hvilken blåste från öster, så var den icke besvärlig, och som termometern endast sjunker en grad på hundrasjuttio meters uppstigning, så var temperaturen alls icke outhärdlig. Också vandrade Onkel Prudent och Phil Evans under samspråk och väntan på ingeniören fram och tillbaka under hvad man skulle kunna kalla skuggan af propellrarna, hvilka nu roterade med en sådan hastighet, att deras blad bildade en nästan genomskinlig skifva.

Staten Illinois passerades sålunda längs dess nordliga gräns på mindre tid än två och en half timme. Man for öfver flodernas flod, Missisippi, hvars tvådäckade flodångbåtar icke syntes större än kanoter. Sedan styrde *Albatros* kurs på Iowa, efter att hafva farit förbi Iowa-City vid elfvatiden på förmiddagen.Några kedjor af kullar, “bluffs“ genomskuro detta territorium löpande från söder till nordvest. Dess ringa höjd fordrade ingen höjning af luftskeppet. För resten dröjde det ej länge, förrän kullarna försvunno för att gifva plats åt Iowas vidsträckta slätter, som sträcka sig öfver hela dess östra del och öfver Nebraska — ofantliga prärier, hvilka utbreda sig ända till foten af Klippbergen. Här och der flöto floder fram, hvilka antingen voro bifloder eller bifloders bifloder till Missouri. Vid dessas stränder lågo städer och byar, hvilka dock började blifva mera sällsynta, allt eftersom *Albatros* mer och mer närmade sig “den fjerran vestern“.

Ingenting af vigt tilldrog sig under loppet af denna dag. Onkel Prudent och Phil Evans voro helt och hållet öfverlemnade åt sig sjelfva. De sågo knappast en gång till Frycollin, hvilken låg utsträckt i fören med slutna ögon för att ingenting se. Och dock var han ej, som man skulle kunnat tro, plågad af svindel. Af brist på stödjepunkt, skulle denna svindel icke kunnat bemäktiga sig en, såsom den gör då man står uppe på någon hög byggnad. Afgrunden utöfvar ingen dragningskraft, då man betraktar den från gondolen i en ballong, eller från däcket af ett luftskepp, eller rättare sagdt, det är ingen afgrund, som gapar under luftseglaren, det är horisonten, som vidgas och omgifver honom på alla sidor.

Klockan två passerade *Albatros* öfver Omaha på gränsen af Nebraska. — Omaha-City är en verklig hufvudstation för Pacificjernvägen, denna bana, som sträcker sig sextusensexhundra kilometer mellan New-York och San-Fransisco. Under ett ögonblick kunde man se Missouris gulaktiga vatten, derpå staden med sina hus af trä och tegel, belägen vid midten af denna jetteflod, alldeles som ett spänne på det bälte, som omsluter Nord-Amerikas midja. Under det passagerarna ombord på luftskeppet iakttogo alla dessa saker, är det alls icke otroligt, att invånarna i Omaha i sin tur varseblefvo den besynnerligaföreteelsen. Men deras förvåning att se den sväfva i luften kunde icke vara större än presidentens och sekreterarens vid Weldoninstitutet att befinna sig ombord derå. I alla händelser var detta en tilldragelse, som komme att diskuteras i alla Förenta staternas tidningar och som skulle lemna förklaringen på det besynnerliga fenomen, hvarmed hela verlden sysselsatt sig sedan någon tid tillbaka.

En timme efteråt hade *Albatros* passerat förbi Omaha. Nu blef det alldeles tydligt, att luftskeppet styrde kosan mot vestern, i det det aflägsnade sig från Platte-floden, längs hvilkens strand Pacific-banan går öfver prärierna. Detta var just ingen angenäm upptäckt för Onkel Prudent och Phil Evans.

— Det ligger således verkligen något allvar i detta förslag att föra oss till antipoderna? — sade den ene.

— Och detta mot vår vilja? — inföll den andra. — Ah! må denne Robur taga sig i akt! Jag är icke den man, som låter behandla mig hur som helst!

— Icke jag heller! — svarade Phil Evans. — Men tro mig, Onkel Prudent, ni gjorde i alla fall bäst i att försöka lugna er.

— Lugna mig?

— Och spara er vrede, tills tiden är inne att låta den bryta ut.

Efter att hafva passerat öfver Svarta bergen, betäckta med barrträd och cedrar, flög *Albatros* vid femtiden öfver det område, som man med rätta har kallat Nebraskas dystra trakter, — ett kaos af ockrafärgade kullar, klippblock, som sågo ut som om de störtat ned till jorden och slagits sönder i fallet. Sedda på långt håll antaga dessa block de allra vidunderligaste formationer. Midt ibland denna ofantliga samling af klippstycken såg man här och der ruinerna efter städer från medeltiden med sina fästen, torn och befästade slott. Men i verkligheten äro dessa dystra trakter intet annat än ett ofantligt benhus, hvarest hvitna oräkneligalemningar af pachydermer, hafssköldpaddor, och till och med, som man påstår, fossila menniskor, bortsopade under forna tider af någon okänd öfversvämning.

Då det blef afton hade man bakom sig hela Platteflodens vattenmassor. Nu sträckte sig slätten ända till de yttersta gränserna af en horisont, som tog sig vidsträckt ut från den höjd *Albatros* nu innehade.

Under natten störde icke längre lokomotivens eller ångbåtspipornas gälla hvisslingar det stjernströdda firmamentets majestätiska lugn. Långdragna råmande läten stego emellanåt upp till luftskeppet, som nu hade närmat sig jorden. Dessa läten härrörde från hjordar af bisonoxar, hvilka ströfvade genom prärierna på spaning efter bäckar och betesmarker. Då dessa tego, frambragte gräset, som frasade under deras fötter, ett brusande ljud, som liknade dånet af en öfversvämning och var mycket olikt det oafbrutna susande, som frambragtes af propellrarna.

Dessutom hördes tid efter annan en vargs, räfs eller vildkatts tjut, eller skallet från en coyot, denna *canis latrans,* hvars namn fullt rättfärdigas genom dess gälla skall.

Äfven uppstego genomträngande dofter såsom af mynta, salvia och malört, blandade med den starka lukten af barrträden, som spred sig i den rena nattluften.

Och till sist, för att anteckna alla ljud, som stega upp från jorden, hördes ett hemskt skri, som denna gång icke kom från coyoterna; det var indianens stridsrop, som den vana jägarens öra icke gerna skulle kunna förvexla med något annat.

Följande dag, den 15:de Juni, vid femtiden på morgonen lemnade Phil Evans sin hytt. Kanske skulle han i dag träffa ingeniör Robur?

Som han i alla händelser var nyfiken att veta, hvarför Robur icke visat sig dagen förut, så vände han sig till underbefälhafvaren Tom Turner.Tom Turner, engelsman till börden, omkring fyrtiofem år gammal, med höghvälfdt bröst, symetriskt bygd och liksom huggen af jern, hade ett af dessa väldiga, karakteristiska hufvuden à la Hogarth, sådana denna tecknare af allt hvad som fins af fulhet hos den anglosaxiska rasen har kastat ut med spetsen af sin penna. Om man noga undersöker plansch fyra af *Harlots Progress,* så skall man återfinna Tom Turners hufvud på fångvaktarens axlar, och man skall nogsamt märka, att hans fysionomi just icke har något särdeles uppmuntrande hos sig.

— Få vi se ingeniör Robur i dag? — frågade Phil Evans.

— Jag vet icke, — svarade Tom Turner.

— Jag frågar er om han gått ut?

— Kanske.

— Och när kommer han tillbaka?

— Förmodligen då han slutat sin promenad.

Och derpå gick Tom Turner åter in i sin ruff.

Phil Evans måste nöja sig med detta svar, hvilket var så mycket mindre lugnande som det, efter hvad kompassen utvisade, var alldeles tydligt, att *Albatros* fortsatte sin färd i nordvestlig rigtning.

Hvilken skilnad var det icke mellan de dystra trakters ofruktbara områden, som passerats under natten, och det landskap, som nu upprullade sig för luftseglarnas blickar.

Luftskeppet passerade nu, efter att hafva tillryggalagt tusen kilometer från Omaha, öfver en trakt, som Phil Evans ej kunde känna igen af det enkla skälet, att han aldrig varit der förut. Några fästen, afsedda att tjena som skydd mot indianerna, krönte kullarna med sina geometriska linier. Det fans få byar och få inbyggare i detta land, så olikt Colorados guldhaltiga territorier, hvilka äro belägna flera grader sydligare.

I fjerran började, fastän ännu mycket obestämdt,att afteckna sig en kedja af klippor, hvilka den uppgående solen öfvergöt med sitt purpursken.

Ill. L. Benett.P. ANNE MAYER. Öfver klippbergen.

Det var Klippbergen.Genast på morgonen började Onkel Prudent och Phil Evans att frysa. Denna sänkning i temperaturen berodde alls icke på något ombyte af väderleken, och solen lyste med sitt grannaste sken.

— Det här måste bero på, att *Albatros* höjer sig i luften, — sade Phil Evans.

Och verkligen hade också barometern, som satt utanför dörren till den mellersta kajutan, fallit till femhundrafyrtio millimeter — hvilket utvisade en höjd af omkring tretusen meter. Luftskeppet höll sig således på en ganska försvarlig höjd, hvilket nödvändiggjordes af den kuperade marken.

För öfrigt måste de en timme förut hafva passerat en höjd af fyratusen meter, ty bakom luftskeppet reste sig berg, som voro betäckta af en evig snö.

Hvarken Onkel Prudent eller Phil Evans kunde med säkerhet afgöra, hvad detta var för ett land. Under natten hade *Albatros* kunnat göra afvikningar åt norr och söder med en ytterlig hastighet och detta var tillräckligt för att vilseleda dem.

Efter att hafva uppställt flera olika hypoteser, mer och mindre antagliga, stannade de vid denna: detta territorium, omslutet af en kedja af berg, måste vara det, som genom ett kongressbeslut i Mars 1872 förklarades vara Förenta staternas Nationalpark.

Det var också verkligen denna egendomliga trakt. Den förtjenade i sanning namnet park — en park med berg i stället för kullar, sjöar i stället för dammar, floder i stället för bäckar, och i stället för vattenkonst, geyser af en ofantlig kraft.

Inom några minuter sväfvade *Albatros* öfver Yellowstoneriver, och lemnande på sin högra sida berget Stevenson, kom den snart till stränderna af den stora sjö, som bär samma namn som det nyss nämda vattendraget. Hvilken omvexlande anblick företedde icke denna sjös stränder, beströdda med obsidianstycken ochbergkristaller, i hvilkas tusentals facetter solstrålarna återspeglades! Hur nyckfull hade icke naturen varit vid placerandet af öar, som här och der stucko upp på dess yta! Och hvilket moln af foglar, pelikaner, svanor, fiskmåsar, vildgäss, prutgäss och lommar uppehöll sig icke omkring denna sjö, som är en af de högst liggande på hela jordklotet! Vissa, mycket branta delar af stränderna äro beklädda med ett täcke af gröna träd, furu- och lärkträd, och vid foten af dessa branta sluttningar uppstiga oräkneliga hvita rökpelare. Det är ånga, som stiger upp ur denna jord, såsom ur en ofantlig kittel, i hvilken vattnet genom underjordiska eldar hålles i ett tillstånd af ständig kokning.

Här skulle, om någonsin, varit ett lämpligt tillfälle för kocken att förse sig med ett rikligt förråd af foreller, den enda fisk, som Yellowstonesjön eger i riklig mängd. Men *Albatros* höll sig fortfarande på en sådan höjd, att tillfälle ej erbjöd sig att företaga ett fiske, som med all säkerhet skulle blifvit ofantligt gifvande.

För öfrigt dröjde det endast tre qvarts timme, innan man hade sjön bakom sig, och en liten stund senare hade man

passerat öfver denna region af geysrar, hvilka vida öfverträffa de praktfullaste på Island och New-Zeeland.

Lutade öfver räcket beskådade Onkel Prudent och Phil Evans dessa vattenpelare, hvilka sköto upp i höjden alldeles som ville de förse luftskeppet med ett nytt element att röra sig i. Der voro “Solfjädern“, hvars strålar forma sig till tunna, glänsande skifvor. “Det befästade slottet“, som tycktes försvara sig med vattenstrålar, “Grott-geyser“, så benämd för sin egendomligt formade, af många hål genomsatta krater och till sist “Jätten“, som utslungar en lodrät vattenpelare med en omkrets af fem meter till mera än femtio meters höjd.

Robur kände utan tvifvel redan till alla de underbara företeelserna i detta oförlikneliga, ja, i sitt slagenastående skådespel, ty han visade sig ej på platformen. Var det då endast för sina gästers nöje, som han låtit *Albatros* passera öfver denna Nationalpark? Huru dermed än må vara, så afhöll han sig från att komma och mottaga deras tacksägelser. Han blef icke en gång synlig under den farliga passagen öfver Klippbergen, hvilka *Albatros* uppnådde vid sjutiden på morgonen.

Man vet att denna bergskedja sträcker sig som en ofantlig ryggrad från midjan till halsen på Nord-Amerika såsom förlängning af de mexikanska Anderna. Det är en sträcka af tretusenfemhundra kilometer, hvars högsta punkt utgöres af bergsspetsen James, som har en höjd af nära tolftusen fot.

Utan tvifvel skulle *Albatros* liksom en fogel med hög flygt genom att fördubbla sina vingslag kunnat passera öfver de högsta punkterna på denna kedja för att sedan med ett enda språng komma in i Oregon eller Utah. Men denna manöver var icke af behofvet påkallad. Det finnes pass, som tillåta en att komma igenom denna kedja utan att behöfva klättra upp för spetsarna. Det fins flere sådana “cañons“ ett slags mer eller mindre trånga pass, genom hvilka man kan komma fram — några såsom t. ex. Bridgerpasset, genom hvilken Pacificjernvägen går på väg till mormomernas land, och andra, hvilka öppna sig mera åt norr eller söder.

Det var en af dessa “cañons“, som *Albatros* gaf sig in uti, sedan den minskat sin hastighet för att icke skada sig mot bergspassets väggar. Med en säkerhet på handen, som ännu mera förhöjde verkan af rodrets ytterliga känslighet, styrde rorgängaren luftskeppet, alldeles som om det skulle varit fråga om en båt af första rang i en täfling inom “The Royal Thames club“. Det var i sanning märkvärdigt; och hvilket förakt än de båda motståndarna till principen: “tyngre än luften“, kände för saken, så kunde de dock icke annat än förvånas öfver fullkomligheten hos denna luftseglingsmaskin.Inom mindre än två och en half timme hade man passerat genom den stora bergskedjan, och *Albatros* återtog sin förra hastighet om hundra kilometer. Den styrde nu kosan mot sydvest i afsigt att gå tvärs öfver Utah, under det att den sänkte sig närmare till jorden. Den hade sänkt sig några hundra meter, då några hvisslingar tilldrogo sig Onkel Prudents och Phil Evans uppmärksamhet.

De kommo från ett tåg på Pacificbanan, hvilket styrde kosan mot staden vid Stora saltsjön.

Lydande en hemlig order sänkte sig *Albatros* ännu mera i afsigt att följa tåget, som gick för full maskin. Den varseblefs genast. Några hufvuden tittade ut ur waggonsfönstren. Derpå samlades en hel hop passagerare på dessa små gångbroar, som förbinda de amerikanska jernvägsvagnarna med hvarandra. Några klättrade upp på taken för att bättre kunna se flygmaskinen. Hurrarop ljödo genom luften; men de kunde dock ej locka ut Robur.

Albatros sänkte sig ännu mera genom att moderera de uppehållande propellrarnas rotationshastighet och saktade sin fart för att icke lemna bakom sig tåget, som den skulle haft lätt att fara förbi. Luftskeppet sväfvade öfver tåget som en ofantlig torndyfvel. Det gjorde små utflygter åt höger och venster, det flög framåt ett stycke och vände sedan tillbaka igen och hade helt stolt hissat sin svarta flagga med den gyllene solen i midten, hvarpå lokomotivföraren svarade genom att vifta med Amerikas unionsflagga med de trettiosju stjernorna.

Förgäfves ville de båda fångarna försöka begagna sig af det tillfälle, som erbjöds att meddela, hvad som blifvit af dem. Förgäfves skrek presidenten vid Weldoninstitutet af alla krafter:

— Jag är Onkel Prudent från Filadelfia!

Och sekreteraren:

— Jag är Phil Evans, hans kollega!Deras rop förlorade sig i de tusentals hurrarop, hvarmed de resande helsade deras färd.

Emellertid hade tre eller fyra af luftskeppets besättning kommit ut på däcket. En af dem kastade ned en repända till tåget, liksom sjömännen bruka göra, då de passera förbi ett skepp, som går långsammare än deras — ett ironiskt sätt att erbjuda dem en bogserlina.

Albatros återtog nu sin vanliga hastighet och efter en halftimme hade den lemnat bakom sig tåget, hvars rökpelare snart försvann ur synhåll.

Vid ett-tiden på eftermiddagen syntes en vidsträckt skifva, som återkastade solstrålarna alldeles som en ofantlig reflektor.

— Det måste vara mormonernas hufvudstad, Salt-Lake-City! — sade Onkel Prudent.

Det var verkligen staden vid Stora saltsjön, och skifvan, som de sågo, var det runda taket på tabernaklet, i hvilket tiotusen heliga godt kunna rymmas. Som en konvex spegel spred den solstrålarna åt alla sidor.

Der låg nu den stora staden vid foten af Wahsatchbergen, hvilka till största delen äro beklädda med cedrar och barrträd och vid stranden af floden Jordan, hvilken för Utahs vatten till Stora saltsjön.

Rundt omkring utbredde sig landssträckor, väl skötta, väl odlade, rika på betesmarker, der fårhjordarna kunde räknas i tusental.

Men allt detta försvann snart som en skugga, och *Albatros* gick nu i sydvestlig rigtning med ökad hastighet, hvilket också blef ganska känbart, emedan hastigheten nu var större än vindens.

Snart flög luftskeppet fram öfver Nevadas silfverhaltiga territorier, som endast genom Sierran skiljes från Californiens guldhaltiga.

— Vi kunna utan tvifvel vänta att få se San-Fransisco innan nattens inbrott! — sade Phil Evans.— Och sedan? . . . — inföll Onkel Prudent.

Klockan var sex på eftermiddagen, då man passerade Sierra Nevada genom Truckipasset, genom hvilket jernvägen går. Det återstod nu endast trehundra kilometer att tillryggalägga för att uppnå om icke San-Fransisco, så åtminstone Sacramento, hufvudstaden i staten Californien.

Så stor var emellertid den hastighet, som bibringats *Albatros*, att före klockan åtta hufvudstadens tornspiror stucko upp vid horisonten i vester för att snart försvinna vid motsatta horisonten.

I detta ögonblick visade sig Robur på platformen. De båda kollegerna trädde fram till honom.

— Ingeniör Robur, — sade Onkel Prudent, — nu äro vi vid Amerikas gräns! Vi antaga, att detta skämt då också skall få sin gräns . . .

— Jag skämtar aldrig, — svarade Robur.

Han gjorde ett tecken. *Albatros* sänkte sig hastigt mot jorden, men på samma gång antog den sådan fart, att passagerarna nödgades taga sin tillflykt till hytterna.

Knappt hade dörren till deras hytt stängts efter de båda kollegerna, förrän Onkel Prudent utbrast:

— Aldrig så litet till, så stryper jag honom!

— Man måste försöka fly! — inföll Phil Evans.

— Ja! Kosta hvad det kosta vill!

Ett doft brusande trängde nu till deras öron.

Det var hafvets brus, då det slog mot klipporna på stranden. Det var Stilla hafvet.

NIONDE KAPITLET.

I hvilket Albatros tillryggalägger nära tiotusen kilometer, hvilka sluta med ett lyckligt språng.

Onkel Prudent och Phil Evans voro fast beslutna att fly. Om de icke haft att göra med åtta synnerligen kraftfulla män, hvilka utgjorde luftskeppets besättning, så skulle de kanske vågat en strid. En djerf kupp skulle kanske gjort dem till herrar ombord och tillåtit dem att stiga ned på någon punkt i Förenta staterna. Men som de endast voro två — Frycollin kunde nemligen icke tagas med i räkningen — så var detta icke att tänka på. Då man således icke kunde komma någonstädes med våld, så måste man taga sin tillflykt till list, så snart som *Albatros* skulle stiga ner till jorden. Det var detta, som Phil Evans sökte göra begripligt för sin otåliga och lättretliga kollega, hvilken han alltid fruktade skulle begå någon våldsamhet, som kunde förvärra ställningen.

I alla händelser var det lämpliga ögonblicket ännu icke inne. Luftskeppet ilade med snabb fart öfver Stilla hafvet. Morgonen derpå, den 16:de Juni, såg man icke längre kusten. Då emellertid kusten bildade en stor bugt från ön Vancouver ända till Aleutiska ögruppen, — en del af ryska Amerika, som afträddes till Förenta staterna 1867 — så skulle *Albatros* sannolikt komma att passera dess yttersta udde, om ban icke ändrade kurs.

Hvad nätterna föreföllo de båda kollegerna långa! De skyndade sig derför vanligen att så fort som möjligt lemna sin hytt. Men denna morgon hade daggryningen redan länge upplyst horisonten i öster, då de kommo ut på däcket. Man nalkades solståndet i Juni, den längstadagen på året i den nordliga hemisferen, och vid den sextionde parallelcirkeln var det knappast en gång natt.

Hvad beträffar ingeniör Robur, så skyndade han sig ej, vare sig af vana eller med flit, att lemna sin hytt. Då han i dag lemnade den, nöjde han sig med att helt flygtigt helsa sina gäster, då han mötte dem akterut på platformen.

Emellertid hade Frycollin med ögonen röda af vaka, slö uppsyn och svigtande kvän vågat sig ut ur sin hytt. Han gick alldeles som en, som känner, att marken icke är säker under hans fötter. Hans första blick träffade motorn, som arbetade med en lugnande regelbundet och utan all för stark fart.

Då negern förvissat sig om detta, styrde han, fortfarande vacklande, sina steg mot barrièren och tog tag i densamma med båda händerna för att bättre kunna återfå jemvigten. Det var tydligt, att han ämnade taga en öfverblick öfver det land, som *Albatros* beherskade från en höjd af minst tvåhundra meter.

Frycollin hade säkert behöft intala sig mycket mod för att riskera ett dylikt försök. Han måste anlita hela sin djerfhet för att utsätta sin person för ett sådant försök.

Först stod Frycollin med kroppen tillbakalutad framför barrièren, sedan skakade han den för att förvissa sig om dess hållbarhet; derpå rätade han på sig, böjde sig sedan framåt, och stack sedan ut hufvudet. Det är obehöfligt att säga, att han under utförandet af dessa olika manövrer hela tiden höll ögonen slutna. Slutligen öppnade han dem.

Hvilket skrik! Och hur skyndsamt han drog sig tillbaka! Och huru djupt han borrade ned hufvudet mellan axlarna!

Djupt nere i afgrunden under sina fötter hade han varseblifvit det omätliga hafvet. Håren skulle rest sig på hans hufvud, om de icke varit krusiga.— Hafvet! — Hafvet! — skrek han.

Och Frycollin skulle fallit omkull på platformen, om icke kocken tagit emot honom i sina armar.

Denna kock var fransman och kanske till och med gascognare, ehuru han hette Francois Tapage. Om han icke var gascognare, så måste han åtminstone hafva andats Gascognes luft ända sedan barndomen. Huru kom det sig att denne Francois Tapage var i tjenst hos ingeniören? Genom hvilken ödets skickelse hade han kommit att tillhöra

Albatros' besättning? Det vet man ej. I alla händelser talade denne spjufver engelska som en yankee.

— Se så, friskt mod bara! — skrek han, i det han lyfte upp negern medelst ett kraftigt tag i axlarna.

— Master Tapage, — utbrast den stackars saten, i det han kastade förtviflade blickar på propellrarna.

— Hväd vill du, Frycollin?

— Brukar det här gå sönder någon gång?

— Nej, men det slutar väl ändå på det viset.

— Hvarför det? — Hvarför det?

— Emedan allt är förgängligt under solen, som man säger i min hembygd.

— Och hafvet, som är inunder!

— Om vi falla, så är hafvet bra.

— Ja, men man drunknar ju!

— Man drunknar, men man slås ej i b-i-tar, — svarade Francis Tapage, i det han lade tonvigt på hvarje ord.

Ett ögonblick derefter hade Frycollin med en slingrande rörelse smugit sig in i sin hytt.

Under denna dag, den 16:de Juni, gick luftskeppet endast med måttlig hastighet. Det föreföll alldeles som om det snuddade vid detta lugna, solbelysta haf, hvilket det beherskade från några tiotal meters höjd.

Onkel Prudent och Phil Evans hade nu i sin tur stannat inne i ruffen för att slippa träffa Robur, som vandrade af och an på platformen och rökte, iblandensam, ibland åtföljd af underbefälhafvaren Tom Turner. Endast halfva antalet propellrar voro i gång, men detta var nog för att hålla apparaten uppe i de lägre luftlagren.

Under dessa förhållanden kunde besättningen på *Albatros* roat sig med att fiska för att förskaffa sig litet omvexling, om Stilla hafvets vatten hade varit fiskrika. Men på dess yta syntes endast några hvalfiskar med gul buk, af det slag som mäter ända till tjugufem meter i längd. Dessa äro de farligaste hvalarna i de nordliga hafven. Fiskarena akta sig väl för att anfalla dem, emedan de ega en ofantlig styrka.

Men genom att harpunera en af dessa hvalfiskar, vare sig med vanliga harpunen, med Flechterska raketen eller med bomber, försedda med spjut, af hvilket senare slag man hade en samling ombord, skulle detta fiske kunnat ega rum utan fara.

Men hvad skulle en dylik onödig massaker tjena till? I alla händelser och utan tvifvel för att visa de båda medlemmarna af Weldoninstitutet hvad man kunde åstadkomma med hans luftskepp, ville Robur anställa jagt på en af dessa vidunder till hvalar.

Vid ropet: “Hval! hval!“ gingo Onkel Prudent och Phil Evans ut ur sin hytt. Kanske det kunde vara någon hvalfiskfångare i sigte ... I så fall hade båda, för att slippa ur sitt flygande fängelse, varit i stånd att störta sig i hafvet, i beräkning på att blifva upptagna i en båt.

Hela *Albatros'* besättning stod uppstäld på platformen. Man väntade.

— Vi skola således våga oss på försöket, master Robur? — frågade underbefälhafvaren Tom Turner.

— Ja, Tom, — svarade ingeniören.

I den ruff, der maskineriet hade sin plats, stodo maskinisten och hans båda medhjelpare på sin post, färdiga att utföra de order, som skulle meddelas demgenom gester. Det dröjde ej länge, förrän *Albatros* sänkte sig mot hafvet och stannade 14 meter öfver detsamma.

Så långt blicken kunde nå syntes ingen båt — detta kunde de båda olyckskamraterna öfvertyga sig om — och ej heller var något land i sigte, som de skulle kunnat uppnå genom simning, förutsatt nemligen att Robur icke tagit

några mått och steg för att gripa dem.

Flera vatten- och ångpelare, utslungade ur deras spruthål, förkunnade snart hvalarnas närvaro, då de kommo upp till vattenytan för att andas.

Tom Turner, biträdd af en bland sina kamrater, hade stält sig i fören. Inom håll för honom var en af dessa bomber, försedda med spjut, af kalifornisk tillverkning, hvilka slungas ut genom en bössa. Den utgöres af en slags metallcylinder, som omsluter en cylinderformig bomb, försedd med en spets med hullingar.

Från skeppsvaktbryggan i fören, på hvilken han nyss hade stigit upp, antydde Robur med högra handen åt maskinisterna och med den venstra åt rorgängaren de manövrer, som skulle utföras. Han var således herre öfver luftskeppets rörelser i alla rigtningar, horisontalt så väl som vertikalt. Man kan knappast föreställa sig, med hvilken snabbhet och precision apparaten åtlydde alla hans befallningar. Man skulle kunnat tro den vara en organisk varelse, i hvilken Robur utgjorde själen.

— Hval! ... Hval! — skrek Tom Turner ånyo.

Ryggen på en hval blef också verkligen synlig fyra kabellängder förut om *Albatros*.

Albatros sänkte sig åter, och då den icke var mera än tio meter öfver hafsytan, stannade den.

Tom Turner stödde sin bössa mot axeln och lät den hvila på barrièren. Skottet brann af, och projektilen, som drog med sig ett långt rep, hvars yttersta ända var fästad vid platformen, träffade nu hvalens kropp. Bomben, fyld med ett exploderande ämne, exploderadenu och utslungade, då den brann af, en slags liten harpun med två spetsar, hvilken borrade sig in i djurets kött.

— Gift akt! — skrek Tom Turner.

Så illa till mods Onkel Prudent och Phil Evans än voro, kände de sig dock intresserade af detta sällsamma skådespel.

Hvalen, som blifvit illa sårad, slog så häftigt omkring sig med stjerten i vattnet, att det stänkte ända upp till fören på luftskeppet. Derpå dök djuret ned på ett ansenligt djup, under det man släppte efter repet, som förut legat i ett kar fyldt med vatten för att det icke skulle fatta eld genom gnidningen. Då hvalen åter kom upp till vattenytan, började den fly med stor hastighet i rigtning åt norr.

Man kan svårligen tänka sig, med hvilken snabbhet *Albatros* bogserades. De framdrifvande propellrarna hade redan förut afstannats. Man lät djuret hållas, under det man höll sig i jemnbredd med detsamma. Tom Turner stod färdig att kapa linan, för den händelse att djuret ånyo skulle dykt ned, i hvilket fall denna bogsering kunde blifva ytterst farlig.

Under en halftimmes tid och längs en sträcka af kanske tio kilometer fördes *Albatros* på detta sätt i släptåg, men man kände, att hvalfisken nu började blifva utmattad. På ett tecken af Robur backade nu maskinerna, och motorerna började att göra litet motstånd mot hvalen, hvilken så småningen åter närmade sig luftskeppet.

Snart sväfvade luftskeppet endast åtta meter öfver djuret, hvars stjert ännu piskade vattnet med en otrolig kraft. Då det vände sig från ryggen på magen, hvirflade det upp ofantliga vattenmsssor.

Plötsligt reste det sig upp och dök derpå ned med en sådan fart, att Tom Turner knappt fick tid att kapa linan.

Med ett enda tag drogs luftskeppet ned ända tillhafsbrynet. En hvirfvel hade bildats på det ställe, der djuret försvunnit. En störtsjö slog in öfver barrièren, alldeles som det brukar göra öfver skansen på ett skepp, som seglar mot vinden och vågorna.

Lyckligtvis kapade Tom Turner linan med ett yxhugg, och *Albatros,* befriad från sin bogserare, höjde sig åter till tvåhundra meter med tillhjelp af sina uppåtdrifvande propellrar.

Hvad beträffar Robur, så hade denne manövrerat apparaten utan att ett enda ögonblick hafva förlorat sin kallblodighet.

Några minuter senare kom hvalen åter upp till ytan — denna gång död. Från alla håll samlades hafsfoglar, hvilka kastade sig öfver kadavret under utstötande af skrik, hvilka skulle kunnat göra en hel kongress döf.

Albatros, som icke hade något med detta rof att skaffa, fortsatte sin färd åt vester.

Följande dag, den 17:de Juni klockan sex på morgonen, syntes en landsträcka vid horisonten. Det var halfön Alaska samt den långa sträcka af klippor, som kallas de Aleutiska öarna.

Albatros passerade öfver denna barrière, hvarest dessa sälarter lefva, hvilka jagas af invånarna på Aleutiska öarna för rysk-amerikanska kompaniets räkning. Det är en utmärkt affär fångsten af dessa rostfärgade hafsdjur, som äro ända till sex à sju fot långa och kunna väga mellan tre och femhundra skålpund! Der funnos sådana i oändliga rader, uppstälda liksom i slaglinie, och man hade kunnat räkna dem i tusental.

Om också icke dessa djur blefvo förskräckta vid åsynen af*Albatros,* så var detta så mycket mera förhållandet med lommar och fiskmåsar, hvilkas hesa skrik uppfylde luften och hvilka försvunno i vattnet alldeles som om de hotats af något förskräckligt luftens vidunder.Den sträcka af tvåtusen kilometer, som utgör Behrings sund från de första Aleutiska öarna ända till Kamschatkas yttersta udde, tillryggalades under de följande tjugufyra timmarna. Onkel Prudent och Phil Evans funno icke något gynsamt tillfälle att sätta sitt tillämnade rymningsförsök i verket. Hvarken på Asiens öde stränder, ej heller på Ochotska hafvets farvatten kunde en flykt ega rum med någon utsigt till framgång. *Albatros* styrde tydligen kosan mot Japan och Kina. Väl anlända dit voro de båda olyckskamraterna fast beslutna att fly, om luftskeppet skulle göra halt på någon punkt af dessa områden, ehuru det kanske kunde vara mindre väl betänkt att gifva sig i japanesernas eller kinesernas våld.

Men skulle då luftskeppet stanna? Det var icke samma förhållande med detta som med en fogel, som slutligen blir trött af en allt för lång flygt, eller som med en ballong, hvilken af brist på gas är tvungen att stiga ned. *Albatros* hade proviant för flera veckor ännu, och dess maskineri, som var af en utomordentlig soliditet, trotsade hvarje svaghet och trötthet.

Under loppet af den 18:de Juni passerades halfön Kamschatka, hvarest man knappast hann urskilja etablissementet Petropavlovsk och vulkanen Kloutschew; derpå passerades Ochotska hafvet ungefär der Kurilöarna ligga, hvilka bilda ett stängsel i hafvet, genomskuret af hundratals små kanaler. Den 19:de på morgonen passerade *Albatros* sundet La Pérouse, inklämdt mellan Japans nordliga udde och ön Sachalin, och kom derpå till denna lilla hafsvik, i hvilken den stora sibiriska floden Amur utflyter.

Nu uppstod en mycket tät dimma, som luftskeppet måste höja sig öfver. Icke derför, att det behöfde höja sig öfver dessa ångor för att kunna fortsätta sin väg. På den höjd, som det innehade, var intet hinder att frukta, hvarken höga byggnader, som det kunde törna*Ill. L. Benett.P. ANNE MAYER.* Luftskeppet drogs ända ned till hafsbrynet (sid. 102).

mot på sin färd, eller berg, mot hvilka det kunde riskerat att slås sönder under sin flygt. Landet var endast helt obetydligt kuperadt. Men dessa dimmor äro detoaktadt särdeles obehagliga, ocb allt ombord skulle blifvit genomdränkt af fukten.

Denna stad är Jeddo, hufvudstaden i Japan (sid. 107).

Det var således intet annat att göra än att höjasig öfver detta lager af dimmor, som i genomskärning mätte tre till fyra hundra meter. Propellrarna sattes derför i snabbare fart, och väl kommen öfver dimman befann sig *Albatros* åter i klara, solbelysta regioner.

Under dessa förhållanden skulle Onkel Prudent och Phil Evans haft litet svårt för att verkställa sina flyktförsök, äfven under förutsättning att de kunnat lemna luftskeppet.

Då Robur i dag passerade förbi de båda kollegerna, stannade han ett ögonblick och sade, utan att tyckas fästa någon vigt dervid:

— Mina herrar, en båt som går med segel eller ånga erfar alltid mycket obehag, då den förlorar sig i en tjocka, hvilken den ej kan komma ut ur. Den manövrerar då endast under användande af hvisselpipan och mistluren. Den måste sakta sin fart och kan oaktadt alla försigtighetsmått hvarje ögonblick frukta en sammanstötning. *Albatros* är icke utsatt för något af dessa obehag. Hvad behöfver han bry sig om dimmorna, då han kan frigöra sig från dem? Rymden tillhör honom, hela rymden!

Då Robur slutat tala, fortsatte han helt lugnt sin promenad utan att bry sig om att vänta på ett svar, som han icke begärde, och rökmolnen från hans pipa förlorade sig åter i den blåa rymden.

— Onkel Prudent, — sade Phil Evans, — det tycks som om denna märkvärdiga *Albatros* aldrig skulle hafva något att frukta!

— Det är hvad som återstår att se! — svarade presidenten vid Weldoninstitutet.

Tjockan varade tre hela dagar, den 19:de, 20:de och 21:sta Juni, med en obehaglig envishet. Luftskeppet skulle blifvit tvunget att ytterligare höja sig för att undvika de japanska bergen Fousi-Zama. Men då uppstod det ändtligen en remna i denna slöja af dimma, ochgenom densamma varseblef man en ofantlig stad med palatser, villor, kojor, trädgårdar och parker. Äfven om han icke sett den, skulle Robur kunnat känna igen den på skallet från dess tusentals hundar, på de skrik, som roffoglarna utstötte och framför allt på den stinkande lukt, hvarmed liken på afrättningsplatserna förpesta luften rundt omkring.

De båda kollegerna befunno sig på platformen i det ögonblick, då ingeniören höll på att göra en höjdbestämning i händelse att *Albatros* skulle behöft fortsätta sin väg tvärs igenom dimman.

— Mina herrar, — sade han, — jag ser ingen anledning att dölja för er, att denna stad är Jeddo, hufvudstaden i Japan.

Onkel Prudent svarade ej. Då ingeniören var närvarande, plågades ban af en qväfvande känsla, alldeles som om han skulle saknat luft i lungorna.

— Denna utsigt öfver Jeddo, — fortfor Robur, — är verkligen rätt egendomlig.

— Huru egendomlig den än må vara — ... svarade Phil Evans.

— Så går den ändå icke upp mot Peking? — inföll ingeniören. — Det är alldeles min åsigt, och ni skall inom kort komma i tillfälle att anställa jemförelser.

Omöjligt att vara mera förekommande.

Albatros, som hittills gått i sydostlig rigtning, ändrade nu kosan och styrde fyra fjerdedels grad ostligare för att söka sig en ny väg åt öster.

Under nattens lopp skingrades dimman helt och hållet. Det märktes tydliga tecken till ett skydrag, som ej var långt aflägset, barometern sjönk hastigt, dimmorna försvunno, stora, aflångt formade moln aftecknade sig mot himlens kopparfärgade bakgrund, på motsatta horisonten syntes långa karminröda strimmor, alldeles som de röda linierna på en griffeltafla, och en stor,helt och hållet ljus sector syntes i norr; hafvet var lugnt och blankt, men dess yta antog i solnedgången en djupt skarlakansröd färgton.

Lyckligtvis bröt detta oväder löst längre åt söder till och medförde inga andra resultat än att skingra dimman, som varat i tre dagar.

Inom en timme hade man passerat öfver det tvåhundra kilometer långa sundet vid Korea och derpå den yttersta spetsen af denna halfö. Under det orkanen härjade på Kinas sydöstra kuster, sväfvade *Albatros* öfver Gula hafvet, och under dagarna den 22:dra och 23:dje öfver Petschiliviken; den 24:de uppnådde den Pei-Hodalen, och slutligen sväfvade den öfver “det himmelska rikets“ hufvudstad.

Lutade öfver platformen kunde de båda kollegerna, alldeles som ingeniören förutsagt, tydligt urskilja denna ofantliga stad, muren, som delar den i två delar — den kinesiska och den tartariska eller mandschuiska staden —

de tolf förstäderna, som omgifva den, de breda gatorna, som mynna ut i midten af staden, templen, hvilkas gula och gröna tak badade sig i den uppgående solens strålar, parkerna, som omgifva mandarinernas palats; vidare, midt uti den mandschuiska staden de sexhundrasextioåtta hectarer, som utgöra Gula staden med dess pagoder, dess kejserliga trädgårdar, dess artificiella sjöar, dess berg af stenkol, som beherskar hela hufvudstaden; och slutligen midt uti Gula staden ligger Röda staden, d. v. s. det kejserliga palatset med dess besynnerliga arkitekturs alla fantastiska ornamenter.

I detta ögonblick uppfyldes luften under *Albatros* af ett egendomligt välljud. Man skulle kunnat kalla det för en konsert af eolsharpor. I luften sväfvade ett hundratal pappersdrakar af olika former, liknande än palmens och än pandanus blad och hvilka vid sin öfre del voro försedda med ett slags båge af lätt trä, underhvilken var utspänd en tunn skifva af bambu. Då vinden lekte i dessa skifvor, frambringade de, alla med olika toner alldeles som på en harmonika, ett sorl af den mest melankoliska verkan. Det föreföll alldeles som man i deras närhet inandades musikaliskt syre.

Robur fick det infallet att närma sig denna luftiga orkester, och *Albatros* sänkte sig nu långsamt, badande i de välklingande tonvågor, som pappersdrakarna utsände genom rymden.

Men nu blef det en uppståndelse bland denna stads oräkneliga befolkning. Man slog på gongonger och andra starkt ljudande instrument, som användas i den kinesiska orkestern, tusentals skott från bössor och hundratals från mörsare aflossades, ja, man företog alla mått och steg för att aflägsna luftskeppet. Om också de kinesiska astronomerna denna dag kommo underfund med att luftmaskinen icke var annat än den rörliga kropp, hvars uppträdande hade gifvit anledning till så många dispyter, så antogo dock de många millioner invånarna i "det himmelska riket", från den anspråkslösaste arbetare till den mest knapprydda mandarinen, att den var ett apokalyptiskt monstrum, som uppenbarade sig på Buddahs himmel.

Ombord på den oåtkomliga *Albatros* oroade man sig alls icke öfver dessa demonstrationer. Men tågen, som fasthöllo pappersdrakarna vid stänger, nedstuckna i de kejserliga trädgårdarna, afskuros eller halades in i största hast. Af dessa lätta apparater föllo somliga hastigt till jorden, under det de accentuerade sina ackord, andra åter sänkte sig sakta som vingskjutna foglar, hvilkas sång bortsmälter i en sista suck.

En kraftig fanfar från Tom Turners basun utslungade nu sina toner öfver staden och öfverröstade de sista tonerna från luftorkestern. Det oaktadt upphörde icke gevärselden från jorden. Och då en bomb exploderade någraoch tjugu fot under dess däck fann *Albatros* rådligast att höja sig utom skotthåll.

Hvad tilldrog sig under de följande dagarna? Ingen händelse, hvaraf fångarna kunde dragit fördel. Hvilken rigtning tog luftskeppet? Orubbligt sydvestlig — hvilket tillkännagaf afsigten att nalkas Hindostan. Det faller af sig sjelf att marken, som oupphörligt höjde sig, tvingade *Albatros* att också i sin ordning höja sig.

Ungefär tio timmar efter sedan de lemnat Peking hade Onkel Prudent och Phil Evans kunnat se största delen af ”den stora muren” på gränsen till Chen-Si. Efter att hafva undvikit Loungsbergen passerade de öfver Wang-Hodalen, foro öfver ”det himmelska rikets” gräns och kommo derpå in i Tibet.

Tibet består af höga platåer utan växtlighet, här och der af bergstoppar, betäckta med snö, uttorkade bassiner, bäckar, närda af upptinade snömassor, lågländer med glittrande lager af salt, sjöar, dolda i grönskande skogar. Öfver det hela sveper en ofta isig vind.

Barometern, som fallit till 450 millimeter, utvisade nu en höjd af mera än fyratusen meter öfver hafsytan. Vid denna höjd öfversteg icke temperaturen 0 grader, ehuru man befann sig i den nordliga hemisferens varmaste månader. Denna kyla tillika med *Albatros'* starka fart gjorde tillvaron föga behaglig för de båda kollegerna. Också föredrogo de, oaktadt de hade till sitt förfogande varma resfiltar och rockar, att draga sig tillbaka till sin hytt.

Det säger sig sjelft, att man hade varit tvungen att bibringa de uppehållande propellrarna en ytterligt stor rotationshastighet för att kunna hålla luftskeppet uppe i en sålunda förtunnad luft. Men de arbetade med en

fullkomlig samstämmighet, och det föreföll alldeles som om man skulle kunnat vaggas till sömns vid suset af deras vingslag.

Denna dag kunde man i Garlok, en stad i vestraTibet, hufvudort i provinsen Guari-Khorsoum, se *Albatros* sväfva i luften så stor som en brefdufva.

Den 27:de Juni varseblefvo Onkel Prudent och Phil Evans en ofantlig bergskedja, som beherskades af några höga toppar, betäckta med snö, och som skymde bort horisonten för deras blickar. Båda två betraktade nu, lutade mot ruffen förut för att kunna hålla sig uppe, dessa kolossala fjellmassor. De tycktes ila framför luftskeppet.

— Det här är utan tvifvel Himalaya, — sade Phil Evans, — och det är mycket troligt, att Robur tänker kringgå dess fot utan att försöka tränga in i Indien.

— Så mycket sämre! — svarade Onkel Prudent. — På detta ofantliga område skulle vi kanske kunnat ...

— I fall han icke kringgår kedjan vid Birman i öster eller vid Nepal i vester.

— I alla fall skulle jag kunna hålla vad om, att han icke kan passera öfver den!

— Verkligen, — inföll en röst bakom dem.

Dagen derpå, den 28:de Juni, befann sig *Albatros* ansigte mot ansigte med den gigantiska bergmassan, öfver provinsen Zsang. På andra sidan om Himalaya låg Nepal-regionen.

I sjelfva verket stänga tre bergskedjor efter hvarandra vägen till Indien, då man kommer norr ifrån. De två nordligaste, mellan hvilka *Albatros* glidit fram som ett skepp mellan två ofantliga klippor, äro de första afdelningarna i denna barrière, som går öfver Central-Asien. Den första var Kuen-Lun, den andra var Karakoram, hvilka bilda konturerna till denna långsträckta, med Himalaya parallelt gående dal och hvilka nästan ligga i linie med den bergstopp, på hvilken Indus och Bramaputra upprinna.

Hvilket väldigt bergssystem! Mer än tvåhundra spetsar, som redan äro mätta och af hvilka sjutton öfverstiga sjutusenfemhundra meter! Framför *Albatros* reste*Ill. Th. De Langle.* De gåfvo sig icke utan motstånd (sid. 116).

sig till en höjd af åttatusen åttahundrafyrtio meter Mount Everest, på högra sidan Dhaulaghiri, åttatusen tvåhundra meter högt, och till venster Kantschindschinga, åttatusenfemhundranittiotvå meter högt, förpassadt till numro två enligt de senaste mätningarna af Mount Everest.

Robur gjorde tydligen icke anspråk på att passera öfver de högsta topparna på dessa bergsspetsar; men han kände utan tvifvel till Himalayas olika bergpass, bland andra passet Ibi Gamin, hvilket bröderna Schlagintweit 1856 passerade på en höjd af sextusen åttahundra meter, och han kastade sig beslutsamt in i detsamma.

Nu följde några mycket oroliga, ja, till och med plågsamma timmar. Äfven om luftens förtunning icke blef sådan, att man måste använda särskilda apparater för att förnya syret i hytterna, så var kölden dock ytterligt skarp.

Robur, som insvept i en kappa stod i fören, ledde alla manövrerna. Tom Turner höll styrhjulets handtag i handen. Maskinisten öfvervakade med största uppmärksamhet staplarna, hvilkas vätskor till all lycka icke skadades af den skarpa kölden. Propellrarna, hvilka roterade med största möjliga snabbhet, frambringade allt skarpare och skarpare ljud, hvilka voro ytterligt intensiva, oaktadt luftens förtunning. Barometern föll till 290 millimeter, hvilket angaf en höjd af sjutusen meter.

Detta kaos af berg erbjuder verkligen en sublim anblick! Öfverallt hvita toppar. Inga sjöar, endast isfält, som sträcka sig ända till tiotusen fot ofvanför basen. Något gräs syns ej längre, endast här och der några sällsynta phanerogamer på gränsen till de trakter, der allt växtlif upphör. Man ser ej mera dessa beundransvärda furor och cedrar, hvilka på kedjans yttre sidor bilda de präktigaste skogar. Ej heller ser man dessa jettestora ormbunkar eller dessa oändliga parasitväxter, spända från den ena stammen till den andra, såsom förhållandet brukar vara i Indiens jungler *Jungle* är benämningen på en med buskar, rör- och gräsväxter tätt bevuxen trakt. . Inga djur syntes till, hvarken vilda hästar, grymtoxar eller tibetanska oxar, endast häroch der såg man en gasell, som förirrat sig upp

till dessa höga regioner. Ej heller fans der några foglar, om man undantager några stycken kråkor.

Då detta pass väl var tillryggalagdt, började *Albatros* sänka sig. Då man kommit ut från passet, varseblef man utom skogsregionerna intet annat än en oändlig slätt, som sträckte ut sig i form af en ofantlig sector.

Nu gick Robur fram till sina gäster och sade i den mest artiga ton:

— Indien, mina herrar!

*

TIONDE KAPITLET.

I hvilket man får veta hvarföre och på hvad sätt betjenten Frycollin blir tagen i släptåg.

Ingeniören hade ingalunda för afsigt att låta sitt luftskepp göra en lustresa öfver Hindostans märkvärdiga trakter. Hvad han åsyftat var säkerligen icke annat än att passera Himalaya för att visa, hvilken utomordentlig apparat han egde till sitt förfogande för att röra sig i luften, och för att öfvertyga till och med dem, som icke ville blifva öfvertygade. Måste man då tro, att *Albatros* var fullkomlig, ehuru man vet, att det icke fins något fullkomligt här på jorden? Det är det man får se.

Men om äfven Onkel Prudent och Phil Evans i sitt stilla sinne icke kunde annat än beundra kraften hos denna luftseglingsapparat, så visade de i alla händelser ingenting deraf. De tänkte icke på annat, än att få ett tillfälle att fly. De beundrade icke en gång det sublima skådespel, som utbredde sig för deras blickar, under, det *Albatros* följde Pendjabs gränser. och der såg man en gasell, som förirrat sig upp till dessa höga regioner. Ej heller fans der några foglar, om man undantager några stycken kråkor.

Då detta pass väl var tillryggalagdt, började *Albatros* sänka sig. Då man kommit ut från passet, varseblef man utom skogsregionerna intet annat än en oändlig slätt, som sträckte ut sig i form af en ofantlig sector.

Nu gick Robur fram till sina gäster och sade i den mest artiga ton:

— Indien, mina herrar!

*

TIONDE KAPITLET.

I hvilket man får veta hvarföre och på hvad sätt betjenten Frycollin blir tagen i släptåg.

Ingeniören hade ingalunda för afsigt att låta sitt luftskepp göra en lustresa öfver Hindostans märkvärdiga trakter. Hvad han åsyftat var säkerligen icke annat än att passera Himalaya för att visa, hvilken utomordentlig apparat han egde till sitt förfogande för att röra sig i luften, och för att öfvertyga till och med dem, som icke ville blifva öfvertygade. Måste man då tro, att *Albatros* var fullkomlig, ehuru man vet, att det icke fins något fullkomligt här på jorden? Det är det man får se.

Men om äfven Onkel Prudent och Phil Evans i sitt stilla sinne icke kunde annat än beundra kraften hos denna luftseglingsapparat, så visade de i alla händelser ingenting deraf. De tänkte icke på annat, än att få ett tillfälle att fly. De beundrade icke en gång det sublima skådespel, som utbredde sig för deras blickar, under, det *Albatros* följde Pendjabs gränser.Vid foten af Himalaya ligger visserligen ett bälte af sumpiga trakter, från hvilka uppstiga osunda ångor, detta Teraï, i hvilket febern är allmänt gängse. Men det oaktadt behöfde man ej frukta för

passagerarnas på *Albatros* helsa. Luftskeppet styrde utan allt för stor brådska mot den vinkel, som Hindostan bildar just på den punkt, der Turkestan och Kina gränsa intill hvarandra. Den 29:de Juni tidigt på morgonen utbredde sig framför detsamma den förtjusande, ojemförligt sköna Kaschmirdalen.

Ja, ojemförlig är i sanning denna däld, som inneslutes af stora och lilla Himalaya! Genomskuren af hundratals sidogrenar, som den ofantliga bergskedjan utsträcker ända till Hydaspes' vågor, vattnas den af nyckfulla, slingrande floder, hvilka sågo Alexanders och Pori arméer slås, det vill med andra ord säga Indien och Grekland i strid om herraväldet öfver Central-Asien. Den fins ännu, denna Hydaspes, under det att de båda städer, hvilka grundlades af den macedoniske konungen till minne af hans seger, äro så spårlöst försvunna, att man icke en gång kan återfinna platsen, der de varit belägna.

Under loppet af denna morgon sväfvade *Albatros* öfver Srinagar, mera kändt under namnet Kaschmir. Onkel Prudent och hans följeslagare kunde urskilja en ståtlig stad, belägen längs båda sidorna af floden, med dess träbroar, utspända som linor, dess palatser och villor, prydda med utbygda balkonger, dess kullar, beskuggade af ståtliga popplar, dess tak, belagda med grästorf, hvilka på afstånd liknade stora mullvadshögar, dess otaliga kanaler med båtar, hvilka sågo ut som nötskal, och roddare, som sågo ut som myror, dess kiosker och moskeer, dess "bungalows" vid början af förstäderna — allt detta fördubbladt genom återspeglingen i vattnet; dessutom dess gamla fästning Hari-Parvata, belägen på krönet af en kulle, liksom Paris' förnämsta fäste är beläget på Mont Valérien.— Om vi vore i Europa, — sade Phil Evans, — så skulle jag påstå, att detta vore Venedig.

— Och om vi vore i Europa, — svarade Onkel Prudent, — så skulle vi nog veta att finna vägen tillbaka till Amerika!

Albatros stannade icke öfver sjön, genom hvilken floden flyter, utan fortsatte sin flygt längs efter Hydaspes' floddal.

Endast under loppet af en half timme blef den stående orörlig på tio meters höjd öfver floden. Under denna tid sysselsatte sig Tom Turner och hans folk med att förnya vattenförrådet. Detta tillgick så, att man slungade en kautschukslang ned i floden, hvarpå vattnet pumpades upp medelst en pump, som sattes i rörelse genom accumulatorernas strömmar.

Under det att detta arbete pågick, sågo Onkel Prudent och Phil Evans på hvarandra. Samma tanke hade genomkorsat deras hjernor. De befunno sig nu endast några meter från Hydaspes' yta och i håll för stränderna. Båda två voro goda simmare. Ett hopp kunde återgifva dem friheten, och huru skulle Robur kunna gripa dem, om de döko under vattenytan? Måste icke apparaten hålla sig minst två meter öfver floden, för att dess framdrifvande propellrar skulle kunna fritt röra sig?

Inom ett ögonblick hade de öfvervägt alla möjligheterna för och emot, inom ett ögonblick hade de beslutat sig för att våga försöket. De stodo just i begrepp att kasta sig öfver platformen, då flera par händer grepo tag i deras axlar.

Man hade observerat dem och beröfvade dem nu hvarje möjlighet att fly.

Denna gång gåfvo de sig icke utan motstånd. Men besättningen på *Albatros* bestod minsann af handfasta karlar!

— Mina herrar, — inskränkte sig Robur till att säga,— då man har det nöjet att resa tillsammans med Robur, eröfraren, som ni så träffande kallat honom, och ombord på hans beundransvärda *Albatros,* så lemnar man den icke så der ... utan vidare! Jag skulle till och med kunna tillägga, att man icke lemnar den alls!

Phil Evans förde bort sin kollega, hvilken skulle varit i stånd att begå någon våldsgerning. Båda två vände tillbaka till ruffen, fast beslutna att fly, det gjorde detsamma hvarthän, och om det än skulle kosta deras lif.

Albatros återtog sin färd i rigtning åt vester. Under loppet af denna dag passerade den med en medelmåttig hastighet öfver provinsen Kabulistan, hvars hufvudstad man såg en skymt af, och derpå gränsen till konungariket Herat, elfvahundra kilometer från Kaschmir.

I dessa, ännu alltjemt så omtvistade trakter, på denna väg, som står ryssarna öppen till Englands besittningar i Indien, syntes samlingar af folk, kolonner, transporter af lifsmedel, med ett ord allt, som utgör personalen och materialet vid en armé i marsch. Man kunde äfven höra kanonskott och smattrandet af muskötsalfvor. Men ingeniören blandade sig aldrig i andras angelägenheter, då han icke ansåg det gälla en hederssak eller något, som kunde gagna menskligheten. Han passerade derför helt lugnt förbi. Om Herat verkligen, som man säger, är nyckeln till Central-Asien, så gjorde det honom detsamma, om denna nyckel stoppades i en engelsk eller rysk ficka. De jordiska angelägenheterna intresserade icke denne djerfve man, som hade gjort luften till sin uteslutande uppehållsort.

För öfrigt dröjde det ej länge, innan landskapet skymdes bort af en verklig orkan af sand, något som endast allt för ofta inträffar i dessa trakter. Denna vind, som kallas “tebbad“, sprider febersmitta förmedelst det fina dam, som den rifver upp under sin framfart. Och huru många karavaner begrafvas icke under dessa sandhvirflar!Hvad *Albatros* beträffar, så höjde den sig till tvåtusen meter, till en sundare atmosfer, för att undslippa detta dam, som skulle kunnat tränga in i dess kugghjul och rubba mekanismen.

På så sätt passerades Persiens gräns och dess vidsträckta slätter, hvilka likväl förblefvo dolda. *Albatros* höll sig fortfarande uppe på en ganska ansenlig höjd, ehuru man icke behöfde frukta några klippor. Ty om också kartan utvisar några berg, så äro de dock endast af en mycket medelmåttig höjd. Men då man närmade sig hufvudstaden, gälde det att undvika Demavend, hvars snöbetäckta topp reser sig till en höjd af nära sextusen sexhundra meter, samt vidare bergskedjan Elbrouz, vid hvars fot Téhéran är beläget.

I daggryningen den 2 Juli passerades Demavend, som reste sig ur sandhvirfveln.

Albatros satte nu kurs för att passera öfver staden, hvilken låg insvept i ett moln af fint dam, som jagades upp af vinden.

Emellertid kunde man vid tiotiden se en skymt af de vidsträckta fästningsverk, som omgifva staden, och i dess midt schahens palats, dess murar täckta med fajanser och dess bassiner, hvilka se ut som om de vore urholkade ur ofantliga turkoser af lysande blå färg.

Men denna syn försvann snart åter. Snart derefter ändrade *Albatros* kurs och styrde nästan rakt mot norr. Några timmar senare sväfvade den öfver en liten stad, belägen vid Persiens gräns mot norr, vid stränderna af ett vidsträckt vatten, på hvilket man icke kunde se något slut, hvarken i öster eller i norr.

Denna stad var hamnen Ashourada, den längst mot söder belägna ryska stationen. Detta vidsträckta vatten var ett haf. Det var Kaspiska hafvet.

Nu besvärades man ej längre af några sandhvirflar. För sina fötter såg man en stad, belägen längs enbergsudde och bygd efter europeiskt mönster samt med ett klocktorn, som dominerar densamma.

Albatros sänkte sig nu mot detta haf, hvars yta ligger betydligt lägre än de stora hafvens. Fram emot qvällen följde den längs med stranden — förut turkestanskt, nu ryskt område — som höjer sig mot Balkanbugten, och dagen derpå, den 3 Juli, sväfvade den på hundra meters höjd öfver Kaspiska hafvet.

Intet land var i sigte, hvarken från den asiatiska eller europeiska sidan. På hafvets yta aftecknade sig några hvita segel, hvilka svällde för vinden. Det var inhemska båtar, lätt igenkänneliga på sin form: “kesebeys“ med två master, “kayuks“, gamla sjöröfvarfartyg med en mast, och “teimils“, helt vanliga jollar, afsedda för fiske. Allt emellanåt stego några rökmoln upp till *Albatros*, hvilka kommo från dessa ångbåtar från Ashourada, som Kyssland underhåller för att bevaka de turkomanska farvattnen.

Denna morgon sprakade Tom Turner med kocken François Tapage, och på en fråga af denne, gaf han följande svar:

— Jo, vi komma att stanna ungefär fyrtioåtta timmar öfver Kaspiska hafvet.

— Godt! — svarade mästerkocken. — Då få vi väl tid att fiska, eller hur?

— Jo, det går för sig!

Att man behöfde fyrtioåtta timmar för att tillryggalägga den sträcka af 1,000 kilometer, som utgör Kaspiska hafvets längd, kom sig af att *Albatros'* fart var betydligt minskad och att den stod nästan alldeles stilla under det fisket pågick.

Phil Evans, som stod i fören, hörde det svar, som Tom Turner gaf.

I detta ögonblick envisades Frycollin att öfverflygla honom med sina oupphörliga klagomål, i det han bad Phil Evans för själ och pina, att denne skulle lägga ett godtord för honom hos hans herre, så att denne läte honom komma tillbaka till jorden igen.

Utan att svara på denna orimliga begäran, gick Phil Evans bort i aktern för att uppsöka Onkel Prudent. Sedan han försäkrat sig om, att ingen lyssnade till hvad de sade, omtalade han för denne de ord, som han hört vexlas mellan Tom Turner och kocken.

— Phil Evans, — svarade Onkel Prudent, — jag tänker att vi icke längre göra oss några illusioner beträffande denne eländige uslings afsigter med oss?

— Inga alls, — försäkrade Phil Evans. — Han återger oss ej friheten, förr än det behagar honom — om han ens någonsin gör det.

— I så fall böra vi försöka hvarje medel, som kan stå oss till buds, för att lemna *Albatros!*

— En präktig inrättning, det kan man då ej neka till!

— Det är möjligt! — utbrast Onkel Prudent, — men den tillhör en skurk, som qvarhåller oss i sitt våld mot all lag och rätt! I alla händelser utgör denna apparat en beständig fara för oss och de våra. Om vi derför kunde lyckas att förstöra den ...

— Det är bäst att vi börja med att rädda oss sjelfva, — sade Phil Evans. — Sedan få vi se till, hvad som kan göras!

— Ja, låt gå! — svarade Onkel Prudent, — och låtom oss nu draga fördel af alla de tillfällen, som kunna erbjuda sig. Det är tydligt, att *Albatros* först ämnar passera öfver Kaspiska hafvet och sedan taga vägen öfver Europa, antingen åt norr öfver Ryssland, eller åt vester öfver de sydliga länderna. Det kan för resten göra oss alldeles detsamma, ty på hvad plats vi än sätta vår fot, så är vår väg betryggad ända till Atlanten. Det är således nödvändigt, att hålla sig redo vid hvad timme som helst.

— Men, — frågade Phil Evans, — huru skola vi kunna fly?*Ill. L. Benett.P. ANNE MAYER* Frycollin sväfvade i rymden (sid. 125).

— Hör på mitt förslag, — svarade Onkel Prudent. — Det händer allt som oftast, att *Albatros* om natten endast håller sig ett par hundra meter öfver jordytan.Nu fins det ombord flere tåg af denna längd, och med någon djerfhet skulle man kanske kunna glida ...

— Ja, — inföll Phil Evans, — om något tillfälle yppar sig, så skulle jag icke tveka ...

— Icke jag heller, — sade Onkel Prudent. — Dertill kommer, att om natten är ingen vaken utom rorgängaren, som står i aktern. Nu faller det sig så, att ett af dessa tåg fins i fören, och det skulle icke vara omöjligt att man kunde rulla upp det, utan att riskera hvarken att höras eller ses.

— Godt, — sade Phil Evans. — Jag ser med nöje, Onkel Prudent, att ni nu är lugnare. Då har man alltid lättare för att handla. Men se här hafva vi ju nu Kaspiska hafvet! Flera fartyg äro i sigte. *Albatros* kommer att sänka sig och hålla stilla, under det fisket pågår. Skulle vi möjligen kunna begagna oss deraf?

— Nej, man öfvervakat oss minsann, äfven när vi minst ana det. Det såg ni ju, då vi försökte att kasta oss i Hydaspes.

— Och hvem säger oss, om vi icke också äro bevakade under natten?

— Men det måste i alla fall blifva ett slut på det här! — skrek Onkel Prudent. — Ja, vi måste göra upp räkningen med *Albatros* och dess herre!

Man ser således, att de båda kollegerna, isynnerhet Onkel Prudent, i öfvermåttet af sin vrede skulle varit i stånd att begå de mest förhastade handlingar, hvilka kanske skulle varit föga egnade att betrygga deras egen säkerhet.

Känslan af tvång, det ironiska förakt, med hvilket ingeniör Robur bemötte dem, de brutala svar han gaf på deras frågor, allt bidrog att förvärra en belägenhet, som för hvarje dag visade sig vara allt mera outhärdlig.

Just i dag skulle ett nytt uppträde medföra ett af de mest hårdnackade gräl mellan Robur och de bådakollegerna. Frycollin anade icke, att han skulle komma att blifva orsaken dertill.

Då han såg sig sväfva öfver detta haf utan gränser, fattades pultronen ånyo af en häftig förskräckelse. Såsom ett barn, eller rättare som en neger, hvilket han ju var, skydde han icke att pusta, skrika och slå omkring sig med armarna samt grimasera på det ynkligaste.

— Jag vill bort härifrån! ... Jag vill bort härifrån! — skrek han. — Jag är ingen fogel ... Jag är icke skapad att flyga! ... Jag vill att man skall sätta ned mig på jorden ... genast!

Man behöfver väl ej säga, att Onkel Prudent ej brydde sig om att lugna honom — tvärtom. Också retade dessa tjut slutligen Robur alldeles ofantligt.

Då derför Tom Turner och hans följeslagare skulle skrida till verket med fisket, befalde ingeniören, för att blifva af med Frycollin, att de skulle spärra in honom i hans hytt. Men negern fortfor att slå omkring sig, att sparka mot väggarna och skrika med full hals.

Det var vid tolftiden. *Albatros* höll sig på en höjd af endast sex till sju meter öfver hafsytan. Några båtar, som blifvit rädda vid åsynen af luftskeppet, hade tagit till flykten. Denna del af Kaspiska hafvet blef således snart alldeles öde.

Man kan lätt tänka sig, att under sådana fölhållanden, då de endast skulle behöft sticka ut hufvudet för att fly, de båda kollegerna skulle vara föremål fölen särskild bevakning. Äfven om man antager, att de skulle kunnat kasta sig öfver bord, så skulle man mycket lätt kunnat hinna upp dem med *Albatros'* kautschuksbåt. Således tjenade det ingenting till att företaga något under fisket, hvilket Phil Evans trodde sig böra öfvervara, under det Onkel Prudent i fullt raseri drog sig tillbaka till sin hytt.

Som man vet, är Kaspiska hafvets bäcken den djupaste delen af en vulkanisk sänka i jordytan. Idetsamma utmynna de stora floderna Volga, Urál, Kur, Terek, Kuma, Sulak, Samur, Atrek m. fl. Om icke afdunstningen vore så stark och den porösa marken uppsöge en mängd vatten, skulle denna bassin, med en yta om 7,500 qvadratmil och ett medeldjup, vexlande mellan sextio och fyrahundra fot, hafva öfversvämmat kusterna i norr och öster, hvilka äro låga och sumpiga. Ehuru detta haf hvarken står i förbindelse med Svarta hafvet eller med Aralsjön, hvilka ligga mycket högre än detsamma, så är det icke desto mindre mycket rikt på fiskar — dock naturligtvis endast på sådana, hvilka kunna trifvas i dess vatten, som har en ytterst bitter smak, beroende på naftakällorna, hvilka mynna ut vid dess södra ända.

Men med afseende fästadt på den omvexling, som detta fiske skulle bereda *Albatros'* besättning i deras enformiga lif, så dolde de alls icke det nöje, de väntade sig af företaget.

— Gif akt! — skrek Tom Turner, som just nu harpunerade en ganska stor fisk, som liknade en haj.

Det var en präktig stör, sju fot lång, af detta slags ryska "belonga", af hvars rom, blandad med salt, vinättika och hvitt vin, man gör kaviar. Det är mycket möjligt, att den stör, som fiskas i floderna, är bättre än den som fiskas i hafvet; men i alla fall var man ombord på *Albatros* synnerligen belåten med fångsten.

Hvad som emellertid gjorde detta fiske ännu mera inbringande, var det dragnät, medelst hvilket man fångade om

hvarandra karpar, braxen, laxar, saltvattensgäddor och framför allt en stor mängd af dessa medelstora sterletter, hvilka rika läckergommar låta hemta lefvande från Astrakan till Moskwa och Petersburg. Dessa vandrade nu från sitt naturliga element direkt i kitteln, utan att man behöfde betala någon transportkostnad.

Roburs folk halade muntert in näten, sedan *Albatros* hade dragit dem framåt ett par kilometer. Gascognaren François Tapage, som skrek af förtjusning gjordeverkligen skäl för sitt namn. En timmes fiske hade varit tillräckligt för att fylla luftskeppets behof och det fortsatte nu åter sin färd mot norr.

Under detta uppehåll hade Frycollin fortsatt att skrika, stampa och slå omkring sig mot väggarna i sin hytt, att med ett ord göra ett förskräckligt allarm.

— Kan då den der fördömda negern aldrig tiga! — utbrast Robur, hvars tålamod nu var alldeles uttömdt.

— Det förefaller mig, min herre, — sade Phil Evans, — som om han verkligen hade rätt att beklaga sig!

— Ja, alldeles som jag har rätt att bespara mig denna öronpina! — svarade Robur.

— Ingeniör Robur! — sade Onkel Prudent, som just nu trädde ut på platformen.

— Herr president vid Weldoninstitutet?

Båda två hade närmat sig hvarandra. De sågo hvarandra in i hvitögat.

Derpå ryckte Robur på axlarna:

— Vid ändan af repet! — sade han.

Tom Turner hade förstått. Frycollin släpades ut ur sin hytt.

Man kan tänka sig hvilka tjut den stackars negern utstötte, då underbefälhafvaren och en af hans kamrater grepo tag i honom och stoppade honom i en slags balja, hvilken de sedan bundo starkt fast vid ändan af ett rep!

Det var just ett af dessa rep, hvilka Onkel Prudent tänkte begagna till det ändamål, som vi förut omtalat.

Negern hade till en början trott, att han skulle blifva hängd, men i stället blef ban bara uthängd.

Detta rep släpptes verkligen ut till en längd af omkring trettio meter, och Frycollin befann sig nu sväfvande i rymden.

Nu kunde han få skrika så mycket han ville. Men förskräckelsen snörde ihop hans strupe och han förmådde ej frambringa ett ljud.Onkel Prudent och Phil Evans hade velat sätta sig emot denna handling, men de stöttes tillbaka.

— Det är nedrigt! ... Det är uselt! — skrek Onkel Prudent, som var alldeles utom sig.

— Verkligen! — svarade Robur.

— Det är ett missbruk af makten, mot hvilket jag skall protestera med annat än ord!

— Protestera då!

— Jag skall hämnas, ingeniör Robur!

— Hämnas ni, herr president vid Weldoninstitutet!

— Både på er och de era!

Albatros' besättning hade närmat sig, besjälade af föga välvilliga känslor. Robur gjorde ett tecken åt dem att aflägsna sig.

— Ja, på er och de era! — ... återtog Onkel Prudent, hvilken hans kollega förgäfves försökte att lugna.

— Var så god, när ni behagar! — svarade ingeniören.

— Med alla medel som stå oss till buds!

— Nog! — utbrast Robur i hotande ton, — nog! Det finnes flera rep ombord. Tig, annars kan det gå med herrn på samma sätt som med betjenten!

Onkel Prudent teg, men icke af fruktan, utan endast emedan han öfverfölls af en sådan qväfning, att Phil Evans måste föra honom in i deras hytt.

Emellertid blef det inom en timme ett egendomligt omslag i vädret. Det förekom tecken, om hvilkas betydelse man ej kunde misstaga sig. En orkan var i annalkande.

Luften var till den grad mättad med elektricitet, att Robur vid tvåtiden blef vittne till ett fenomen, hvars make han aldrig förr skådat.

I norr — det håll från hvilket orkanen kom — uppstego liksom lysande ånghvirflar — hvilket säkert förorsakades af den elektriska laddningens olika fördelning i de olika luftlagren.

Reflexen af dessa ånghvirflar utbredde öfvervattenytan myriader ljussken, hvars intensitet blef så mycket lifligare, som himlen började mörkna.

Det kunde icke dröja länge, innan *Albatros* och ovädret måste stöta tillsammans, emedan de gingo i rigtning mot hvarandra.

Och Frycollin? Nå ja, Frycollin fördes fortfarande i släptåg — ja, släptåg är rätta ordet, ty kabeln bildade en ganska öppen vinkel mot apparaten, som flög framåt med en hastighet af hundra kilometer, hvilket gjorde att baljan blef lemnad litet bakom.

Må man döma om negerns förskräckelse, då blixtarna började korsa hvarandra genom luften rundt omkring honom och åskans döfva mullrande hördes på afstånd.

Hela *Albatros'* besättning var sysselsatt att manövrera, allt efter som orkanen fordrade, antingen de nu skulle höja sig öfver densamma eller aflägsna sig, genom att sänka sig ned till de lägre luftlagren.

Albatros befann sig nu på en medelmåttig höjd — omkring tusen meter — då man med ens hörde en åskskräll af ytterlig våldsamhet. Orkanen höjde sig hastigt. Inom några sekunder störtade sig eldmolnen på luftskeppet.

Phil Evans kom just nu fram för att lägga sig ut för den stackars Frycollin och bedja att ban måtte blifva tagen ombord.

Men Röbur hade icke inväntat detta steg. Han hade redan gifvit sina order. Man var redan sysselsatt med att hala in linan på platformen, då med ens de uppehållande propellrarnas rotationshastighet minskades på ett oförklarligt sätt.

Robur störtade fram till den mellersta ruffen:

— Full maskin! ... Full maskin! — skrek han till maskinisten. — Det är nödvändigt att vi höja oss hastigt och högre än orkanen!

— Omöjligt, master Robur!

— Hvad står på då?— Strömmarna äro rubbade! ... Det uppstår afbrott! ...

Albatros sänkte sig verkligen också känbart.

Den elektriska kraften verkade endast ofullständigt i luftskeppets accumulatorer, alldeles som det plägar hända med telegraftrådarnas strömmar under häftiga orkaner. Men hvad som endast är ett obehag, då det gäller telegram, var här en förfärlig fara, det ville säga detsamma som att apparaten blefve slungad i hafvet, om man ej kunde göra sig till herre öfver densamma.

— Vi måste sänka oss, — skrek Robur, — och komma bort från det elektriska luftlagret. Se så, mina barn, mod bara!

Ingeniören hade stigit upp på styrbryggan. Manskapet stod på sina poster, färdiga att utföra alla sin herres

befallningar.

Ehuru *Albatros* hade sänkt sig några hundra fot, var den dock fortfarande qvar i det elektriska luftlagret, midt ibland blixtarna, hvilka korsade hvarandra som pjeserna i ett fyrverkeri. Man kunde verkligen tro, att åskan skulle slå ned i luftskeppet. Propellrarna fortforo att sakta sig, och hvad som hittills endast varit en något hastig nedstigning, hotade att blifva ett fall.

Slutligen blef det alldeles tydligt, att luftskeppet inom en minut skulle nå hafsytan. Och då det väl en gång kommit dit, skulle ingen makt på jorden kunnat rycka det derifrån.

Plötsligt syntes det elektriska molnet öfver *Albatros*. Då var den icke mera än sextio fot från böljkammarna. Inom två till tre sekunder skulle däcket varit öfverspoladt.

Men Robur begagnade sig af det gynsamma ögonblicket, störtade fram till den mellersta ruffen, fattade tag i de igångsättande häfstängerna och slöt strömmen från staplarna, som icke längre neutraliserades af den omgifvande atmosferens elektriska spänning ... Inom ettögonblick hade han återgifvit sina propellrar deras vanliga rotationshastighet, förekommit fallet och lyckats qvarhålla *Albatros* i de lägre luftlagren, under det att dess framdrifvande propellrar förde den långt bort från orkanen, som den snart lemnade bakom sig.

Det är onödigt att tillägga, det betjenten Frycollin hade fått sig en ofrivillig doppning — som likvisst endast räckte några sekunder. Då han åter blef upptagen ombord var han så genomvåt, som om han dykt ned ända till hafvets botten. Man kan lätt tänka sig, att han icke skrek längre.

Dagen derpå den 4:de Juli hade *Albatros* passerat öfver Kaspiska hafvets nordliga gläns.

*

ELFTE KAPITLET.

I hvilket Onkel Prudents vrede växer i förhållande till qvadraten på hastigheten.

Om Onkel Prudent och Phil Evans någonsin måste uppgifva hoppet att kunna fly så var det under de följande femtio timmarna. Fruktade kanske Robur att det skulle vara mindre lätt att bevaka fångarna under färden öfver Europa? Det är mycket möjligt. Han visste dessutom, att de voro fast beslutna att fly.

Huru därmed än må vara, så skulle hvarje försök att fly nu varit detsamma som sjelfmord. Om man hoppar ned från ett tåg, som far fram med en hasighet af hundra kilometer i timmen, så *riskerar* man kanske endast sitt lif, men hoppar man ned från ett iltåg, som går med en fart af tvåhundra kilometer i timmen, då går man en säker död till mötes.

Och denna senare hastighet — den högsta möjliga, som den kunde uppnå — var det just, som nu bibringats *Albatros*. Den öfverträffade svalans flygt, som endast utgör etthundraåttio kilometer i timmen. ögonblick hade han återgifvit sina propellrar deras vanliga rotationshastighet, förekommit fallet och lyckats qvarhålla *Albatros* i de lägre luftlagren, under det att dess framdrifvande propellrar förde den långt bort från orkanen, som den snart lemnade bakom sig.

Det är onödigt att tillägga, det betjenten Frycollin hade fått sig en ofrivillig doppning — som likvisst endast räckte några sekunder. Då han åter blef upptagen ombord var han så genomvåt, som om han dykt ned ända till hafvets botten. Man kan lätt tänka sig, att han icke skrek längre.

Dagen derpå den 4:de Juli hade *Albatros* passerat öfver Kaspiska hafvets nordliga gläns.

*

ELFTE KAPITLET.

I hvilket Onkel Prudents vrede växer i förhållande till qvadraten på hastigheten.

Om Onkel Prudent och Phil Evans någonsin måste uppgifva hoppet att kunna fly så var det under de följande femtio timmarna. Fruktade kanske Robur att det skulle vara mindre lätt att bevaka fångarna under färden öfver Europa? Det är mycket möjligt. Han visste dessutom, att de voro fast beslutna att fly.

Huru därmed än må vara, så skulle hvarje försök att fly nu varit detsamma som sjelfmord. Om man hoppar ned från ett tåg, som far fram med en hasighet af hundra kilometer i timmen, så *riskerar* man kanske endast sitt lif, men hoppar man ned från ett iltåg, som går med en fart af tvåhundra kilometer i timmen, då går man en säker död till mötes.

Och denna senare hastighet — den högsta möjliga, som den kunde uppnå — var det just, som nu bibringats *Albatros*. Den öfverträffade svalans flygt, som endast utgör etthundraåttio kilometer i timmen.Sedan någon tid hade man märkt, att nordostliga vindar herskade med en envishet, som var mycket förmånlig för *Albatros*, emedan den då gick hufvudsakligen i samma rigtning, d. v. s. nästan rakt mot vester. Men då det började att lugna på, blef det snart nästan omöjligt att uppehålla sig på platformen utan att mista andan till följd af den häftiga farten. De båda kollegerna höllo verkligen också ett tag på att blifva kastade öfver bord, och de räddades endast derigenom, att de genom vindens tryck drefvos mot sin ruff.

Lyckligtvis varseblef rorgängaren från sin styrhytt deras farliga läge, och genom att trycka på en elektrisk ringledning varskodde han den öfriga besättningen, som uppehöll sig i ruffen förut.

Fyra af dem begåfvo sig genast akterut, krypande på knäna öfver däcket.

Må de, som en gång befunnit sig på ett fartyg gående rätt emot vinden under en storm, påminna sig huru det kändes, så skola de nog förstå huru mäktig kraften af ett sådant tryck kan vara. Skilnaden är endast, att det var *Albatros,* som här åstadkom det genom sin ofantliga hastighet.

Man var emellertid tvungen att sakta farten för att Onkel Prudent och Phil Evans skulle kunna uppnå sin hytt. Inne i hytterna var deremot, som ingeniören också sagt, luften sådan, att man med lätthet kunde andas.

Men huru solid måste icke denna apparat vara för att kunna hålla stånd mot ett sådant tryck! Det var i sanning underbart! Hvad beträffar de framdrifvande propellrarna i fören och aktern, så kunde man knappt urskilja, huru de roterade. De piskade luften med en oerhörd kraft.

Den sista stad, som observerats från *Albatros,* hade varit Astrakan, belägen nästan alldeles vid Kaspiska hafvets nordliga spets.

Öknens stjerna — utan tvifvel har någon ryskpoet kallat den så — har nu stigit ned från första till femte eller sjette storleken. Denna guvernementets anspråkslösa hufvudort hade ett ögonblick visat sina gamla murar, försedda med alldeles onödiga skottgluggar, de gamla tornen i midten af staden, dess moskéer, belägna vid sidan af kyrkor, uppförda i modern stil, dess katedral, hvars fem kupoler, förgylda och beströdda med blåa stjernor, tycktes vara tagna från en bit af firmamentet — det hela nästan i nivå med Volgas utlopp, detta utlopp, som i vidd håller två kilometer.

Från denna stund räknadt blef *Albatros'* flygt icke annat än ett slags ilfärd genom de högre luftlagren, alldeles som om den varit förspänd med dessa ryktbara bevingade hästar, hvilka tillryggalade tolf kilometer med ett enda vingslag.

Klockan var tio på morgonen den 4:de Juli, då luftskeppet styrde kurs åt nordvest, under det att det nästan

oafbrutet följde Volgas floddal. Dons och Urals stepper utbredde sig på ömse sidor om floden. Om det hade varit möjligt att kasta en blick ned på dessa vidsträckta områden, skulle man knappt hunnit räkna alla städer och byar som funnos der. Framemot aftonen passerades Moskwa utan att man ens brydde sig om att salutera flaggan på Kreml. På tio timmar hade *Albatros* tillryggalagt de tvåtusen kilometer, hvilka skilja Astrakan från alla ryssars gamla hufvudstad.

Från Moskwa till Petersburg är jernvägslinien icke längre än tolf hundra kilometer. Det var således en affär på endast en half dag. *Albatros* uppnådde också, exakt som ett iltåg, Petersburg och Nevas stränder klockan två på morgonen. Den ljusa natten — på denna höga latitud går junisolen nästan aldrig ned — gjorde, att man med en enda blick kunde öfverse hela denna stora hufvudstad.

Derpå passerades Finska viken, Abos skärgård, Östersjön, Sverige, vid Stockholms latitud, Norge, vidKristianias latitud. Tio timmar endast för att tillryggalägga dessa tvåtusen kilometer! Man skulle i sanning kunnat tro, att ingen mensklig kraft skulle vara i stånd att längre hejda *Albatros'* fart, alldeles som om resultaten af den kraft, den under sin fart utvecklade, och jordens attraktion skulle hållit den uppe i en oföränderlig rörelsebana omkring jordklotet.

Den stannade emellertid, och det just öfver det beryktade Rjukanfoss i Norge.

Gaustafjället, hvars spets beherskar det natursköna Telemarken, föreföll att vara en gigantisk afvisare, som förbjöd *Albatros* att vidare fortsätta sin färd åt vester.

Från denna stund räknadt styrde också *Albatros* kosan rakt åt söder utan att minska farten.

Men hvad gjorde Frycollin under denna otroligt hastiga färd?

Frycollin satt stum inne i sin hytt och sof nästan oafbrutet utom vid måltidstimmarna.

Då höll François Tapage honom sällskap och gjorde ofta narr af hans rädsla.

— Jaså, min gosse! — brukade han säga, — du skriker ej längre! ... Du behöfver verkligen icke alls genera dig! ... Du slipper undan med två timmars uthängning! ...Jaha! ... med den hastighet, som vi nu hafva, skulle det minsann vara ett ypperligt luftbad för dem, som lida af reumatism!

— Jag tycker att allt lossar i fogningarna! — sade Frycollin.

— Det kan väl hända, min hederlige Fry! Men vi gå så fort, att vi icke en gång kunna falla! ...Det är då åtminstone alltid en tröst!

— Är det sant?

— På min gascognarära!

För att nu hålla oss till sanningen och icke öfverdrifva som François Tapage, så var det säkert, att de uppehållande propellrarnas hastighet kunnat minskasnågot till följd af denna snabba fart. *Albatros* gled nu fram öfver luftlagret alldeles som en Congrewsk raket.

— Kommer det här att vara länge månntro? — frågade Frycollin.

— Länge? ... Åh nej, visst icke! — svarade mästerkocken. — Bara hela lifvet!

— Ah! — utbrast negern och började åter med sin klagolåt.

— Akta dig, Fry, akta dig! — skrek nu François Tapage, — annars kan herrn minsann låta dig få gunga!

Hvarpå Frycollin fann för godt att svälja ned sina suckar på samma gång som matbitarna, som han slukade i sig.

Under tiden hade Onkel Prudent och Phil Evans, hvilka icke hörde till dem, som hängifva sig åt onyttig klagan, gjort upp en plan. Det var alldeles tydligt, att en flykt icke längre kunde ega rum. Men om det också icke var möjligt att åter få sätta foten på jordklotet, kunde man icke åtminstone låta dess invånare veta hvad som sedan

deras försvinnande blifvit af presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet, hvem som röfvat bort dem och att de höllos fångna ombord på denna flygmaskin? Kanske detta skulle kunna leda till att deras vänner — Gud vet på hvad för sätt! — företogo något slags djerft försök att befria dem ur Roburs våld!

Korrespondera? ... Men huru? Skulle det vara tillräckligt att göra som sjömännen, hvilka, då de äro stadda i sjönöd, bruka lägga en papperslapp, som anger stället der de förlist, i en butelj, som de sedan kasta i hafvet?

Men här var ej fråga om något haf, utan om luften. Buteljen skulle icke kunna flyta deri. Om den icke fölle rakt ned på en person, hvars hufvudskål den kanske skulle spräcka, så riskerade de att den aldrig påträffades.

Allt nog, de båda kollegerna hade endast detta medel till sitt förfogande, och de stodo just i begrepp att offra en af de buteljer, som funnos ombord, då OnkelPrudent fick en annan idé. Som man vet tog han sig ibland en liten pris, men man får väl ursäkta denna lilla ovana hos en amerikanare, som skulle kunnat haft värre. I egenskap af snusare var han naturligtvis i besittning af en snusdosa — numera tom. Denna snusdosa var gjord af aluminium. Om den kastades ned och någon rättsinnig medborgare fick se den, så skulle han säkert taga upp den; och om han tog upp den, skulle han bära den till närmaste poliskontor, och der skulle man taga kännedom om dokumentet, hvilket skulle låta dem veta, i hvilken belägenhet Robur eröfrarens båda offer befunno sig.

Sagdt och gjordt. Skriften var kortfattad, men den sade allt, och Weldoninstitutets adress uppgafs med begäran att låta skrifvelsen få vidare befordran dit.

Då detta var gjort stoppade Onkel Prudent in papperet i snusdosan, virade derefter om densamma med ett tjockt linneband, som han knöt stadigt till, lika mycket för att hindra dosan från att öppnas i fallet som för att den icke skulle slås sönder mot marken. Nu var intet annat att göra än att afvakta ett gynsamt tillfälle.

Den svåraste manövern af alla under denna snabba färd öfver Europa, var att komma ut ur ruffen, att krypa på platformen med risk att föras bort af lufttrycket och allt detta till på köpet i hemlighet. Det gick dessutom icke an, att snusdosan fölle ned i något haf, någon vik, sjö eller annat vattendrag. Då skulle den varit förlorad.

Det var i alla fall icke omöjligt, att de båda kollegerna genom detta medel skulle kunna lyckas att åter träda i förbindelse med den bebodda verlden.

Men i detta ögonblick var det ljusan dag. Vore det icke bättre att vänta till natten och draga fördel af vare sig en minskning i farten eller ett uppehåll för att lättare kunna lemna ruffen? Kanske man då skulle kunna uppnå platformens kant, så att man kunde se sig för och icke behöfva låta den dyrbara snusdosan falla annat än öfver en stad.För öfrigt skulle icke, äfven om alla dessa vilkor hade uppfylts, förslaget kunna sättas i verkställighet — åtminstone icke denna dag.

Albatros hade, sedan den lemnat Norge vid Gaustafjället, styrt kosan rakt åt söder. Den följde alldeles den noll graders longitud, som i Europa är detsamma som Parisermeridianen.

Den passerade derefter öfver Nordsjön, icke utan att framkalla en mycket naturlig förvåning ombord på de tusentals fartyg, hvilka upprätthålla kusthandeln mellan England, Holland, Frankrike och Belgien. Om icke snusdosan fölle ned på däcket på ett af dessa fartyg, så fans det alla möjligheter för, att den skulle falla till hafvets botten.

Onkel Prudent och Phil Evans voro således tvungna att afvakta ett gynsammare ögonblick. För öfrigt erbjöd sig, som man snart får se, inom kort ett ypperligt tillfälle för dem att utföra sin plan.

Klockan tio på aftonen uppnådde *Albatros* Frankrikes kuster ungefär vid Dunkerque. Natten var ganska mörk. Under ett ögonblick kunde man se Gris-Nez fyren korsa sina elektriska ljusstrålar med fyrens vid Dover på hvar sin sida om det trånga sundet Pas de Calais. Derpå fortsatte *Albatros* sin väg öfver det franska området, under det den höll sig uppe i en medelhöjd af tusen meter.

Dess hastighet hade ingalunda minskats. Den for som en bomb öfver städer, köpingar och byar, hvilka ligga så tätt bredvid hvarandra inom dessa det norra Frankrikes rika provinser. Vid denna Paris' meridian lågo utom

Dunkerque, Doullens, Amiens, Creil och Saint-Denis. Luftskeppet afvek ej från den räta linien. På så sätt anlände den framemot midnatt till “Den strålande staden“, som förtjenar sitt namn till och med då dess invånare gått till hvila — eller borde hafva gjort det.

Hvad var det för en besynnerlig idé af ingeniören, som förmådde honom att stanna ofvanför Paris? Det vetman ej. Men hvad som är säkert är, att *Albatros* sänkte sig, så att den beherskade staden från en höjd af endast omkring hundra meter. Nu gick Robur ut ur sin hytt, och hela hans besättning kom ut på platformen för att andas litet frisk luft.

Onkel Prudent och Phil Evans aktade sig väl att försumma detta ypperliga tillfälle, som erbjöds dem. De sökte båda två, sedan de lemnat hytten, att komma för sig sjelfva för att sedan kunna välja det gynsammaste ögonblicket för utförandet af sin plan. De måste framför allt undvika att blifva sedda.

Albatros, som liknade en ofantlig torndyfvel, svävfade långsamt fram öfver den stora staden. Den passerade hela raden af boulevarder, rikt upplysta medelst Edisons elektriska lampor. Ända upp till luftskeppet steg bullret af vagnarna, som ännu beforo gatorna, och rullandet af tågen på de otaliga jernvägslinier, som mynna ut i Paris. Derpå sväfvade det öfver de högsta monumentens högsta spetsar, alldeles som om det velat snudda emot Panthéons kupol eller Invalidkyrkans kors. Det flög derpå från Trocadéropalatsets båda torn till metalltornet på Marsfältet, hvars ofantliga reflektor öfvergöt hela hufvudstaden med elektriskt ljus.

Denna promenad i luften, detta nattliga flanerande varade omkring en timme. Det var liksom en anhaltstation i luften, innan den ändlösa färden ånyo fortsattes.

Ingeniör Robur ville utan tvifvel låta parisarna få se en meteor, som deras astronomer icke alls förut sett. *Albatros’* elektriska lampor tändes för den skull. I tvenne lysande knippen utsände de sina strålar öfver torgen, gatorna, parkerna, palatsen och stadens sextiotusen hus, i det de kastade ofantliga ljusqvastar från den ena horisonten till den andra.

Denna gång hade man säkert varseblifvit *Albatros* — icke bara sett utan äfven hört, ty Tom Turner blåste i sin basun, som utslungade en briljant fanfar öfverstaden. I detta ögonblick lutade sig Onkel Prudent öfver barrièren, öppnade handen och lät snusdosan falla ...

Nästan omedelbart derefter höjde sig *Albatros* med stor snabbhet.

Nu uppsteg mot den parisiska himlen ofantliga hurrarop från menniskor, hvilka ännu voro talrikt församlade på boulevarderna — hurrarop, som uttryckte förvåning och egnades den fantastiska meteoren.

Plötsligt släcktes *Albatros* elektriska lampor, det blef åter mörkt och tyst omkring densamma, och färden fortsattes med en hastighet af två hundra kilometer i timmen.

Detta var allt hvad man fick se af Frankrikes hufvudstad.

Klockan fyra på morgonen hade *Albatros* färdats snedt öfver hela Frankrike. För att nu icke förlora tid genom att passera öfver Pyreneerna eller Alperna, gled den öfver Provence till Cap d’Antibes. Klockan nio på morgonen blefvo några italienare, församlade på Peterskyrkans tak alldeles förbluffade, då de sågo den passera öfver den “eviga staden“. Två timmar senare befann den sig öfver neapolitanska bugten och for ett ögonblick fram mellan de svarta rökpelare, som stiga upp från Vesuvius.

Efter att hafva passerat i sned linie öfver Medelhafvet signalerades den slutligen under första delen af eftermiddagen af invånarna i den lilla staden Goletta på tunesiska kusten.

Efter Amerika Asien, efter Asien Europa! Detta var en väglängd af mer än trettio tusen kilometer, som den underbara apparaten tillryggalagt på mindre än tjugotre dagar!

Och nu gifver den sig in på Afrikas kända och okända trakter!

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —Kanske det skulle roa läsaren att veta, hvad den märkvärdiga snusdosan fick för ett öde efter sitt fall?

Snusdosan föll ned på Rue de Rivoli, midt för huset N:o 210 i ett ögonblick, då gatan var alldeles öde. Dagen derpå hittades den af en hederlig tvätterska, som skyndade sig att bära den till polisprefekturen.

Der tog man den först för att vara en helvetesmaskin; bandet vecklades af och dosan öppnades med en ytterlig försigtighet.

Plötsligt egde en slags explosion rum ... en nysning, som icke en gång chefen för säkerhetspolisen skulle kunnat återhålla.

Derpå drogs dokumentet fram ur snusdosan, och under allmän häpnad läste man som följer:

“Onkel Prudent och Phil Evans, president och sekreterare vid Weldoninstitutet i Filadelfia, hafva bortförts ombord på luftskeppet *Albatros* af ingeniör Robur.

Underrätta vänner och bekanta.

O. P. och P. E.“

Ändtligen kom då förklaringen på det fenomen, som så länge sysselsatt menniskorna i gamla och nya verlden! Nu var lugnet återgifvet åt astronomerna vid de talrika observatorier, hvilka finnas på jordklotets yta.

*

TOLFTE KAPITLET.

I hvilket ingeniör Robur handlar som om han ville täfla om ett af de Monthyonska prisen.

Vid detta skede i *Albatros’* luftfärd är det säkert tillåtet att göra sig följande frågor:

Hvem var då denne Robur, hvars namn hittills varit alldeles okändt? Tillbringar han hela sitt lif i luften? Har han ingen tillflykt på något oåtkomligt ställe, hvarest han, om han också ej har behof af att hvila sig, Kanske det skulle roa läsaren att veta, hvad den märkvärdiga snusdosan fick för ett öde efter sitt fall?

Snusdosan föll ned på Rue de Rivoli, midt för huset N:o 210 i ett ögonblick, då gatan var alldeles öde. Dagen derpå hittades den af en hederlig tvätterska, som skyndade sig att bära den till polisprefekturen.

Der tog man den först för att vara en helvetesmaskin; bandet vecklades af och dosan öppnades med en ytterlig försigtighet.

Plötsligt egde en slags explosion rum ... en nysning, som icke en gång chefen för säkerhetspolisen skulle kunnat återhålla.

Derpå drogs dokumentet fram ur snusdosan, och under allmän häpnad läste man som följer:

“Onkel Prudent och Phil Evans, president och sekreterare vid Weldoninstitutet i Filadelfia, hafva bortförts ombord på luftskeppet *Albatros* af ingeniör Robur.

Underrätta vänner och bekanta.

O. P. och P. E.“

Ändtligen kom då förklaringen på det fenomen, som så länge sysselsatt menniskorna i gamla och nya verlden! Nu var lugnet återgifvet åt astronomerna vid de talrika observatorier, hvilka finnas på jordklotets yta.

*

TOLFTE KAPITLET.

I hvilket ingeniör Robur handlar som om han ville täfla om ett af de Monthyonska prisen.

Vid detta skede i *Albatros'* luftfärd är det säkert tillåtet att göra sig följande frågor:

Hvem var då denne Robur, hvars namn hittills varit alldeles okändt? Tillbringar han hela sitt lif i luften? Har han ingen tillflykt på något oåtkomligt ställe, hvarest han, om han också ej har behof af att hvila sig,åtminstone kan proviantera? Det skulle vara förvånande om så icke vore förhållandet. De starkaste foglar hafva dock alltid ett näste i någon vrå.

Hvad tänker dessutom ingeniören göra med sina två besvärliga fångar? Ämnar han behålla dem i sitt våld och döma dem till en evig luftsegling? Eller ämnar han, sedan han fört dem vidare öfver Afrika, Syd-Amerika, Australien, Indiska oceanen, Atlantiska oceanen och Stilla oceanen, återgifva dem friheten med dessa ord:

— Nu, mina herrar, hoppas jag att ni visa er mindre klentrogna med afseende på systemet: "tyngre än luften!"

På dessa frågor är det ännu omöjligt att svara. Det är framtidens hemlighet. Kanske den en dag kommer att afslöjas!

I alla händelser spanade icke fogeln Robur efter detta näste på Afrikas norra kust. Han fann för godt att tillbringa slutet af denna dag öfver Tunis gående från cap Bon till cap Karthago, stundom för full maskin, stundom sväfvande långsamt framåt allt efter som det föll honom in. Litet senare styrde han kosan mot det inre af landet och passerade Medjerdas förtjusande floddal, i det han följde dess gulaktiga vatten, som nästan döljes bakom kaktusbuskar och nerier. Hvilka massor uppskrämde han ej af dessa små papegojor, hvilka sitta i hundratal på telegrafttrådarna och liksom tyckas invänta telegrammen för att gripa dem i flygten och bortföra dem under sina vingar!

Då natten föll på sväfvade *Albatros* öfver gränserna till Krumiriet, och om det ännu fans någon krumirit qvar, så underlät denne säkert icke att kasta sig framstupa med ansigtet mot jorden och anropa Allah vid åsynen af denna gigantiska fogel.

Följande morgon såg man under sina fötter Bona och de behagfulla kullarna, som ligga i dess granskap; vidare Philippeville, numera ett Algier i liten skala med sina nya kajer med arkader, sina beundransvärda vinfält,hvars grönskande vinstockar betäcka hela detta land, hvilket lifligt påminner om trakterna vid Bordelais eller Bourgogne.

Denna promenad på femhundra kilometer, öfver lilla och stora Kabylien, slutade vid middagstiden vid spetsen af Kasbah strax bredvid Algier. Hvilket skådespel för passagerarna ombord på *Albatros!* Denna öppna redd, som utbreder sig mellan cap Matifou och pointe Pescade, denna kust, bebygd med leende, hvita villor, palatser och kapeller, dessa nyckfulla dalar, beklädda med gröna mantlar, detta blånande Medelhaf, genomkorsadt af väldiga atlanterångare, hvilka sågo ut som små ångbåtar! Och så fortsatte det hela vägen till det pittoreska Oran, hvars invånare, fördröjda i slottsträdgårdarna, kunde se *Albatros* bland aftonens första stjernor.

Om Onkel Prudent och Phil Evans undrade hvad det var för en idé af ingeniör Robur att låta deras flygande fängelse sväfva öfver Algeriet — denna fortsättning af Frankrike på motsatta stranden af ett haf, som verkligen förtjenar namnet Franska bugten, — så måste de i alla händelser tänka, att denna idé var särdeles god två timmar efter solnedgången. En vridning, som rorgängaren gjorde med styrhjulet, förde *Albatros* mot sydost, och dagen

derpå, sedan den kommit förbi Tells bergland, såg den dagen bryta in öfver Saharas vidsträckta sandhaf.

Se här hvad som hände vid början af den 8:de Juli. Man passerade den lilla byn Géryville, uppförd liksom Laghouat, på öknens gräns för att underlätta eröfringen af Kabylien. Man passerade vidare och icke utan svårighet passet Stillen, vid en ganska häftig vind. Man for fram öfver öknen, stundom långsamt öfver de grönskande oaserna, stundom med en ofantlig hastighet, som öfverträffade gamens flygt. Flera gånger måste man till och med skjuta på dessa farliga foglar, hvilka igrupper om tolf till femton stycken icke skydde att störta sig på luftskeppet till Frycollins stora förskräckelse.

Men om gamarna icke kunde svara annat än med förskräckliga skrik, genom hugg med näbbar och klor, så sparade deremot infödingarna, som icke äro mindre vilda, ingalunda på bösskott, isynnerhet sedan *Albatros* passerat Saltberget, hvars i grönt och violett skiftande stomme skymtade fram under dess hvita täcke. Man beherskade nu den stora Saharaöknen. Der lågo ännu qvarlefvorna af Abdel-Kaders bivuaker, och landet omkring är ännu alltjemt farligt för den europeiske resanden, isynnerhet inom Beni Mzals förbund.

Albatros måste nu uppsöka de högre luftlagren för att undvika ett anfall af samumvinden, hvilken jagade upp en kam af rödaktig sand från marken, alldeles som en väldig svallvåg på hafsytan. Derpå utbredde Chebkas öde platåer sina massor af svartaktig lava ända fram till Ain-Maissins friska, grönskande dal. Det är svårt att föreställa sig, hvilken omvexlande anblick dessa trakter erbjödo, då man på detta sätt kunde taga en öfverblick öfver dem. Kullar, betäckta med träd och buskar, aflöstes af långa, gråaktiga, vågformiga slätter, draperade som vecken på en arabisk burnus, hvars flikar släpa på marken. I fjerran syntes “oueds“, med strida vattendrag, skogar af palmer, samlingar af kojor, grupperade på en kulle med en moské i midten, bland andra Metliti, hvarest lefver en religionsstiftare, den stora Marabut Sidi Chick.

Innan nattens inbrott hade man tillryggalagt några kilometer öfver ett ganska flackt land, genomskuret af stora sandreflar. Om *Albatros* hade velat göra halt, skulle den kunnat stiga ned till jorden vid oasen Ouarglas lågländer, bevuxna med en ofantlig palmskog. Staden syntes mycket tydligt med sina tre olika qvarter, sultanens gamla palats, ett slags befästad Kasbah, dess hus bygda af tegel, som solen åtagit sig att bränna, och dess artetiska brunnar borrade i dalen, ur hvilka *Albatros* kunnat förstärkasitt vattenförråd. Men tack vare dess utomordentliga hastighet voro dess reservoirer ännu midt uti Afrikas öknar fylda med det vatten, som hemtats från Hydaspes i Kaschmirdalen.

Observerades *Albatros* af araberna, moabiterna och negrerna, hvilka mellan sig dela Ouarglas oas? Alldeles säkert, ty den saluterades med några hundra bösskott, fast kulorna föllo ned igen utan att hafva kunnat uppnå den.

Nu inbröt natten, denna öknens tysta natt, hvars hemligheter Felicien David så poetiskt skildrat.

Under de följande timmarna vände luftskeppet sig mot sydvest och passerade de stora passen vid El Galea, af hvilka det ena upptäcktes 1859 af den djerfva fransmannen Duveyrier.

Det herskade ett djupt mörker. Man kunde icke se något af de trans-sahariska jernvägarna, hvilka hålla på att byggas efter Duponchels förslag — ett långt jernband, som skall förena Algier med Timbuctu, genom Laghauot och Gardaia och längre fram gå ända till Guineabugten.

Albatros inträdde nu i eqvatorialregionen på andra sidan om kräftans vändkrets. På tusen kilometers afstånd från Saharas nordliga gräns for den öfver den väg, der major Laing fann sin död år 1864; den korsade vidare karavaners väg, som foro från Marocko till Sudan, och på denna del af slätten, hvilken innehas af “tuâregs“ kunde man höra det som kallas "sandens sång", ett mildt, klagande sorl, som tyckes uppstiga från jorden.

En enda obehaglig händelse inträffade. Ett moln af gräshoppor uppfylde nemligen luften, och en sådan massa af dessa djur öfversvämmade luftskeppet, att det hotade att “kantra“. Man skyndade att befria sig från denna öfverflödiga last, med undantag af några hundra, som François Tapage lade beslag på. Dessa anrättade han sedan på ett så läckert och aptitligt sätt, att Frycollin dervid för ett ögonblick glömde sin förskräckelse.— Det här är bättre än räkor! — sade han.

Man befann sig nu på adertonhundra kilometers afstånd från oasen Ouargla, nästan på nordliga gränsen af det ofantliga konungariket Sudan.

Också syntes vid tvåtiden på eftermiddagen en stad vid krökningen af en stor flod. Floden var Niger och staden Timbuctu.

Om det hittills endast varit resande från gamla verlden, som besökt detta afrikanska Mecka, såsom t. ex. Batouta, Khazan, Imbert, Mungo-Park, Adam, Laing, Caillé, Barth och Lenz, så skulle i dag det allra underbaraste äfventyr foga det så, att två amerikanare skulle kunna tala om landet *de visu, de auditu* och till och med *de olfactu,* då de kommo tillbaka till Amerika — notabene om de någonsin komme att återvända dit.

De visu, emedan de med blicken kunde öfverskåda alla delarna af denna triangel om fem till sex kilometer, som bildas af staden; — *de auditu,* emedan det i dag var stor marknad och der tillgick förskräckligt bullersamt; — *de olfactu,* emedan luktorganen icke kunde blifva annat än oangenämt berörda af de lukter, som uppstego från Yubou-Kamotorget, hvarest en kötthall reser sig bredvid de gamla konungarnas, So-mais, palats.

I alla händelser ansåg ingeniören sig icke böra hålla presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet i okunnighet om, att de hade den utsökta äran att betrakta ”Sudans drottning”, som för närvarande befinner sig i ”tuâregs’” från Taganet händer.

— Timbuctu, mina herrar! — sade han i samma ton, som han för tolf dagar sade till dem: ”Indien, mina herrar!”

Derpå fortsatte han:

— Timbuctu, 18° nordlig latitud och 5° 56′ vestlig longitud från Paris’ meridian räknadt, med en höjd af tvåhundrafyrtiofem meter öfver hafsytan. Betydande stad med tolf till tretton tusen invånare, fordom beryktadi vetenskapen och konsten! — Kanske ni skulle önska att stanna der några dagar?

Ingeniören kunde endast framkomma med ett sådant förslag på hån.

— Men, återtog han, — det skulle vara riskabelt för främlingar bland dessa negrer, berber, foulaner och araber, hvilka utgöra stadens befolkning — i all synnerhet om jag tillägger, att vår ankomst i luftskepp icke kunde annat än misshaga dem.

— Min herre, — svarade nu Phil Evans i samma ton, — för att få det nöjet att lemna er, skulle vi gerna riskera att blifva illa mottagna af infödingarna. Fängelse som fängelse, och vi föredraga Timbuctu framför *Albatros!*

— Det är en smaksak, — svarade ingeniören. — I alla händelser tänker jag icke våga mig på äfventyret, ty jag är ansvarig för de gästers säkerhet, hvilka göra mig den äran att resa i mitt sällskap.

— Således, ingeniör Robur, — sade Onkel Prudent, hvars vrede kokade öfver, — nöjer ni er icke med att vara vår fångvaktare. Till våldet fogar ni förolämpning?

— Åh! På sin höjd ironi!

— Fins det då inga vapen ombord?

— Jo, en hel arsenal!

— Två pistoler skulle vara alldeles tillräckliga, om jag hölle den ena, och ni, min herre, den andra!

— En duell? — utbrast Robur, — en duell, som kunde medföra döden för en af oss!

— Som med säkerhet skulle medföra den!

— Nej, min bäste herr president vid Weldoninstitutet! Då föredrager jag bra mycket hellre att behålla er lefvande!

— För att vara mera säker på, att ni sjelf får lefva! Det är mycket försigtigt!

— Försigtigt eller icke så är det just det, sombehagar mig. Sedan står det er fritt att tänka annorlunda och att

beklaga er för vederbörande, om ni så kan.

— Det är redan gjort, — ingeniör Robur!

— Verkligen?

— Var det då så svårt att under vår färd öfver Europas bebodda trakter kasta ned ett bref . . .

— Och det skulle ni hafva gjort? — utbrast Robur, som nu greps af ett oemotståndligt raseri.

— Och om vi hade gjort det?

— Om ni gjort det . . . skulle ni förtjena . . .

— Hvad då, herr ingeniör?

— Att få göra ert bref sällskap öfverbord!

— Nå, så kasta oss då öfverbord! — skrek Onkel Prudent. — Vi hafva verkligen gjort det!

Robur gick fram till de båda kollegerna. På ett tecken från honom hade Tom Turner och några af dennes kamrater skyndat till. Ja, ingeniören kände verkligen ett ursinnigt begär att sätta sin hotelse i verkställighet, och att han så skyndsamt gick in i sin hytt, berodde säkert på, att han var rädd för att gifva vika för frestelsen.

— Godt! — sade Phil Evans.

— Hvad han icke vågat göra, — inföll Onkel Prudent, — det skall jag våga! Ja, jag skall verkligen göra det!

Nu började befolkningen i Timbuctu att samla sig på torgen, gatorna och på de amfiteatraliskt bygda husens terasser. I de rika qvarteren Sankore och Sarahama så väl som i det fattiga qvarteret Raguidi, bestående af eländiga kägelformiga hyddor, utslungade presterna från minareternas tak sina häftigaste förbannelser öfver luftodjuret. Detta var betydligt oskadligare än en gevärssalva.

Till och med vid hamnen Kabara, belägen vid Nigers krökning, var flottiljens hela besättning i rörelse. Om *Albatros* stigit ned till jorden, skulle den säkert blifvit slagen i stycken.

Längs en sträcka af några kilometer eskorteradesden af en massa skriande storkar, rapphöns och ibisfoglar, hvilka försökte att flyga i kapp med den; men luftskeppets snabba flygt lemnade dem snart långt efter.

Mot aftonen uppfyldes luften af vrålandet från talrika hjordar af elefanter och bufflar, hvilka genomströfvade detta område, hvars fruktbarhet verkligen är underbar.

Under det följande dygnet upprullades under *Albatros* hela den trakt, som är belägen i Nigers krökning.

Tänk om en geograf skulle haft till sin disposition en dylik apparat, med hvilken lätthet skulle han icke då kunnat göra en topografisk afbildning af detta land, erhålla uppgifter om höjder, utstaka flodernas och deras bifloders lopp, bestämma städernas och byarnas läge! Då skulle det icke länge finnas sådana tomrum på kartorna öfver Central-Afrika, icke längre detta hvita med matta färger och punkterade linier, icke längre dessa obestämda beteckningar, hvilka utgöra kartografernas förtviflan!

Den ll:te på morgonen passerade *Albatros* bergen i Norra Guinea, som ligger inklämdt mellan Sudan och bugten, som bär dess namn. Kongbergen i konungariket Dahomey aftecknade sig otydligt vid horisonten.

Sedan afresan från Timbuctu hade Onkel Prudent och Phil Evans kunnat konstatera, att den rigtning, *Albatros* hela tiden följt, varit rakt från norr till söder. Följden af detta blefve att de, om *Albatros* icke ändrade kurs, sex grader längre ned skulle passera linien. Skulle luftskeppet då ännu en gång lemna fastlandet bakom sig och sträcka ut icke längre öfver Beringshaf, Kaspiska hafvet, Nordsjön eller Medelhafvet, utan öfver den ofantliga Atlantiska oceanen?

Denna utsigt var just icke egnad att uppmuntra de båda kollegerna, hvilkas möjligheter att fly då skulle blifva lika med noll.

Emellertid saktade *Albatros* farten, alldeles som om den tvekade i det ögonblick, då den stod i begrepp attlemna Afrikas jord. Tänkte möjligen ingeniören på att vända tillbaka samma väg? Nej, ingalunda! Men hans uppmärksamhet var särskildt riktad på det land, öfver hvilket han nu passerade.

Man vet — och han visste det också — att konungariket Dahomey är ett af de mäktigaste på Afrikas vestkust. Men ehuru det är tillräckligt mäktigt för att kunna strida med sitt grannland, konungariket Aschantis, är dess område dock begränsadt, i ty att det endast utgör en sträcka af 540 kilometer från norr till söder och 270 kilometer från öster till vester; dess befolkning uppgår emellertid till sju eller åttahundratusen, sedan det eröfrat de båda fria områdena Ardrah och Wydah.

Om också detta konungariket Dahomey icke är stort, så har det i alla fall ofta låtit tala om sig. Det är beryktadt genom de afskyvärda grymheter, som begås vid dess årliga fester, genom dess menniskooffer, upprörande hekatomber, hvilka anställas till ära för den herskare, som afgår och den herskare, som träder i den förres ställe. Det anses till och med som en artighetsbetygelse, att kungen af Dahomey, då han tar emot besök af någon hög person eller främmande sändebud, öfverraskar denne med ett dussin hufvuden, afhuggna till hans ära — och afhuggna af justitieministern, "minghan", hvilken på det förträffligaste sätt utöfvar sina pligter som bödel.

Just vid den tidpunkt då *Albatros* passerade gränsen till Dahomey hade herskaren Bâhadou nyss dött, och hela befolkningen höll på att skrida till val af hans efterträdare. Detta förorsakade en liflig rörelse i bela landet, något som icke heller hade undfallit Robur.

Långa tåg af dahomianer, hvilka kommo från landsbygden, styrde kosan mot Abomey, hufvudstaden i riket. Väl underhållna vägar, hvilka slingra sig genom vidsträckta ängar, betäckta med jättegräs, präktiga skogar af palmer, kokosträd, pomeransträd, mangoträd, sådant var landet, som utbredde sig under *Albatros* och frånhvilket vällukter stego upp ända till densamma, under det att papegojor och domherrar flögo af och an öfver hela detta grönskande område.

Ingeniören, som stod lutad öfver barrièren försjunken i tankar, vexlade då och då ett par ord med Tom Turner.

Det såg för öfrigt icke ut som om *Albatros* skulle haft den förmånen att ådraga sig dessa vandrande skarors uppmärksamhet, hvilka som oftast voro dolda af trädens ogenomträngliga löfverk. Orsaken hvarför de ej varseblefvo *Albatros* var utan tvifvel, att den höll sig på en ganska ansenlig höjd midt uti ett lager af lätta moln.

Vid elfvatiden på förmiddagen blef hufvudstaden synlig med dess bälte af murar, omgifna af en löpgraf, som mäter ungefär 20 kilometer i omkrets, dess breda, regelbundna gator, uppdragna på en jemn mark, och dess stora torg, hvars norra sida upptages af det kungliga slottet. Denna vidsträckta samling af bygnader domineras af en terass, belägen icke långt från offertemplet. Det är från denna terass, som man under festdagarna kastar ned till folket fångar, hvilka ligga inneslutna i videkorgar, och man kan svårligen föreställa sig med hvilken grymhet dessa olyckliga offer slitas i stycken.

På en af borggårdarna i det kungliga slottet voro uppstälda fyratusen krigare, en afdelning af det kungliga gardet — icke den minst modiga.

Om det är tvifvelaktigt att det fins amazoner vid floden af samma namn, så är det däremot icke längre tvifvelaktigt att det finnes sådana i Dahomey. Somliga bära blå skjorta, rödt och blått skärp, hvita benkläder, kantade med blått, hvit hufvudbonad och ett patronkök fästadt vid bältet; andra åter, nemligen elefantjägarinnorna, äro beväpnade med tunga karbiner, knifvar med kort blad och två antilophorn, fästade vid hufvudet medelst ett jernband. Vidare bära de, som höra till artilleriet,en tunika till hälften röd och till hälften blå och såsom vapen hafva de muskedundrar tillika med gamla malmkanoner; slutligen finnes det en bataljon unga flickor med blåa tunikor och hvita benkläder, verkliga vestaler, kyska som Diana och såsom hon beväpnade med pil och båge.

Om man utom dessa amazoner räknar fem- till sextusen krigare med benkläder och skjorta af bomullstyg och ett stycke tyg viradt kring lifvet, så har man passerat revy med hela den dahomianska arméen.

Denna dag var Abomey alldeles öfvergifvet. Suveränen, hofstaten, den maskulina och feminina arméen, ja, hela befolkningen hade lemnat staden för att vallfärda till en af präktiga skogar omgifven vidsträckt äng, som låg några kilometer från staden.

Det var på denna äng, som den nya konungen skulle utropas. Det var der, som tusentals fångar, tagna vid de sista plundringstågen, skulle offras till dennes ära.

Klockan var omkring två, då *Albatros,* som nu kommit fram till ängen, började sänka sig, fortfarande omgifven af några lätta moln, som dolde den för dahomianernas blickar.

Der voro samlade minst sextiotusen menniskor, komna från alla delar af landet, från Wydah, från Kerapay, Ardrah och Tombory, hvilka höra till de mest aflägset liggande byarna.

Den nye konungen — en rask sälle om tjugufem år vid namn Bou-Nadi — hade tagit plats på en kulle, som beskuggades af en grupp träd med vidsträckta grenar. Framför honom voro samlade hans nya hof, hans manliga armé, hans amazoner och för öfrigt hela hans folk.

Vid foten af kullen spelade ett femtiotal musikanter på sina barbariska instrument, bestående af elefantbetar, hvilka frambringa en hes ton, trummor, öfverspända med hjortskinn, kalebasser, guitarrer, klockor, som man slår på med en jernbit samt flöjter af bambu, hvilkas gällahvisslande toner öfverröstade alla de öfriga instrumenten. Dessutom aflossades hvarje minut musköter och bössor samt kanoner, hvilkas lavetter skakade så att de hotade att krossa de qvinliga artilleristerna, och slutligen uppstämdes ett allmänt hurrande och skrikande så intensivt, att det skulle kunnat öfverrösta det starkaste åskdunder.

I ett hörn af ängen och bevakade af soldater, stodo sammanpackade de fångar, hvilka voro bestämda att göra den aflidne konungen sällskap till andra verlden, ty döden fick icke beröfva denne någon af hans herskarerättigheter. Vid Ghozos, Bâhadous faders begrafning, hade sonen skickat med honom tretusen. Nu kunde naturligtvis icke Bou-Nadi göra mindre för sin företrädare. Behöfdes det icke talrika budbärare för att samla ihop icke allenast de stora andarna utan äfven alla himlens gäster, hvilka voro inbjudna att utgöra den aflidna monarkens följe?

Under en timmes tid förekom intet annat än tal, haranger och lyckönskningar, afbrutna af danser, utförda icke allenast af bajadererna *ex professo* utan äfven af amazonerna, hvilka dervid utvecklade ett äkta krigiskt behag.

Men nu nalkades det ögonblick, då offret skulle ega rum. Robur, som kände till Dahomeys blodiga plägseder, förlorade icke ur sigte de fångar, män, qvinnor och barn, hvilka voro bestämda till detta slagtoffer.

“Minghan“ höll sig redo vid foten af kullen. Han svängde sitt skarprättarsvärd, hvilket var försedt med en krokig klinga och ett handtag i form af en fogel af metall, hvars tyngd gjorde att hugget träffade ännu säkrare.

Denna gång var han icke ensam om att förrätta bödelstjensten. Han skulle icke hunnit med alla afrättningarna. Bakom honom stodo ett hundratal andrabödlar, hvilka voro i stånd att afhugga hufvudet med ett enda hugg.

Under tiden närmade sig *Albatros* så småningom, i det den modererade sina framdrifvande och uppehållande propellrars rotationshastighet. Snart kom den ut ur molnlagret, som hade dolt den ända till den kom hundra meter från jorden, och först nu blef den synlig.

Alldeles motsatt mot hvad förhållandet annars brukade vara, sågo dessa vilda infödingar i luftskeppet intet annat än ett heligt väsende, som stigit direkt ned från himlen för att egna konung Bâhadou sin hyllning.

Nu uppstod ett obeskrifligt jubel, oändliga anropningar och brinnande böner riktades till detta öfvernaturliga väsende, som utan tvifvel hade kommit för att taga den aflidne konungens lik och föra det med sig upp till dahomianernas himmel.

I detta ögonblick föll det första hufvudet för “minghans“ svärd. Derpå leddes andra fångar i hundratal fram till sina fasansfulla bödlar.

Plötsligt aflossades ett bösskott från *Albatros*. Justitieministern föll med ansigtet mot jorden.

— Bra sigtadt, Tom! — sade Robur.

— Bah! Jag sigtade endast i hopen! — svarade underbefälhafvaren.

Hans kamrater, hvilka äfvenledes voro beväpnade, stodo färdiga att fyra af vid första tecken från ingeniören.

Men nu hade ett omslag i sinnesstämningen egt rum bland folkmassan. Det hade gått upp ett ljus för dem. Detta bevingade monstrum var ingalunda en vänlig ande utan i stället en ande, som var fiendtligt stämd mot det goda folket i Dahomey. Också höjdes efter “minghans“ fall från alla sidor högljudda rop på hämd. Nästan omedelbart derpå smattrade en gevärssalva i luften.

Dessa hotelser hindrade icke *Albatros* från att helt djerft sänka sig minst femtio meter längre ned mot marken. Onkel Prudent och Phil Evans kunde icke,hurudana deras känslor gent emot Robur än voro, annat än gifva sitt bifall till ett så menniskovänligt arbete och deltaga deruti.

Artilleripjesen utslungade några laddningar kartescher (sid. 154).Hvilken villervalla! (sid. 154).

— Ja, låtom oss befria fångarna! — skreko de.

— Det är min mening! — svarade ingeniören.

Nu började en liflig eld från *Albatros*, hvarvidsåväl de båda kollegerna som besättningen skötte sina repetergevär så väl, att icke en enda kula förfelade sitt mål midt ibland denna menniskomassa. Till och med den lilla artilleripjesen, som fans ombord och hvilken på sin lavett kunde vridas i alla rigtningar, utslungade några laddningar kartescher, hvilka gjorde underverk.

Fångarna, hvilka icke förstodo hvad det var för en hjelp som kom från höjden, sleto genast af sig sina bojor, under det att soldaterna besvarade elden från luftskeppet. Den främre propellern genomskars af en kula, under det att några andra projektiler träffade sjelfva skeppsskrofvet. Frycollin, som gömt sig i sin hytt, höll till och med på att blifva träffad af en kula som trängde igenom ruffens vägg.

— Jaså, de vilja smaka på mera, — skrek Tom Turner.

Och i ett nu rusade han ned till ammunitionsförrådet samt återkom med ett dussin dynamitkartescher, hvilka han delade ut bland kamraterna. På ett tecken af Robur slungades dessa kartescher ut öfver kullen, och då de nådde marken kreverade de som små haubits-granater.

Hvilken villervalla uppstod icke nu! Kungen, hofvet, arméen, hela befolkningen, alla voro rof för en häftig förskräckelse, hvilken allt för väl berättigades af en dylik mellankomst! Alla skyndade sig att söka skydd under träden, under det att fångarna flydde sin kos, utan att någon tänkte på att förfölja dem.

På detta sätt stördes festen, som gafs till ära för den nya konungen af Dahomey, och härigenom hade Onkel Prudent och Phil Evans bort inse, hvilken makt en sådan apparat som Roburs luftskepp förfogade öfver och hvilka tjenster den kunde göra menskligheten.

Nu höjde sig *Albatros* åter helt lugnt till högre luftlager; den passerade öfver Wydah och förlorade snart ur sigte denna vilda kust, hvilken devestliga vindarna omgifva med en otillgänglig bränning.

Albatros sväfvade nu fram öfver Atlantiska oceanen.

*

TRETTONDE KAPITLET.

I hvilket Onkel Prudent och Phil Evans fara öfver ett helt haf utan att känna af någon sjösjuka!

Ja, det var verkligen Atlantiska hafvet! De båda kollegernas farhågor hade bekräftats. Det tycktes för öfrigt alls icke som om ingeniör Robur kände den minsta oro, då han vågade sig ut öfver detta vidsträckta haf. Hvarken han eller hans besättning tycktes berörda deraf; de voro troligen vana vid dylika öfverfarter. Manskapet hade redan dragit sig tillbaka till sin hytt. Deras sömn stördes säkert icke af någon mara.

Hvart styrde *Albatros* kosan? Skulle den då verkligen, som ingeniören sagt, företaga ännu mera än resan kring jorden? I alla händelser måste väl denna färd hafva något mål. Det var väl icke antagligt, att Robur ämnade tillbringa hela sitt lif i luften ombord på luftskeppet utan att någonsin åter stiga ned till jorden. Huru skulle han då kunnat förnya sina förråder af lifsmedel och ammunition, för att icke tala om de ämnen, som voro nödvändiga för att hans maskiner skulle kunna arbeta? Det var således en nödvändig sak, att han skulle hafva en tillflyktsort, eller om man så vill en hviloplats i någon okänd och oåtkomlig vrå af jordklotet, hvarest *Albatros* kunde intaga nya förråd af proviant. Må vara att han afbrutit all förbindelse med jordens inbyggare; men att han gjort detsamma med hvarje punkt på jordytan, det var omöjligt!

Men om så var förhållandet, hvar fans då denna punkt? Huru hade ingeniören lyckats finna den? vestliga vindarna omgifva med en otillgänglig bränning.

Albatros sväfvade nu fram öfver Atlantiska oceanen.

*

TRETTONDE KAPITLET.

I hvilket Onkel Prudent och Phil Evans fara öfver ett helt haf utan att känna af någon sjösjuka!

Ja, det var verkligen Atlantiska hafvet! De båda kollegernas farhågor hade bekräftats. Det tycktes för öfrigt alls icke som om ingeniör Robur kände den minsta oro, då han vågade sig ut öfver detta vidsträckta haf. Hvarken han eller hans besättning tycktes berörda deraf; de voro troligen vana vid dylika öfverfarter. Manskapet hade redan dragit sig tillbaka till sin hytt. Deras sömn stördes säkert icke af någon mara.

Hvart styrde *Albatros* kosan? Skulle den då verkligen, som ingeniören sagt, företaga ännu mera än resan kring jorden? I alla händelser måste väl denna färd hafva något mål. Det var väl icke antagligt, att Robur ämnade tillbringa hela sitt lif i luften ombord på luftskeppet utan att någonsin åter stiga ned till jorden. Huru skulle han då kunnat förnya sina förråder af lifsmedel och ammunition, för att icke tala om de ämnen, som voro nödvändiga för att hans maskiner skulle kunna arbeta? Det var således en nödvändig sak, att han skulle hafva en tillflyktsort, eller om man så vill en hviloplats i någon okänd och oåtkomlig vrå af jordklotet, hvarest *Albatros* kunde intaga nya förråd af proviant. Må vara att han afbrutit all förbindelse med jordens inbyggare; men att han gjort detsamma med hvarje punkt på jordytan, det var omöjligt!

Men om så var förhållandet, hvar fans då denna punkt? Huru hade ingeniören lyckats finna den?Väntades han der af en liten koloni, hvars chef han var? Kunde han rekrytera en ny besättning? Och framför allt, hvarför hade dessa menniskor från olika länder slutit sig till honom? Hvilka voro vidare de medel, som han förfogade öfver, eftersom han hade kunnat bygga en så dyrbar apparat, hvars konstruktion hade hållits så hemlig? Det är visserligen sant, att hans lefnadsomkostnader icke tycktes vara synnerligen stora. Ombord lefde man under gemensamma förhållanden, såsom en familj, såsom lyckliga menniskor, hvilka icke försökte dölja att de voro det. Men hvem var då denne Robur? Hvarifrån kom han? Hurudant hade hans förflutna lif varit? Allt detta var gåtor, omöjliga att lösa, och den, som var föremålet derför, skulle säkert aldrig godvilligt lemna nyckeln dertill.

Man får icke förvåna sig öfver att denna belägenhet, sammansatt af idel olösliga gåtor, retade de båda kollegerna. Att känna sig bortförda mot sin vilja mot ett okändt mål, att icke kunna se slutet på detta äfventyr, ja, till och med vara tvungna att tvifla på om det någonsin skulle få ett slut, att vara dömda till en evig luftsegling, var icke allt detta egnadt att drifva presidentens och sekreterarens vid Weldoninstitutet vrede till det yttersta?

Sedan aftonen den ll:te Juli sväfvade *Albatros* öfver Atlanten. Då solen följande dag blef synlig, gick den upp öfver en horisont, der himmel och vatten sammansmälta. Intet land var i sigte, huru vidsträckt än synkretsen var. Afrika hade försvunnit bakom horisonten i norr.

Då Frycollin vågade sig ut ur sin hytt och varseblef detta omätliga haf under sig, greps han ånyo af den häftigaste förskräckelse. *Under* var icke rätta ordet, utan snarare *rundt omkring,* ty för en som befinner sig uppe i de högre luftlagren, förefaller det alldeles som om afgrunden omgåfve honom på alla sidor, och horisonten,som höjt sig i nivå med honom, tyckes vika undan, utan att man någonsin kan uppnå dess gräns.

Förmodligen gjorde Frycollin icke reda för sig alla dessa förhållanden, men han kände dem ändå, och detta var tillräckligt för att hos honom uppväcka denna “fasa för afgrunden“, från hvilken somliga, annars modiga menniskor, icke kunna frigöra sig. Men i alla händelser aktade negern sig för att utbryta i klagan. Med slutna ögon och darrande i alla leder gick han tillbaka in i sin hytt med utsigt att få stanna der länge.

I sjelfva verket upptager också Atlantiska hafvet mera än en fjerdedel af de trehundrasjuttiofyra millioner femtiosjutusen niohundratolf qvadratmeter, som utgöra hafsytornas sammantagna storlekJordens ytinnehåll är 130,051,371 qvadratkilometer.. Det tycktes dessutom icke som om ingeniören hädanefter tänkte skynda sig. Han bibringade icke apparaten dess största möjliga hastighet. *Albatros* skulle för öfrigt icke kunnat utveckla denna hastighet om tvåhundra kilometer i timmen, som den hade under färden öfver Europa. Ty i denna trakt, hvarest de sydvestliga vindarna herska, hade den motvind, och ehuru denna vind ännu var mycket svag, lät den icke desto mindre känna sina verkningar.

Meteorologernas senaste arbeten, baserade på ett stort antal noggranna observationer, hafva gifvit vid handen, att i denna mellan vändkretsarna belägna zon passadvindarna gå antingen i rigtning mot Sahara eller också i rigtning mot mexikanska viken. Utanför stiltjeregionen komma de antingen från vester och gå i rigtning mot Afrika eller komma de från öster och gå i rigtning mot Nya verlden — åtminstone är detta förhållandet under den varma årstiden.

Albatros försökte således ej att strida mot vinden med all den kraft, hvaraf dess propellrar voro mäktiga. Den nöjde sig med en måttlig fart, som för resten i alla fall öfverträffade den snabbaste transatlanterångares.Den 13:de Juli passerade *Albatros* linien — hvilket högtidligen tillkännagafs för hela personalen.

Det var på så sätt som Onkel Prudent och Phil Evans fingo veta, att de lemnade den nordliga hemisferen för att träda in i den sydliga. Denna händelse åtföljdes icke här af något af dessa prof och ceremonier, som den brukar medföra ombord på somliga krigs- eller handelsfartyg.

François Tapage var den ende, som ej kunde afhålla sig från ett litet skämt. Han öste nemligen ett ämbar vatten öfver sin vän Frycollin; men som detta yttre vattendop åtföljdes af ett inre elddop i form af åtskilliga glas bränvin, så förklarade Frycollin sig villig att passera linien huru många gånger som helst, förutsatt nemligen, att det icke skedde på ryggen af en mekanisk fogel, hvilken icke alls ingaf honom något förtroende.

På morgonen den 15:de Juli passerade *Albatros* mellan öarna Ascension och S:t Helena — något närmare denna senare, hvars klippiga landskap under några timmar aftecknade sig vid horisonten.

Om det hade existerat en sådan apparat som Roburs på den tid, då Napoleon var i engelsmännens våld, så skulle säkert Hudson Lawe, trots de förolämpande försigtighetsmått han vidtog, fått se sin ryktbara fånge försvinna i luften!

Under qvällarna den 16:de och 17:de Juli egde ett ovanligt optiskt fenomen rum i skymningen. På en högre latitud skulle man kunnat tro det vara ett norrsken som syntes. Då solen gick ned kastade den nemligen omkring

sig mångfärgade strålar, af hvilka somliga antogo en bjert grön färg.

Var det ett moln af kosmiskt stoft, genom hvilket jorden nu passerade, som återspeglade dagens sista strålar? Några observatörer hafva på detta vis förklarat dylika fenomen. Men denna förklaring skulle icke hafvafasthållits, om dessa lärde hade befunnit sig ombord på *Albatros*.

Vid närmare undersökning befans det, att luften var uppfyld af små kristaller af pyroxen, glasartade kulor, små partiklar af magnetiskt jern, liknande de ämnen, som utslungas af vissa eldsprutande berg. Följaktligen var det intet tvifvel om, att icke en vulkan i utbrott hade i luften utslungat detta moln, hvars kristallatomer frambringade det observerade fenomenet — ett moln, som genom luftströmmarna hölls sväfvande öfver Atlanten.

Under denna del af resan observerades för öfrigt flera olika fenomen. Vid flera tillfällen gåfvo vissa moln åt himlen en gråaktig färgton af besynnerligt utseende; om man sedan passerade öfver denna molnvägg, syntes dess yta alldeles knottrig af bländhvita småkullar, beströdda med små fasta glänsande korn — något som under denna latitud endast kan förklaras såsom en formation liknande haglets.

Under natten mellan den 17:de och 18:de syntes en månregnbåge — af en gröngul färg, till följe af att luftskeppet befann sig mellan fullmånen och ett nät af fint regn, som förflygtigades, innan det uppnådde hafvet.

Kunde man af dessa olika fenomen sluta till en förändring i vädret? Kanhända. Huru dermed än må förhålla sig, så hade vinden, som varit sydvestlig allt sedan luftskeppet lemnade Afrikas kust, nu börjat att mojna af i trakterna kring eqvatorn. I denna tropiska zon var det ytterligt varmt. Robur böjde sig för den skull till de högre luftlagren för att der hemta svalka. Man behöfde dessutom söka skydd för solen, hvilkens lodräta strålar skulle varit outhärdliga.

Denna förändring i luftströmmarna var säkert en förkänning af att andra klimatiska förhållanden skulle göra sig märkbara bortom eqvatorialtrakterna. Man måste för öfrigt komma ihåg, att Juli månad i den sydliga hemisferen motsvarar Januari månad i den nordliga, d. v. s.midvinter. *Albatros* skulle, om den komme längre söderut, snart erfara verkningarna deraf.

För öfrigt “hade hafvet en känning af det“, som sjömännen bruka säga. Den 18:de Juli, bortom stenbockens vändkrets, visade sig ett annat fenomen, hvilket kanske skulle åstadkommit förskräckelse ombord på ett fartyg.

En egendomlig rad af lysande vågor utbredde sig öfver vattenytan med en hastighet så stor, att man kunde uppskatta den till minst tvåhundrafemtio kilometer i timmen. Dessa vågor reste sig på ett afstånd af ungefär tjugufem meter från hvarandra, i det de lemnade långa, ljusa fåror efter sig.

Framemot natten, som nu föll på, kastades ett starkt sken ända upp till *Albatros*. Denna gång skulle man kunnat taga det för en lysande meteor. Robur hade aldrig förr haft tillfälle att sväfva öfver ett haf af eld — eld utan hetta, som man icke behöfde undvika genom att fly till de högre luftlagren.

Detta fenomen förorsakades säkert af elektriciteten, ty man kunde ej tillskrifva det närvaron af ett fiskstim eller en samling af dessa mikroskopiska djur, hvilka frambringa fosforescens.

Detta gaf anledning till den förmodan, att luften var starkt laddad med elektricitet.

Följande dag den 19:de Juli skulle troligen också ett fartyg varit rätt illa ute på detta haf. Men *Albatros* var oberoende af vindarna och vågorna likasom den mäktiga fogel, hvars namn den bar. Om den icke fann behag uti att uppehålla sig nära vattenytan, som stormfoglarna bruka, så kunde den i stället liksom örnen stiga upp till de högre luftlagren för att der finna solsken och lugn.

Vid denna tid hade man passerat den fyrtiondesjunde södra parallelcirkeln. Dagen varade icke mer änsju till åtta timmar. Den förkortades allt efter som man närmade sig södra polartrakterna.

Vid ett-tiden på eftermiddagen sänkte sig *Albatros* betydligt för att uppnå ett gynsammare luftlager. Den sväfvade nu fram öfver hafvet på mindre än trettio meters afstånd från dess yta.

Vädret var lugnt. På olika ställen af himlen syntes stora svarta moln, upphöjda på öfre sidan och slutande med en skarp, alldeles horisontal linie. Från dessa moln utgingo långa tappar, hvilkas yttersta spetsar tycktes draga till sig vattnet, som sjöd inunder i form af en buske.

Plötsligt höjde sig detta vatten, förenade sig med molnet och bildade i förening med detta ett enormt timglas.

Inom ett ögonblick indrogs *Albatros* i hvirfveln af ett ofantligt skydrag, till hvilket ett tjugutal andra af bläcksvart färg sällade sig. Till all lycka var detta skydrags roterande rörelse motsatt mot de uppehållande propellrarnas, ty om detta icke varit förhållandet skulle de senares arbete icke längre kunnat hafva någon verkan, och luftskeppet skulle slungats ned i hafvet, men nu började det i stället att snurra rundt med en förskräcklig hastighet.

Emellertid var faran ofantligt stor, ja, kanske omöjlig att afvända, emedan ingeniören icke kunde få sitt luftskepp ut ur skydraget, hvars sugning höll det qvar i trots af att de framdrifvande propellrarna utvecklade hela sin kraft. Besättningen, hvilken till följd af centrifugalkraften slungats till de båda ändarna af däcket, måste gripa tag i barrièren för att icke slungas öfverbord.

— Lugn! — skrek Robur.

Det behöfdes verkligen — och tålamod också.

Onkel Prudent och Phil Evans, hvilka just nulemnade sin hytt, slungades med en sådan fart akterut, att de löpte fara att kastas öfverbord.

På samma gång som *Albatros* roterade, följde den med skydragen, hvilka svängde omkring med en hastighet sådan att propellrarna skulle kunnat afundas den. Då luftskeppet slapp ur den ena hvirfveln drogs det in i en annan med fara att blifva vridet ur led eller slaget i bitar.

— Ett kanonskott! — skrek ingeniören.

Denna befallning stäldes till Tom Turner. Underbefälhafvaren hade krupit ihop bredvid den lilla artilleripjesen, som stod på midten af platformen och der verkningarna af centrifugalkraften voro föga känbara. Han förstod genast hvad Robur menade. Inom ett ögonblick hade han öppnat slutstycket på kanonen och stoppat in en patron, hvilken han tagit fram ur ammunitionslådan, som var fästad vid lavetten. Skottet brann af, och plötsligt skingrades skydraget tillika med molnen, som utgjorde dess orsak.

Luftskakningen hade varit tillräcklig att skingra skydraget och det ofantliga molnet, som upplöstes i regn, genomkorsande synkretsen med vertikala strimmor, ofantliga lysande trådar, utspända från hafvet till himlen.

Albatros, som nu ändtligen var fri, skyndade sig att stiga upp några hundra meter.

— Ingenting sönder ombord? — frågade ingeniören.

— Nej, — svarade Tom Turner. — Men det der var en lek, som det ej vore angenämt att förnya!

Albatros hade verkligen under ett tiotal minuter sväfvat i stor fara. Hade det icke varit för dess ofantliga hållbarhet, så hade den förgåtts i denna hvirfvel af skydrag.

Huru långa föreföllo ej timmarna under denna färd öfver Atlanten, då intet afbröt enformigheten! Dessutom blefvo dagarna allt kortare och kölden tilltog. Onkel Prudent och Phil Evans sågo föga till Robur.Instängd i sin hytt sysselsatte sig ingeniören med att utstaka den väg, som luftskeppet skulle följa, att utpricka på kartan den rigtning det tagit, att göra sig reda för sin ställning, så ofta detta var möjligt, att anteckna hvad barometern, termometern och kronometern utvisade och slutligen att i loggboken uppteckna alla äfventyren under resans lopp.

Hvad beträffar de båda kollegerna, så stodo de för det mesta väl ombonade på däcket för att se, om de ej skulle kunna upptäcka något land söder ut.

Frycollin å sin sida försökte på Onkel Prudents uttryckliga uppmaning att utforska kocken angående Robur. Men huru skulle man kunna lita på, hvad denne gascognare sade? Än var Robur en f. d. minister i Argentinska

republiken, än en befälhafvare vid flottan, än en pensionerad f. d. president i Förenta staterna, än en afskedad men i tjensten qvarstående spansk general och än en vice konung af Indien, hvilken hade uppsökt åt sig en högre ställning i luften. Ibland egde han millioner, tack vare de plundringståg, han företagit med sin flygmaskin, och var eftersökt af lagen. Ibland hade han ruinerat sig genom att förbättra denna apparat och skulle blifva nödsakad att företaga offentliga uppstigningar för att få sina omkostnader betäckta. På frågan om Robur aldrig gjorde halt någonstädes, svarade mästerkocken nej. Men han hade för afsigt att fara till månen, och om han der funne någon plats, som behagade honom, så tänkte han slå sig ned der på allvar.

— Seså, Fry . . . gamle kamrat! . . . Skulle det roa dig att resa och se, hur man har det deruppe?

— Jag vill ej fara dit! . . . Jag opponerar mig! — svarade den stackars saten, som tog allt detta skämt för allvar.

— Och hvarför icke, Fry, hvarför icke? Vi skulle gifta dig med någon förtjusande ung måninvånarinna! . . . Du skulle bli stamfar för en negerkoloni!Då Frycollin rapporterade detta tal för sin herre, insåg denne, att det skulle blifva omöjligt att erhålla någon upplysning om denne Robur. Han tänkte nu icke på annat än att hämnas.

— Phil — sade han en dag till sin kollega, — vi äro ju nu tydligen öfverbevisade om, att all flykt är omöjlig?

— Omöjlig, Onkel Prudent!

— Det är således afgjordt! Men en menniska är lyckligtvis sin egen herre, och om det skulle vara nödvändigt att offra lifvet . . .

— Om detta offer är nödvändigt, så må det ske med det snaraste! — svarade Phil Evans, hvars annars så lugna lynne nu hade råkat ur jemvigten. — Ja! Det är sannerligen på tiden att göra ett slut på det här! . . . Hvarthän styr *Albatros* kosan? Nu passerar den snedt öfver Atlantiska hafvet, och om den fortfar att gå i samma rigtning, så skall den först uppnå Patagoniens och derpå Eldslandets kuster . . . Och sedan? Skall den slunga sig ut öfver Stilla hafvet och skall den våga sig fram mot fastlandet vid sydpolen? . . . Allt är möjligt, då det kommer från denne Robur! . . . Vi skulle då vara förlorade! . . . Det är således ett laga fall af sjelfförsvar, och om vi skulle duka under . . .

— Så hoppas jag, att detta ej måtte ske förrän vi hämnats, förrän vi tillintetgjort denna apparat och alla, som den har ombord!

Derhän hade nu de båda kollegerna kommit, drifna af en maktlös vrede och ett undertryckt raseri.

Ja, om så fordrades, skulle de offra sina lif för att förstöra uppfinnaren och hans hemlighet. Detta märkvärdiga luftskepp, hvars obestridliga öfverlägsenhet framför andra apparater, bestämda att röra sig i luften, de voro tvungna att erkänna, skulle då endast hafva existerat några månader!

Denna tanke hade så inrotat sig hos dem, att denu icke tänkte på annat än att sätta den i verkställighet. Men huru? Genom att bemäktiga sig en af de dynamitkartescher, som funnos ombord, för att medelst denna spränga apparaten i luften? Men då måste de kunna tränga sig fram till det rum, der ammunitionen förvarades.

Till all lycka hade Frycollin icke någon aning om dessa förslag. Vid tanken på, att *Albatros* skulle sprängas i luften, hade han varit i stånd att förråda sin herre.

Den 23 Juli blef land åter synligt i sydvest ungefär vid inloppet till Magelhaens sund. Under den femtiofjerde parallelcirkeln räckte natten vid denna tid på året nära aderton timmar, och temperaturen sjönk i medeltal till sex grader under fryspunkten.

Till en början följde *Albatros,* i stället för att gå mera rakt mot söder, krökningarna af sundet alldeles som om den skulle velat uppnå Stilla hafvet.

Sedan den passerat öfver Lomas viken och lemnat berget Gregory i norr och bergen Brecknocks i vester, sväfvade den öfver Punta Arena, en liten chilensisk stad, just i det ögonblick då kyrkklockorna höllo på att ringa, och några timmar senare passerade den det gamla etablissementet Port-Famine.

Om patagonierna, hvilkas eldar man såg lysa här och der, verkligen hafva en växt, som är öfver medellängden, så kunde passagerarna ombord på *Albatros* icke döma derom, emedan de till följd af det stora afståndet sågo ut som dvergar.

Men hvilket skådespel utbredde sig icke för luftseglarnas blickar under dessa korta dagar! Branta berg, hvilkas toppar voro betäckta med evig snö och hvilkas sidor voro klädda med täta skogar; insjöar, vikar, bildade mellan halföarna och öarna i denna arkipelag, kanaler och pass, oräkneliga kap och bergsuddar, hela denna intrasslade röra, hvars istäcke redan började bilda en fast massa från kap Forward, som är yttersta udden påden amerikanska kontinenten ända till kap Horn, som utgör slutet på nya verlden.

Men då *Albatros* väl kommit fram till Port-Famine, blef det tydligt, att den ämnade återtaga sin väg mot söder. Den passerade mellan berget Tarn på halfön Brunswik och berget Graves samt styrde kosan mot berget Sarmiento, en väldig snötäckt spets, som beherskar Magelhaens sund och som höjer sig tvåtusen meter öfver hafsytan.

Det var Eldslandet, detta land, som bebos af pesjeräer eller eldsländare.

Huru vackert och bördigt skulle icke isynnerhet södra delen af detta land tagit sig ut sex månader senare, då det var full sommar och dagarna räckte femton till sexton timmar! Der funnos dalar och ängar, hvilka skulle kunnat föda tusentals kreatur, urskogar med gigantiska träd, björkar, bokar, askar, cypresser och trädlika ormbunkar, slätter, hvilka genomströfvades af hela skaror af vadare, idislare, strutsar, pingviner och tusentals andra foglar.

Då *Albatros* tände sina elektriska ljus, flög också en hel mängd foglar ombord, såsom rotglar, sillgrisslor, kanariefoglar, gäss — hundra gånger mer än hvad François Tapage behöfde för att fylla sina förråd.

Häraf kom en tillökning i göromål för kocken, hvilken förstod att anrätta detta villebråd så, att det förlorade sin fräna smak. Detta var också på samma gång en tillökning i göromål för Frycollin, som icke kunde neka sig nöjet att plocka dussin efter dussin af dessa intressanta flygfän.

Denna dag syntes vid tretiden på eftermiddagen, just i det ögonblick, då solen höll på att gå ned, en vidsträckt sjö, innesluten i en ram af präktiga skogar. Denna sjö var nu alldeles isbelagd, och några infödingar med långa skidor på fötterna gledo hastigt fram öfver dess yta.

I sjelfva verket flydde dessa infödingar utom sig afförskräckelse vid åsynen af *Albatros* åt alla håll, och då de icke kunde fly, gömde de sig eller kastade sig ned på marken som djur.

Albatros upphörde icke att styra kosan mot söder bortom Beaglekanalen, bortom ön Navarino, hvars grekiska namn ljuder besynnerligt bland de barbariska namnen på dessa aflägsna landsdelar, bortom ön Wollaston, badad af Stilla hafvets sista böljor. Derpå passerade den, efter att hafva tillryggalagt sjutusen femhundra kilometer från kusten vid Dahomey, de yttersta öarna i Magelhaenska arkipelagen, och slutligen den längst i söder liggande ön, hvars yttersta spets är tärd af en evig bränning, detta fruktansvärda kap Horn.

*

FJORTONDE KAPITLET.

I hvilket Albatros gör något, som kanske ingen kan göra efter.

Följande dag var den 24 Juli. Men den 24 Juli i den sydliga hemisferen är detsamma som den 24 Januari i den nordliga. Dessutom lemnade man just bakom sig den femtiondesjette parallelcirkeln, och denna grad motsvarar den parallelcirkel, som i norra Europa genomskär Skottland vid samma höjd som Edinburg.

Termometern höll sig också för det mesta under fryspunkten. Man måste således hemta litet artificiel värme från

de apparater, hvilka hade till ändamål att värma upp luftskeppets ruffer.

Det faller likaledes af sig sjelft, att om också dagarnas längd började tilltaga något efter solståndet den 21 Juni under den södra vintern, aftog dock deras längd i en ännu mera ansenlig grad på grund deraf, att *Albatros* styrde kosan mot polartrakterna. förskräckelse vid åsynen af *Albatros* åt alla håll, och då de icke kunde fly, gömde de sig eller kastade sig ned på marken som djur.

Albatros upphörde icke att styra kosan mot söder bortom Beaglekanalen, bortom ön Navarino, hvars grekiska namn ljuder besynnerligt bland de barbariska namnen på dessa aflägsna landsdelar, bortom ön Wollaston, badad af Stilla hafvets sista böljor. Derpå passerade den, efter att hafva tillryggalagt sjutusen femhundra kilometer från kusten vid Dahomey, de yttersta öarna i Magelhaenska arkipelagen, och slutligen den längst i söder liggande ön, hvars yttersta spets är tärd af en evig bränning, detta fruktansvärda kap Horn.

*

FJORTONDE KAPITLET.

I hvilket Albatros gör något, som kanske ingen kan göra efter.

Följande dag var den 24 Juli. Men den 24 Juli i den sydliga hemisferen är detsamma som den 24 Januari i den nordliga. Dessutom lemnade man just bakom sig den femtiondesjette parallelcirkeln, och denna grad motsvarar den parallelcirkel, som i norra Europa genomskär Skottland vid samma höjd som Edinburg.

Termometern höll sig också för det mesta under fryspunkten. Man måste således hemta litet artificiel värme från de apparater, hvilka hade till ändamål att värma upp luftskeppets ruffer.

Det faller likaledes af sig sjelft, att om också dagarnas längd började tilltaga något efter solståndet den 21 Juni under den södra vintern, aftog dock deras längd i en ännu mera ansenlig grad på grund deraf, att *Albatros* styrde kosan mot polartrakterna.Då Albatros tände sina elektriska ljus (sid. 166).

I följd deraf var det föga ljust öfver denna södra del af Stilla hafvet, som gränsar till polartrakterna. Man hade derför ej mycken utsigt, och om natten var köldenibland mycket skarp. För att kunna stå emot den måste man kläda sig som eskimåerna eller eldsländarna. Som detta slags klädedrägter verkligen funnos ombord, kunde de båda kollegerna, väl ombonade, uppehålla sig på däcket, uteslutande upptagna af tanken på sitt förslag och endast sökande ett tillfälle att utföra det. För öfrigt sågo de mycket litet till Robur, och allt ifrån den stunden, då de vexlade hotelser med hvarandra vid Timbuctu, talade de icke längre vid hvarandra.

Hvad beträffar Frycollin, så lemnade han nästan aldrig köket, hvarest François Tapage var nog ädelmodig att visa honom gästfrihet — med vilkor nemligen att han gjorde tjenst som biträdande kock. Då detta hade sina fördelar med sig, antog negern gerna tillbudet, sedan han fått sin herres tillstånd dertill. Då han var så der instängd, slapp han dessutom se något af hvad som skedde utomkring och kunde tro sig skyddad för all fara. Var han icke lik strutsen såväl i fysiskt afseende genom sin förträffliga måge som i moraliskt afseende genom sin sällsynta dumhet!

Mot hvilken puukt af jordklotet skulle *Albatros* nu styra kosan? Var det troligt, att den midt i vintern skulle våga sig ut öfver de sydliga hafven eller polartrakterna? Förutsatt att vätskorna i staplarna kunde undgå att frysa i denna isiga luft, var det icke i alla fall detsamma som en säker död genom ihjelfrysning för samtliga passagerarna? Må vara, att Robur kunde tänka på att passera öfver polarländerna under högsommaren! Men midt uti denna polarvinterns ständiga natt skulle det varit ett dåraktigt företag!

Sålunda resonerade presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet, hvilka nu hade förts bort till yttersta

punkten af detta Nya verldens fastland, som visserligen var Amerika, men ingalunda Förenta staterna!

Ja, hvad tänkte denna oresonliga Robur nu göra?Var icke ögonblicket nu inne att afsluta resan genom att förstöra apparaten?

Hvad som är säkert är det, att denna dag, den 24 Juli, hade ingeniören ifriga rådpläningar med sin underbefälhafvare. Vid flere olika tillfällen rådfrågade Tom Turner och han barometern — denna gång icke längre för att mäta den uppnådda höjden, utan för att taga reda på, hvilken väderlek den bebådade. Utan tvifvel märktes några förebud, hvilka man måste taga i beräkning.

Onkel Prudent trodde sig också märka, att Robur sökte att undersöka, hvad som återstod i hans förråder af alla slag, så väl för de uppehållande och pådrifvande maskinernas underhåll som för de menskliga maskinernas, hvilkas regelbundna arbete icke borde vara mindre betryggadt ombord.

Allt detta tycktes tyda på, att Robur funderade på att vända om.

— Vända om? — sade Phil Evans. — Men hvarthän?

— Dit, hvarest denne Robur ånyo kan förse sig med proviant och dylikt, — svarade Onkel Prudent.

— Det stället måste vara en okänd ö i Stilla hafvet, befolkad med en koloni af skurkar, värdiga sin herre och förman.

— Det är också min åsigt, Phil Evans. Jag tror verkligen, att han funderar på att styra mot vester och med den hastighet, som han förfogar öfver, skall han snart uppnå målet!

— Men om han anländer dit, skola vi blifva urståndsatta att verkställa våra planer . . .

— Han skall icke få komma dit, Phil Evans!

De båda kollegerna hade tydligen till en del gissat ut ingeniörens planer. Allt efter som dagen framskred, blef det icke längre tvifvelaktigt, att icke *Albatros*, sedan den framträngt ända till sydpolarhafvets gränser, på allvar började gå tillbaka. Då isarna hade inkräktatdessa farvatten ända till kap Horn, skulle alla de sydligaste delarna af Stilla hafvet vara betäcka med isfält och isberg. Isen skulle då bilda en barrière, som var omöjlig att genomtränga så väl för de starkaste fartyg som för de djerfvaste sjöfarande.

Albatros skulle säkert genom att sätta propellervingarna i en hastigare rotation kunnat höja sig öfver isbergen, som staplats upp på oceanen och vidare öfver bergen, som reste sig på polarfastlandet — om det verkligen är ett fastland, som utgör liksom kalotten på de södra polarländerna. Men skulle Robur verkligen vågat att midt uti polarnatten trotsa en köld, som kunde sjunka ända till sextio grader under fryspunkten? Nej, säkerligen icke?

Sedan *Albatros* hade tillryggalagt ett hundratal kilometer åt söder, ändrades dess rigtning till vestlig med afsigt att styra kosan mot någon okänd ö i en af Stilla hafvets ögrupper.

Under *Albatros* utbredde sig denna glänsande genomskinliga slätt, som sträcker sig mellan det amerikanska och det asiatiska fastlandet. I detta ögonblick hade vattnet antagit denna besynnerliga färg, hvaraf det fått namnet “mjölkhafvet“. I den halfskumma dager, som de svaga solstrålarna icke längre kunde lysa upp, var bela Stilla hafvets yta af en mjölkhvit färg. Man skulle kunnat tro det vara ett vidsträckt snöbetäckt fält, hvars vågiga former icke voro märkbara, då de sågos från denna höjd. Om detta haf hade varit tillfruset till följd af kölden, förvandladt till ett ofantligt isfält, skulle dess utseende icke varit annorlunda.

Man vet nu, att det är myriader glänsande partiklar, fosforescerande atomer, hvilka frambringa detta fenomen. Men hvad som kunde förvåna, det var att påträffa denna opalfärgade massa annorstädes än i indiska oceanens vatten.

Efter att under de första timmarna på dagen hafvastått ganska högt sjönk barometern plötsligt mycket hastigt. Detta var tydligen tecken, hvilka hade bort oroa ett fartyg, men som *Albatros* kunde sätta sig öfver. Man kunde i alla händelser antaga, att någon fruktansvärd orkan nyligen upprört Stilla hafvets vatten.

Klockan var ungefär ett, då Tom Turner gick fram till ingeniören och sade:

“Master Robur, se då på den der svarta punkten vid horisonten! . . . Der . . . alldeles i norr om oss! . . . Det kan väl ej vara en klippa?

— Nej, Tom, det fins intet land på den sidan.

— Då måste det vara ett skepp eller åtminstone en båt.

Onkel Prudent och Phil Evans, hvilka begifvit sig förut, betraktade den punkt, som Tom Turner utpekat.

Robur bad att få sin marinkikare och började ifrigt observera det signalerade föremålet.

— Det är en båt, — sade han, — och jag skulle vilja påstå, att det finnes menniskor deri.

— Skeppsbrutna? — utbrast Tom.

— Ja, skeppsbrutna, hvilka varit nödsakade att öfvergifva sitt fartyg, — svarade Robur, — stackars olyckliga menniskor, hvilka icke längre veta, hvar land finnes, och hvilka kanske hålla på att dö af hunger och törst. Nå väl, det skall icke sägas, att *Albatros* icke försökte att komma dem till hjelp!

En befallning sändes till maskinisten och hans båda biträden. Luftskeppet började långsamt sänka sig. På hundra meters höjd öfver vattenytan stannade det, och nu fördes det af sina framdrifvande propellrar skyndsamt mot norr.

Det var verkligen en båt. Dess segel fladdrade af och an på masten. Af brist på vind kunde den ej längre komma någonstädes. Förmodligen hade ingen enda af de skeppsbrutna krafter nog att sköta en åra.

På bottnen af båten lågo fem menniskor, inslumradeeller alldeles afdomnade af hunger, såvida de icke rent af voro döda.

Albatros, som nu kommit fram till dem, sänkte sig långsamt.

I aktern på denna båt kunde man nu urskilja namnet på det fartyg, hvilket den tillhörde; det var ett franskt fartyg, *Jeanette* från Nantes, som dess besättning hade måst öfvergifva.

— Hallåh! — skrek Tom Turner.

Detta rop måste nödvändigtvis höras, ty båten var ej mera än tjugo meter under luftskeppet.

Intet svar följde.

— Ett bösskott! — sade Robur.

Ordern utfördes och dånet af skottet fortplantade sig längs vattenytan.

Man såg nu, huru en af de skeppsbrutna med håliga ögon och ett rigtigt skelettansigte med svårighet reste sig upp.

— Var icke rädd! — ropade Robur på franska till honom. — Vi komma för att rädda er! . . . Hvilka äro ni?

— Matroser från *Jeanette,* ett tremastadt barkskepp, på hvilket jag var styrman, — svarade karlen. — Det var för fjorton dagar sedan . . . vi lemnade den . . . då den höll på att sjunka! . . . Vi hafva icke längre hvarken vatten eller mat! . . .

De fyra andra skeppsbrutna hade efter hand rest sig upp. Deras ögon voro insjunkna, deras ansigten håliga, och de sträckte sina afmagrade händer mot *Albatros.*

— Gif akt! — skrek Robur.

Ett rep vecklades ut från platformen, och ett ämbar med sött vatten halades ned till båten.

De stackars olyckliga menniskorna kastade sig öfver detsamma och drucko på en gång med en begärlighet, som var nästan pinsam att åse.— Bröd! . . . Bröd! — skreko de.

Strax derpå halades ned till dem en korg, fyld med lifsmedel, såsom konserver, en flaska konjak och kaffe. Styrmannen hade stor möda att förmå dem till måttlighet vid tillfredsställandet af sin hunger. Derpå frågade de:

— Hvar äro vi?

— På femtio mils afstånd från Chiles kust och Chonos arkipelag, — svarade Robur.

— Tack, men vi hafva ingen vind och . . .

— Vi skola bogsera er!

— Hvilka äro ni?

— Helt enkelt menniskor, som skatta sig lyckliga att hafva kunnat vara er till hjelp, — svarade Robur.

Styrmannen förstod, att här var fråga om ett incognito, som man borde respektera. Hvad flygmaskinen beträffar, skulle det väl vara möjligt, att den egde nog kraft att bogsera dem?

Ja, det egde den! Och båten, hvilken fästes vid en hundra fot lång lina, bogserades mot öster af denna kraftiga maskin.

Klockan tio på aftonen kom land i sigte, eller rättare sagdt, man såg eldar brinna, hvilka utvisade, hvarest land var beläget. Denna hjelp från höjden hade kommit i rättan tid för de skeppsbrutna från *Jeanette,* och de hade verkligen anledning att tro det deras räddning berodde på ett underverk!

Då Robur fört dem till inloppet af Chonos arkipelag, ropade han åt dem att lossa bogserlinan, hvilket de gjorde, under det de välsignade sina räddare — och derpå sträckte *Albatros* åter ut öfver det vida hafvet.

Detta luftskepp var verkligen utomordentligt, då det sålunda kunde rädda skeppsbrutna, som i annat fall skulle gått förlorade på hafvet! Hvilken ballong, huru fullkomlig den än må vara, skulle varit i stånd att göra en sådan tjenst. Detta måste också Onkel Prudent och Phil Evanstillstå för hvarandra, ehuru de voro i den sinnesförfattning, att de skulle varit i stånd att förneka äfven det allra påtagligaste.

Hafvet var fortfarande upprördt. Oroande förebud visade sig. Barometern föll ytterligare några millimeter. Häftiga vindstötar hveno i *Albatros'* propellrar och lugnade sedan af för ett ögonblick. Under dessa förhållanden skulle ett segelfartyg redan haft två ref i sina märssegel och ett ref i sitt focksegel. Allt tydde på, att vinden skulle slå om till nordvest. Stormglasets rör började att grumlas på ett oroande sätt.

Klockan ett på morgonen bröt stormen lös med en ytterlig våldsamhet. Men ehuru luftskeppet nu hade rak motvind, kunde det dock ännu med tillhjelp af sina framdrifvande propellrar göra motstånd mot vinden och röra sig med en hastighet af tjugo kilometer i timmen. Mera kunde man icke begära af detsamma.

Det var tydligt, att en cyklon var i annalkande — något som är mycket ovanligt i dessa trakter. Antingen man nu kallar dessa naturföreteelser tyfoner såsom i de kinesiska farvattnen, samum såsom i Sahara, orkan på Atlanten eller tornado på vestkusten, så är det dock alltid en hvirfvelvind — och dertill en som är mycket farlig. Ja, farlig för hvarje föremål, som gripes af dess hvirfvelrörelse, hvilken växer från periferien mot medelpunkten och endast lemnar ett enda ställe lugnt, nemligen midtelpunkten i denna luftens malström.

Robur kände till detta. Han visste äfven att det var försigtigast att fly undan en cyklon genom att draga sig från det luftlager, der dess attraktionskraft verkade, och stiga upp till de högre luftlagren. Hittills hade detta alltid lyckats honom. Men här var icke en timme, ja, kanske icke en minut att förlora!

Stormen tilltog verkligen också mycket känbart i styrka. Vågorna, beröfvade sina toppar, utbredde öfver hafsytan ett hvitt skum. Det visade sig äfven tydligt,att cyklonen, då den flyttade sig, skulle draga sig till polartrakterna med en fruktansvärd hastighet.

— Högre upp! — skrek Robur.

— Högre upp! — svarade Tom Turner.

En ofantlig uppstigningskraft bibringades luftskeppet och det höjde sig nu på sned alldeles som om det följt ett plan med lutning åt sydvest.

I detta ögonblick föll barometern ännu mera — qvicksilfverpelaren sjönk hastigt, först åtta och sedan tolf millimeter. Plötsligt hejdades *Albatros* i sin fart.

Hvad var orsaken till denna afstanning? Tydligen en fruktansvärdt häftig luftström, som i det den fortplantade sig uppifrån och nedåt minskade stödjepunktens motstånd.

Då en ångbåt far uppför en flod frambringar dess propeller ett arbete, hvars verkan förminskas i samma mån som strömmen sträfvar efter att fly undan dess vingar. Härigenom kan propellerns framdrifvande kraft till och med alldeles upphäfvas. Så var äfven förhållandet med *Albatros* i detta ögonblick.

Emellertid uppgaf icke Robur försöket. Hans sjuttiofyra propellrar, hvilka arbetade med en fullkomlig likstämmighet, bibringades den största möjliga rotationshastighet. Men apparaten drogs oemotståndligt till cyklonen och kunde ej slippa undan den. Under de korta mellanrummen af lugn, fortsatte den sitt uppstigningsarbete. Men strax derpå bortfördes den af den häftiga luftströmmen och föll tillbaka alldeles som ett skepp som kantrar. Och kunde man icke också kalla det för att kantra i detta lufthaf, midt uti en natt, hvars djupa mörker luftskeppets elektriska lampor endast skingrade inom en begränsad omkrets?

Om cyklonen fortfarande tilltoge i häftighet, så skulle *Albatros* snart icke längre blifva annat än ett ostyrbart halmstrå, bortfördt i en af dessa hvirflar, hvilka rycka uppträd med rötterna, lyfta af taken från husen och kasta omkull stycken af murarna.

Robur och Tom kunde icke meddela sig med hvarandra annat än genom tecken. Onkel Prudent och Phil Evans, hvilka stodo lutade mot barrièren, undrade om icke cyklonen skulle åtaga sig att utföra det arbete de annars tänkt göra, nemligen att förstöra luftskeppet och med detsamma uppfinnaren samt med honom hela hemligheten af hans uppfinning.

Men då *Albatros* icke lyckades vertikalt befria sig från cyklonen, tycks det icke då som om den endast hade en sak att göra, nemligen att uppnå dess relativt lugna medelpunkt, hvarest den skulle vara mera herre öfver sina rörelser. Jo, men för att uppnå denna, hade man måst genombryta dessa cirkulära luftströmmar, hvilka drogo den mot periferien. Förfogade den öfver tillräcklig mekanisk kraft för att kunna öfvervinna dessa?

Plöstligt remnade den öfre delen af molnet. Dimmorna upplöste sig i floder af regn.

Det var vid tvåtiden på morgonen. Barometern, som föll med tolf millimeter i stöten, hade nu sjunkit till 709 - hvilket i sjelfva verket borde dragas ifrån den sänkning, som berodde på den höjd, som luftskeppet hade öfver hafvet.

Eget nog hade denna cyklon bildat sig utom de zoner, som den vanligtvis genomlöper, d. v. s. mellan den trettionde nordliga parallelcirkeln och den tjugosjette sydliga parallelcirkeln. Kanske detta är en förklaring, hvarför denna roterande hvirfvelvind nu plötsligt förvandlades till en i rät linie gående storm. Men hvilken orkan! Man skulle kunnat jemföra den med orkanen, som drog fram öfver Connecticut den 22:dra Mars 1882 och hvars hastighet var hundrasexton meter i sekunden, hvilket gör mer än fyrahundra kilometer i timmen.

Det gälde således att länsa undan för vinden såsom ett skepp för stormen eller snarare att låta sig bortförasaf denna luftström, som *Albatros* hvarken kunde höja sig öfver eller komma ut ur. Men om den följde dess orubbliga rörelsebana och flydde mot söder, skulle den kastas in i dessa polartrakter, som Robur hade velat undvika och kunde icke längre styras, utan måste gå dit stormen förde den!

Tom Turner hade stält sig vid styret. Det fordrades hela hans skicklighet för att ej gira åt den ena eller andra sidan.

Vid de första timmarna på morgonen — om man får gifva detta namn åt den svaga strimma, som upplyste horisonten — hade *Albatros* tillryggalagt femton grader från kap Horn, d. v. s. mera än sextonhundra kilometer

och passerade nu polcirkeln.

I dessa trakter räcker natten i Juli månad ännu nitton och en half timme. Solens skifva, som hvarken sprider värme eller ljus, blir synlig vid horisonten endast för att strax derpå försvinna igen. Vid polen räcker denna natt hundrasjuttionio dagar. Allt tydde på att *Albatros* skulle fördjupa sig deri såsom i en afgrund.

Denna dag skulle en observation, om den varit möjlig att utföra, visat, att man befann sig på 66° 40′ sydlig latitud. Luftskeppet var således ej mera än ungefär 2,500 kilometer från Sydpolen.

Under det luftskeppet sålunda oemotståndligt drogs framåt mot denna otillgängliga punkt af jordklotet, “uppbar“ dess hastighet så att säga dess tyngd, ehuru denna senare nu var något större till följd af jordklotets afplattning vid polen. Det tycktes alldeles som om det skulle kunnat undvara sina uppehållande propellrar. Snart blef orkanens häftighet sådan, att Robur trodde sig böra reducera de framdrifvande propellrarnas rotationshastighet till den minsta möjliga för att derigenom undvika några allvarligare skador och för att kunna styra skeppet genom att bibehålla den minsta möjliga egna hastighet.

Midt under dessa faror förde ingeniören befälet medstörsta kallblodighet, och manskapet lydde alldeles som om deras förmans ande hade öfverflyttats på dem.

Onkel Prudent och Phil Evans hade icke en enda minut lemnat platformen. Man kunde för öfrigt vistas der utan någon som helst olägenhet. Luften gjorde intet eller åtminstone ett ytterst svagt motstånd. Luftskeppet var nu i samma belägenhet som en ballong, hvilken rör sig med den luftmassa, som omgifver densamma.

Landet vid Sydpolen utgör, säger man, en yta af fyra millioner femhundratusen qvadratmeter. Är det ett fastland? Är det en samling öar? Är det ett — ishaf, hvars isar icke smälta ens under den långa sommaren? Man vet det ej. Men hvad man vet, det är att kölden är starkare vid syd- än vid nordpolen — ett fenomen, som beror på jordens ställning på sin omloppsbana under vintern i de antarktiska trakterna.

Under loppet af denna dag visade sig inga tecken till att orkanen skulle sakta af. Det var vid sjuttiondefemte meridianen i vester, som *Albatros* skulle komma att passera sydpolarregionen. Vid hvilken meridian skulle den komma derifrån — om den någonsin komme?

I alla händelser blef dagen kortare allt efter som luftskeppet kom längre söderut. Inom kort skulle det hafva fördjupat sig i denna ständiga natt, som endast upplyses af månens strålar eller af de bleka söderskenen.

Men månen var vid denna tidpunkt i ny, och Roburs följeslagare löpte fara att ingenting få se af dessa polartrakter, hvilkas hemligheter ännu äro förborgade för den menskliga nyfikenheten.

Förmodligen passerade *Albatros* nu öfver några redan kända punkter belägna strax inom polcirkeln såsom: Grahams land i vester, upptäckt af Biscoë år 1832 och Louis-Philippeslandet, upptäckt af Dumont d’Urville år 1838. Dessa äro de yttersta gränser, som uppnåtts på denna okända kontinent.

Emellertid led man ombord på luftskeppet ej såmycket af temperaturen, som var mycket högre, än man vågat hoppas. Det tycktes som om orkanen vore ett slags Golfström i luften, hvilken förde med sig en viss värme.

Huru förargligt var det icke, att hela denna trakt låg inhöljd i djupt mörker! Det måste dessutom anmärkas, att om också månen hade lyst upp rymden, skulle dock observationerna varit ytterst ofullständiga. Vid denna tid på året är hela polarytan betäckt med ett ofantligt snötäcke, ett riktigt isskal. Man ser icke en gång “isblinken“, en hvitaktig färgton, som saknas vid en mindre klar horisont. Huru kunde det under dessa förhållanden vara möjligt att urskilja landets form, hafvets utsträckning eller öarnas läge? Huru skulle man kunna urskilja det nät af vattendrag, som fans i landet? Huru skulle det ens vara möjligt att bestämma dess bergsystem, då kullar och berg blandade sig med isbergen.

Kort före midnatt upplystes mörkret af ett södersken. Denna luftföreteelse med dess silverglänsande fransar och dess skifvor, som utsände sina strålar genom rymden, hade formen af en ofantlig solfjäder, uppslagen öfver halfva himlen. Dess yttersta elektriska utflöden förlorade sig i Sydkorset, hvars fyra stjernor strålade i zenith.

Fenomenet var af en praktfull verkan och dess sken var tillräckligt att upplysa denna region, som var betäckt med ett ofantligt hvitt täcke.

Det faller af sig sjelf att kompassnålen i dessa trakter, hvilka ligga så nära den magnetiska sydpolen, icke kunde gifva någon bestämd anvisning beträffande den rigtning, som luftskeppet tagit. Men dess lutning var sådan, att Robur kunde anse för säkert, att han passerade öfver denna magnetiska pol, som är belägen ungefär på den sjuttioåttonde paralellcirkeln.

Då han litet senare vid ett-tiden på morgonen uppmätte den vinkel, som denna nål bildade mot vertikalplanet, utbrast han:— Sydpolen är under våra fötter!

En hvit kulle syntes, men utan att uppenbara något af hvad den dolde under sitt istäcke.

Kort derefter utsläcktes söderskenet, och denna eftersträfvade punkt, der alla jordklotets meridianer korsa hvarandra, återstår ännu att upptäcka.

Om Onkel Prudent och Phil Evans hade velat begrafva luftskeppet och alla som befunno sig ombord derå på det hemligaste af alla ensliga ställen, skulle detta varit ett gynsamt tillfälle. Att de icke gjorde det berodde säkert på att den explosiva maskin, som de behöfde för sitt ändamål, ännu fattades dem.

Emellertid fortsatte orkanen att rasa med en hastighet sådan, att om *Albatros* stött på något berg under sin färd, så skulle den slagits i bitar, alldeles som ett skepp, då det stöter på grund.

Luftskeppet kunde nu icke allenast icke styras horisontalt, utan man var icke ens herre öfver dess höjning i luften.

Några bergspetsar resa sig verkligen på detta polarland. I hvarje ögonblick var en stöt att frukta, som skulle medfört apparatens fullständiga förstöring.

Denna katastrof var så mycket mera att frukta som vinden slagit om till ostlig, då luftskeppet passerade tjugonde meridianen. Två lysande punkter blefvo nu synliga hundra kilometer förut om *Albatros*.

Det var två vulkaner, hvilka utgöra länkar i den stora kedjan Monte Ross, Erebus och Terror.

Skulle *Albatros* bränna sig på deras lågor som en ofantlig fjäril.

Nu följde en förskräcklig timme. En af vulkanerna, Erebus, tycktes störta sig på luftskeppet, hvilket icke kunde slita sig lös från orkanen. Eldqvastarna växte allt efter som man närmade sig. Ett nät af eld stängde vägen. Ett intensivt sken upplyste nu luften. Figurerna af de personer, som befunno sig ombord och som nu voro starktbelysta, togo sig spökliknande ut. Alla stodo orörliga, utan att yttra ett ord, utan att röra en lem i afvaktan på det fruktansvärda ögonblicket, då denna brinnande ugn skulle omgifva dem med sina lågor.

Men orkanen, som bortförde Albatros, räddade den undan denna förskräckliga katastrof. Erebus' lågor slogos ned af stormen och lemnade dem passagen fri. Det var midt ibland ett regn af lavasubstanser, hvilka lyckligen veko undan för de uppåt drifvande propellrarnas centrifugalkraft, som *Albatros* passerade öfver denna i fullt utbrott stadda krater.

En timme senare skymde horisonten bort de båda kolossala facklorna, hvilka upplysa slutet af jorden under den långa polarnatten.

Klockan två på morgonen passerades ön Ballery vid yttersta spetsen af Découverte's kust, utan att man kunde urskilja den, emedan den var förenad med polarlandet under samma isbetäckning.

Allt ifrån polcirken, hvilken *Albatros* åter passerade vid hundrasextiofemte meridianen, fördes den af orkanen öfver isfält och isberg, mot hvilka den oupphörligt riskerade att slås i bitar. Den var icke längre i rorgängarens hand, utan i Guds — och Gud är en säker lots.

Luftskeppet följde nu en meridian, hvilken bildar en vinkel på hundrafem grader mot den, som det följt, då det passserade södra polarkretsen.

Bortom sextionde parallelcirkeln visade orkanen ändtligen tecken till att sakta sig. Dess häftighet aftog mycket märkbart. *Albatros* började åter blifva herre öfver sig sjelf. Derpå inträdde den — något som var en stor lättnad — åter i jordklotets ljusare trakter, och det dagades framemot klockan åtta på morgonen.

Robur och hans folk hade nu, sedan de först lyckligen sluppit undan cyklonen vid kap Horn, äfven blifvit befriade ur orkanens våld. De hade förts tillbaka till Stilla hafvet öfver hela polartrakten och efter att hafvatillryggalagt sjutusen kilometer på nitton timmar — hvilket gör mer än fem kilometer i minuten. Denna hastighet var nästan dubbelt så stor som den *Albatros* i vanliga fall kunde erhålla medelst sina framdrifvande propellrar.

Men till följd af kompassnålens missvisning vid den magnetiska polen visste Robur icke längre hvar han befann sig. Man måste vänta tills solen visade sig under förhållanden, hvilka voro lämpliga för att anställa observationer. Olyckligtvis var himlen i dag betäckt med tunga moln, och solen syntes icke till.

Detta var en så mycket känbarare missräkning, som de båda framdrifvande propellrarna hade lidit åtskillig skada under den snabba farten.

Robur, som var synnerligen förargad öfver detta missöde, kunde endast bibringa sin apparat en jemförelsevis medelmåttig hastighet. Då han passerade Paris' antipoder skedde detta med en hastighet af endast tjugofem kilometer i timmen. Man måste för öfrigt akta sig för att förvärra skadorna. Om de båda framdrifvande propellrarna blefve urståndsatta att arbeta, skulle luftskeppets belägenhet, der det sväfvade fram öfver Stilla hafvets vidsträckta vatten, blifva mycket farlig. Ingeniören funderade också på, om han icke redan nu borde skrida till verket med reparationerna för att betrygga återstoden af resan.

Dagen derpå, den 27:de Juli, vid sjutiden på morgonen signalerades land i norr. Man förvissade sig snart om, att det var en ö. Men hvilken af dessa tusentals öar, som ligga kringströdda i Stilla hafvet? Robur beslöt sig för att i alla händelser stanna der, dock utan att stiga ned till jorden. Enligt hans åsigt skulle skadorna kunna repareras på en dag och man vara redo att fortsätta färden redan samma afton.

Stormen hade nu alldeles lagt sig — en omständighet, som var särdeles gynsam för de manövrer, hvilkaman hade att utföra. *Albatros* skulle åtminstone icke, under det den höll stilla, riskera att föras bort mot ett okändt mål.

En lång lina om femtio meter, vid hvars yttersta ända ett ankare var fästadt, kastades nu öfverbord. Då luftskeppet uppnådde öns strand skrapade ankaret emot de första klipporna och fäste sig sedan stadigt mellan två af dem. Linan spändes nu med tillhjelp af de uppehållande propellrarna, och *Albatros* blef stående orörlig som ett skepp, hvars ankare man kastat på stranden.

Det var första gången som *Albatros* kastat ankare på jorden, sedan den lemnade Filadelfia.

*

FEMTONDE KAPITLET.

Hvari passera saker, hvilka verkligen förtjena att berättas.

Redan då *Albatros* befann sig på en ganska stor höjd, hade man kunnat iakttaga, att denna ö var temligen liten. Men på hvilken parallelcirkel låg densamma? På hvilken meridian hade man anträffat den? Var den en ö i Stilla hafvet, eller bland Sundaöarna eller i Indiska oceanen? Detta var en sak, som man ej kunde komma under fund med, förrän Robur hade gjort sina observationer. Men ehuru denne icke kunnat lita på kompassen, hade han dock anledning att tro, att ön var belägen i Stilla hafvet. Så snart solen steg upp skulle omständigheterna vara särdeles gynsamma för observationer.

Från denna höjd — femtio meter — tog ön, hvilken mätte omkring tjugufem kilometer i omkrets, sig ut ungefär som en sjöstjerna med tre uddar.

Vid den sydostliga udden låg en liten holme, som åtföljdes af en lång följd af klippor. På stranden syntes intet spår af tidvattnets vexlingar — hvilket man hade att utföra. *Albatros* skulle åtminstone icke, under det den höll stilla, riskera att föras bort mot ett okändt mål.

En lång lina om femtio meter, vid hvars yttersta ända ett ankare var fästadt, kastades nu öfverbord. Då luftskeppet uppnådde öns strand skrapade ankaret emot de första klipporna och fäste sig sedan stadigt mellan två af dem. Linan spändes nu med tillhjelp af de uppehållande propellrarna, och *Albatros* blef stående orörlig som ett skepp, hvars ankare man kastat på stranden.

Det var första gången som *Albatros* kastat ankare på jorden, sedan den lemnade Filadelfia.

*

FEMTONDE KAPITLET.

Hvari passera saker, hvilka verkligen förtjena att berättas.

Redan då *Albatros* befann sig på en ganska stor höjd, hade man kunnat iakttaga, att denna ö var temligen liten. Men på hvilken parallelcirkel låg densamma? På hvilken meridian hade man anträffat den? Var den en ö i Stilla hafvet, eller bland Sundaöarna eller i Indiska oceanen? Detta var en sak, som man ej kunde komma under fund med, förrän Robur hade gjort sina observationer. Men ehuru denne icke kunnat lita på kompassen, hade han dock anledning att tro, att ön var belägen i Stilla hafvet. Så snart solen steg upp skulle omständigheterna vara särdeles gynsamma för observationer.

Från denna höjd — femtio meter — tog ön, hvilken mätte omkring tjugufem kilometer i omkrets, sig ut ungefär som en sjöstjerna med tre uddar.

Vid den sydostliga udden låg en liten holme, som åtföljdes af en lång följd af klippor. På stranden syntes intet spår af tidvattnets vexlingar — hvilketförhållande tjenade till att bestyrka Roburs åsigt om öns läge, emedan ebb och flod äro nästan omärkliga i Stilla hafvet.

Manskapet sysselsatte sig med den främre propellern (sid. 186).På den nordvestra udden reste sig ett kägelformigt berg, hvars höjd väl kunde uppskattas till omkring fyrahundra meter.

Man såg icke till några infödingar, men det var möjligt, att de bebodde den motsatta stranden. Om de varseblifvit luftskeppet, så skulle för öfrigt fruktan antagligen förmått dem att fly eller gömma sig.

Vid öns sydöstra udde var det som *Albatros* hade kastat ankar. Vid en liten hafsvik icke långt derifrån hoppade en liten bäck lekande fram mellan klipporna. Längre bort sträckte sig några slingrande dalgångar med en mängd olika slags träd. Der fans vildt i massa såsom rapphöns och vadarefoglar. Om ön också ej var bebodd, så föreföll den åtminstone att vara beboelig. Robur kunde säkert hafva stigit i land der, och om han icke gjorde det, så berodde detta säkert på, att den starkt kuperade marken icke tyckes erbjuda något lämpligt ställe att placera luftskeppet på.

Under väntan på soluppgången började ingeniören företaga reparationerna, hvilka han ansåg kunna afslutas under dagens lopp. De uppehållande propellrarna, som voro i ett förträffligt skick, hade arbetat med beundransvärd regelbundenhet midt uti orkanen, hvilken, efter hvad man observerat, snarare hade underlättat deras arbete. I detta ögonblick var halfva antalet i verksamhet — hvilket var tillräckligt för att hålla linan spänd, som var fästad i lodrät linie från stranden.

Men de båda framdrifvande propellrarna hade tagit stor skada, större än Robur först trott. Man måste räta ut deras vingar och reparera maskineriet, som bibringade dem rörelsen.

Det var med den främre propellern, som manskapet under Roburs och Tom Turners ledning nu sysselsatte sig. Robur ansåg det vara klokast att börja med denna, i händelse att *Albatros* af någon oförmodad anledning skulle blifvit tvungen att fortsätta sin färd, innanarbetet hunnit afslutas. Äfven med tillhjelp af endast denna propeller skulle man ganska tryggt kunnat fortsätta färden.

Under tiden hade Onkel Prudent och hans kollega, sedan de en stund promenerat af och an på däcket, tagit plats akterut.

Hvad Frycollin beträffar, så kände han sig underbart lugnad. Hvilken skilnad! Att icke vara på mera än femtio meters afstånd från jorden!

Arbetena afbrötos ej förrän solens uppstigande vid horisonten tillät Robur att först beräkna tidvinkeln och att sedan, då den var på sin middagshöjd, äfven beräkna ställets middagstid.

Resultatet af observationen, som gjordes med största noggranhet, var följande:

Longitud: 176° 17′ östlig.

Latitud: 43° 37′ sydlig.

Den punkt, hvarest de befunno sig, sammanföll på kartan med ön Chatam och holmen Viff, hvilka med ett gemensamt namn kallas Broughton-öarna. Denna grupp ligger femton grader öster om Tawaï-Pomanou, den sydligaste ön i Nya Zeeland, och belägen i Stilla hafvets södra del.

— Det var ungefär, som jag förmodade, — sade Robur till Tom Turner.

— Och då äro vi?

— Fyrtiosex grader söder om ön X, d. v. s. på ett afstånd af ungefär femtusen kilometer från densamma.

— Ännu en anledning att reparera våra propellrar, — svarade underbefälhafvaren. — Under denna öfverfart kunna vi träffa ut för ogynsamma vindar, och med det lilla förråd af proviant, som återstår oss, är det af vigt, att vi så fort som möjligt uppnå ön X.

— Ja, Tom, och jag hoppas, att vi skola kunna begifva oss i väg framemot natten, emedan jag kan färdasmed en enda propeller, och det står mig fritt att reparera den andra under vägen.

— Master Robur, — frågade Tom, — hvad skall det blifva af dessa båda gentlemän och deras betjent?

— Tom Turner, — svarade ingeniören, — tror du att de skulle vara att beklaga, om de blefve kolonister på ön X?

Men hvad var då denna ön X? En enslig ö, i det omätliga Stilla hafvet, belägen mellan eqvatorn och Kräftans vändkrets, en ö, som verkligen rättfärdigade den algebraiska beteckning, hvaraf Robur bildat dess namn. Den var belägen i detta vidsträckta haf omkring Marquesas-öarna, bortom de allmänna stråkvägarna för samfärdseln mellan öarna.

Det var der, som Robur hade grundat sin lilla koloni, der, som *Albatros* brukade hvila sig, då den var trött att flyga, der, som Robur skulle förse sig med allt hvad han behöfde för sina ständiga resor. På denna ö, der Robur disponerade öfver stora tillgångar, var det som han kunnat inrätta ett skeppshvarf och bygga sitt luftskepp. Der kunde han reparera, ja, till och med göra helt och hållet om det. I hans magasiner funnos materialier och födoämnen af alla slag, samlade för att tjena till underhåll för det femtiotal menniskor, hvilka utgjorde öns hela befolkning.

Då Robur några dagar förut dubblerat kap Horn hade hans afsigt varit att uppsöka ön X, i det han passerade snedt öfver Stilla hafvet. Men först hade cyklonen dragit in *Albatros* i sin hvirfvel, och sedan hade orkanen fört den

med sig bort öfver trakterna kring Sydpolen. Den hade med ett ord nära nog kommit tillbaka till sin förra rigtning, och om icke skadorna på propellrarna varit, så hade dröjsmålet varit af föga betydenhet.

Man skulle således försöka uppnå ön X. Men, som underbefälhafvaren Tom Turner sagt, det var ännu lång väg dit. Man finge förmodligen att strida mot vidrigavindar. Det skulle behöfvas hela den mekaniska kraft, som *Albatros* förfogade öfver, för att den skulle kunna uppnå sin bestämmelseort inom utsatt tid. Med en måttlig vind och en medelmåttig höjd skulle denna öfverfart kunna ske på tre eller fyra dagar.

Detta var orsaken, hvarför Robur beslutat att stanna vid Chatamön. Der var han bättre i stånd att reparera, åtminstone den främre framdrifvande propellern. Han behöfde då ej längre frukta att i händelse af motvind blifva förd mot söder, när han ville fara åt norr. Då natten kom, skulle denna reparation vara afslutad. Han skulle då vidtaga mått och steg för att få sitt ankare att släppa botten. Om det vore allt för fast inkiladt mellan klipporna skulle han befria sig från detsamma genom att kapa linan, och sedan kunde ban fortsätta sin färd mot eqvatorn.

Man ser att detta var det bästa och enklaste sätt att gå till väga, och det utfördes äfven till alla delar.

Albatros' besättning, som visste att det icke var någon tid att förlora, skred beslutsamt till verket.

Under det man arbetade i fören på luftskeppet hade Onkel Prudent och Phil Evans ett samtal med hvarandra, hvars följder skulle blifva af en ovanligt allvarlig betydelse.

— Phil Evans, — sade Onkel Prudent, — ni är ju liksom jag fast besluten att offra ert lif?

— Ja, liksom ni!

— För sista gången frågar jag: det är ju tydligt, att vi icke längre kunna vänta något af Robur?

— Intet.

— Nå väl, Phil Evans, mitt beslut är fattadt. Eftersom *Albatros* tänker fortsätta färden redan i afton skall natten icke få förflyta utan att vi fullgjort vårt arbete. Vi skola förstöra vingarna på fogeln Robur! I natt skall han minsann sprängas i luften!— Ja, låtom oss spränga honom i luften! — svarade Phil Evans.

Man ser att de båda kollegerna voro öfverens i alla punkter, till och med då det gälde att med likgiltighet gå den förskräckliga död till mötes, som väntade dem.

— Har ni allt som behöfs? . . . — frågade Phil Evans.

— Ja! . . . Förra natten, då Robur och hans folk uteslutande voro upptagna med luftskeppets räddning, kunde jag smyga mig ned till det rum, der ammunitionen förvaras och taga en dynamitkartesch!

— Låtom oss skrida till verket genast, Onkel Prudent . . .

— Nej, icke förrän i afton! Då natten faller på, skola vi gå in i vår ruff, och ni skall vaka öfver att ingen kommer och öfverraskar mig!

De båda kollegerna intogo sin middag som vanligt vid sextiden. Två timmar senare hade de dragit sig tillbaka till sin hytt, alldeles som om de velat hålla sig skadeslösa för en sömnlös natt.

Hvarken Robur eller hans följeslagare kunde ana, hvilken katastrof som hotade *Albatros*.

Se här huru Onkel Prudent tänkte gå till väga:

Han hade som sagdt lyckats komma åt ammunitionsförrådet, som förvarades i en afdelning af luftskeppets skrof. Der hade han tagit ett visst qvantum krut och en kartesch liknande dem, hvaraf ingeniören betjenade sig vid Dahomey. Då han kommit tillbaka till sin hytt, hade han omsorgsfullt gömt denna kartesch, medelst hvilken han hade beslutit att spränga *Albatros* i luften under nattens lopp, då den återtagit sin färd genom rymden.

I detta ögonblick undersökte Phil Evans karteschen, som hans kollega lyckats komma öfver.

Den bestod af en metallhylsa, som innehöll ungefär en kilogram sprängämne, hvilket borde räcka till attförstöra

luftskeppet med hela dess samling propellrar. Om också icke explosionen fullbordade förstörelseverket med ett enda tag, så skulle detta ske genom fallet. Ingenting var lättare än att lägga denna kartesch i ett hörn af hytten, så att den sprängde sönder platformen och trängde igenom skeppsskrofvet ända ned till dess spant.

Men för att framkalla explosionen måste man laga att knallhatten, hvarmed karteschen var försedd, kreverade. Detta var den kinkigaste delen af företaget, ty antändningen af denna knallhatt fick icke ega rum annat än i ett visst ögonblick, som skulle beräknas med ytterlig noggranhet.

Onkel Prudent hade emellertid resonerat som så: då man slutat att reparera den främre propellern skulle luftskeppet fortsätta sin färd mot norr, och vidare var det troligt, att Robur och hans folk sedan skulle begifva sig akterut för att iståndsätta den bortre propellern.

Men då skulle Onkel Prudent kunna hindras i sitt företag derigenom, att hela besättningen befann sig i närheten af hytten. Derför hade han beslutit att begagna sig af en lunta för att på så vis icke framkalla explosionen förrän på en gifven tid.

Se här huru han förklarade saken för Phil Evans:

— På samma gång som jag tog karteschen, tog jag också krut. Med tillhjelp af detta krut skall jag förfärdiga en lunta, hvars längd skall stå i förhållande till den tid, då vi vilja att den skall antända, och som skall stickas in i knallhatten. Min afsigt är att tända på luntan vid midnatt och laga så, att explosionen eger rum mellan klockan tre och fyra på morgonen.

— Bra uttänkt! — svarade Phil Evans.

Man ser, att de båda kollegerna hade kommit derhän att med den största kallblodighet ingå i detaljer rörande det fruktansvärda förstörelseverk, hvarvid de sjelfva skulle komma att sätta till lifvet. Det hade samlats inom dem en sådan fond af hat mot Robur ochallt hvad som tillhörde honom, att det föreföll dem helt naturligt att offra sitt eget lif, då de på samma gång kunde förstöra *Albatros* och jemte denna alla dem, hvilka färdades genom rymden ombord på densamma. Låt vara att denna handling var vansinnig, ja till och med afskyvärd! Men derhän hade de kommit efter fem veckor, tillbragta i ett tillstånd af vrede, som icke hade kunnat bryta ut och raseri, som icke hade fått släckas!

— Nå men Frycollin, — sade Phil Evans, — hafva vi väl rättighet att förfoga äfven öfver hans lif?

— Vi offra ju vårt eget! — svarade Onkel Prudent.

Det kunde vara tvifvel underkastadt, att Frycollin funnit detta argument tillfredsställande.

Onkel Prudent skred omedelbart derpå till verket, under det att Phil Evans gick utanför ruffen och vaktade.

Besättningen var fortfarande syssetsatt i fören. De behöfde således ej frukta för att blifva öfverraskade.

Onkel Prudent började med att krossa sönder en liten qvantitet krut, så att det skulle blifva så fint som mjölkrut. Sedan han vidare fuktat det lindrigt, vecklade han in det i en linneremsa, som hade formen af en veke. Denna tände han nu på och försäkrade sig om, att den förbrände med en hastighet af fem centimeter på tio minuter, hvilket gör en meter på tre och en half timme. Derpå släckte han ut luntan, virade om den med ett snöre och fäste den vid karteschens knallhatt.

Detta arbete slutade han vid tiotiden på aftonen, utan att det uppväckt den minsta misstanke.

I detta ögonblick uppsökte Phil Evans sin kollega i hytten.

Under loppet af denna dag hade arbetet med den främre propellerns iordningsättande bedrifvits med stor kraft; men man hade måst rubba den från dess plats för att kunna taga loss vingarna, hvilka hade blifvit snedvridna.*Ill. L. Benett.P. ANNE MAYER.* De båda flygtingarna fattade tag i repet (sid. 197).

Hvarken staplarna eller accumulatorerna eller något af allt det, som frambringade den mekaniska kraften på *Albatros,* hade tagit någon skada genom cyklonenshäftiga framfart. Det fans ämnen nog att underhålla dem under

ännu fem till sex dagar.

Natten hade redan fallit på, då Robur och hans folk afbröto sitt arbete. Den främre propellern hade ännu icke blifvit satt tillbaka på sin plats. Det behöfdes ännu tre timmars arbete, för att den åter skulle blifva i stånd att arbeta. Ingeniören beslöt derför, sedan han rådgjort med Tom Turner, att unna litet hvila åt sitt folk, som var alldeles förbi af trötthet och att uppskjuta till följande dag, hvad som återstod att göra. Det var för öfrigt alldeles för mörkt, för att man skulle kunnat fortsätta med detta arbete, som fordrade en ytterlig noggranhet, och de elektriska lamporna skulle endast lemnat en otillräcklig belysning.

Allt detta visste Onkel Prudent och Phil Evans icke af. De rättade sig efter hvad de hört Robur säga och trodde derför, att den främre propellern skulle blifva färdig innan natten, och att *Albatros* omedelbart derpå skulle fortsätta sin färd mot norr. De trodde således, att den hade lemnat ön, under det att den ännu låg kvar för ankar vid densamma. Denna omständighet skulle komma att gifva sakerna en helt annan vändning än hvad de förmodat.

Natten var mörk och månen syntes ej till. Stora tunga moln gjorde mörkret ännu djupare. Man kände redan, att det började blåsa upp en lätt bris. Det kom några flägtar från sydvest; men de rubbade icke *Albatros,* som förgäfves slet på sitt ankare, hvars vertikalt utsträckta lina höll den qvar vid marken.

Onkel Prudent och hans kollega, hvilka stängt sig inne i sin hytt, vexlade endast några få ord, under det de lyssnade till det susande ljud, som frambringades af de uppehållande propellrarna och som öfverröstade hvarje annat ljud ombord.

Strax efter midnatt sade Onkel Prudent:

— Tiden är inne!Under sängarna i hytten fans en kista, som användes såsom byrå. I denna kista var det, som Onkel Prudent lade ned dynamitkarteschen, försedd med sin lunta. På detta sätt kunde luntan brinna, utan att dess tillvaro förråddes genom oset eller sprakandet. Onkel Prudent tände nu på den i ena ändan. Derpå sköt han tillbaka kistan under sängen.

— Låtom oss nu begifva oss akterut och vänta! — sade han.

Derpå gingo båda ut ur hytten och blefvo först helt förvånade öfver att icke se rorgängaren på sin plats.

Phil Evans lutade sig nu öfver platformen.

— *Albatros* är qvar på samma ställe! — hviskade han. — Arbetena äro icke afslutade! . . . Den har icke kunnat begifva sig af!

Onkel Prudent gjorde en rörelse af missnöje.

— Då måste vi släcka luntan! — sade han.

— Nej! . . .Vi måste i stället försöka fly! — svarade Phil Evans.

— Fly?_

— Ja visst! Eftersom det är mörkt kunna vi fira oss ned för ankartåget! . . . Det är väl en småsak att klättra ned femtio meter!

— Sannerligen en småsak, Phil Evans, och vi skulle vara tokiga, om vi icke begagnade oss af detta oväntade tillfälle!

Men innan de satte sin plan i verkställighet, gingo de in i sin hytt och togo med sig allt hvad de kunde af förråder för ett längre eller kortare vistande på Chatamön. Sedan de åter stängt dörren efter sig, gingo de ljudlöst fram emot fören.

Deras afsigt var att väcka Frycollin och förmå honom att fly tillsammans med dem.

Rundt omkring herskade ett djupt mörker. Molnen började att draga mot nordost. Luftskeppet ryckte lätt af och

an på sitt ankare. Nedklättrandet erbjödderigenom något större svårigheter. Men detta kunde icke komma menniskor att tveka, hvilka icke hade skytt att offra sitt eget lif.

Båda smögo sig nu fram öfver däcket och stannade emellanåt i skydd af rufferna för att lyssna efter något buller. En fullkomlig stillhet herskade öfverallt. Intet ljus lyste genom gluggarna. Luftskeppet var icke allenast försänkt i den djupaste tystnad utan äfven i den djupaste sömn.

Emellertid nalkades Onkel Prudent och hans följeslagare Frycollins ruff. Plötsligt stannade Phil Evans.

— Vakten! — sade han.

En man låg också verkligen utsträckt bredvid ruffen. Om han sof, så var det åtminstone mycket lätt. Om han slog allarm, så vore all flykt omöjlig.

På detta ställe fans det några rep samt bitar af linne och segelduk, som hade användts vid lagningen af propellern.

Ögonblicket derefter hade de stoppat en kafle i munnen på den stackars mannen, bundit honom till händer och fötter och slutligen surrat fast honom vid en af stolparna, hvilka bildade barrièren. Han var således urståndsatt både att skrika och att röra sig från stället.

Allt detta hade försiggått nästan utan buller.

Onkel Prudent och Phil Evans lyssnade . . . Oafbruten tystnad herskade i rufferna. Alla sofvo ombord.

De båda flyktingarna — kan man icke gifva dem detta namn? — kommo nu fram till Frycollins hytt. François Tapage lät höra en ljudlig snarkning, hvilket var mycket lugnande.

Till sin stora förvåning behöfde Onkel Prudent icke öppna dörren till hytten. Den stod redan öppen. Han stack in hufvudet genom dörren och drog sig strax derpå tillbaka.

— Der fins ingen! — sade han.— Ingen? . . . Hvar kan han då vara? — mumlade Phil Evans.

De gingo derpå ända fram till fören i tanke, att Frycollin möjligen låg och sof i något hörn.

Ingen syntes till.

— Skulle den der kanaljen möjligen gått oss i förväg? — sade Onkel Prudent.

— Antingen han gjort det eller icke, — svarade Phil Evans, — så hafva vi icke tid att vänta längre! Låtom oss skynda!

Utan att tveka fattade de båda flyktingarna, den ena efter den andra, tag i repet med båda händerna, höllo fast om detsamma med fötterna och gledo så ned mot marken, dit de anlände alldeles helskinnade.

Hvilken njutning var det icke för dem att beträda denna jord, från hvilken de så länge varit skilda, att hafva fast mark under fötterna, att icke längre vara lekbollar i luften!

De gjorde sig redo att begifva sig till det inre af ön genom att följa den lilla bäcken, då en skugga plötsligt reste sig framför dem.

Det var Frycollin.

Ja, negern hade verkligen fått samma idé som hans herre och hade varit nog djerf att förekomma denne utan att yttra ett enda ord om sina afsigter.

Men detta var icke någon lämplig tid för bestraffning, och Onkel Prudent gjorde sig just i ordning att uppsöka någon tillflyktsort på en aflägsen del af ön, då Phil Evans hejdade honom.

— Hör mig Onkel Prudent, — sade han. — Vi hafva nu undsluppit Roburs våld. Han och hans folk äro hemfallna åt en förskräcklig död. Må vara att ban förtjenar den, men om han gåfve oss sitt hedersord på, att han icke försöker att gripa oss . . .

— En sådan persons hedersord!Onkel Prudent hann ej afsluta meningen. En rörelse uppstod ombord på *Albatros*.

Det hade tydligen gjorts allarm. Rymningen skulle nu blifva upptäckt.

— Hjelp! . . . Hjelp! — skrek man.

Det var vakten som hade lyckats slita bort sin munkafle. Skyndsamma steg återljödo på platformen. Strax derpå spredo de elektriska lamporna sitt ljus öfver ön.

— Der äro de!! . . . Der äro de! — skrek Tom Turner.

Man hade fått syn på flyktingarna.

Vid en befallning, som Robur afgaf med hög röst, saktades ögonblickligen de uppehållande propellrarna, kabeln halades in och *Albatros* nalkades marken.

I detta ögonblick hördes tydligt Phil Evans röst:

— Ingeniör Robur! — sade han, — förbinder ni er på ert hedersord att lemna oss fria på denna ö?

— Aldrig! — skrek Robur.

Detta svar åtföljdes af ett bösskott, och kulan sårade Phil Evans lätt i axeln.

— Ah! De bofvarna! — skrek Onkel Prudent.

Med knifven i högsta hugg rusade han bort mot klipporna, mellan hvilka ankaret låg inkiladt. Luftskeppet var nu icke mera än tjugo meter från marken.

Inom ett par sekunder var tåget kapadt och vinden, som nu hade frisknat till rätt känbart, grep tag i *Albatros* och förde den bort öfver hafvet i nordostlig rigtning.

SEXTONDE KAPITLET.

Hvilket lemnar läsaren i en obehaglig ovisshet.

Klockan var nu tjugo minuter öfver tolf. Fem till sex bösskott hade ytterligare lossats från luftskeppet. Onkel Prudent och Frycollin, som stödde Phil Evans, hade kastat sig ned i skydd af klipporna. Ingen af dem träffades. För ögonblicket hade de intet mer att frukta.

Till en början höjdes *Albatros* på samma gång som den skiljde sig från Chatamön till en höjd af nio hundra meter. Man hade måst öka uppstigningskraften för att den icke skulle falla ned i hafvet.

I samma ögonblick som vakten, befriad från munkaflen, uppgaf det första ropet på hjelp, hade Robur och Tom Turner störtat fram till honom, befriat honom från bindeln och skurit af repen, som höllo honom fångna. Derpå hade underbefälhafvaren rusat bort till Onkel Prudents och Phil Evans hytt: den var tom!

François Tapage hade å sin sida genomletat Frycollins hytt; der fans heller ingen!

Då Robur fick visshet om, att hans fångar undsluppit honom, öfverfölls han af en häftig vrede. Onkel Prudents och Phil Evans rymning var för honom detsamma som att hans hemlighet, hans tillvaro skulle uppenbaras för alla. Att han icke oroat sig vidare öfver det dokument, som de kastat ned under färden öfver Europa, berodde på, att det fans så många möjligheter för att det kunde gått förloradt i fallet! . . . Men nu var det en annan sak! . . .

Han lugnade sig emellertid snart.

— Ja, må vara att de flytt! Men de kunna icke aflägsna sig från Chatamön, och jag skall komma tillbaka! . . . Jag skall söka reda på dem! . . . Jag skall gripa dem! . . . Och då . . .De tre flyktingarnas säkerhet var verkligen allt utom betryggad. *Albatros,* som snart åter skulle kunna styras efter behag, skulle inom kort åter uppsöka Chatamön, hvarifrån flyktingarna icke så snart kunde undkomma. Inom tolf timmar skulle de åter vara i

ingeniörens våld.

Inom tolf timmar! Ja, men dessförinnan skulle *Albatros* vara förstörd! Var icke denna dynamitkartesch liksom en torpedo, som var fäst vid dess sida och som skulle fullborda sitt förstörelseverk i den öde rymden?

Emellertid blåste det upp en frisk bris, och luftskeppet fördes bort i nordostlig rigtning. Äfven om dess fart minskades, måste det dock hafva förlorat ön Chatam ur sigte vid soluppgången.

För att kunna strida mot vinden hade det varit nödvändigt, att de framåt drifvande propellrarna, åtminstone den främre, varit i stånd att arbeta.

— Tom, — sade ingeniören, — tänd på lamporna och gör skenet så starkt som möjligt.

— Skall ske, master Robur.

— Och sen alle man till verket!

— Alla! — svarade Tom.

Det kunde icke längre vara tal om att uppskjuta arbetet till följande dag. Nu var det icke värdt att fråga efter trötthet! Det fans icke en enda af *Albatros'* besättning, som icke delade sin herres ifver, icke en enda, som icke var färdig att göra allt för att gripa flyktingarna! Så snart den främre propellern kommit på sin plats igen, kunde man åter uppsöka Chatamön, kasta ankar der igen och gifva sig ut på spaning efter flyktingarna. Först senare skulle man börja på att reparera den bakre propellern, och luftskeppet skulle sedan med största trygghet kunna företaga återresan öfver Stilla hafvet till ön X.

I alla händelser var det af vigt, att *Albatros* icke fördes för långt åt nordost. Ty om så olyckligt vore att vinden tilltog, skulle den icke kunna stå emot ochicke en gång stå stilla. Beröfvad sina framdrifvande propellrar hade den blifvit en ostyrbar ballong. Flyktingarna, som stodo på stranden, hade kunnat förvissa sig om, att den försvunnit, innan explosionen splittrat den i bitar.

Detta sakernas tillstånd kunde icke annat än göra Robur orolig beträffande hans vidare planer. Skulle det ej förorsaka dröjsmål att återvända till Chatamön? Också beslöt han, under det att reparationsarbetet bedrefs med fart, att sänka sig till de nedre luftlagren i förhoppning att der påträffa svagare luftströmmar. Skulle *Albatros* kunna lyckas att hålla sig qvar öfver dessa farvatten till det ögonblick, då den skulle blifva stark nog att trotsa vinden?

Manövern verkstäldes genast. Om man från något skepp hade åsett luftskeppets rörelser, som nu var klart upplyst af det elektriska ljuset, huru förskräckt skulle icke besättningen blifvit!

Då *Albatros* icke var mera än några hundra fot öfver hafsytan stannade den.

Olyckligtvis fick Robur snart erfara, att vinden blåste med ännu större häftighet i detta lägre luftlager, och luftskeppet fördes bort med ännu större skyndsamsamhet. Det riskerade således att föras långt bort mot nordost — hvilket fördröjde dess återvändande till Chatamön.

Slutet blef, att man efter gjorda försök kom underfund med, att det var större fördel att hålla sig uppe i de högre luftlagren, der det var lugnare. *Albatros* höjde sig också till en medelhöjd af tretusen meter. Der drogs han åtminstone långsammare framåt, om han än icke stod stilla. Ingeniören kunde nu hoppas, att han i daggryningen och vid denna höjd ännu skulle kunna hafva i sigte farvattnen kring ön, hvars läge han bestämt med den största noggranhet.

Hvad beträffar frågan om flyktingarna hade funnitett vänligt bemötande hos infödingarna, i händelse ön vore bebodd, så tänkte Robur icke en gång på den saken. Hvad betydde det för honom, om också dessa infödingar kommo dem till hjelp? Med de försvarsmedel, hvilka *Albatros* förfogade öfver, skulle de snart blifva förskräckta och skingra sig. Fångarnas gripande skulle då vara utom all fråga, och väl en gång tagna . . .

— Man rymmer icke från ön X, — sade Robur.

Vid ett-tiden på morgonen hade man slutat reparationen på den främre propellern. Nu gälde det endast att sätta den på sin rätta plats, för hvilket ändamål åtgick ännu en timmes arbete. Då detta väl var gjordt, skulle *Albatros* fortsätta färden samt styra kurs mot sydvest, och sedan skulle man börja på att sysselsätta sig med akterpropellern.

Och denna lunta, som brann i den öfvergifna hytten! Denna lunta, som nu var förtärd till mera än en fjerdedel! Och denna gnista, som nu nalkades dynamitkarteschen!

Om icke luftskeppets besättning varit så ifrigt upptagna med sitt arbete, så skulle säkert någon af dem hafva förnummit ett sakta sprakande från ruffen. Kanske någon skulle känt lukten af brändt krut, oroat sig deröfver och underrättat Tom Turner om saken! Man skulle då anstält efterforskningar och upptäckt kistan, i hvilken dynamitkarteschen var nedlagd . . . Det skulle då ännu varit tid att rädda denna beundransvärda *Albatros* och alla dem, som funnos ombord derå!

Men karlarna arbetade i fören, d. v. s. tjugo meter från flyktingarnas hytt. Ännu fans det ingenting, som kallade dem till denna del af däcket, likasom intet kunde vända deras tankar från ett arbete, som tog hela deras uppmärksamhet i anspråk.

Robur var också tillstädes och lade sjelf hand vid arbetet, ty han var en skicklig mekaniker. Han skyndade på arbetet, men dock utan att försumma något, pådet att allt måtte göras med den största noggranhet. Var det icke nödvändigt, att han snart åter blefve fullständigt herre öfver sitt luftskepp? Om han icke lyckades att gripa flyktingarna, skulle dessa slutligen komma tillbaka till sitt fädernesland. Man skulle anställa efterforskningar. Ön X skulle kanske icke undgå dem. Och då skulle det vara slut med denna tillvaro, som*Albatros'* passagerare skapat sig — en öfvermensklig och sublim tillvaro!

I detta ögonblick nalkades Tom Turner ingeniören. Klockan var en qvart öfver ett.

— Master Robur, — sade han, — det förefaller mig som om brisen hölle på att mojna af, fast den tar till litet i vester.

— Hvad utvisar barometern? — frågade Robur, sedan han observerat himlens utseende.

— Den står ungefär som förut, — svarade Tom Turner. — Men det förefaller mig i alla fall som molnen sänkte sig under *Albatros.*

— Det har du rätt i, Tom, och i så fall vore det alls icke omöjligt, att det regnade nere vid hafsytan. Men hvad betyder det, bara vi hålla oss öfver regnlagren! Vi skola icke derigenom hindras i vårt arbete.

— Om det regnar, — återtog Tom Turner, — så måste det vara ett fint duggregn, — åtminstone kan man antaga det på molnens form, — och det är troligt, att brisen i de lägre luftlagren alldeles mojnar af.

— Utan tvifvel, Tom, — svarade ingeniören. — Men icke dess mindre tror jag det är bäst, att vi icke sänka oss ännu. Först måste vi reparera våra skador, och sedan kunna vi manövrera som oss för godt synes. Allt beror på den saken.

Några minuter öfver två var den första delen af arbetet afslutad. Den främre propellern var åter lyckligt och väl på sin plats och staplarna, som satte den i gång, kommo åter i verksamhet. Hastigheten ökadesallt mer och mer, och *Albatros,* som nu styrde kosan mot sydvest, återvände med en måttlig hastighet till Chatamön.

— Tom, — sade Robur, — vi hafva nu gått i nordostlig rigtning omkring två och en half timme. Genom att observera kompassen har jag förvissat mig om, att vinden icke vändt sig. Jag anser derför, att vi om en timme eller så kunna befinna i närheten af ön.

— Det tror jag också, master Robur, — svarade underbefälhafvaren, — ty vi gå framåt med en hastighet af tolf meter i sekunden. Mellan tre och fyra på morgonen skall *Albatros* hafva återkommit till sin utgångspunkt.

— Det blir så mycket bättre, Tom, — svarade ingeniören. — Det ligger i vårt intresse att anlända nattetid, så att

vi kunna gå i land utan att blifva sedda. Flyktingarna, som tro oss vara långt borta i norr, skola säkert icke vara på sin vakt. Då *Albatros* kommer alldeles tätt till marken, skola vi försöka dölja den bakom de höga klipporna, som finnas på ön. Om vi sedan skulle få lof att tillbringa några dagar på Chatamön . . .

— Ja, så skola vi tillbringa dem, master Robur, och om vi också skulle blifva tvungna att strida mot en hel här af infödingar . . .

— Så skola vi strida, Tom, strida för vår *Albatros!*

Ingeniören återvände till sitt folk, som inväntade nya order.

— Mina vänner, — sade han till dem, — nu är det icke tid att hvila sig. Vi måste arbeta ända tills dager.

Alla voro färdiga att åtlyda uppmaningen.

Nu gälde det att med akterpropellern företaga samma reparationer, som de nyss gjort med den främre. Det var samma skador, uppkomna af samma orsak, d. v. s. genom orkanens häftighet under färden öfver polartrakterna.Men för att kunna lyfta upp propellern nedifrån var det nödvändigt att under några minuter sakta luftskeppets fart, ja, till och med bibringa det en tillbakagående rörelse. På Roburs befallning slog maskinisten back. Luftskeppet började nu, för att använda en sjöterm, att sacka af.

Alla stodo färdiga att begifva sig akterut, då Tom Turner öfverraskades af att känna en högst besynnerlig lukt.

Det var gasen från luntan, som nu var hopad i kistan och som nu började tränga ut ur flyktingarnas hytt.

— Nå? — utbrast Tom Turner.

— Hvad står på? — frågade Robur.

— Känner ni ingenting? Det luktar alldeles som brändt krut!

— Du har rätt, Tom!

— Och denna lukt kommer från den bortre ruffen!

— Ja . . . just från den hytt der . . .

— Skulle dessa uslingar hafva tändt eld på den?

— Ah! — Om det icke vore annat än eld! — skrek Robur. — Slå in dörren, Tom, slå in dörren!

Men underbefälhafvaren hade knappast hunnit taga ett steg mot aktern, förrän en förskräcklig explosion skakade *Albatros.* Rufferna stodo i ljusan låga. Lamporna slocknade, emedan den elektriska strömmen plötsligt afbröts. Det herskade ett fullständigt mörker. Men om också de flesta af de uppehållande propellrarna hade slitits sönder eller splittrats, så hade dock några i midten icke upphört att rotera.

Plötsligt remnade luftskeppets skrof litet akterom den främsta ruffen, hvarest accumulatorerna fortfarande satte den främre propellern i gång, och den bakre delen af luftskeppet gjorde en kullerbytta i luften.

Nästan samtidigt stannade de sista uppehållande propellrarna, *Albatros* slungades ned mot afgrunden.Det var ett fall om tretusen meter för de åtta menniskor, hvilka likt skeppsbrutna hakade sig fast vid detta vrak!

Dessutom skulle detta fall blifva så mycket häftigare som den främre propellern, sedan den rest sig vertikalt, fortfor att arbeta!

Det var då som Robur med en djerfhet, som utvisade en ytterlig kallblodighet, kröp fram till den halft förstörda ruffen, fattade tag i häfstången för igångsättandet och ändrade propellerns rotation från framdrifvande, som den var, till uppehållande.

Ett fall måste det naturligtvis blifva, ehuru något fördröjdt; vraket skulle åtminstone icke falla med denna växande hastighet, som bibringas föremål, hvilka äro underkastade endast tyngdlagarna. Och om det äfven skulle medföra döden för de öfverlefvande på *Albatros,* ity att de skulle kastas i hafvet, så var det i alla fall icke döden

genom qväfning uti en luft, som genom det hastiga fallet skulle varit omöjlig att inandas.

Tjugofyra sekunder efter explosionen var allt, som återstod af *Albatros,* begrafvet i vågorna.

*

SJUTTONDE KAPITLET.

I hvilket man går två månader tillbaka i tiden och sedan hoppar nio månader framåt.

Några veckor förut, den 13 Juni, dagen efter det sammanträde, under hvilket medlemmarna af Weldoninstitutet öfverlemnat sig åt så stormiga uppträden, hade det bland alla klasser af Filadelfias befolkning, svarta så väl som hvita, varit en uppståndelse, som är lättare att tänka sig än att beskrifva. Det var ett fall om tretusen meter för de åtta menniskor, hvilka likt skeppsbrutna hakade sig fast vid detta vrak!

Dessutom skulle detta fall blifva så mycket häftigare som den främre propellern, sedan den rest sig vertikalt, fortfor att arbeta!

Det var då som Robur med en djerfhet, som utvisade en ytterlig kallblodighet, kröp fram till den halft förstörda ruffen, fattade tag i häfstången för igångsättandet och ändrade propellerns rotation från framdrifvande, som den var, till uppehållande.

Ett fall måste det naturligtvis blifva, ehuru något fördröjdt; vraket skulle åtminstone icke falla med denna växande hastighet, som bibringas föremål, hvilka äro underkastade endast tyngdlagarna. Och om det äfven skulle medföra döden för de öfverlefvande på *Albatros,* ity att de skulle kastas i hafvet, så var det i alla fall icke döden genom qväfning uti en luft, som genom det hastiga fallet skulle varit omöjlig att inandas.

Tjugofyra sekunder efter explosionen var allt, som återstod af *Albatros,* begrafvet i vågorna.

*

SJUTTONDE KAPITLET.

I hvilket man går två månader tillbaka i tiden och sedan hoppar nio månader framåt.

Några veckor förut, den 13 Juni, dagen efter det sammanträde, under hvilket medlemmarna af Weldoninstitutet öfverlemnat sig åt så stormiga uppträden, hade det bland alla klasser af Filadelfias befolkning, svarta så väl som hvita, varit en uppståndelse, som är lättare att tänka sig än att beskrifva.Redan tidigt på morgonen rörde sig samtalet uteslutande om den oväntade och skandalösa tilldragelse, som timat dagen förut. En obehörig person, som sade sig vara ingeniör, en ingeniör, som benämnde sig med det besynnerliga namnet Robur — Robur, eröfraren! — en person af okänd härkomst och okänd nationalitet hade helt oväntadt uppträdt i sessionssalen, förolämpat medlemmarna af ballongföreningen, hånat dem, som trodde på ballongens styrbarhet, framhållit fördelarna af apparater tyngre än luften, uppgifvit hånskratt midt uti det förskräckligaste tumult, framkallat hotelser, som ban slungat tillbaka mot sina motståndare. Och slutligen hade han, sedan han stigit ned från tribunen under aflossande af revolverskott, försvunnit, och oaktadt alla efterspaningar hörde man icke mera talas om honom.

Detta var i sanning egnadt att upphetsa inbillningen och sätta alla tungor i rörelse. Så skedde också både i Filadelfia och i de trettiosex andra stater, som höra till unionen, och för att säga sanningen, så väl i gamla som i

nya verlden.

Men hvad var denna rörelse emot den, som uppstod, då det blef kändt, att hvarken presidenten eller sekreteraren vid Weldoninstitutet hade återvändt till sina hem. Och dessa personer voro dock rangerade, hyggliga och städade män. Aftonen förut hade de lemnat sessionssalen såsom medborgare, hvilka icke tänkte på annat än att helt lugnt begifva sig hem såsom ungkarlar, hvilka icke skulle vid hemkomsten mötas af något surmulet ansigte. Skulle de möjligen hafva rest bort? I alla händelser hade de icke sagt något, som kunde gifva anledning till den förmodan. Det var tvärtom öfverenskommet, att de dagen derpå ånyo skulle intaga sina platser vid klubbens sammanträde, den ene som president, den andre som sekreterare, vid en sammankomst, der man skulle diskutera den föregående aftonens händelser.

Och det var icke nog med detta fullständiga*Ill. L. Benett.G. MÖLLER.* Robur kröp fram till ruffen (sid. 206).

försvinnande af två aktade medborgare i staten Pensylvanien, utan man fick heller ingen underrättelse om Frycollin. Denne var lika omöjlig att finna som hans herre. Detär då säkert, att aldrig hade någon neger, allt sedan Toussaint Louverture, Soulouque och Dessaline, låtit så mycket tala om sig! Han skulle komma att intaga en framstående plats icke allenast bland sina kolleger af den tjenande klassen i Filadelfia, utan äfven bland dessa original, som genom en eller annan excentrisk handling vinna en sådan ryktbarhet i detta oförlikneliga landet Amerika.

Följande dag hördes ännu intet nytt. Hvarken de båda kollegerna eller Frycollin hade återvändt. Nu uppstod en allvarsam oro.

Man framkom med alla möjliga gissningar. En ofantlig folksamling bildades utanför post- och telegrafbyråarna för att få reda på, om det skulle anlända några underrättelser.

Ingenting hördes af.

Och likväl hade man sett dem båda aflägsna sig från Weldoninstitutet, hört dem tala med hög röst, sett dem taga med sig Frycollin och derpå aflägsna sig längs Walnut-Street åt Fairmount-Park till.

Jern Cip, vegetarianen, hade till och med tryckt presidentens högra hand, i det han sade till honom:

— Vi träffas i morgon!

Och William T. Forbes, sockerfabrikanten, hade vexlat ett vänligt handslag med Phil Evans, hvilken ett par gånger hade tillropat honom:

— Farväl så länge! . . . Farväl så länge!

Fröknarna Dora och Greta Forbes, som voro fästade vid onkel Prudent med den renaste vänskaps band, kunde icke hemta sig från sin förskräckelse och talade, för att erhålla underrättelser om de försvunna, till och med mera än vanligt.

Småningom flöto tre, fyra, fem och sex dagar, derpå en vecka och så två veckor . . . Men ingen hördes af och ej fick man reda på något, som kunde leda till de tre försvunnas upptäckande.Man hade dock företagit de noggrannaste efterforskningar i hela qvarteret . . . Intet resultat! — På gatorna, som leda till hamnen . . . Intet spår! — Man letade till och med i parken, under de stora trädgrupperna, i de tätaste busksnåren . . . Alltjemt intet resultat!

Man observerade emellertid, att gräset på den stora slätten nyligen hade blifvit nedtrampadt och detta på ett sätt, som föreföll misstänkt, emedan det var oförklarligt. Vid brynet af skogen, som omgaf slätten, upptäcktes äfven spår af en häftig strid. Förhöll det sig då så, att ett band af rånare hade mött och anfallit de båda kollegerna på denna sena timme och midt uti denna ödsliga park?

Detta var mycket möjligt. Polisen skred också genast till en undersökning i laga form och med hela den lagliga långsamheten. Man draggade längs hela Schuylkillfloden, man skrapade hela bottnen, man undanröjde de tjocka gräs, som växte på dess stränder. Om detta arbete också icke ledde till något resultat, så var det likväl icke

bortkastad möda, ty Schuylkillfloden hade behof af en grundlig rensning. Man begagnade sig nu af tillfället för att verkställa den. Särdeles praktiska menniskor de der stadsfullmägtige i Filadelfia!

Nu tog man den offentliga pressen till hjelp. Annonser och reklamer insändes till alla demokratiska eller republikanska tidningar i Förenta staterna, utan afseende på hvad färg de hade. *Daily Negro,* special-organ för den svarta racen, meddelade sina läsare Frycollins porträtt efter den sista fotografi, han tagit. Belöningar utöfvades, premier tillförsäkrades dem, som kunde gifva någon underrättelse om de tre försvunna, ja till och med till alla dem, hvilka kunde finna något tecken af sådan beskaffenhet, att man derigenom leddes dem på spåren.

— Femtusen dollars! Femtusen dollars! . . . Åt hvarje medborgare, som . . .Det tjenade till intet. Dessa femtusen dollars fingo stanna qvar i Weldoninstitutets kassa.

— Försvunna! Försvunna!! Försvunna!!! Onkel Prudent och Phil Evans från Filadelfia!

Man behöfver icke säga, att klubben försattes i ett besynnerligt tillstånd af oreda genom dess presidents och sekreterares oförklarliga försvinnande. Till en början var klubben tvungen att taga sina mått och steg för att inställa de arbeten, som rörde konstruerandet af ballongen *Go ahead,* hvilka dock voro så långt framskridna. Men huru skulle man i deras frånvaro, som voro de förnämsta ledarna af företaget, och som egnat en stor del af sin tid och sina pengar åt detsamma, kunnat afsluta arbetet, då dessa icke voro tillstädes för att lägga sista handen dervid? Nej, man måste vänta.

Just vid denna tidpunkt väcktes åter till lif frågan om det besynnerliga fenomen, som några veckor förut hade så upprört sinnena.

Det mystiska föremålet hade också verkligen i flera olika repriser observerats i de högre luftlagren. Men naturligtvis tänkte ingen på att sätta detta oförklarliga faktum i förbindelse med det icke mindre oförklarliga försvinnandet af två medlemmar tillhörande Weldoninstitutet. Det skulle också i sanning fordrats en ytterst liflig inbillning för att sätta dessa båda händelser i sammanhang med hvarandra.

Huru dermed än må förhålla sig, så hade planeten, luftodjuret, eller hvad man nu vill kalla den, åter blifvit synlig under förhållanden, hvarunder man bättre kunnat iakttaga dess form och storlek. Först hade den varit synlig öfver Canada, öfver den landsträcka, som ligger mellan Ottawa och Quebec, och detta till och med dagen efter de båda kollegernas försvinnande; litet senare hade den synts öfver den “fjerran vesterns“ slätter; det var då, som den täflade i snabbhet med ett tåg på den stora Pacificbanan.Från denna dag räknadt hade den lärda verldens ovisshet försvunnit. Denna kropp var ingalunda ett naturfenomen; det var en flygmaskin, ett praktiskt användande af teorien: tyngre än luften. Om dess uppfinnare, befälhafvaren på detta luftskepp, fortfarande ville bevara sitt incognito, så höll han dock tydligen ej längre derpå hvad hans apparat beträffade, då han visade den på så nära håll öfver den “fjerran vesterns“ landsträckor.

Hvad åter beträffar den mekaniska kraft, hvaröfver luftskeppet förfogade, eller de maskiners beskaffenhet, som bibringade detsamma rörelsen, så sväfvade man ännu i fullständig okunnighet derom. Men hvad som i alla händelser icke var något tvifvel om, det var, att detta luftskepp måste vara begåfvadt med en utomordentlig förmåga att kunna snabbt röra sig i luften. Några dagar senare signalerades det också i “det himmelska riket“, derpå i den sydliga delen af Hindostan och kort derpå sågs det sväfva fram öfver Rysslands ofantliga stepper.

Hvem var då denna djerfva mekaniker, som förfogade öfver en sådan förmåga att snabbt röra sig i luften, att för honom staterna och hafven icke hade några gränser, och som herskade i jordens atmosfer såsom uti en egen besittning? Kunde man ana, att det var denna Robur, hvilken så hänsynslöst hade slungat sina teorier i ansigtet på medlemmarna af Weldoninstitutet den dag, då han gjorde en bresch i föreställningarna om ballongens styrbarhet?

Det är möjligt, att några skarpsinniga hufvuden kommo på den tanken. Men — något som verkligen är en högst besynnerlig sak — ingen tänkte på, att sagda Robur kunde stå i någon slags förbindelse med presidentens och sekreterarens vid Weldoninstitutet försvinnande.

Hela saken skulle med ett ord fortfarande förblifvit inhöljd i en slöja af hemlighetsfullhet, om det icke hade varit

för ett telegram, som afsändts frånFrankrike till Amerika medelst New-Yorkskabeln klockan elfva och trettiosju den 6 Juli.

Hvad innehöll då detta telegram? Det var texten till det dokument, som låg inneslutet i den snusdosa, som hittats i Paris — ett dokument, som gaf upplysning om, hvad som blifvit af de båda personerna, efter hvilka unionen just skulle till att anlägga sorg.

Upphofsmannen till bortförandet var således Robur, denna ingeniör, som kommit till Filadelfia enkom för att qväfva teorien om ballongernas styrbarhet i dess linda! Det var således han, som förde befälet på luftskeppet *Albatros!* Det var han, som af hämd röfvat bort Onkel Prudent och Phil Evans samt Frycollin på köpet! Och dessa personer kunde man verkligen anse som helt och hållet förlorade, så framt icke deras jordiska vänner genom något slags medel skulle lyckas att konstruera en maskin, som vore i stånd att strida mot den mägtiga apparaten och på så vis återföra dem till jorden!

Hvilken uppståndelse! Hvilken häpnad! Telegramet från Paris var adresseradt till Weldoninstitutets byrå. Klubbens medlemmar erhöllo genast kännedom derom. Tio minuter senare hade hela Filadelfia fått veta nyheten per telefon, och en timma derefter visste hela Amerika om saken, som spridts medelst de oräkneliga telegrafnät, som genomkorsa Nya verlden. Man ville icke sätta tro till saken, och dock var ingenting säkrare. Det måste vara en mystifikation, menade somliga, under det att andra påstodo, att det var ett dåligt skämt.

Huru var det möjligt, att ett sådant bortröfvande kunnat ega rum i Filadelfia och det till på köpet så hemlighetsfullt? Huru hade *Albatros* kunnat lägga sig för ankar i Fairmount-Park utan att dess ankomst signalerats från Pennsylvaniens observatorier?

Det är godt och väl. Detta var allt argumenter. De tviflande hade ännu rättighet att tvifla. Mendenna rättighet förlorade de sju dagar efter telegramets ankomst.

Den 13 Juli gick den franska paketångaren*Normandie* uppför Hudsonfloden och förde med sig ombord den ryktbara snusdosan. New-Yorkjernvägen befordrade densamma med största skyndsamhet till Filadelfia.

Denna snusdosa hade verkligen tillhört presidenten vid Weldoninstitutet. Jern Cip skulle icke gjort så dumt i att denna dag intaga några mera närande födoämnen, ty ban var nära att falla i vanmagt, då han igenkände den. Huru många gånger hade han icke fått vänskapsprisar ur densamma! Och miss Dora och miss Greta kände också igen denna snusdosa, som de så många gånger betraktat under förhoppning att en dag få sticka sina magra ungmöfingrar i densamma! Den igenkändes äfven af deras far William T. Forbes, af Truk Milnor, Bat Fyn och flera andra medlemmar af Weldoninstitutet! Hundra gånger hade dessa sett den öppnas och tillslutas mellan deras ärade presidents händer. Dessutom hade den som vittne för sig alla de vänner, som Onkel Prudent räknade i den goda staden Filadelfia, hvars namn antyder — detta kan man ej för ofta upprepa — att dess invånare älska hvarandra som bröder.

Det var således ej tillåtet att hysa ens skymten af ett tvifvel angående den saken. Icke allenast presidentens snusdosa utan äfven stilen, hvarmed brefvet var skrifvet, forbjödo tviflarna att lyfta upp hufvudet. Nu började beklaganden, händer höjdes i förtviflan mot himlen. Onkel Prudent och hans kollega bortförda ombord på en flygmaskin, utan att man kunde se någon utväg att rädda dem!

Aktiebolaget Niagarafallen, i hvilket Onkel Prudent hade de flesta aktierna, höll på att få inställa sin verksamhet. *Walton-Watch-Company* funderade på att afyttra sin klockfabrik, nu då det hade förlorat sin direktör Phil Evans.Ja, det var en allmän sorg, och ordet sorg är icke öfverdrifvet, ty om man undantager några öfverspända hjernor, sådana man påträffar till och med i Förenta staterna, hoppades ingen att mera få återse de båda hedervärda medborgarna.

Man hörde emellertid icke mera talas om *Albatros* efter dess färd öfver Paris. Några timmar senare hade man varseblifvit den öfver Rom, men det var också allt. Man får icke förvåna sig deröfver, då man betänker med hvilken hastighet luftskeppet passerade öfver Europa från norr till söder och öfver Medelhafvet från vester till

öster. Tack vare denna hastighet hade ingen tub kunnat fixera den på någon som helst punkt af dess rörelsebana. Observatorierna kunde gerna sätta hela sin personal på vakt dag och natt, Robur eröfrarens flygmaskin hade antingen gått så långt eller så högt — till Icarien, som han sjelf sade — att man förtviflade om att någonsin kunna återfinna dess spår.

Man måste tillägga, att om äfven luftskeppets hastighet modererats, då det passerade Afrikas kust, så tänkte man icke på att söka luftskeppet i Afrikas zoner af den enkla orsaken, att dokumentets tillvaro då ännu icke var känd. Det är visserligen sant, att det observerades öfver Timbuctu; men observatoriet i denna ryktbara stad — om det fins ett sådant — hade ännu icke hunnit att till Europa afskicka resultatet af sina observationer. Hvad beträffar konungen i Dahomey, så skulle denne hellre låtit halshugga tjugotusen af sina undersåtar, inklusive ministrarna, än att erkänna, det han hade dragit det kortaste strået i striden mot en flygmaskin. Detta var en hederssak.

Albatros passerade sedan öfver Atlantiska hafvet, uppnådde först Eldslandet och derpå kap Horn. Vidare passerade den nästan mot sin vilja öfver de ofantligt vidsträckta länderna kring sydpolen. Från dessapolartrakter kunde man i alla händelser icke vänta några underrättelser.

Juli månad förflöt utan att något menskligt öga kunde skryta öfver att hafva varseblifvit luftskeppet.

Augusti löpte till ända, och ovissheten beträffande det öde, som drabbat Roburs fångar, var fortfarande lika stor. Man kunde på sin höjd undra, om ingeniören icke, liksom Icarus, den första luftseglare, om hvilken historien har något att förmäla, hade fallit offer för sin egen oförvägenhet.

De tjugusju första dagarna af September förgingo äfven utan att medföra några underrättelser.

Det är en sanning, att man vänjer sig vid allt här i verlden. Det ligger i den menskliga naturen att blifva känslolös för smärtor, öfver hvilka tiden bredt sin helande balsam. Man glömmer, emedan det är nödvändigt att glömma. Men denna gång måste man till den jordiska publikens heder säga, att den höll fast vid minnet af de förolyckade. Den blef ingalunda likgiltig för det öde, som drabbat de båda hvita och den svarte, hvilka blifvit bortförda liksom profeten Elias, men hvilka icke såsom denne fått löfte att återvända till jorden.

Allt detta var mera känbart i Filadelfia än på något annat ställe. Med känslan af sorg förenade sig äfven vissa personliga känslor af fruktan. Robur hade af hämd röfvat bort Onkel Prudent och Phil Evans från deras födelsejord. Han hade verkligen tagit en lysande hämd, ehuru den var utom all lag och rätt. Men skulle detta tillfredsställa hans hämdbegär? Tänkte ban icke utsträcka den till ännu några andra af presidentens och sekreterarens vid Weldoninstitutet kolleger? Och hvem kunde då anse sig skyddad för öfverfall af denna allsmägtiga herskare öfver luftens regioner?

Den 28 September spred sig emellertid ett rykte som en löpeld genom staden. Onkel Prudent och Phil Evans skulle hafva återkommit till presidentens vidWeldoninstitutet privata bostad under loppet af föregående dags eftermiddag.

Man inlogerade dem i den beqvämaste af hyddorna (sid. 219).

Och det allra märkvärdigaste var, att denna nyhetverkligen var sann, ehuru de sansade sinnena alls icke ville sätta tro dertill.

Man måste emellertid tro sina egna ögon. Det var verkligen de båda försvunna i egen hög person och ingalunda deras skuggor . . . till och med Frycollin var återkommen.

Klubbmedlemmarna och deras vänner och vänners vänner begåfvo sig till Onkel Prudents bostad. Man helsade de båda kollegerna med jubelrop; man tryckte deras händer, man hissade dem i luften under ljudliga hurrarop!

Jern Cip var tillstädes — han hade öfvergifvit sin frukost, som bestod af kokt stekt laktuk — vidare William T. Forbes med sina båda flickor, miss Dora och miss Greta. I dag skulle Onkel Prudent kunnat få gifta sig med dem båda två, om han varit mormon; men det var han nu icke och hade heller alls ingen afsigt att blifva det. Der funnos också Truk Milnor och Bat Fyn, ja, med ett ord alla klubbens medlemmar. Man undrar ännu i dag, huru

det var möjligt, att Onkel Prudent och Phil Evans kunde komma lefvande från de tusentals armar, genom hvilka de måste passera på sin väg genom staden.

Samma afton skulle Weldoninstitutet hålla sitt veckosammanträde. Man räknade på, att de båda kollegerna då åter skulle intaga sina platser der. Och som de hittills icke talat ett ord om sina äfventyr — man hade kanske icke lemnat dem tid dertill — så hoppades man, att de då utförligt skulle berätta om sina reseintryck.

Båda två hade verkligen af en eller annan orsak hittills iakttagit en fullständig tystnad beträffande sina äfventyr. Likadant var förhållandet med betjenten Frycollin, hvilken hade hållit på att blifva ihjelklämd af sina svarta bröder af pur förtjusning.

Med det, som de båda kollegerna icke sagt eller kanske icke velat säga, förhöll sig på följande sätt:

Det är icke vardt att återgå till hvad man vetpasserade natten mellan den 27 och den 28 Juli: presidentens och sekreterarens vid Weldoninstitutct djerfva rymning, det lifliga intryck de erforo, då de kände Chatamöns mark under sina fötter, bösskottet, som aflossades mot Phil Evans, det afskurna tåget samt hurusom*Albatros,* hvilken nu var beröfvad sina framdrifvande propellrar, bortfördes i vida rymden af sydvestliga vindar, under det den steg till ganska ansenlig höjd, allt detta känner man till. Skenet från*Albatros'* elektriska lampor gjorde, att flyktingarna på stranden en lång stund kunde följa den med ögonen. Sedan försvann den ur deras åsyn.

Flyktingarna hade icke längre någonting att frukta. Huru skulle Robur kunnat komma tillbaka till ön, då hans propellrar borde vara ur stånd att arbeta åtminstone under ännu en tre till fyra timmar?

Efter den tiden skulle *Albatros*, förstörd af explosionen, icke mera vara annat än ett vrak, som flöt på hafvet, och de som befunno sig ombord derå, intet annat än sönderslitna kadaver, hvilka hafvet icke ens skulle kunna återgifva.

Hämdplanen skulle då vara genomförd i hela sin fasansfulla grymhet.

Onkel Prudent och Phil Evans, hvilka ansågo sig utöfva ett fullt lagligt sjelfförsvar, kände alls icke några samvetsförebråelser deröfver.

Phil Evans hade endast blifvit lindrigt sårad af kulan från *Albatros.* Alla tre gjorde sig derför redo att följa kuststräckan i hopp att påträffa några infödingar.

Detta hopp slog icke heller fel. Ett femtiotal infödingar, hvilka lefde af fiske, bebodde ön Chatams vestra kust. De mottogo flyktingarna på ett sätt, som höfdes öfvernaturliga väsenden. Man dyrkade dem eller åtminstone icke långt derifrån. Man inlogerade dem i den beqvämaste af hyddorna. Aldrig skulle Frycollin mer träffa på ett sådant tillfälle att gälla som de svartas Gud.

Onkel Prudent och Phil Evans sågo icke, alldelessom de förutsagt, luftskeppet vända tillbaka. De kunde således draga den slutsatsen, att explosionen egt rum i något af de högre luftlagren. Man skulle nu aldrig mera höra talas om Robur och ej heller om den underbara maskin, ombord på hvilken han och hans manskap färdats genom rymden.

Nu gälde det att invänta en lägenhet för att fortsätta resan till Amerika. Ön Chatam är emellertid föga besökt af fartyg. Hela Augusti månad förflöt sålunda, och flyktingarna kunde nu med skäl börja undra, om de icke utbytt ett fängelse mot ett annat. I detta senare fängelse befann sig emellertid Frycollin betydligt bättre än i det förra uppe i luften.

Den 3 September kom slutligen ett fartyg för att hemta vatten vid Chatamön. Man måste komma ihåg, att Onkel Prudent, då han bortfördes från Filadelfia, hade på sig några tusen dollar — mer än som behöfdes för att komma tillbaka till Amerika igen. Sedan de tackat sina dyrkare, hvilka egnade dem den mest vördnadsfulla hyllning, inskeppade sig Onkel Prudent och Phil Evans till Oakland. De berättade ingenting om sina äfventyr, och efter två dagars färd anlände de till Nya Zeelands hufvudstad.

Der upptogos de som passagerare ombord på en paketbåt, och den 20 September anlände de öfverlefvande från

Albatros efter en den mest gynsamma öfverfart till San-Fransisco. De hade icke omtalat, hvilka de voro ej heller hvarifrån de kommo; men som de betalat sin öfverfart frikostigt, så skulle det minsann icke varit en amerikansk kapten, som brytt sig om att göra dem några frågor.

I San-Francisco satte sig Onkel Prudent, Phil Evans och betjenten Frycollin på det första tåg, som afgick på den stora Pacificbanan. Den 27 September anlände de välbehållna till Filadelfia.

Detta är i största korthet hvad som hände efterflyktingarnas rymning och deras afresa från Chatamön. Och häraf kom det sig, att presidenten och sekreteraren under ändlösa jubel- och hurrarop från de ovanligt talrikt församlade medlemmarna kunde återintaga sina platser vid klubbens sammanträde.

Emellertid hade ingendera af dem någonsin varit så lugn. Då man såg dem, kunde man tro, att intet märkvärdigt hade passerat sedan den minnesvärda sammankomsten den 12 Juni. Tre och en half månad, hvilka tycktes vara alldeles utplånade ur deras tillvaro!

Efter den första salvan af hurrarop, hvilka båda mottogo med en uppsyn, som icke förrådde den minsta rörelse, tog Onkel Prudent af sig hatten och började:

— Ärade medborgare, — sade han, — sammankomsten är öppnad.

Härpå följde frenetiska och välförtjenta hurrarop. Ty om det också icke var något ovanligt, att sammankomsten öppnades, så var det så mycket ovanligare, att det skedde af Onkel Prudent, biträdd af Phil Evans.

Presidenten väntade, tills förtjusningen uttömt sig i rop och handklappningar. Derpå fortsatte han:

— Vid vår sista sammankomst, mina herrar, var diskussionen mycket liflig (hör! hör!) mellan dem, som ansågo, att propellern skulle sitta i aktern, och dem, som ansågo, att den skulle sitta i fören på vår ballong *Go ahead!* (Tecken till förvåning.) Nu hafva vi emellertid funnit ett medel att sammanjemka de båda förslagen, och medlet är detta: att sätta två propellrar, en vid hvardera ändan af gondolen! (Häpen tystnad.)

Och detta var allt.

Ja, allt. Icke ett ord om presidentens och sekreterarens vid Weldoninstitutet bortröfvande! Icke ett ord hvarken om *Albatros* eller om ingeniör Robur! Icke ett ord om luftfärden! Icke ett ord om, på hvad sätt det lyckats fångarna att undkomma! Och slutligen icke ett ord om, hvad som blifvit af luftskeppet, om det ännufor genom rymden, om klubbens medlemmar fortfarande behöfde frukta för nya repressalier!

Det säkra är, att ingen af klubbmedlemmarna saknade lust att fråga Onkel Prudent och Phil Evans; men dessa sågo så allvarsamma och så reserverade ut, att man fann för godt att respektera deras tystlåtenhet. Då de ansågo tiden vara inne att tala, så skulle de tala, och man skulle vara mycket glad att få åhöra hvad de hade att förtälja.

När allt kom omkring, låg kanske under detta förtigande en hemlighet, som ännu icke finge uppenbaras.

Nu tog Onkel Prudent ånyo till ordet under en tystnad, som hittills varit okänd i Weldoninstitutets annaler:

— Mina herrar, — sade han, — det återstår nu endast att afsluta ballongen *Go ahead,* hvilken det tillkommer att eröfra luften. — Sammankomsten är afslutad.

*

ADERTONDE KAPITLET.

Hvilket afslutar denna sannfärdiga berättelse om Albatros, utan att den dock får något egentligt slut.

Den 29 April följande år, sju månader efter Phil Evans och Onkel Prudents oväntade återkomst, var hela Filadelfia i rörelse. Denna gång var det ej fråga om politik. Det handlade ej heller hvarken om val eller meetings. Ballongen *Go ahead,* som nu genom Weldoninstitutets försorg hade blifvit färdig, skulle ändtligen taga sitt naturliga element i besittning.

Den som styrde ballongen var den ryktbare Harry W. Tinder, hvars namn blifvit nämndt i början af denna berättelse. Dessutom hade denne en medhjelpare. for genom rymden, om klubbens medlemmar fortfarande behöfde frukta för nya repressalier!

Det säkra är, att ingen af klubbmedlemmarna saknade lust att fråga Onkel Prudent och Phil Evans; men dessa sågo så allvarsamma och så reserverade ut, att man fann för godt att respektera deras tystlåtenhet. Då de ansågo tiden vara inne att tala, så skulle de tala, och man skulle vara mycket glad att få åhöra hvad de hade att förtälja.

När allt kom omkring, låg kanske under detta förtigande en hemlighet, som ännu icke finge uppenbaras.

Nu tog Onkel Prudent ånyo till ordet under en tystnad, som hittills varit okänd i Weldoninstitutets annaler:

— Mina herrar, — sade han, — det återstår nu endast att afsluta ballongen *Go ahead,* hvilken det tillkommer att eröfra luften. — Sammankomsten är afslutad.

*

ADERTONDE KAPITLET.

Hvilket afslutar denna sannfärdiga berättelse om Albatros, utan att den dock får något egentligt slut.

Den 29 April följande år, sju månader efter Phil Evans och Onkel Prudents oväntade återkomst, var hela Filadelfia i rörelse. Denna gång var det ej fråga om politik. Det handlade ej heller hvarken om val eller meetings. Ballongen *Go ahead,* som nu genom Weldoninstitutets försorg hade blifvit färdig, skulle ändtligen taga sitt naturliga element i besittning.

Den som styrde ballongen var den ryktbare Harry W. Tinder, hvars namn blifvit nämndt i början af denna berättelse. Dessutom hade denne en medhjelpare.Passagerare voro presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet. Förtjenade icke de också denna ära? Tillkom det icke dem att i egen person protestera mot hvarje apparat, som byggts enligt principen: “tyngre än luften“?

Sju månader hade nu förflutit, och ändå hade de icke talat ett ord om sina äfventyr. Till och med Frycollin, huru stor lust han än kände, hade icke nämnt något hvarken om Robur eller hans underbara maskin. Ifriga anhängare af ballongen som de voro, ville de utan tvifvel icke, att det skulle blifva fråga om luftskepp eller något annat slags flygmaskin. Äfven om icke ballongen *Go ahead* skulle komma att intaga första platsen bland maskiner, afsedda att färdas i luften, så ville de dock ej erkänna uppfinningar, som gjorts af aviatörerna. De trodde ännu och ville fortfarande tro, att luftballongen var det egentliga samfärdselsmedlet i luften, och att framtiden tillhörde den ensamt.

För öfrigt fans den, mot hvilken de utöfvat en så förskräcklig — i deras tycke rättvis — hämd, icke längre till, och ej heller hade någon af dem som åtföljde honom kunnat öfverlefva honom. Hemligheten om *Albatros* låg nu begrafven i Stilla hafvets djup.

Hvad beträffar den omständigheten, att ingeniör Robur skulle hafva en tillflyktsort, en ö, der han kunde proviantera, så var detta blott en lös förmodan. I alla händelser väntade de båda kollegerna till längre fram med att bestämma, om det skulle falla sig lägligt för dem att göra några efterforskningar rörande den saken.

Man skulle således skrida till verket med detta vigtiga experiment, som Weldoninstitutet hade förberedt sedan så långt tillbaka och med så mycken omsorg. *Go ahead* var en den mest fullkomnade typ för hvad som tills dato uppfunnits inom aerostatikens konst, — d. v. s.den var lika med en *Inflexible* eller en *Formidable* inom sjövetenskapen.

Go ahead var i besittning af alla de egenskaper, som en luftballong bör ega. Dess stora omfång tillät den att höja sig till de största höjder en ballong kan uppnå; — dess ogenomtränglighet att kunna uppehålla sig huru länge som helst i luften; — dess soliditet att hindra hvarje slags utströmning af gas samt trotsa regnets och stormens häftighet; — dess storlek tillät den att förfoga öfver en uppstigningskraft, fullkomligt tillräcklig för att lyfta upp en elektrisk maskin med alla dess tillbehör, hvilken skulle bibringa dess framdrifvande propellrar en rörelsekraft, som öfverträffade allt som dittills i den vägen uppnåtts. *Go ahead's* form var aflång, något som underlättade dess rörelse i horisontel rigtning. Dess gondol, som till formen nästan alldeles liknade kaptenerna Krebs och Renards, innehöll alla de verktyg och saker, som voro nödvändiga för aeronauterna, fysiska instrument, linor, ankare, etc., vidare de apparater, staplar och accumulatorer, hvilka frambringade den mekaniska kraften. I fören på gondolen satt en propeller och i aktern en propeller och ett styre. Men förmodligen skulle den kraft, som *Go ahead's* maskiner gåfvo, blifva mycket mindre än *Albatros'*.

Go ahead hade, sedan den blifvit uppblåst med gas, förts till slätten i Fairmount-Park, således till samma ställe, der luftskeppet hvilat under några timmar.

Det är onödigt att säga, att uppstigningskraften erhölls genom den lättaste af alla gaskroppar. Lysgasen är endast i besittning af en styrka om ungefär sjuhundra gram på en kubikmeter. Men vätgasen eger en uppstigningskraft, som kan uppskattas till elfvahundra gram. Ballongen var fyld med denna rena vätgas, beredd efter den ryktbare Henry Giffards metod och i samma slags apparater, som han använde.

Då nu *Go ahead's* volym mätte fyrtiotusenkubikmeter, så var den uppstigningskraft, som den förfogade öfver, fyrtiotusen multipliceradt med elfvahundra, hvilket gör fyrtiofyra tusen kilogram.

Ill. L. Benett. *Go ahead* höjde sig majestätiskt (sid. 228).På morgonen den 29:de April var allting färdigt. Sedan klockan elfva sväfvade den ofantliga ballongen några fot öfver marken färdig att höja sig i luften.

Vädret var förträffligt och alldeles som beställdt för detta vigtiga experiment. Det hade möjligen kunnat vara bättre, om vinden varit litet starkare, ty då skulle experimentet varit mera bevisande. Man hade i sjelfva verket aldrig tviflat på, att icke en ballong skulle kunna styras i lugnt väder; men då det blåser blir förhållandet helt annorlunda och under sådana vilkor borde ett experiment företagas.

Emellertid rörde sig nu icke en enda flägt, och ej heller fans det någon utsigt till att det skulle blåsa upp. Denna dag förfogade Nord-Amerika för ovanlighetens skull icke öfver någon af dessa trefliga orkaner från det outtömliga förråd, hvaraf det brukar exportera till vestra Europa, och aldrig kunde en tidpunkt varit bättre vald för ett experiment med ballong.

Man behöfver väl icke nämna, att en ofantlig menniskomassa var samlad i Fairmount-Park, att talrika tåg hade tillfört Pensylvaniens hufvudstad nyfikna från alla de kringliggande staterna, att det den dagen var en fullständig stagnation inom handels- och industriverlden, på det att alla måtte komma i tillfälle att öfvervara den vigtiga tilldragelsen, både arbetsgifvare och arbetstagare, män, qvinnor, åldringar, barn, kongressmedlemmar, representanter för armén, magistratspersoner, reporters samt svarta och hvita infödingar, alla hoppackade på den vidsträckta slätten. Ej heller behöfver man beskrifva denna folkmassas häftiga rörelser, dessa oförklarliga svallvågor, dessa plötsliga påtryckningar, hvilka göra en folksamling så orolig, så upprörd. Det är lättare att tänka sig än att beskrifva de otaliga hurrarop, hvilka höjdes från alla sidor alldeles som när man släpper upp raketkistor, då Onkel Prudent och Phil Evans blefvo synliga på platformen nedanför luftballongen, som var prydd medgor i de amerikanska färgerna. Behöfva vi vidare tillstå, att det största antalet nyfikna ingalunda kommit för att se *Go ahead,* utan för att betrakta dessa två märkvärdiga män, hvilka den gamla verlden afundades den nya?

Hvarför två och icke tre? Hvarför icke räkna Frycollin? Det kom sig deraf att Frycollin ansåg, att resan med *Albatros* hade gjort honom tillräckligt ryktbar. Han hade afböjt tillbudet att ånyo få åtfölja sin husbonde. Han fick således ingen del af de frenetiska jubelrop, hvarmed man helsade presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet.

Det faller af sig sjelf, att ingen medlem af det illustra samfundet underlät att infinna sig på de platser, som voro reserverade åt dem innanför de stolpar och rep, som bildade en inhägnad midt på slätten. Der voro Truk Milnor, Bat Fyn, William T. Forbes med sina båda döttrar, miss Dora och miss Greta, en vid hvardera armen. Alla hade kommit för att med sin närvaro bevisa, att intet någonsin kunde splittra anhängarna till principen: "lättare än luften!"

Klockan 11,20 förkunnade ett kanonskott, att de sista förberedelserna voro afslutade.

Go ahead väntade nu endast på signalen till affärd.

Ett nytt kanonskott genljöd klockan 11,25.

Go ahead, som fasthölls af tåg, höjde sig ungefär femton meter öfver slätten. Onkel Prudent och Phil Evans, hvilka stodo på platformen och derifrån beherskade denna så lifligt upprörda folkmassa, lade nu venstra handen på hjertat, hvilket betydde detsamma som att de hyste samma känslor som den församlade mängden. Derpå utsträckte de högra handen mot zenith — hvilket skulle betyda, att den tills dato största af alla kända ballonger nu skulle gå att taga sitt öfverjordiska rike i besittning.Hundra tusen händer trycktes nu mot hundra tusen bröst och hundra tusen andra händer höjdes mot himlen.

Klockan 11,30 aflossades ett tredje kanonskott.

— Kapa alla linorna! — skrek Onkel Prudent, hvilken var den som gaf den afgörande signalen.

Nu höjde sig *Go ahead* "majestätiskt" — ett ord som vunnit burskap vid beskrifningar öfver luftballonger.

Det var också i sanning ett sublimt skådespel! Man skulle kunnat likna det vid ett skepp, som lemnar dockan. Och var det icke också ett skepp, utslungadt i det omätliga lufthafvet?

Go ahead höjde sig efter en alldeles vertikal linie — ett bevis på huru lugn luften var — och stannade på en höjd af två hundra femtio meter.

Der började man nu de manövrer, hvilka erfordrades för att visa, att den skulle kunna röra sig horisontelt. Förd af sina båda framdrifvande propellrar närmade sig *Go ahead* solen med en hastighet af tio meter i sekunden. Detta är samma hastighet, med hvilken hvalen rör sig i vattnet. Och det är ej heller alldeles så orätt att jemföra ballongen med denna de nordliga hafvens jette, emedan den hade samma form som detta ofantliga djur.

En ny salva af hurrarop höjdes för de skickliga aeronauterna.

Derpå utförde *Go ahead* under trycket af sitt roder alla de cirkelformiga, sneda och rätliniga rörelser, som rorgängarens hand bibringade densamma. Den rörde sig i en trång cirkel, den gick än framåt, än baklänges i afsigt att öfvertyga de ifrigaste motståndarna till åsigten om ballongens styrbarhet — om det hade funnits några sådana! . . . . Om det hade funnits några, så skulle de blifvit illa åtgångna.

Men huru kom det sig, att vinden helt och hållet saknades vid detta lysande experiment? Det var verkligen förargligt. I fall den funnits skulle man utan tvifvel fått se *Go ahead* utan ett ögonblicks tvekan utföraalla erforderliga manövrer antingen det nu var fråga om att kryssa som ett segelfartyg, som seglar dikt bidevind, eller att höja sig på luftströmmarna.

I detta ögonblick höjde sig ballongen några hundra meter upp i rymden.

Man förstod denna manöver. Onkel Prudent och hans följeslagare skulle för att fullständiga profvet försöka att uppnå någon luftström i ett af de högsta luftlagren. Med tillhjelp af ett system af små inre ballonger, hvilka liknade simblåsan hos fiskarna och i hvilka man kunde pumpa in en viss qvantitet luft, kuude den röra sig

vertikalt. Ballongen var i stånd att höja och sänka sig i luften allt efter dens behag, som styrde den, och detta utan att behöfva kasta ut någon ballast eller förlora någon gas. Vid dess öfre del var den dessutom försedd med en ventil, i händelse att den skulle vara tvungen att företaga en hastigare nedstigning. Man hade med ett ord användt alla dittills kända system och här bragt dem till en ytterlig grad af fullkomlighet.

Go ahead höjde sig sålunda, i det den följde en vertikal linie. Dess ofantliga dimensioner förminskades allt mer och mer för åskådarnes blickar alldeles som genom en optisk villa. Detta var icke det som föreföll minst märkvärdigt för åskådarena, hvilkas halskotor höllo på att brytas af genom det oafbrutna stirrandet upp i luften. Den ofantliga hvalen blef så småningom ett marsvin, tills den slutligen förvandlades till en vanlig sandkrypare.

Den uppåtstigande rörelsen fortfor oafbrutet, och *Go ahead* uppnådde snart en höjd af fyra tusen meter. Men som himlen var alldeles klar och molnfri, så var den fortfarande synlig för åskådarnes blickar.

Emellertid höll den sig alltjemt öfver slätten, alldeles som om den fasthållits af en mängd divergerande trådar. Om luften varit innesluten i en ofantlig klocka, så skulle den icke kunnat vara orörligare. Icke envindflägt kändes hvarken i de lägre eller högre luftlagren. Luftballongen gjorde allehanda rörelser utan att påträffa något motstånd, och till följd af det stora afståndet tedde den sig för åskådarna i förminskad skala alldeles som om man betraktat den genom en bakvänd kikare.

Plötsligt höjdes ett skri från den församlade folkhopen, ett skri, som snart åtföljdes af hundratusen andra. Alla armar pekade mot en punkt vid horisonten. Denna punkt var nordvest.

Der borta i fjerran hade man varseblifvit en rörlig kropp, som närmade sig och förstorades allt mer och mer. Är det en fogel, som piskar rymdens högre luftlager med vingarna? Är det en meteor, hvars rörelsebana skär snedt genom luften? I alla händelser var föremålet begåfvadt med en ofantligt snabb rörelseförmåga, och det kunde ej dröja länge, innan den komme att passera öfver folkmassan.

En tanke, hvilken liksom en elektrisk gnista genomkorsar alla hjernor, sprider sig som en löpeld längs hela slätten.

Det tyckes emellertid som om *Go ahead* varseblifvit det besynnerliga föremålet. I alla händelser måste den hafva känt, att en fara hotade, ty dess hastighet ökades och den styrde kosan mot öster.

Ja! Folkmassan har ändtligen fått ögonen öppna! Ett namn, som uttalades af en af Weldoninstitutets medlemmar, upprepades vidare af hundratusen munnar:

— *Albatros!* . . . . *Albatros!* . . . .

Det var verkligen *Albatros!* Det var Robur, som åter blef synlig uppe i de högre luftlagren! Det var han, som likt en gigantisk roffogel tänker störta sig på*Go ahead!*

Och dock hade luftskeppet nio månader förut blifvit alldeles förintadt, söndersplittradt genom explosionen, dess propellrar hade krossats och däcket gått tvärs af. Utan ingeniörens kallblodighet, hvilken ändradeden främre framdrifvande propellerns rörelse till uppehållande, skulle hela *Albatros'* besättning icke kunnat undslippa qväfning genom fallets hastighet. Men om de också hade undsluppit qväfning, huru hade Robur och hans folk lyckats rädda sig från att drunkna i Stilla hafvets vågor?

Det kom sig deraf, att platformen, propellervingarna, ruffernas väggar, med ett ord allt hvad som återstod af *Albatros,* bildade ett vrak. Om också den sårade fogeln hade fallit ned i hafvet, så hölls den dock uppe öfver vattenytan genom sina vingar. Till en början uppehöllo sig Robur och hans folk på detta vrak, och sedan togo de plats i den lilla kautschukbåten, som de hade återfunnit flytande på hafsytan.

Försynen, för dem som tro på en gudomlig inblandning i de menskliga förhållandena — ödet, för dem som hafva den svagheten att icke tro på försynen — kom de skeppsbrutna till hjelp.

Några timmar efter soluppgången varseblef man dem från ett fartyg. Detta fartyg lät sätta ut en båt i hafvet. Den

upptog icke allenast Robur och hans följeslagare utan äfven de flytande resterna af luftskeppet. Ingeniören inskränkte sig till att säga, att hans fartyg hade förlist vid en sammanstötning, och man respekterade det incognito han önskade bibehålla.

Fartyget var en engelsk tremastare *Two Friends* från Liverpool. Dess destinationsort var Melbourne, dit den också anlände några dagar senare.

De skeppsbrutna voro således i Australien, men ännu långt från ön X, dit de dock med det snaraste måste återkomma.

Bland spillrorna af den främre ruffen hade det lyckats ingeniören att återfinna en ganska ansenlig penningsumma, hvarigenom han sattes i stånd att sörja för sina egna och sina följeslagares behof utan att nödgas bedja någon om hjelp. En kort tid efter ankomsten tillMelbourne köpte sig Robur en liten skonert om hundra tons, och med tillhjelp af denna anlände Robur, som äfven var erfaren i hvad som rörde sjömansyrket, omsider till ön X.

Och nu hade han endast en plan, en fix idé, den nämligen att hämnas. Men för att hämnas måste han konstruera en annan *Albatros*. Det var för resten en lätt sak för den, som konstruerat den första. Man begagnade sig af hvad som kunde användas af det gamla luftskeppet, bland annat af dess framdrifvande propellrar och andra maskiner, hvilka tillika med de öfriga qvarlefvorna stufvats in ombord på skonerten. Man iordningstälde mekanismen med nya staplar och nya accumulatorer. Kort sagdt, inom mindre än åtta månader var hela arbetet afslutadt, och en ny *Albatros* alldeles lik den, som förstörts genom explosionen, lika stark, lika snabbgående, stod färdig att utsläppas i rymden.

Man behöfver väl icke säga att luftskeppet hade samma besättning som det förra, och att denna var grymt förbittrad på Onkel Prudent och Phil Evans i synnerhet och på hela Weldoninstitutet i allmänhet.

En af de första dagarna af April lemnade *Albatros* ön X. Under denna sin färd genom luften önskade den icke att blifva sedd på någon punkt af jordklotet. Den höll sig också nästan ständigt uppe bland molnen. Då den anländt till Nord-Amerika, steg den ned till jorden på en aflägsen punkt i den "fjerran vestern".

Der erfor ingeniören, under det han iakttog det djupaste incognito, något som säkert icke kunde annat än glädja honom att höra, nemligen att Weldoninstitutet just nu var redo att börja sina experimenter, och att ballongen *Go ahead* med Onkel Prudent och Phil Evans ombord skulle uppstiga från Filadelfia den 29 April.

Hvilket ypperligt tillfälle erbjöd sig icke nu att tillfredsställa den hämdkänsla, som Robur och hans kamrater kände i sitt innersta hjerta! En förskräcklig hämd,som *Go ahead* icke skulle kunna undslippa! En offentlig hämd, hvilken på samma gång skulle bevisa luftskeppets öfverlägsenhet öfver alla ballonger och andra apparater, hvilka hvilade på samma princip.

Se der orsaken hvarför luftskeppet i dag, liksom en gam, hvilken högt upp ifrån luften störtar ned på sitt rof, blef synligt öfver Fairmount-Park.

Ja, det var verkligen *Albatros,* lätt igenkännelig till och med för dem, hvilka icke sett den förr!

Go ahead flydde fortfarande. Men den insåg snart, att den icke skulle kunna undslippa medelst en horisontal flykt. Derför sökte den också sin räddning i en vertikal flykt, icke genom att försöka närma sig marken, ty då skulle luftskeppet kunnat stänga dess väg, utan genom att höja sig till ett luftlager, der den möjligen icke skulle kunna uppnås. Detta var mycket djerft, men på samma gång fullkomligt logiskt.

Emellertid började *Albatros* samtidigt höja sig. Som den var betydligt mindre än *Go ahead* kunde man likna den vid svärdfisken, som förföljer hvalen, eller torpedobåten, som förföljer pansarfregatten, hvilken den tänker spränga i luften med ett enda tag.

Med hvilken ångest märkte man icke detta! Inom några ögonblick hade ballongen uppnått en höjd af femtusen

meter. *Albatros* hade följt dess uppstigande rörelse. Den uppnådde snart ballongen och kretsade omkring densamma i en cirkel, hvars omkrets minskades vid hvarje slag. *Albatros* kunde tillintetgöra den med ett enda slag genom att spräcka dess bräckliga omhölje. Då skulle Onkel Prudent och hans följeslagare blifvit krossade genom ett förfärligt fall!

Folkmassan, som stod stum och bäfvande, fattades af denna slags fasa, som lägger sig som en tyngd på bröstet, då man ser någon falla från en stor höjd. Det förbereddes en strid i luften, en strid, i hvilken icke en gång erbjöds samma utvägar till räddning som i ensjöstrid — den första i sitt slag, men som säkert icke kommer att blifva den sista, emedan framåtskridandet är en af lagarna i denna verlden. Och under det att *Go ahead* på sin gondol förde de amerikanska färgerna, så hade *Albatros* hissat sin flagga, den svarta, stjernbeströdda duken med Robur eröfrarens gyllene sol i midten.

Go ahead tänkte nu försöka att undkomma sin fiende genom att stiga ännu högre upp. Man kastade ut den öfverflödiga ballasten. Ballongen höjde sig ånyo tusen mejer. Den var nu icke annat än en punkt i rymden. *Albatros,* som fortfarande följde ballongen, i det den bibringade sina propellrar deras största möjliga rotationshastighet, hade blifvit alldeles osynlig.

Plötsligt höjdes ett skri af fasa från jorden.

Go ahead syntes allt större och större, under det att luftskeppet samtidigt sänkte sig. Denna gång var det ett fall. Gasen, som vidgats ut för mycket i de högre luftlagren, hade sprängt omhöljet, och ballongen, som nu var till hälften uttömd, sjönk ganska hastigt.

Men luftskeppet modererade sina uppehållande propellrars hastighet och sänkte sig lika snabbt. Det hann fatt *Go ahead,* då denna endast var tolfhundra meter från marken och närmade sig densamma sida vid sida.

Ville då Robur fullborda förstörelseverket? .... Nej! .... Han ville komma den till hjelp, han ville rädda dess besättning!

Han manövrerade med sådan skicklighet, att aeronauten Harry W. Tinder och hans medhjelpare kunde kasta sig öfver på luftskeppets däck.

Men skulle då Onkel Prudent och Phil Evans tillbakavisa Roburs hjelp, neka att låta sig räddas, af honom? De skulle nog varit i stånd dertill! Men ingeniörens folk störtade sig på dem och flyttade dem med våld öfver från *Go ahead* till *Albatros.*

Derpå lösgjorde sig luftskeppet från ballongen och blef stående orörligt, under det att den senare, som nuvar helt och hållet tom på gas, föll ned på träden i parken, der den blef hängande som en ofantlig trasa.

En hemsk tystnad rådde bland åskådarna. Det tycktes som om allt lif stannat af och som om alla höllo andan. Flera hade slutit ögonen för att slippa se den slutliga katastrofen.

Onkel Prudent och Phil Evans hade således åter blifvit ingeniör Roburs fångar. Tänkte han nu, då han återfått dem, ånyo föra dem med sig bort i rymden, der det var omöjligt att förfölja honom? Man skulle kunnat tro det.

Emellertid fortsatte *Albatros* att sänka sig till jorden i stället för att höja sig till högre luftlager. Tänkte ingeniören stiga ned till jorden? Man trodde så, och folkhopen skingrade sig för att gifva plats åt *Albatros* på midten af slätten.

Spänningen hade nått sin höjdpunkt.

Albatros stannade två meter från marken. Nu lät ingeniörens röst höra sig, under det den djupaste tystnad herskade rundt omkring:

— Medborgare i Förenta Staterna, — sade han, — presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet äro ånyo i min makt. Om jag behöll dem qvar i mitt våld, skulle jag endast begagna mig af min rätt att hämnas. Men att

döma af den ovilja, som upptändts hos dem genom *Albatros'* framgångar, så förstår jag, att sinnena ännu icke äro beredda för den genomgripande revolution, hvilken eröfrandet af luftens rike en dag kommer att medföra. Onkel Prudent och Phil Evans, ni äro fria!

Presidenten och sekreteraren vid Weldoninstitutet samt aeronauten och hans medhjelpare behöfde endast göra ett hopp för att uppnå marken.

Albatros höjde sig genast ett tiotal meter öfver folkhopen.

Derpå fortfor Robur:

— Medborgare i Förenta Staterna, — sade han, —jag har gjort mitt försök, och min åsigt är nu den, att man icke skall påskynda något, icke en gång framåtskridandet. Vetenskapen bör icke gå seder och bruk i förväg. Det är utveckling och icke omstörtning, som den bör åstadkomma. Man får med ett ord aldrig komma i förtid med något. Jag skulle till exempel i dag komma för tidigt för att kunna göra min rätt gällande gent emot alla dessa stridiga och delade intressen. Nationerna äro ännu icke mogna för unionen.

Jag far således min väg och tar min hemlighet med mig. Men den skall derför icke gå förlorad för menskligheten. Den skall komma i besittning deraf den dag, då den blir nog upplyst för att kunna draga fördel deraf och nog vis för att ej missbruka den. Jag helsar eder, medborgare i Förenta Staterna!

Nu piskade *Albatros* luften med sina sjuttiofyra propellrar och förd af sina båda framdrifvande propellrar, som bibringats deras största möjliga kraft, försvann den mot öster, ledsagad af en hel storm af hurrarop.

De båda kollegerna, hvilka voro ytterligt förödmjukade och med dem hela Weldoninstitutet, gjorde det enda, som återstod dem att göra: de gingo hem till sig, under det att folkhopen, till följd af ett af dessa hastiga omslag, var färdig att helsa dem med de hånfullaste tillmälen, hvilka denna gång voro rättvisa!

— — — — — — — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Och nu återstår alltjemt den frågan: “Hvem var denne Robur? Skall man någonsin få veta det?“

Man vet det nu. Robur är framtidens vetenskap, kanske till och med morgondagens. Det återstår för framtiden att utvisa.

Hvad beträffar *Albatros,* så kan man undra, om den ännu färdas genom rymderna uti detta luftens rike, som man icke kan fråntaga densamma? Det är icke tillåtetatt tvifla derpå. Skall Robur eröfraren återkomma en dag, som han sagt? Ja! Han skall återkomma för att uppenbara hemligheten af en uppfinning, som kommer att ändra de politiska och sociala förhållandena i hela verlden.

Hvad beträffar sättet att röra sig i luften så tillhör framtiden luftskeppet och ingalunda luftballongen.

Det är åt *Albatros,* som det är förunnadt att på allvar eröfra luften!